Założeni 1534 przez Ignacego [illegible] z Loyoli potwierdzeni przez papieża d. 27 Września 1540 i d. 15 Marca 1543 – Skassowani przez Klemensa XIV d. 21 Lipca 1773 bullą: „Dominus ac Redemptor” – na nowo przywróceni przez Piusa VII d. 7 Sierp. 1814 – Wypędzeni z Rossyi 1820, w Prusach d. 19 Czerwca 1872

Jezuici (Societas Jesu)

Założeni r. 1534 przybyli do Polski (1564 sprowadzeni od Stanisława Hozyusza kardynała biskupa warmijskiego i Commendoniego legata papieskiego. i osiedli najprzód w Brunsbergu) ~~[illegible]~~ należeli najprzód do prowincyi austryjackiej. R. 1574 utworzono oddzielną prowincyę polską (która r. 1608 podzielona została na dwie prowincye polską i litewską. – R. 1756 Prowincya ~~[illegible]~~ polska rodzielona została na prowincyę Wielkopolską i Małopolską.

Prowincya polska (obejmowała Wielką polskę, Małą Polskę, Rus, Prussy, mazowsze, Wołyń i Podole)

1. **Kraków** (SS Piotra i Pawła) Collegium f. 1597 Zygmunt III
   Kraków (S. Macieja) Dom probacyi (Nowicyat) f. około 1627
   Kraków (S. Barbary) Dom professyi f. 1583 Stefan Batory
2. **Kalisz** d. gniezn. Collegium f. 1582 Stanisław Karnkowski arcyb. gniezn. wyr. 1773
3. **Poznań** d. pozn. Collegium f. 1570 Adam Konarski bisk. pozn.
4. **Lublin** d. Krak. Collegium i seminarium f. 1582 Bernard Maciejowski bisk. ~~Krak.~~ Łucki pr. małop.
5. **Sandomierz** d. Krak. Collegium, Seminarium i Konwikt f. 1602 Hieronim Gostomski wojewoda poznań. starosta sandomierski. pr. małop.
6. **Lwów** d. Lwów Collegium f. 1584 Jan Dymitr Solikowski arcyb. lwow. (pr. małop) najpewniej fund. 1590.

R. 1741 prowincya polska liczyła Collegiów 25, Rezydencyi 11 Missyi 37.

R. 1740 prowincya polska liczyła Collegiów 24 Rezydencyi 12, Missyi 36 prócz tego Missya: Konstantynopolska i Wołoska Osób 993. (Bystrzonowski: Honor p. 207)

R. 1740 prowincya polska: Colleg. 24 Rezydencyi 7 (Poszakowski: Kal. mniej)

R. 1744 prowincyi 2
a) polska konwent. 25 rezydenc. 11 missyi 37
b) litewska " 24 " 8

R. 1741

R. 1772 prowincye

a) małopolska,	Kollegiów	14	rezyd.	6	missyi		osób	608
b) wielkopolska	"	14	"	5	"		"	521
c) litewska	"	14	"	4	"	34	"	643
d) mazowiecka	"	12	"	3	"	10	"	587
		51	"	18	"	61	"	2.359

(S. Jana) (supr. 1773)

pr. małop. 7. Jarosław d. przem. Collegium f. 1572 Zofia z Odrowążów Kostczyna wojewodzina sandom.

cudowny obrazek N. P. M. bolesnej

pr. małop. (Dom probacyi) Jarosław i drugie Colleg. (P. Maryi na polu) f. 1629 Anna Alojzya xiąż. z Ostrogskich Chodkiewiczowa. r. 1773 oddany Dominikanom

pr. małop. 8. Przemyśl d. przem. Collegium f. 1610 Stanisław Sieciński bisk. przemysk.

pr. małop. 9. Ostrog. d. łuck. Collegium i Konwikt i Dom probacyi f. 1624 Anna Alojzya z x. Ostrogskich Chodkiewiczowa hetmanowa w. lit. ~~supr. 1624~~ supr. 1773.

pr. małop. 10. Stanisławów d. lwow. Collegium f. około 1739 Potoccy. i Helena Betzerka ~~stolnikowa bełska~~.

11. Toruń d. chełmiń. Collegium i Konwikt f. 1593 Paweł Kostka bisk. chełmińsk.

12. Gdańsk. d. kujaw. na przedmieściu Szotland Collegium f. 1592 Hieronim Rozdrażewski bisk. kujaw.

13. Piotrków d. gniezn. Collegium i Konwikt f. 1677 Jerzy Denhof kustosz poznan. proboszcz piotrków.

14. Rawa mazowiecka d. gniezn. Collegium i Konwikt f. Paweł Wołucki bisk. łuck.

15. Brześć litewski d. łuck. Collegium f. Lew Sapieha wojewoda wileń. kanclerz w. lit.

pr. małop. 16. Łuck d. łuck. Collegium f. 1609 Paweł Wołucki bisk. łucki

17. Krosno d. przem. Collegium f. 1614 Piotr z Chorzwi Bal podkomorzy sanock.

pr. małop. 18. Kamieniec podolski d. kamieniec Collegium i Konwikt f. 1610 Jan Andrzej Prochnicki bisk. kamieniec. i Mikołaj Jazłowiecki starosta śniatyń.

fund. 1647 Jan Działyński wojewoda chełmińsk. 19 Grudziądz d. chełmin. Collegium f. 1647 Guminski kasztel. chełmiń. (ob. Konstytut. 1647)

29. Bydgoszcz d. kujaw. Collegium f. Kasper Działyński bisk. chełmiński (a podług Łukaszewicza fund. 1640 Jerzy Ossoliński kanclerz w. kor.)

fund. 1617 Paweł Wołucki bisk. kujaw. a r. 1638 Kasper Działyński bisk. chełmin. wymurował im kościół i kollegium uposażył Jerzy Ossoliński 1640

a. Chojnice d. gniezn. Rezydencya f. 1638 – sprowadził ich zaś 1620 Jan Dzierzgowski dziekan Kamiński proboszcz chojnicki – r. 1620 zamienione z rezydencyi na kollegium.

Sambor d. przemysl. ~~Rezydencya~~ Collegium f. ~~w końcu XVI wieku~~ 1680 Marcin Chomentowski wojewoda mazowiecki pr. małop (r. 1741 Rezydencya jeszcze)

Liczkowce d. lwowsk. Missia f. w XVIII wieku Katarzyna Aloizya Kawiecka skarbnikowa podolska pr. małop

Międzyrzecz d. poznan. (~~w Wielkiej polsce~~) d. Rezydencya f. 1660 Wojciech Tolibowski bisk. pozn.

Wschowa d. pozn. Rezydencya f. 1725 Karol Łodzia Poniński kanonik poznań.

Żytomierz d. kijow. ~~Missia~~ Rezydencya f. 1724 Kazimierz Stecki kasztel. kijow. pr. małop.

Białacerkiew. d. kijow Missia pr. małop.

Owrucz d. kijow. (~~Missia~~) ~~Rezydencya~~ Collegium f. 1671 Alexander Ignacy Żelec oficyał kijowski przeniesieni z Kawietowa. pr. małop. (r. 1741 rezydencya jeszcze)

Zaczyn d. kijow Missia

24 Krasnystaw d. chełm. Collegium f. 1695 ~~Felix~~ Andrzej ~~Kazimierz~~ Potocki kasztel. krak pr. małop.

Bar d. Kamieniec ~~Rezydencya~~ Collegium pr. małop. r. 1741 była rezydencya jeszcze

Kijów (?) Collegium f. 1620 Bogusław Boxa Radoszewski bisk. Kijow.

Chwastow (Faustow) w dyec. Kijow. Colleg. f. Boxa Radoszewski bisk. Kijow. przed 1620 - przeszedli się do Kijowa

Pereasław ? Colleg. f. 1638 Łukasz Żółkiewski wojew. braclaw. supr. 1648

pr. małop. Jurowicze d. kijow. Rezydencya 1773. z cudownym obrazem (ok.) istn. 1726

pr. małop. Winnica d. łuck Rezydencya f. około 1618 Walenty Alexander Kalinowski starosta braclaw.

Mozyr d. wilen. Missya 1773.

Niemierow d. łuck

Kowel d. łuck. Missya

Kobryn d. łuck. Missya

~~Koden d. łuck. Missya~~

(r. 1741 jeszcze Rezydencya) pr. małop. Krzemieniec d. łuck. Collegium (~~Missya~~ czyli) Rezydencyja f. 1734 Janusz Korybut x. Wiśniowiecki kaszt. Krak.

Łęczyca d. Rezydencya istniała 1730 (fundował podobno Fran. Skarbek kaszt. Łęczyck. ?) Franc. Krzyszkowski archidyak. gnieźn. proboszcz Łęczyck.

pr. małop. Łaszczow d. chełm. Rezydencya około 1722 f. 1735 Łaszcz pózn. kanonik gnieznień. opat witowski

[Józef

Malbork d. pomezan. Rezydencya f. 1624 Jan Kuczborski bisk. chełminsk.

Malborg (Marienburg) d. pomezan. Rezydencya

Wałcz d. Rezydencya istn. 1686 fund. podobno Gurowscy) fund. 1618 Jan z Leżenic gostomski starosta wałecki

pr. małop. Warszawa d. pozn. ~~Rezydencya~~ czyli Domicilium 1741. prow. polsk.

pr. małop. Szarogrod d. Kamieniec. Missya 1773 fund. Jerzy Alexander Lubomirski wojewoda sandom. około r. 1730.

pr. małop. Nastasow d. lwow. Missia ~~1773~~ fund. 1692

pr. małop. Włodzimierz d. łuck Rezydencya 1773

pr. małop. Połonne d. łuck. Missia 1773

pr. małop. Rozniatow d. lwow. ~~Missia~~ Rezydencia ~~1773~~ fundr. 1669 Rzewuscy

Prov. litvan. 24 colleg. 8 resid.

R. 1717 było 19,876 jezuitów w 39 prowincyach w 1199 klasztorach

3

Słuck Szyta Colleg prov. Lith
Mitawa " "
Słonim " "

Kollegia jezuickie na Litwie (Prowincyi litewskiej)

Bobrujsk 1628 założył Piotr Tryzna dissipati 1657.

Braunsberg 1565 Kardynał Hozyusz pierwszy rektor 1565 Krzysztof Stromellius a 1570 drugi Philipp Widmanstadius Colleg Prov. Lith. filia w Królewcu

Dorpat 1583 Król Stefan " " 1583 Theodoricus Hausche.

Drohiczyn 1653 Piotr Petrykowski kanonik płock. Coll. prov. mazov.

Dünaburg 1641 Piotr Kulesza jezuita ze składek Coll. prov. Lith

Grodno Król Stefan i 1621 Stan. Kossobucki dopiero 1623 osiedli Coll. prov. Lith filia w Merecza

Kowno 1642 Kopalowicze 3 bracia jezuici (Colleg prov. Lith) + 3 Tkaczyk (1710)

Kroże 1616 Jan Karol Chodkiewicz Colleg prov. Lith.

Linda mariana (w. Lipka) Stefan Szadurski 1631.

E Mohylew

Łomża Adam Nowodworski i 1611 Mikołaj Kossakowski

E Mińsk Coll. prov. Mazov.

Nieśwież 1584 Mikołaj Radziwiłł pierwszy rektor Albert Mroskowski 1595 – Jan Aland 1623

Mitawa filia w Szemberga

Nowogródek Marcin Gradowski 1631 Residentia 1655 Moskale r. 1616 założono cudowną kaplicę S. Michała r. 1658 dissipati zburzyli potem znowu jezuici osiedli

Orsza 1610 Zygmunt III

Pińsk 1632 Albert Radziwiłł Coll. prov. Mazov.

Płock 1611 Marcin Szyszkowski

Połock 1579 Król Stefan pierwszy rektor 1582 Piotr Skarga 1655 Moskale potem znowu jezuici

Pożerwa Colleg. Prov. Lit.

Pułtusk 1565 Andrzej Noskowski " " 1565 Stanisław Rozdrażewski

Regiomonti (Królewiec) Jan Kazimierz

Ressel 1631 Stefan Szadurski Colleg prov. Lit

Riga 1581 Stefan Król " " Piotr Skarga Szwedzi Rygę wzięli

Słuck Schönberg 1660 Władysław Berch

Smoleńsk Alexander Gosiewski 1610 wypędzony od Moskali

Szyta

Warszawa 1608 Zygmunt III Stanisław Wóyciek r. 1599 Superior Residentiae

Venda 1613 Otto Schenking " 1614 Ertmanus Folgedorf

Wilno 1570 Valerian Protasowicz – – " Baltazar Hostovinus et Andreas Frisius – drugi Stanisł. Warszewicki 1570 – trzeci Piotr Skarga 1574 Colleg. prov. Lith. Acad. domus probationis w roku 1615 S. Casimiri

gwałty jako b. Mijek 1578.

Witebsk 1637 Alexander Gosiewski – Michael Beccanus 1604. poszedł na dwór Zygmunta III r. 1610.

Novitiorum domus Stefan Król i 1604

Domus professorum 1604 Zygmunt III

Worni 1623 Melchior Giedroyć biskup.

Żodziszki (1710 Colleg. Lit.)

Praefecti provinciales et visitatores

Baltazar Hostowinus Czech sprowadzony 1564 do Polski od Komendona + 1600 w Kommotau w Czechach

1. Franciscus Sunner zastępował Magiusza (który urząd wizytatora sprawował) od r. 1566 a od 1576 Praefectus od r. 1578 został prowincyałem + 1580

2. Laurentius Magius 1580 (wizytator)

3. Joannes Carminata 1581 (wizytator)

4. Joannes Campanus 1581 prowincyał

6. Ludovicus Masellus wizytator i prowincyał 1590
7. Bernard Gonfalonierius 1594 prowinc.
8 Garsias Allabianus prowincyał 1598 po odejściu jego do Rzymu był Administratorem Fryderyk Bartsch
9. Hieronimus Dandinus 1600 wizytator i prowincyał po nim vicarius Paulus Bokesza
10 Decius Stiverius prowincyał 1603 za niego nastąpił podział prowincyi polskiej i litewskiej (roku 1608)

Prowinciałowie Polscy:

Piotr Fabricius
Joannes Argentus (oraz wizytator)
Stanisław Gawroński
Jan Argentus drugi raz
Georg Tyszkiewicz
Henricus Pichert
Pompilius Lamberteng oraz wizytator
Gaspar Drużbicki
Marcin Hincza
Andreas Gutteter Dobrodziejski i t. d.

Prowincyałowie litewscy

1. Paweł Bokesza od r. 1608.
2. Jan Argentus 1614 Visit.
3. Jan Niklewicz 1615
4. Ignacy Vivaldus 1619
Michał Ortiz 1624
Jan Jamiełkowski 1627
Pamphilius Lamberteng 1630 Visit
Mikołaj Łęczycki 1631 (wprzód prowincyał pol.)
Laurent. Bartilius 1635 + 1635 w Smoleńsku
Jacobus Lachowski 1635
Fabricius Bamphus 1639 Visit.
Jan Jamiołkowski 1639 drugi raz
Jan Grużewski 1645
Melchior Schmeling 1646 + 8 Jan. 1648 w Nieświeżu
Szymon Błoński 1647 + 1648
Andreas Klinger 1648
Jan Rywocki 1650
Jacob Ugorski 1653
Albert Cieciszewski 1655 ./.

./. Jan Wyszkiewicz zastępował vice-provincyała
Gregorius Schonoff 1658
Jan Rywocki 1662 drugi raz
Albert Cieciszewski 1668 2gi raz
Władysław Rudziński 1670
Andrzej Wołłowicz 1673
Jan Błażkowski 1676
27 Michał Mazowiecki 1679
28. Jan Berent 1683
29. Grzegorz Schill 1686 ./. ./.

./.X 30. Paweł Bochen 1689 + 14 marc 1695
31 Ignacy Dierkins wizytator 1692
32 Franc. Kucewicz 1694
33 Jakób Hładowicki 1698
34 Tobiasz Arent 1701
35 Jan Bielski 1705
36 Krzysztof Łosiewski 1709
37 Józef Rymgajło 1712 + 18 Apr. 1713 w Wilnie
Krzysztof Limont zastępca
38 Maciej Karski 1713
39. Anton Szyrma 1716
40 Alexand. Sawicki 1719
41 Władyst. Dauksza 1723
42 Wojciech Bohuszewicz 1727
43 Jerzy Bartsch 1731
44 Władyst. Dauksza 1735. drugi raz
45. Karol Bartolt 1738
46 Josephus Sadowski 1742
47 Stanislaus Trubnowicz 1745
48 Casimirus Brzozowski 1748
49 Joannes Porzecki 1751
50 Joannes Zwicka 1754
51 Casimirus Przeczawski 1758
52 Stanislaus Zeło 1763
53 Antonius Korwiłło 1766
(Ob. Szpakowski: Wiadomość o jezuitach wileńskich, Wilno 1740)

Kongregacyje prowincyonalne

Boszevici koło Pułtuska za Sunnera i Warszewickiego 1570
1578 druga obrany prokuratorem Jakób Wujek
1580 zasiadał Magius
1584 prokurator Wujek w Kaliszu — zasiadał Carminata
1587 w Jarosławiu prokurator Warszewicki
1590 w Nieświeżu prowurator Stanisław Grodzicki
1593 Pułtovie zasiadał Masellus
1594 Pułtovie zasiadał Gonfalonerius
1598 Poznaniu zasiadał Garzias Alabianus
1600 Kaliszu " Thesor. Dandinus
1606 Wilno
1607
1611. Brunsberga
1614 Vilnae
1615 Vilnae
1619 Vilnae zasiadał Vivaldus Augustinus
1619 Vilnae
1622 tamże
1625 ~~tam~~ Nieśwież zasiadał Ortiz Michał
1633 Vilnae 1636 tamże 1639 tamże 1642 tamże
1645 w Pińsku
1649 Vilnae 1651 tamże
1655 w Warszawie 1658 tamże
1660 w Łomży.

Bb. Kalendarz mniejszy jezuicki prowincyi litewskiej na r. 1740 zebrany przez X. Jana Poszakowskiego rekt. Coll. Nesvisien. Wilno wdruk Akad. S. J. 12º Sig A – T. (rob kartek)

1555 Alfons Salmeron od Pawła IV poseł do Polski jezuita dla poskromienia luteranizmu (z Neapolitańskiego Kollegium) był na synodzie w Łowiczu 1556 i 1557 w Piotrkowie z Lippomanem.

Hozyjusz zabiera znajomość z Jakubem Lainez i Alfonsem Salmeron, na Koncylium trydenckim zamierza sprowadzić do Polski Jezuitów i r. 1564 osadza ich w Brunsbergu w opuszczonym kościele franciszkańskim — Reszka Vita Hosii

Chytry Commendon najwięcej się do tego przyczynia

Pierwsi jezuici Krzysztof Strombelius i Piotr Lhae 1565 otwierają szkoły w Brunsbergu - zrazu mają 230 uczniów — R. 1564 Hozyjusz z Salmeronem wiedzie korrespondencyją o zapobieżeniu luteranizmowi na Litwie

1565 Biskup Noskowski za naradą Kommendona zakłada Kollegium w Pułtusku — 1566 Stanisław Warszewicki rector Vilnensis

1567 Namawiają Stanisława Kostkę i Warszewickiego do zakonu w Rzymie i zabierają jego majątek Rostków — 1567 Hosius namawia Hebesta do Jezuitów

Missia ich w Elblągu - w kościele luterskim mają kazanie gdy się im sprzeciwiają - wyrabiają u Króla wyrok kary na wichrzycieli mieszkają na ratuszu król przez Hozyusza na który ony jubet Sebastianum haereticum ex Elbinga ejici 1568. (Leonis histor. Prussiae)

1568 Laurentius Magius wizytator jezuicki w Polsce - Biskup Piotr Myszkowski osadza ich w Krakowie

1569 Walerian Protasewicz bisk. osadza ich w Wilnie (przybyli z Ołomuńca Baltazar Hostovinus tamże - zabiega u Królewny Anny aby im dała rekomendacyją do Szwecyi przez Warszewickiego

1570 otwierają szkoły w Wilnie - dysputuje Joan Hajus w Wilnie z Wolanem - Royzius Petrus ~~nie~~ kanonik nie chce im dać kościoła w Wilnie - robią zabiegi o to do Króla i Królowej Anny z biskupem - Royzius umiera - a Jezuici dostają Kościół S. Jana.

1571. Papież wysyła jezuitę Wawrzyńca Magius aby Króla odwiódł od rozwodu

Jezuici udają się do Szwecyi mając listy od Anny i nuncyusza Vincent. Portico

1571. ~~W Kalisie~~ Na powietrze umiera w Brunsbergu Stanisław Mielecki nowicjusz którego dla majątku przyjęto

1572 Warszewicki nawraca w Wilnie Ulryka Hozyusza: Jana Karola Chodkiewicza

Franciscus Toletus nuncyusz Grzegorza XIII w Polsce.

Kommendon wzywa Jezuitów aby się wmieszali do sejmu elekcyjnego

Nuncyusz Wincenty Porticus rekomenduje Skargę w Płocku Królewnie Annie która go bierze na dwór

1573 Jan Karol Chodkiewicz z namowy Jezuitów głosi za Królem katolikiem i namawia na obiór Henryka

Skarga w Wilnie zakłada bractwo bożego ciała dla większej ostentacyi i sprowadzenia ludu do kościoła i pompa procesia przytem

1573 Edwardus Mercurianus ~~prowincyał~~ generał mianuje Provincialem vicarium in Polonia et Litvania Franciscum Sunner, odłączono 1574 prowincyę Polskę od Austryackim a 1575 pierwszy prowincyał mianowany Franciszek Sunner.

I Sunner Franciscus

1574. Skarga nawraca młodszych synów Mikołaja Radziwiłła czarnego w Wilnie

Papież posyła Stanisława Warszewickiego jako znanego królewnie Katarzynie do Szwecyi pod pozorem legata i pod pozorem spadku po Bonie co do sum hiszpańskich; aby się nie narazić i wymacawszy tylko zamysł Króla wraca nazad

W Wilnie insultuje Skargę Albert Słepowroński dworzanin Radziwiłła.

Jezuici nawracają na Litwie obietnicami i pieniądzmi

1577 Jezuici podczas rebelii gdańskiej mieszkają z Brunsbergu, po 14 dniach wracają

po zwycięzeniu Gdańszczan wyrabiają u Króla iż pomiędzy kondycyami pokoju był i ten aby im wolno było osieść w Gdańsku.

1578 Possewin jedzie do Szwecyi z nim Warszewicki, Szymon Wysocki, Wawrzyniec Rydzicki i Walenty Łuski, namawia Katarzynę aby wychowanie Zygmunta poruczyła Jezuitom.

6

1579 Kommendon sprowadza z Rzymu do Krakowa jezuitów Aloysius Odescalchi i Basilius Cerinius
dysputuje i toczy z Wolanem w Wilnie polemikę podobnie jak Skarga i Turrianus
Possewin Wolana przed Królem oczernia w Litwie - Król każe palić Wolana pisma
Warszewicki i Wysocki strzegą Katarzynę w Szwecyi, tajemnie przy niej żyją.
Vincentius Laureas episcopus Montisregalis przez kilka lat posel przy Henryku i Batorym.
Possewin zakłada w Brunsbergu seminarium dla Szwedów
1580 Stefan Batory zakłada Kollegium w Połocku (przez namowę Skargi) osadza tam Stanisława Łęczyckiego, Jana Alanda i Jerzego
Hlincz; Kanclerz litewski Kalwin przeciwny mówi iż to wbrew prawom. Król zdobyła
Król na niego dobywa miecza i tak musiał zapieczętować przywilej
Jezuici otwierają szkoły w Połocku
Marcin Laterna jedzie za Królem w obozie i Jezuici się włóczą za nim
1581. Jan Carminata zesłany z Rzymu wizytator kollegiów litewskich jezuici z Połocka działają na Cara rossyjskiego który wysyła posła do Rzymu (Papież mu chce koronę dać, Batory zazdrosny) — Papież wysyła Possewina do Polski ten działa przez Annę na Króla, Possewin jedzie do Rossyi zawiera pokój
1582 Król za namową Skargi oddaje jezuitom kościół w Rydze — Car ruski niechce mówić o religii z Possewinem
1583 Katarzyna królewna umiera w Szwecyi, Jezuici Nikolaus, Stanisław Rakowski i Albert Waldocenus tracą nadzieję utrzymania się w Szwecyi - Jezuici pomagają Radziwiłłowi do Kardynalstwa który ich osadza w Nieświeżu Dunamundzie, Dorpacie — Radziwiłł z Jezuitami,
1584 Leonard. Laufius i Ignatius Hispanus jedzie do ziemi św.
Jezuici osiadają w Transylwanii

Radziwiłł daje jezuitom wileńskim Łukiszki
Jezuici z Dorpatu odprawiają missyję między
Estonami podczas jarmarków – Powstanie w
1585 Rydze przeciw jezuitom i wyganiają ich
Jezuici nawracają Jana Dulskiego Kasztelana
Chełmskiego, Ernesta Wejera i Mikołaja Radzi-
1586 wiłła – Laterna, Antonius Arias Hiszpan jezuici na
na dworze Króla – Wychodzi książka w Gdańsku
iż Wolfgang arcybiskup moguncki Batoremu
posłał 4 jezuitów były to kobiety – jedna miała
od Batorego dziecko inne aby się nie wydało
udusiły położnicę, a Król kazał ich za to w Wilnie
potopić. – jezuici wyprawiają w Wilnie
w Wielki tydzień Jezuici dla zwabienia ludu
wyprawiają wspaniałą processyję i obchód, zawią-
zują Sodalitatem Marianam, nawracają
Kanclerza Sapiehę
1587 Possewin z nuncyuszem Hannibalem Capuanus
arcybiskupem neapolitańskim przybywa do
Polski na elekcyję szlachta na Possewina zła
dla intryg, Papież go odwołuje – Obiór Zygmunta
III którego spowiednikiem Bernard Goliński
Lud w Rydze wzburzony przeciw jezuitom
Biskup Giedrojć Emanuela Vega i Hieronima
Knifskiego bierze do Żmudzi
1588 Szlachta na spowiedników królewskich Skargę
i Golińskiego powstaje iż Królowi doradzają
w rozdawaniu urzędów
1589 Zygmunt III karze Rygę za jezuitów – Dysputa
z Budnym w Połocku Jezuici nawracają żonę
Janusza Ostrogskiego, Eleonorę córę Jana
Jerzego Radziwiłła która testamentem kościół
Jezuitom funduje, drukarnię jezuici dostają
1590 Wychodzi Actio Equitis Poloni in Jezuitas, Resz-
ka odpisuje, Mikołaj Lancicius z Kalwina wstępuje
do zakonu
1593 Zygmunt III dostaje Koronę Szwedzką powieść
o nim iż 1000 jezuitów do Szwecji kryjomo wysłał
(Piasecki Chronic)
1594 Gaspar Nahajus i Marcin Laterna nawracają
Janusza Zasławskiego

1596 Za pomocą Jezuitów Synod w Brześciu na nim Jezuici Skarga i Justus Rab; Unija. Skarga pisze obronę synodu

1598 Szwedzi Laterne gdy stawał w obronie papieża i Jezuitów wysadzają na łódź i zostawiają na morzu

1599 Śmiglecki dysputuje w Wilnie z Mikołajewskim o papieżu

1600 Kardynał Radziwiłł protektor Jezuitów umiera robi im zapisy i obsypuje ich pieniędzmi za życia

1601. Karol. Xże Sudermanii wygania Jezuitów z Derptu i więźniów odsyła do Szwecji
Sapieha postępuje do Moskwy z nim 2 jezuitów jedzie

1604 Jezuici obchodzą uroczyście kanonizacyję S. Kazimierza ⌊ – Dymitr Samozwaniec na naukach u Jezuitów

⌊ która opisał Quirinus Cnoglerus i Rywock.

1605 Jezuici z Dymitrem robią wyprawę do Rosyi

1606 Rokosz szlachta na Jezuitów powstaje i robi uchwałę aby ich wygnać – Skarga broni zakon (Próba zakonu) – Jezuici od Pawła Kostki (brata Stanisława) resztę majątku nabywają chce wstąpić do zakonu + w drodze

1607 Sodalitas Mariana w Wilnie, dyjalogi Jezuickie tamże w zapusty

1608 Podział prowincyj Polskiej i Litewskiej w Litwie - Gedroic osadza ich w Krożach - Fryderyk Barthit spowiednik (olat) Królowej Konstancyi umiera - Jezuici ciągną za wojskiem

1609 Jezuici po zdobyciu Smoleńska osiadają tamże Gosiewski im zakłada Kollegium - Konstancyja Królowa robi zapis Jezuitom - Becanus powołany na dwór Króla

1611. Pompa Jezuitów z powodu zwycięstw Zygmunta Stanisław Wielopolski (Montelupi) jezuita + po którym majątek zabierają

1614 Oto Schenking biskup Inflantski Jezuitów wzywa do Wendy

1616 Jezuici przy śmierci Radziwiłła sierotki

1617 Bobola Chociszewski patroni Jezuitów

1619 Triumfy Jezuitów z powodu Kanonizacyi S. Ignacego. w Wilnie bitwa między studentami Jezuickiemi a luterskiemi

1620 Piekarskiego zamach na życie Zygmunta III Jezuici przypisują to Kalwinom

1621. Jezuici zwycięztwo Chocimskie S. Stanisławowi Kostce przypisują (Kobierzycki X. 847)
Jezuici z Rygi wyrugowani

1622 Triumf w Wilnie z powodu Kanonizacyi S. Ignacego – Piotr Fabrycy Kaznodzieja Zygmunta III + – Jozafat Kuncewicz chowe się u Jezuitów

1623 Melecyusz Smotrzycki – Kuncewicza Jozafata zabójstwo są w Połocku Jezuici (r. 1643 beatyfikowany)

1623. Gratis przeciw Jezuitom palony – Drukarz Kwartat w więzieniu i bity za to

1626 Szwedzi w Warmii Jezuici uciekają z Brunsbergu (ob. Joan Leonis historia)
Jezuici cudowny obraz P. Jezusa w Brunsbergu robią – Syn Dymitra Samozwańca chodzi do szkół jezuickich w Wilnie

1631. Jezuici w Swiętej Lipce (Linde) i Rafał Rudomina jedzie do Chin (miał się już żenić gdy go w dzień ślubu jezuici zbałamucili)
Niklewicz Szymon ze Lwowa + w Pułtusku

1633. Albert Radziwiłł wielki protektor jezuitów funduje im Kollegium w Pińsku rozganiа szkoły dyzunitów a jezuickie w Pińsku otwiera

1638 Urszula Meyerin z Bawaryi + w Warszawie, król jej majątek (który zapisała Jezuitom) oddaje Jezuitom, ona to wychowywała Karola Królewicza i Annę

1636 Przeniesienie zwłok S. Kazimierza Królewicza w Wilnie z tryumfem – Król daje pierścień Sarbiewskiemu i obiera go do dworu (Jezuici zaprosili umyślnie na doktoryzacyą Króla)
Jezuici drugi obchód w Wilnie na S. Katarzynę robią (dla skaptowania Króla podczas bytności jego)

1637 Jezuici piszą panegyriki do Króla dla pochlebstwa na wesele
Józef Welamin Rudzki metropolita uczeń Fabrycego i narzędzie Jezuitów +

1640 Obchod stolecia zakonu Jezuitów
1642. Triumf w Wilnie na cześć bł. Jozefata Kuncewicza dla głaskania szlachty ruskiej
Gregor Schonhoff jezuita teolog krolowej w Warszawie funduje sodalitatem Marianam tamże do ktorego się Król zapisuje i cała familia
1642 Krzysztof Chodkiewicz wojewoda wileń. przy wjeździe chwalony panegirykami
1643 Jan Kazimierz w Rzymie zostaje Jezuitą Król oddala od dworu za to jezuitów ledwie jeden u krolowej został (Papież dla tego puścił z zakonu Jana Kazimierza bo niebyło męskiego potomka – najpewniej Jezuici Austriakom Polskę oddać chcieli) Król sprowadza Pijarow
Cecylia Renata protektorka jezuitów umiera
1644 Karol Ferdynand buduje domum professam w Wilnie, w Wilnie przy akademii Jus – Jezuita Claginy przy Collegium Toruńskiem – W Nieświeżu cuda u Jezuitów
Jan Gruzewski spowiednik Zygmunta + umiera
1646 Jezuici podchlebiają Ludwice Maryi Gonzadze przez wystawienie Alojzego Gonzagi, ona godzi Króla z Jezuitami
1648 Jan Kazimierz w dzień Koronacyi naprzód do Jezuitów w Warszawie idzie; Andrzeja Klingerbierze na spowiednika Krolewicz Karol
1650 Berent Simon spowiednik Krolewicza Alberta +
1651 Wojna z Kozakami Jezuici w niej
Jezuici rozgonieni z Bobrujska od Moskali
1652 Słaski Albert spowiednik Jerzego Ossolińskiego +
1653 Jezuici z Połocka uciekają (Cudowne ukaranie Moskali burzących Kollegium Połockie)
z Nowogródka, w Kijowie morduję jezuitów
1655 w Wilnie

1656 Albert Radziwił † wielki protektor Jezuitów, biczuje się

1657 ~~K~~ Kozacy zabijają Andrzeja Bobolę

Arianie wygnani z Polski

W ogóle Szwedzi, Kozacy, Moskale zapewnie tyle klęski zadali Jezuitom iż ledwie za Augusta II oddychać zaczynają

Catalogus provinciarum Collegiorum, Residentiarum, Seminariorum et Missionum Universae Societatis Jesu Anni 1750. Tyrnaviae 1750. 8o. toż samo przedruk:
Catalogus.... ad annum 1750. Lublini typis Soc. Jes. 1754. 8o. K. 2. str. 84 i tabl. synoptyczna 1

~~Decem~~ Assistencyi 5 provincyi 39 dom. profess. 24. Colleg. 669. Dom prob. 61. Sem. et Con. 176 Res. 335 Miss 273. Socii 22589 ex his Sacerdotes. 11293.

Provincia Poloniae dom profess 1, colleg. 24 dom. prob. 2 sem. et con. 6. resid. 8 miss. 40 Socii 1050 ex his fratres 552.
Provincia Lithuaniae dom profess. 1 colleg. 20 dom prob 3. Sem. et con. 4 resid. 7 miss. 53. Socii 1047 ex his fratres 475. najwięcej było ich w Włochach potem w Austryi potem German Sup. potem w Polsce potem w Litewskiej prowincyi.

Provincia Poloniae: Dom profess: Krakow Collegia: Bar, Bydgoszcz, Brześc, Kalisz, Kamieniec, Choinice (Conecense) Krakow, Krasnystaw, Krosno, Gdańsk, Grudziądz, Jarosław, Lwow, Lublin, Łucko, Ostrog, Owrucz, Piotrkow, Poznan, Przemysl, Rawa, Sandomierz, Stanisławow, Toruń Domus 1ae Probationis Kraków. Domus 2ae probationis Jarosław. Seminarium Cleric: Lublin Convict: Nobil Ostrog, Sandomierz, Kalisz Residentiae Krzemieniec, Łęczyca, Łaszczow, Malborg, Międzyrzec, Sambor, Walcz, Winnica
Missiones Biala, Białocerkiew, Kaszubi, Konstantynopol, Kujawy, Chełmża, Gilmenssis, Gdańsk, Gniezno, Kowel, Krzemieniec, Jabłonow, Jasły, Jordanow, Jurewice, Kniehyn, Kobryn, Kodeń, Koniecpol, Kozlice, Liczkowice, Markowice, Mozyr, Nastasow, Nizborg, Oknin (Okniensis) Polesie, Polonna
u. Prużana, Radawa, Rozniatow, Siekierki, Suraz, Szarogrod, Tuszyn, Tysmienica
36. Winnica, Włodzimierz, Ustrzkowa, Żytomierz, Żywiec

Domicilium Varsaviense

Porzeck missia jezuitow fund około 1740 Michał Hieronym Czacki Kasztelan wołynski
. K. Prov. Lithuana.

d. varm (i Seminarium)

Provincia Lithuaniae Domus profess. et Collegium Warszawa Collegia Braunsberg

(Coll. i Domus 3. Probat) d. viln.

d. viln d. samog. d. luceor. d. viln d. plock

Kowno, Kroze (Crosense) Drohiczyn, Grodno, Łomza, Minsk, Nieswiez, Nowogrodek,

(Dioec Wiln) d. plock d. varm. d. viln. d. viln i Seminarium d. viln

d. viln d. luceor. d. viln

Orsa, Pinsk, Płock, Połock, Poszawsze, Pultowsk, Rössel, Słuck, Wilno, Witebsk

d. viln Warszawa Coll. i Dom prof.

Zodzishki, Domus Primae Probat. Vilno Domus tertiae probationis Wilno, Nieswiez

Seminaria pontificia Brunsberg Wilno Seminarium Academic Wilno, Seminarium

d. vil. Drohiczyn i Konwikt d. livon. dioec livon. dioec livon. d. viln. dioec viln

Słuck. Residentia Bobrojsk, Duneburg, Illukszta, Mittaw, Mohilow, Mscislaw,

(usque Stonie) (Bekielmensis vel Albam Russiam) (Kadzinensis)

Słonim missiones Baka, Bebra, Bekielmo, Chatecz, Czerniechow, Dukszty, Dziem-

(Horodisensis) (Janiscensis)

53.

brow, Faszczowka, Hilcz (Hilzeniana) Horodysk, Janisko, Janowo, Kudzina, Karniew,

d. wiln.

Kieydany, Kosienicwice, Krzywoszyn, Łabiszyn, Laukiesza, Laukszoda, Liefland (livonica)

d. plock.

Lixna, Lubosz, Merecz, Milkow, Myszyniec, Platerowka, (plateriana) Prelow,

(Pussensis)

Luszko, Passno, Królewiec (Regio-montana) Riga, Rostkow, Biała-Ruś

(russiae albae) Swięta Lipka (sacro lindana) Schaemberg, Smiadyn, Sobocz, Sokolnikow

d. samogit. d. samog.

Szadow, Telsza, Turow, Varklany, Wisztyniec, Ukraina, Wołkowysk, Wornie,

Wysocko, Użany, Uzwald, Zagiellowska, Zeromin

Pratolin missia S. J. fund. 1742 Jozef Sapieha ~~podskarbi~~ nadw. lit.

Provincia Bohemiae: Brieg missio, Glatz Collegium et Seminarium, Hirschberg Residentia, Lignica Collegium et Seminarium, Nissa Colleg. et Seminar. Troppau Colleg. et Seminar. Opole Colleg. Piekary Residentia, Sagan Colleg. et Seminar. Swidnica Colleg. et Seminar. Tarnowitz missio, Cieszyn Residentia et Convictus. Wartenberg Residentia, Wrocław Colleg. et Convictus.

~~Msst~~ ~~1ft~~ 2211.

Memoires Comp. de Jesus dans le Levant. 1817. 8o 4 Vol. 10

De societatis Jesu in Polonia primordiis Dissertatio inauguralis historica in univ. Berolinensi ad summos in philosophia honores d. 15 Decembr. 1860 defendet Casimirus Krasicki Berolini typis L. Burkhardianis 11

~~8° K. 4 ff. 199.~~

Queffi

De conce

Frant

Duller Ed. Die Jesuiten wie sie waren und
wie sie sind Dem deutschen Volk erzählt
2 durchgesehene u stark vermehrte
Aufl. der Geschichte der Jesuiten.
Berlin 1845 (Klemann) gr 16°
n. 4 ngr.

Ew Wo

Volksbibliothek wohlfeilste 31
Bändchen Geschichte der Jesuiten
von Fr. Clemens 16° Hamburg
Besendahl 1844. net. 7/12 rth

Ge Geschichtsbibliothek fürs Volk
7r Bd Geschichte der vorzüglichsten
Mönchsorden von Thüringus 32°
Leipzig 1841. Berlin C. H. Schultze 1/12 rth
11r Bd Geschichte des Jesuitentreibens und
der Freischaarenzüge in der Schweiz von
H. E. R. Belani 16° 1/12 rth (Schultze)

Geschichte neueste u. vollständigste der Jesuiten
Eine Darstellung des Verfahrens, der Zwecke
u. der Wirksamkeit der Gesellschaft Jesu für Volk
aus Leipzig 1845 Größe 12° 1/3 rth

Geschichte dramatische u. romantische
der Jesuiten Nach dem französischen
des Adolphe Boucher 2 B Tübingen
(Osiander) 2 1/2 rth

I DRUKARNIA

EDLEINA

...ynku N. 237.

utrzymuje
CZYTELNIE
Polska
FRANCUZKA
i Niemiecka
Noty Muzyczne
i Ryciny.

Kraków dnia 29 185

Die fürchterliche Zeit der
Menschenzucht an den
gefährlichsten Institut
geschlossen, als den Ge[?]-
tschand, u. wie hat ein
Kind mit so rücksichtslo-
ser Entschlossenheit sei-
nen Vater nach dem
Leben getrachtet wie
dieser

(zakon założ. d. 15 Sierp. 1534, potwierdz. Paweł III d. 27 Wrześn. 1540.
Jezuici) wezwany do Polski 1564 w Braunsbergu 14
r. 1574 oddzielona prowincya Polska od Austriackiej
– r. 1608 ustanowiono prowincyę polską i litewską.
Jezuici poięci i błog. d. 7 maj x Stanisław Szczytnicki + 1662 w
Pozn. d. 23 marca x. Wojciech Męcińśki + 1643 – d. 30 Lut. Miko-
łaj Łancicius + 1652 w Kownie – d. 2 Kwiet. Kasper Drużbicki + 1662
w Poznaniu

27 Kwiet. Marcin Tyrawski + 1684 w Jurowicach — 16 Maj Andrzej
Bobola + 1667 w Janowie — 25 Maj Jan Morawski + 1700 w Poznaniu
30 Lipca Przemysław Rudnicki + 1650, 30 Lipca Tomasz Dore + 1700
w Toruniu — 15 Sierpn. S. Stanisław Kostka + 1568 w Rzymie —
27 Września Piotr Skarga + 1612 w Krakowie — 30 Września
Marcin Laterna + 1598 — 4 Pazdz. Bartłomiej Wysocki + 1683 w Poz:
naniu — 8 Pazdz. Tomasz Młodzianowski + 1686 w Krakowie — w
niedzielę bliższą 13 Listop. Swięto S. Stanisława Kostki:

15

O Jezuitach przez Ks.
U (rbanowskiego L.)
Spr. 1854.

k. Uniwersytetu, zw[illegible]
biorąc **odpowiedzialność** za uszko-

16

19 Marca 188 4

12

Piętro na dole

...unków Nazwisko Bachkopf

16

Pogląd na zakon Jezuitów, ich regułę, zwyczaje, obyczaje, tendencyje zgromadzenia, oraz na zasługi i korzyści, jakie przyniosł Zakon Polsce, przez K. K. (rzyszanowskiego). Odessa 1867. 8o str. 37.

17

Huber Joh: Der Jesuitenorden. Berlin 1873.

Alth + 1886 d. 4 Listop.

Huber

26
26
52
1

Żaden zakon niema postęp-
niejszych, pobożniejszych
nieustraszonych i nigdy
nie było żołnierzy
Dziś jeszcze prowadza
nieprzerwaną wojnę z
wolnością i są oni nigdy
dyplomaci, artyści
pedagogowie, kupcy
lecz zawsze jezuitami
Każą pobudzający do buntu
lecz w duchu już stawiają

szafoty dla rewolucyonista
zbierają summy aby
je w interesie zakonu
rozrzucać. W pustego
z piekiera, wychowujące
dzieci do ~~[illegible]~~ kato
lickiego politycznego
życia w Europie
podkopują państwa
w konfesjonale na
kazalnicy w katedrze

19

a nawet w sądach
zapadają, jednako
się poruszają na
deseczkach parkietowych
jak w zaraźliwem
powietrzu lazaretów
wszędzie w domu – nie
mają ojczyzny, ani
familii ani przyjaciół
wszystkie im zakon

Breslauer Zeitung
Morgenausgabe
Sonnabend den 12
Febr. 1876
Nr 71
Feuilleton Cardinal
Graf Ledochowski

~~[illegible]~~

Jezuici

Prowincya litewska zamyka w sobie W.X. Około r. 1756 podobno podzieleni na prow: lit. Podlasie, żmudz, warmia

R. 1741 liczyła Collegiów 24 rezydencyi 8 missyi 47 wincyi litewska i mazowiecka.

R. 1740 " " 24 Rezydencyi 8 Missyi 47 a R. 1804 liczono w Rossyi 21 klasztorów (wszystkie osob 998 (Ob Bystrzonowski Honor p. 207) w dyecezyi mohilowskiej)

(Łoszakowski Kal. mniej) (seminarium papieskie i dyecezalne)

1. Brunsberg d. warmij. Collegium f. 1565 prov. lit.
Stanisław Hozius kardynał

2. Warszawa d. pozn. Collegium (Dóm professyi razem) f. 1608 (najprzod była rezydencyą od 1599. pierwszym superiorem był Stanisław Włoszek od 1606 zostali prepositi Collegium
Zygmunt III

Warszawa d. pozn. Dóm professyi f. Jan Kazmierz (Łoszakow)

3. Połock d. wileń. Collegium f. 1579 1580 Ste- (pierwszym rektorem od 1682 Piotr Skarga)
Jan Batory król pol. (supr. 1820) Rektorowie są od r. 1582 (podł. Łoszakowskiego fund. 2 lipc 1580 Stefan Batory)

4. Pińsk d. łuck. Collegium f. 1632 Albrycht pr. mazov.
Radziwiłł kanclerz W. Litew.

5. Nowogrodek litewski (siewierski?) d. wil. (Collegium) f. 1631 pr. lit.
Marcin Gradowski pleban

6. Kroże d. żmudzk. Collegium f. 1616 Jan pr. lit.
Karol Chodkiewicz wojew. wilen. hetman w. lit.

7. Drohiczyn podlaski (d. łuck ~~Collegium~~ Rezydencia i Konwikt f. 1653 Jędrzej prov. mazov. a podł. Balińskiego f. 1661 Jędrzej Świnotęcki kanonik płocki (co niepewne) po supressyi objęli Piary
~~Rot~~ Petrykowski kanonik ~~płocki~~ Łucki pleban drohicki

8. Nieświeź d. ~~łucko~~ wileń. Colleg. f. 1584 Mikołaj krzysztof pr. mazov.
Radziwiłł Sierotka wojew. wileński (Rektorowie idą od r. 1568) pierwszym rektorem 1568 (?) Albertus Mroscovius pewnie 1586 Michał x.x. Radziwiłł hetman polny lit. i podkancl.

Nieświeź d. ~~ł~~ wileń. Dóm trzeciej probacyi (S. Michała) f. ~~Karol~~ Chodkiewicz wojew. wil. i Tobiasz Grochowski

9. Pułtusk d. płock. Collegium f. 1566 pr. lit.
Andrzej Noskowski bisk. płock (pierwszym rektorem był Stanisław Rozdrażewski)

Pułtusk d. płock. missia

10. Płock d. płock. Collegium f. 1611
Marcin Szyszkowski bisk. płock.

Wisztyńce f. Missia f. Jan Michał Zienkowicz bisk. wil

(Caunensis) colleg. Albert. Kazimierz i Piotr

pr. lit. 11. Kowno d. wileń. f. 1642 (trzej bracia [struck] Wijuk-Kojałowicze jezuici – (podł. Gadona) fund. 1642 Jan Kastort chamży.

(podł. Chodźki fund 1631 Paweł x. Sanguszko.

12. Minsk d. wileń. Colleg. f. 1656 Hieronim xiąże Sanguszko biskup smoleński (a podł. Platera Jan Grojński) (z missiami Ostonie, Głuszyn, Illicze) Colleg.

Ozmołowicze (w wojew. mścisław.) Missia fund. 1764 Kirkor podkomorzy mścisławsk.

13. Witebsk d. wileń. f. 1637 Alexander (Korwin) Gąsiewski wojewoda smoleń.
Witebsk. d. wil. Dom professyi f. 1604 Zygmunt III
Witebsk d. wil. Dom novitiorum f. 1604 Zygmunt III Król Stefan i

Reszel pr. lit. 14. Ressel d. warmij. [struck] Collegium f. 1631 Stefan Szadurski (podług Poszakowsk. f. Jan Kazmierz sekretarz Król. Krzysztof Szembek bisk. warmiń.

Lubosz Missia 1750

pr. lit. 15. Dünaburg d. inflant. Rezydencya f. 1641 Piotr Kulesza jezuita (d. Poszakowsk.) ze składek (a podług Platera f. 1631 Alexander Korwin Gosiewski woj. smol. – co nie pewne) supr. 1811. supr. 1820

Miłków
Platerówka
Prelow
Puszko
Rafno
Rostków
Białakus
Śmiadyń
Sobocz
Turów
Warklaw
Wsztyniec
Wysocko
Uzany
Użwald
Zagiellówka

pr. lit. 16. Słonim d. wileń. Rezydencya f. 1717 Chłusowicz Kazmierz wojew. mścisław.

Bobrujsk Rezydencya f. 1628 Piotr Tryzna starosta [struck] zniesiona r. 1651 (a [struck] Władysław IX

prov. lit. Krolewiec (w Prusach Książęcych) (Regiomontum) filia Brunsberga Missya f. J. Jan Kazmierz Krol (podł. Poszakow. Maria Ludowika Krol.

Dorpat Missya f. 1583 Stefan Batory Król pol.

Pratulin Missia fund. 1742 Józef Sapieha podskarbi nadw. litew. z cudownym obrazem N. Maryi P. d. 3 sierp. 1664 przez biskupa Białozora z Studziennicy sprowadzonym

pr. lit. Grodno Collegium f. [struck] najprzód Stefan Batory, powtóre 1621 Stanisław Kossobucki, osiedli dopiero 1623

31 Łukoszta — Rezydencya (str. 1710)
f. Jerzy Siberg oficyał inflantski po supresyi oddany [illegible] missyonarzom.
Swięta Lipka (Linda Mariana) Missia
f. 1631 Stefan Szadurski (a podł Roszakowskiego Zygmunt III

Łomża d. płock. Collegium f. 1611 Adam Nowodworski pozniejszy bisk. poznan. i Nikodem Kossakowski – oraz Jan Szembek kanl. kor. z Leszczyńską

Mitawa (Mitau) Rezydencya
f. Franciszek Dorle holender }
f. Jerzy Siberg oficyał inflant. }
dioec. livon.
Schönberg (filia do Mitawy) właściwie Schomberg Missia
f. 1660 Władysław Berch (Berck) kasztelan inflantski
Schemberg Rezydencya f. Franciszek Dorle holender
Orsza (dioec. wilenska) Collegium f. 1610 Zygmunt III supr. 1820

Poszawa czyli Poszawsze (Possaviense) dyec. żmudz. Collegium
f. Stanisław Beynart podskarbi nadw. litew.
Ryga — Collegium f. Zygmunt III
Ryga — Dom 3ej probacyi f. 1581 Stefan Batory król pol. Missia 1750

Mohylów — Rezydencya ~~Missia~~ f. 1678 Max~~~~ ciej
~~kr~~ Boeckelman podskarbi ~~kor~~ szadzki inflantski i Jan Zdanowicz
supr. 1820 i Kanonik wilen. proboszcz mohylowski

Słuck d. wileńsk. Collegium i Seminarium
f. 1698 Marianna z Tyszkiewiczów Bekerowa i Hieronim Kłokocki starosta nieczycki
Smolensk Stanisław Zaleszyński administrator dobr Radziwiłłowskich f. 1610 Alexander Korwin Gosiewski wojewoda smoleński
supr. przez Moskwę

Tylża — Missia f. Stanisław Kiełmaszko kanonik żmudzki

pr. lit.
+ Myszyniec (Missia d. płock f. 1654 Jan Kazimierz król z żoną Marią Ludowiką, dotował ~~f.~~ Jakub Stawski

+ Kiejdany Missia f. Franciszek Wolmiński jezuita

+ Żeromin d. płock (Missia f. Michał Zamojski wojewoda smoleń. i Bohdan Mostowski kasztel. sierpski

+ pr. lit. Faszczowka (Missia f. Zawiszowie 1750

+ Łoszawy Colleg. f. Stanisław Beynart podskarbi nadw. lit.

+ Ukraińska missia f. Lomarnacki

Bebra	missio 1750	
Bekielmo	"	"
Czerniechow	"	"
Hilcz (Hilzeniana)	"	"
Horodysk	"	"
Janisko	"	"
Janowo	"	"
Kudzina	"	"
Karniew	"	"
~~Kiejdany~~	+	+
Kosienelewice	"	"
Krzywosyn	"	"

Słuck — Rezydencya f. Elżbieta z Bokszów Stoińska cześnikowa witebska i mąż jej Kazimierz Stoński cześnik witebsk.
Słuck podł. dzierżawskie fundowało 1704 Hieronim Kłokocki starosta nieczycki

Labiszyn	missio 1750	
Laukieda	"	"
Laukszoda	"	"
Liflandska (Livonica)	"	"
Lixna	"	"

+Szadowska misia f. xiężęta na Kozielsku
Puzynowie

+Dziembrow misia f. Michał Rynwid
narszałek lidzki

F Kazimierz Paweł Sapieha wojewoda wileń y
z żoną Teresą Gosiewską

[Michał Koszczyc pisarz ziemski wileń r. 1709

Kodeń ~~misia~~ f. Jan ~~Fryderyk~~ Sapieha
kanclerz w. lit.

Widze misia f. 1752 Antoni z Skrzetuszewa Wawrzecki
stolnik brasławski.
czyli Mysza Collegium

Mysz stara f. około 1660 Mikołaj Judycki
kasztel. nowogrodzki
pr. lit. Władysław

Wodkowyszki rezydencyja misia ~~dlit~~

Merecz ~~Rezydencyja~~ misia f. 1676 Michał Kazim.
Pac wojew. wileń.

~~Stonim rezydencya~~

~~Nowogród~~ nowogródek Rezydencya ~~f. Michał Krol~~

Nowogrod Colleg f. 2 Duninow Uni:
chowska 2° voto Potocka podst. w. x. lit.
i Gradowski Marcin pleban

Ciechowin (misia) d. płock

Wenda (Kies?) f. 1613
Otto Schönking

pr. lit. α Wilno d. wileń. (S. Jana) Collegium (Akademia)
f. 1570 Waleryan Protaszowicz
Wilno d. wileń. Nowicyat f. Zygmunt III 1604
β. Wilno d. wil (S. Kazimierza) Dom
professyi f. 1615 F. (podt. Łoszakow. Karol Ferdynand bisk. płock)
Wilno d. wil. Dom 3ej probacyi i nowicyat ~~Jezuitow~~ Seminarium sapiehskie (S. Rafała) fund. 1709 (na Śnipiszkach) oddany 1773 Piarom
Wornie d. żmudz. misia f. 1623 Melchior
Gedrojc biskup (podt. Łoszakow.
Mikołaj Kiszka bisk. żmudzki)
Żodziszki (Verbipolis) diec. wileń. Collegium (stn. 1710) fund. Adam Minkiewicz rektor
nieświeski i matka jego Barbara z
Komarow Minkiewiczowa podstolina oszm.
~~Colleg.~~

Dukszty misia f. Józef
Rudomina rektor Collegium mińskiego
r. 1773 oddane Piarom

+ Błonik czyli Baka misia f. 1745
Józef Baka jezuita w dawn. dyec. wileń.
dziś w Mińsk.

+ Mścisław d. Rezydencya
f. Abrahamowiczowie

+ Chalecz misia f. Kazimierz Chalecki
starosta rzeczycki z bratem Antonim
podkomor. rzeczyck.

+ Sokolnik misia f. Łukasz Dawidowski
proboszcz katedr. smoleński pleban newelski

~~Krzemieniec Colleg. f. Janusz x. Kory.~~
~~(prov. polsk.) but Wiśniowiecki kasztel. Krakow~~

Jezuici

Provincia Polona r. 1722 liczyła 23 Collegia, 8 Residentiae, Missiones extra provinciam 4, Missiones intra provinciam 36. Personae universim 813 inter hos sacerdotes 340. (Provincialis Stephanus Sczaniecki) 1722 – Provincialis Martinus Trampczyński a. 1725)

Collegia.

1. Kraków, ad S. Barbaram Domus professa
2. Bydgoszcz (dioec. Vladisl.)
3. Brześć litewski (dioec. Luceor.)
4. Kalisz (dioec. Gnesn.)
5. Kamieniec podolski (dioec. Camenec.)
6. Kraków, ad S. Petrum, Collegium (Rector Adrian Miaskowski ab a. 1721.)
7. Kraków, ad S. Math. Domus probationis.
8. Krasnostaw (diec. Chelmens.)
9. Krosno (dioec. Premisl.)
10. Gdansk (dioec. Vladislav.).
11. Grudziądz (dioec. Culmens.)
12. Jarosław ad B. V. Mariam (dioec Premisl.) Domus tertiae probationis.
13. Jarosław ad S. Joannem (dioec Premisl.) Collegium.
14. Lwów (dioec. Leopol.)
15. Lublin (dioec. Cracov.)
16. Luck (dioec. Luceor.)
17. Ostrog (dioec. Luceor.)
18. Piotrków (dioec. Gnesn.)

19. Poznań (dioec. Posnan.)
20. Przemyśl (dioec. Premisl.)
21. Rawa mazowiecka (dioec. Gnesn.)
22. Sandomierz (dioec. Cracov.)
23. Toruń (dioec. Culmens.)

Residentiae.

1. Chojnice (dioec. Gnesn.)
2. Krzemieniec (dioec. Luceor.)
3. Malborg (dioec. Culmens.)
4. Międzyrzec (dioec. Posnan.)
5. Owrucz (dioec. Kijovien.)
6. Sambor (dioec. Premisl.)
7. Stanisławów (dioec. Leopol.) (r. 1725 było już Collegium)
8. Wałcz (dioec. Posnan.)

Missiones extra Provinciam.

1. Crimensis (Nicolaus Zacherla)
2. Persica (Erivani J. Krusinski, Mich. Wieczorkowski, Paulus May)
3. Moldavica (Casimir. Twardochlebowicz)
4. Valachica (Mart. Kiernożycki)

Missiones intra Provinciam.

1. Bar sub Collegio Camenecensi (dioec. Camenec.)
2. Biała " " Cracoviensi (" Cracov.)
3. Białocerkiew " Ovrucensi (" Kijov.)
4. Biała (Koło Rylska) " Ravensi (" Gnesn.)
5. Kaszuby sub Residentia Chojnice (" Gnesn.)
6. Gdańsk w Farkaf sub Colleg. Gedanensi (" Vladislav.)
7. Jabłonów " " Grudziądz (" Culmens.)

8. Jordanow sub Collegio Cracov. (dioec. Cracov.)
9. Jurowicze sub Residentia Owrucensi (dioec. Kijov.)
10. Kitajgrod sub Collegio Camenecensi (dioec. Kamenec)
11. Kniehynin " " Ostrogiensi (dioec. Luceor.)
12. Kobryn " " Luceoriensi (dioec. Luceor.)
13. Koden " " Brestensi (dioec. Luceor.)
14. Koniecpol " " Piotrkow (dioec. Gnesn.)
15. Kowel " " Luceorien. (dioec. Luceor)
16. Kozliczki " Resident. Marienburg. (dioec. Culmens.)
17. Liczkowce " Colleg. Camenecen. (dioec Camenec.)
18. Merkowce sub Collegio Luceorien. (dioec. Luceor.)
19. Nastaszow sub Collegio Leopolien (dioec Leopol.)
20. Nowemiasto sub Colleg. Premisl. (dioec. Premisl.)
21. Nizborg " " Camenecensi (dioec Camenec)
22. Okunin " Residentia Cremenecens. (dioec. Luceor.)
23. Pokucie " " Ovrucensi (dioec. Kijov.)
24. Polesie " " Ovrucensi (dioec. Kijov.)
25. Polonne " " Ovrucensi (dioec. Kijov.)
26. Pomorze " " Mederecensi (dioec. Posnan)
27. Radawce " Collegio Jaroslav. (dioec Premisl.)
28. Rozniatow sub Residentia Stanislawow. (dioec. Leopol.)
29. Siekierki sub Colleg. Posnan. (dioec. Posnan.)
30. Suraz " " Ostrog. (dioec. Luceor.)
31. Tuczno sub Residentia Valecensi (dioec. Posnan.)
32. Tysmienica " " Stanislawow (dioec. Leopol.)
33. Winnica " " Owrucz. (dioec. Kijov.)
34. Wlodzimierz sub Colleg. Luceor. (dioec. Luceor.)
35. Wschowa " " Posnan (dioec. Posnan.)
36. Warszawska ziemia sub Collegio Ravensi (dioec. Posnan.)

Nieprzecki Joseph Professor in Collegio Leopolien. 1722 + 1724
d. 17 Mart. Luceoriae
Nieprzecki Michael Confessar. in Collegio Luceor. 1722.
Niesiecki Gaspar Concionator in Colleg. Cracov. ad S. Petr. 1722
Professor in Collegio Crosnoffav. 1725. + ante 1756
Alembek Josephus Soc. Jes. + ~~[illegible]~~ 1720 d. 1 Septemb. peste.
Balsam Gaspar S. J. + 8 Decembr. 1759

Missiones (novae) Anno 1756.

Czepielsko sub Collegio Gedanensi
Fiszt (seu Wesper) sub Residentia Mariaeburgensi
Markocice Xaveriana sub Domo Probat. Cracov.
Mlynecensis Ignatiana sub Collegio Torunensi.
Modzerensis (ovi) sub Residentia Lanciciensi
Pruzana sub Collegio Brestensi
Zywiec (nova 1756) sub Collegio Cracov.

Missiones novae A. 1758

Elbingae
~~Tol~~
Missiones novae 1759
Derewnae sub Collegio Brestensi
Jeziorki sub Collegio Posnan.
Kosciolec sub Collegio Calissien.
Mechlini sub Collegio Posnan.
Pechowi sub Collegio Bidgostien.
Starawies sub Collegio Petricoviensi
Tarsanovii sub Collegio Calissiensi
Uscie sub Collegio Cracov.
Zarszyn sub Collegio Crosnensi.

Jezuici

(Skrzynecki Rafał ur. 20 Oct. 1714 wst. 1732) Rzepnicki Franciszek ur. 10 Sept. 1710, wst. 1725 Włodek Ignacy ur. 24 Jul. ... 1741

Prowincya wielkopolska (Provincia Majoris Poloniae) r. 1756 liczyła: 1 Domus professa, 1 Domus probationis, 12 Kollegiów, 5 Rezydencyj, 21 Missyj – w nich 560 Jezuitów, między temi 247 Księży. (Prowincyał: Praepositus provincialis: Franciscus Kozmiński od d. 17 Octobris 1756) r. 1757.
r. 1773 było 13 Kollegiów, 5 Rezydencyj, 15 Missyj, Jezuitów 521, między tymi księży 284.

Kraków (S. Barbary) Dom professy (Domus professa) w nim 18 Jezuit. (Praepositus Antonius Biesiekowski +1763) – (r. 1773 było 11) — Sacerd 10 Coad 7 = 17

Kraków (S. Macieja) ~~Dom probacyi~~ koło Kościoła S. Szczepana czyli Nowicyat (Domus primae probationis) w nim 111 Jezuit. (Rector: Andreas Wagner +1765 (2 klassy retorów i 2 lata Nowicyatu) (SS. Petri et Pauli) (r. 1773 = 55) — Sacerd. 11 Schol. 9. Coadjut. veter. 12. Novitii Scholares 38. Novitii Coadjut. 15 = 85

1. Kraków (S. Piotra) Collegium w nim 47 – r. 1773 było 59 Jezuit. (Rector: Vladislaus Żółtowski) (z szkołą teologiczną o 4 latach) do tegoż należały missye w Białej, Żywcu i Jordanowie) — " 20 Coad. 13 Schol. 13 = 46

2. Bydgoszcz (dioec. vladisl.) Colleg. f. 1619 Jan Kuczborski bisk. chełmiń. (r. 1773 było 16) — Sac. 8 Mag. 2. Coad 6 = 16

Brześć litewski (dioec. luceor.) Colleg. (23 jez.) f. 1621 Paweł Wołłski bisk. łuck. ~~f. Lew Kazimierz Sapieha 1621~~ — " 12 " 2 " 7 = 21

Kalisz (dioec. gnesn.) Colleg. et Collegium nobilium f. 1583 Karnkowski arcyb. gnieźn. (z Konwiktem nobilium) o 3 klasach: Metaphisica, Physica, Logica) — " 17 " 4 " 14, Schol. 27 = 62

Chojnice (dioec. gnes.) (Conecense) Colleg. (r. 1722 rezydencyja) fund. 1621 Jan von Gleissen — " 8 " 2 " 2 = 12

Krosno (dioec. premisl.) Colleg. et Convictus nobil. f. 1619 Piotr Bal — " 8 " 3 " 8 = 19

Gdańsk (dioec. vladisl.) Colleg. — " 17 " 2 " 9 = 38
r. 1773 prócz Collegium była w Gdańsku Missio ad Capellam regiam czyli Farhoff i druga Missio in Szczepielsk — " 1 " 3 – – 11 = 3

Grudziądz (dioec. culmens.) Colleg. (Graudentinum) — " 11 " 2 " 7 = 20

~~[illegible]~~

S. 10 Mag 2. Coad. 6 = 18 — Piotrkow (dioec. gnesn.) Colleg. et Convictus nobil. (Petricoviense)

Sac. 43 Schol. teol. 10, Mag 5 Coad. 16 = 74. — fund 1571 Adam Konarski bisk. pozn. — Poznan (dioec posnan.) Colleg. cum Convictu nobilium cum Domo tertiae probationis et Studio Theologico 4 Annorum (r. 1773 = 90 jez.)

Sac. 10 Mag. 2. Coad. 6 = 18 — f. 1612 Stanisław i Paweł Wolscy — Rawa mazowiecka (dioec. gnesn.) Colleg. cum Collegio nobilium (z Konwiktem) (20 j.)

Sac. 15. Mag. 4. Coad. 8 = 27 — f. 1596 Piotr Kostka bisk. chełminsk. — Torun (dioec. culmen.) Colleg. (21 jez.) et Convictus nobil.

~~[illegible]~~

Rezydencye:

S. 7 Mag. 1. Coad 3 = 11. — Łęczyca (dioec. gnesn.) Residentia (sub Collegio Petricov.)

S. 7 Mag 1. Coad 2 = 10 — Malbork (dioec. pomesan. ~~culmen.~~) Residentia Mariaeburgensis (sub Collegio Gedanen.)

S. 3 Coad 1 = 4. — Międzyrzec (dioec. posnan.) Residentia (sub Collegio Posnan.) (10 jez.) (medericensis)

Sac. 5 Mag. 2. Coad. 1 = 8 — Wałcz (Valcensis) (dioec. posnan.) Residentia (sub Collegio Posnan.) (8 jez.)

Sac. 7. Mag. 1 Coad 1 = 9 — Wschowa (Vschovensis) dioec. posnan.) Residentia (sub Collegio Posnan.) (11 jez.)

~~[illegible]~~

Missie

2. Biała na granicy Szląskiej (dioec. cracov.) Missio (sub Colleg. Cracov.)

2 Biała (koło Rylska) (dioec. gnesn.) Missio (Bialensis) (sub Colleg. Ravens.) (r. 1773 nie istn.) r. 1773 było 3 jezuitów)

= 2 — 2 Cassubiensis (Kaszuby) (per Cassubiam) (dioec. Vladisl.) Missio (sub Collegio Bidgost.) (~~r. 1773 nie istn.~~)

Cassubiensis (per Cassubiam) (dioec. gnesn.) Missio (sub Colleg. Conecensi vel Chojnicensi) (r. 1773 nie ist.)

6 Koden (dioec. luceor.) Missio (sub Colleg. Bre=stensi) f. Jan Fryderyk Sapieha kanclerz w. lit. (5 jez.)

2 Chełmża (Culmensis per dioecesim (dioec. culmen.) Missio (sub Colleg. Torunensi) ~~(...)~~

Czepielsko vel Czepielów vel Czepiel (dioec. vladislav.) Missio (sub Colleg. Gedanensi) ~~(...)~~

Firszt Firster Werder (dioec. culmens.) Missio (sub Residentia Mariaeburgen.) (r. 1773 nie istn.)

Gdansk 3 Faraff (Farhåf) sive Gedanensis (dioec. vladislav.) Missio (sub Collegio Gedanens.) (4 jez.) (przy kaplicy Królewskiej) Capella Regia

Jablonow (dioec. culmens.) Missio (sub Collegio Graudentin.) ~~(...)~~

1. Jordanow (dioec. cracov.) Missio (sub Collegio Cracov.) fund. Teressa z Dębińskich Makowiecka kasztelanowa Kamieniecka około r. 1703 supr. 1773 (był 1 jezuita) S. 2.

2 Koniecpol (dioec. gneon.) Missio (sub Collegio Lancicien.) fund. około 1720 Elżbieta z Drzewskich Koniecpolska wojewodzina sieradzk. (3 jez.)

Koźliczki ~~vel ...~~ (dioec. culmens.) Missio (sub Residentia Mariaeburgensi) ~~(...)~~

Marchocice vel Missio Xaveriana (dioec. Cracov.) Missio (sub Domo probationis Cracov.) (r. 1773 nie istn.) (r. 1759 nie istniał)

Mtyniec vel Missio Ignatiana vel Mtynecensis (dioec. culmens) Missio (sub Collegio Torunensi) ~~(...)~~

Modz vel Missio Modzerensis Modzerowi (dioec. gnesnen.) Missio (sub Residentia Lancicensi) (r. 1773 nie istn.) (r. 1759 nie istn.) (r. 1773 nie ist.)

2 Posnaniensis per dioeceses Gnesnensem, Vladislaviensem et Posnaniensem. Missio (sub Collegio Posnan.) (r. 1773 nie istn.)

Wilczek Ignatius ur. 29 Jul. 1728, wstąpił 1747.
Frąbczyński Ignatius ur. 15 Grud. 1724, wstąpił 1741 – w Paryżu
Włodek Ignacy ur. 24 Lipc. 1723, wstąpił 1741 – w Rzymie.

Prużany (dioec. luceor.) Missio (sub Collegio Brestensi) (~~r. 1773 [illegible]~~)

Siekierki (dioec. posnan.) Missio (sub Collegio Posnan.) (~~r. 1773 nie istn.~~)

Tuczno (dioec. posnan.) Missio (sub Residentia Valcensi) r. 1773 nie istn.

(nowa) Zarszyn (dioec. premisl.) Missio (sub Collegio Crosnensi r. 1773 – (przedtem nie było) Missio ab. 1759

2 Tyniec (dioec. Cracov.) Missio (sub Collegio Cracov. (r. 1773 było 2 jezuitów)

oprócz tego (r. 1773 nie istniały)

Kujawy (Cujaviensis) Missio 1754

Gniezno (diec. gnesn.) Missio 1754

Derewnia (diec. Luck. bresten) sub Collegio Brestensi – Missio ab 1759

Elbinga (dioec. Varmiens) Missio ab a. 1758

Koscielec (dioec. Gnesn) sub Collegio Calissiensi. Missio ab. a. 1759.

Mechlin (dioec. Posnan) sub Collegio Posnan. Missio ab a. 1759.

Pęchow (dioec. Vladislav.) sub Collegio Bidgost. Missio ab a. 1759.

Starawieś (dioec. Gnesn) sub Collegio Petricov. Missio ab. a. 1759

Taczanow (diec. Gnesn) sub Collegio Calissiens. Missio ab a. 1759.

Uscie (dioec. Cracov.) sub Collegio Cracoviensi ad S. Petrum. Missio ab a. 1759.

Sarnowa (dioec. Posn.) sub Residentia Wschow. a 1770

Pomeraniensis Missio (dioec. posnan) (sub residentia Medereciensi) 1722.

Jeziorki Missio (dioec. posnan) sub Collegio Posnan. 1722.

Missiones extra provinciam

Jezuici

Prowincya małopolska (Provincia Poloniae Minoris) r. 1759 liczyła: 1 Domus professa, 1 Domus probationis, 14 Kollegiów razem, 6 Rezydencyj, 9 Misyj – w nich 656 Jezuitów, między temi 304 księży. (Prowincyał: Praepositus provincialis, Andreas Dąbrowski od 28 Octobr. 1759)

Jarosław (P. Maryi (na polu)) Kollegium i Dom probacyi trzeciej czyli Profesyi (Collegium et Domus tertiae probationis (dioec. premisl.) — f. 1629 Anna Alojzya z Xiąż. Ostrogskich Chodkiewiczowa. z udowodn. obrazem

Jarosław (S. Jana) Collegium (dioec premisl.) (z szkołą rhetoryki) — f. 1572 Zofia z Odrowążów Kostczyna wojewodzina sandom.

Bar (dioec. camenecens.) Collegium. — f. około 1612 Stanisław Żółkiewski hetman w. kor. (pierwotnie misya jeszcze 1722)

Kamieniec podolski (dioec. camenecens.) Collegium. i Collegium Nobilium (Konwikt) — f. 1610 Jan Andrzej Prochnicki bisk. kamieniec. i Mikołaj Jazłowiecki starosta śniatyn.

Krasnystaw (dioec. chelmen.) Collegium — f. 1695 Andrzej Potocki kasztel. krak.

Krzemieniec (dioec. luceor.) Collegium (r. 1722 rezydencyja) — f. 1720 Janusz Korybut x. Wiśniowiecki Kaszt. krak.

Lwów (dioec. leopol.) Collegium cum Collegio nobili (z Konwiktem) — f. 1584 czyli 1590 raczej Jan Dymitr Solikowski arcyb. lwow.

Lublin (dioec cracov.) Collegium cum Collegio nobili (z Konwiktem) et cum Seminario Clericorum. — f. 1582 Bernard Maciejowski bisk. łucki

Łuck (dioec. luceorien.) Collegium — f. 1609 Paweł Wołucki bisk. łucki.

f. 1624 Anna Aloizya z xiąż. Ostrogskich Chodkiewiczowa hetm. w. lit. — **Ostrog** (diec. luceor.) Collegium et Domus probationis et (Nowiciat) Collegium nobilium (z Konwiktem)

f. 1610 Stanisław Siecińsk. bisk. przemys. — **Przemysl** (diec. premisl.) Collegium et Domus Professa

f. 1602 Hieronim Gostomski wojew. poznan. starosta san: domirski. — **Sandomierz** (diec. cracov.) Collegium cum Collegio nobilium et Seminario Clericorum

f. około 1719 Potocki i Helena Bełzecka stolnikowa bełska — **Stanisławow** (Stanislaopoliense) (diec. leopol.) Collegium (r. 1772 rezydencyja)

f. 1700 Wiktoria z Leszczyńskich Potocka wojewodzina kijowska (z szkołą)

f. 1671 Alexander Ignacy Żelec oficyał kijowski w Xawierowie – przeniesiem do Owrucza. — **Owrucz** (Xaver-Owrucense) (diec. Kijów.) Collegium. (r. 1772 rezydencyja)

Sambor (diec. premysl.) Collegium 1772

Rezydencye

(miasteczko na Polesiu litewskim pod Mozyrem

z cudown. obraz. — f. 1673 Marcin Tyrawski jezuita ze składek. — **Jurowice** (diec. Kijów.) Residentia (sub Collegio Owrucensi) – po supresyi oddano Bernardynom

f. 1735 Józef Łaszcz kanonik gniezn. opat witowski. — **Łaszczow** (diec. chelmens.) Residentia (sub Collegio Jarosłaviensi ad S. Joannem)

r. 1772 było już Collegium. — f. 1680 Marcin Chomentowski wojewoda mazowiec. — **Sambor** (diec. premisl.) Residentia (sub Collegio Premisliensi)

f. około 1618 Walenty Alexander Kalinowski wojewoda bracław. — **Winnica** (diec. luceor.) (k) Residentia (sub Collegio Ostrogiensi)

f. 1724 Kazimierz Stecki kasztelan kijowsk. — **Żytomierz** (diec. Kijów.) Residentia (sub Collegio Ostrogiensi)

Warszawa (diec. posnan.) Domicilium (sub Collegio Lublinensi) (1772)

r. 1772. Rezydencye Włodzimierz — **Włodzimierz** (diec. luceor.) (sub Collegio Luceorien.) Residentia 1772.

Missie

Białocerkiew (diec. Kijov.) Missio (Sub Residentia Jurovicensi)

Liczkowce (diec. ~~Camenec~~ leopol. et leopol.) Missio (Sub Collegio Camenecensi) 1722 f. Katarzyna Aloizya Kawiecka starbnikowa podl.

Mozyr (diec. vilnens.) Missio (Sub Residentia Jurovicensi)

Nastasow (diec. leopol.) Missio (Sub Collegio Leopoliensi) fund. 1748 Franciszek Zołtaki f. 1692

Polonne (diec. Kijov.) Missio (Sub Residentia Żytomiriensi)

Rozniatow (diec. leopolien.) Missio (Sub Collegio Stanislaopoliensi) fund. około 1720 Elżbieta z Rzewuskich Koniecpolska wojewodzina sieradzk. fund 1703 Jan Alexander Koniecpolski koniuszy kor.

Włodzimierz (diec. luceor.) Missio (Sub Collegio Luceoriensi) Rezydencyą fund. 1766 Sadowska z ks. Czetwertyńskich Starościna Słonimska.

Markowice (diec. luceor.) Missio (Sub Collegio Luceoriensi)

Kowel (diec. luceorien.) Missio (Sub Collegio Luceoriensi) 1722

Jassy w Multanach (in Valachia) (diec. Kijov.) Missio (Sub Residentia Jurovicensi.)

oprocz tych dawniej:

Konstantynopol w Turcyi Missio 1754

Krym w Tataryi Missio 1754

Kniehynin (diec. luceor.) Missio 1754 (sub Collegio Ostrogiensi) 1722

Koden (diec. luceor.) Missio (sub Collegio Brestensi) 1722

Kitajgrod (diec. camenec.) Missio (sub Collegio Camenecensi) 1722

Nowemiasto (diec. premisl.) Missio (sub Collegio Premysl.) 1722.

Rowne (diec. premisl.) Missio (sub Collegio ~~Rzeszow~~ Jarosław) 1722 f. 1669 przez Rzewuskich

Szarogrod missia (r. 1772)

Kobryn (diec. Luceor.) Missio 1754. 1722 (sub collegio Luceorien.)

Zizborg (diec. Camenet.) Missio 1754 (sub Collegio Camenecen.) 1722.

Oknin (diec. Luceor.) (sub Residentia Cremenecensi) Missio 1754 (sub Collegio Luceoriensi) 1722

Polesie (diec. Kijov.) Missio 1754 (sub Residentia Owrucensi) 1722

Pokucie (diec. Leopol.) sub Missione Lotomensi) 1722.

Radawa (diec. premisl.) Missio 1754. 1722

Prużanna (diec. Luceor.) (sub Collegio Brestensi) Missio 1725
f. ~~...~~ przed 1730 Jerzy Alexander Lubomirski wojewoda sandomir.

Sturaż (diec. Luceor.) Missio 1754 (sub Collegio Ostrogiensi) 1722

Szarogród (diec. Kamenecen) Missio 1754

Tysmienice (diec. Leopol.) Missio 1754 (sub Collegio Stanislavovien.) 1722

Ukrainensis Missio 1754

=

Zuzyn (diec. Kijov.) Missio.
Ziemierow (diec. Luck.)

=

Dawniej były:

Chwastów (Faustów) (diec. Kijov.) Collegium f. przed 1620 Bogusł. Boxa Radoszewski bisk. Kijów. – przeniesieni do Kijowa

Missiones extra provinciam: 1722.

Crimensis
Persica in Eriwan
Moldavica
Valachica
Constantinopolitana 1725

Kijow (diec. Kijov.) Collegium f. 1620 Bogusław Boxa Radoszewski bisk. Kijow.

Pereasław Collegium f. 1638 Łukasz Żołkiewski wojewoda bracław. – supr. 1648.

Jezuici

IV. Prowincya mazowiecka r. 1772
(utworzona ~~r. 1849~~ r. 1756)

Collegia.

1. Warszawa z Colleg. nobil.
2. Płock z Colleg. nobil.
3. Pułtusk z Colleg. nobil
4 Słuck
5. Witebsk
6. Łomża z Domem nowicyatu
7. Drohiczyn podlaski
8. Mińsk
9 Nieśwież
10 Orsza
11. Pińsk

Rezydencye.

1. Bobrujsk
2. Mohilew ~~nad Dnieprem~~
3. Mścisław

Missye

1. Chalcz (dziś Radocha) f. 1732 Kazmierz Chalecki
2. Myszeniec
3. Łohow czyli Łozowica f. 1752 Jan Kirkor połkownik z żoną Joanną
4. Rasna czyli Rosna f. 1751 Michał Pociej
5. Faszczowka
6. Łahiczyn
7. Turow
8. Rostkow
9. Żeromin
10. Warszawa missia fundacyi Załuskich.

Provincia Lithuana Soc. Jes. Anno 1724.

Collegia 23, Residentiae 7, Missiones 35, Jesuitae 812 (inter hos Sacerdotes 291)

Collegia:

1. Brunsberg dioec. Varmien.
2. Kowno (Caunae) dioec. Vilnen.
3. Kroże dioec. Samogitiae
4. Grodno dioec. Vilnen.
5. Łomża dioec. Ploens.
6. Mińsk dioec. Vilnensis.
7. Nieświeź Collegium dioec. Vilnens. dioec. Vilnen.
8. Nieświeź ad S. Michaelem Domus tertiae probationis. dioec. Vilnen.
9. Nowogrodek dioec. Vilnen.
10. Orsza dioec. Vilnen.
11. Pińsk dioec. Luceorien.
12. Płock dioec. Ploens.
13. Połock dioec. Vilnen.
14. Poszawsze dioec. Samogit.
15. Pułtusk dioec. Ploens.
16. Ressel dioec. Varmien.
17. Słuck dioec. Vilnen.
18. Warszawa Collegium et Domus Professa dioec. Posnan.
19. Wilno ad S. Casimirum Domus professa, dioec. Vilnen.
20. Wilno ad S. Joannem Collegium et Academia, dioec. Vilnen.
21. Wilno ad S. Ignatium Novitiatus et Domus probationis dioec. Vilnen.
22. Witebsk dioec. Vilnen.
23. Żodziszki dioec. Vilnen.

Residentiae

1. Bobrujsk dioec. Vilnen.
2. Drohiczyn dioec. Luceorien.
3. Düneburg dioeces. Livonien.
4. Illuxta dioeces. Livonien.
5. Mittavia dioec. Livonien.
6. Mohilow dioec. Vilnen.
7. Mscisław dioec. Vilnen.

Missiones

1. Bebra sub Resid. Illuxt. dioec. Livon.
2. Bowsk " " Mittav. " Livon
3. Bransk " " Drogiczyn " Luceorien
4. Czerniechow " Colleg. Varsav. " Posnan
5. Dziembrow " " Grodnen. " Vilnens.
6. Faszczow " " Orszan. " Vilnens
7. Janow " " Pinsc. " Luceorien.
8. Karniew " " Pultov. " Ploten.
9. Kiejdany " " Kowno " Vilnen.
10. Koscieniewicze " " Vilnen. " Vilnen
11. Krasław " Resid. Düneburg. Livoniae
12. Krzywoszyn " Colleg. Nesviz. " Vilnen.
13. Lauxoda " Resid. Mittav. " Livoniae
14. Linda " Colleg Ressel " Varmien
15. Livonica " Residentia Düneburg " Livoniae
16. Lubcz " Colleg. Nowogrodek " Vilnen.
17. Łahiszyn " " Pinsk " Luceorien.
18. Łohow " " Niesviez tertiae probat. " Vilnen.

19. Merecz	sub Collegio	Grodnen.	dioec.	Vilnen.
20. Wyszyniec	" "	Łomżen.	"	Ploc*en*.
21. Ostrow	" "	Nowogrodek	"	Vilnen.
22. Pułtusk dioecesana	in Żeromin " "	Pultov.	"	Plocen.
23. Regiomontana	" "	Brunsberg	"	Varmien
24. Schönberg	sub Residentia "	Mittav.	"	Livonien.
25. Słonim	" "	Nowogrodek	"	Vilnen.
26. Smiadyn	" "	Pinsk	"	Luceorien.
27. Subocz	" Resident.	Illuxta	"	Livonien.
28. Szadow	" Collegio	Poszaw.	"	Samogitiae.
29. Tylża	" Collegio	Kroże	"	Samogitiae
30. Turow	" Colleg.	Pinsc.	"	Luceorien.
31. Ukrainensis	" Residentia	Bobrujsk	"	Vilnen.
32. Użanensis	" Colleg.	Nieswież	"	Vilnens
33. Wornie	" "	Kroże	"	Samogitiae.
34. Wysocensis	" "	Warsovien.	"	Posnan.
35 Zagiellana.	" "	Vilnen.	"	Vilnen

Missiones novae A. 1725

Laukiesa sub Resid. Düneburg. dioeces Livoniae.

Żeromin sive Pułtusk dioecesana, sub Collegio Pultov. dioec. Plocens.

Jezuiccy

utworzona r. 1608

Prowincya litewska (Provincia Litvana) r. 1724 liczyła Collegiów 23, Rezydencyj 7, Missyj 39, Jezuitów osób 839 (między tymi Kapłanów 291, Koadjutorów 279, na naukach 269) – Roku 1749 liczono Jezuitów osób 1047 (z tych Kapłanów 475) Collegiów 24, Rezydencyj 8, Missyj 52.

R. 1756 podzielona na prowincye: litewską i mazowiecką.

Collegia: (r. 1724)

1. Wilno (S. Kazimierza) Dom professyi (Domus professorum) f. 1615.
2. Wilno (S. Jana) Collegium i Akademia i Seminar. Academicum f. 1570 1569 Walerian Protasowicz bisk. wileń.
3. Wilno (S. Rafała, na Snipiszkach) Dom pierwszej probacyi i Nowicyat f. 1709 Michał Koszczyc pisarz ziemski wileń.

Wilno (S. Ignacego) (S. Rafała) Dom trzeciej probacyi (f. 1749) i Seminarium papieskie (1749)

4. Brunsberg Collegium, Seminarium papieskie i dyecezalne f. 1565 Stanisław Hosius Kardynał – w dyec. warmijs.
5. Grodno Collegium i Szkoły f. 1584 Król Stefan Batory, dotował 1621 Stanisław Kossobucki; osiedli dopiero 1623 (z cudownym obrazem N. P. Maryi d. 3 sierp. 1664 przez biskupa Białozora z Studzienniczy sprowadzonym. – dyec. wileń.
6. Kowno Collegium f. 1642 Wojciech, Kazimierz i Piotr Wijuk-Kojałowicze bracia jezuici. – dyec. wileń. Kościół wymurowany 1759. od r. 1824 obrócony na cerkiew prawosławną soborną
7. Kroże (Crosense) Collegium f. 1616 Jan Karol Chodkiewicz wojewoda wilen. hetman w. lit. – dyec. żmudz.
mazow. 8. Łomża Collegium f. 1688 Adam Nowodworski późniejszy biskup poznań. i Nikodem Kossakowski – dyec. płock.
mazow. 9. Mińsk Collegium f. 1656 Hieronim xiąże Sanguszko biskup smoleński i Jan Gnoiński i Marcyan Xże Ogiński Kancl. w. lit. – dyec. wileń.
mazow. 10. Nieśwież Collegium f. Mikołaj Krzysztof Radziwiłł wojewoda wileńsk. – Szkoły – dyec. wileń.

mazow. 11. Nieśwież (S. Michała) Dom trzeciej Probacyi f. 1616 Karol Chodkiewicz wojew. wileń. i Tobiasz Grochowski – dyec. wileń.

12. Nowogródek litewski Collegium f. 1631 Marcin Gradowski pleban. – dyec. wileń.

mazow. 13. Orsza Collegium f. 1610 Król Zygmunt III – dyec. wileń.

mazow. 14. Pińsk Collegium f. 1632 Albrecht Książę Radziwił Kanclerz w. lit. – dyec. łuck.

mazow. 15. Płock Collegium f. 1611 Marcin Szyszkowski bisk. płocki – dyec. płock.

mazow 16. Połock Collegium i Szkoły f. 1580 Stefan Batory Król. – dyec. wileń.

17. Poszawsze (Friedenberg) Collegium f. 1619 Stanisław Beynart podskarbi skarbnik nadw. lit. – dyec. żmudz.

mazow. 18. Pułtusk Collegium f. 1566 Andrzej Noskowski biskup płocki – dyec. płock. cum Seminario

19. Reszel (Röessel) Collegium f. 1631 Stefan Szadurski sekretarz Król. – dyec. warmij.

mazow. 20. Słuck Collegium i Szkoły f. 1697 Hieronim Kłokocki starosta rzeczycki i Marianna z Łyskowskich Bekierowa – dyec. wileń. – (r. 1749 i Seminarium)

mazow 21. Warszawa Collegium, Dom professyi i Szkoły teolog. fund. 1608 Król Zygmunt III – dyec. poznań.

mazow 22. Witebsk Collegium i Szkoły f. 1637 Alexander Gosiewski wojewoda smoleń. dyec. wileń.

24. Drohiczyn (1749) Colleg. mazow.

23. Żodziszki (Verbipolis) Collegium f. 1710 Barbara z Komarów Minkiewiczowa podstolina orszańska z synem Adamem jezuitą. – dyec. wileń.

Illuxta Colleg. 1772 lit.

24. Dyneburg [a] Collegium w dyec. inflant. (r. 1772) f. 1629 Alexander Korwin Gosiewski wojewoda smoleń. supr. 1810

25. Illukszta Collegium w dyec. inflant (r. 1772) f. 1636 Jan Jerzy Siberg, supr. 1787.

16. ~~[illegible]~~ Święta Lipka (Sacro-Lindana) - sub Collegio Resseliensi - dyec. varmien. f. 1631 Zygmunt III — Miłkow Missia (ist. 1749)

17. Inflantska Missia (Livonica) - sub Residentia Düneburgensi - dyec. inflant. livon. — Platerowska missia (ist. 1749)

mazow 18. Łohow (Lohoviensis) - sub Domo tertiae probat. Nesvisiensi - dyec. wileń. mazow

19. Lubosz [Lubcz] (Lubcensis) - sub Collegio Novogrodensi - dyec. wileń. — Prele Missia (ist. 1749) lit.

20. Merecz - sub Collegio Grodnensi - dyec. wileń. f. 1676 Michał Kazimierz Pac wojewoda wileń. — Pusza (Puszensis) Missia (ist. 1749) lit.

mazow 21. Myszyniec - sub Collegio Łomzensi - dyec. płock. mazow f. 1654 Król Jan Kazmierz z Marią Ludowiką, dotował Jakób Hawski. — Rasna Missia (ist. 1749) mazow

22. Ostrow (Ostroviensis) - sub Collegio Novogrodensi - dyec. wileń. Osmołowicze (w wojew. mścisław. na granicy smoleń.) Missia fund. 1765 Kirkor podkomorzy mścisławski. — Ryga Missia (ist. 1749)

23. Pułtuska dyecezalna Missia (Pultoviensis) - sub Collegio Pultoviensi - dyec. płock. (czyli Żuromin) mazow — Rostkow Missia (ist. 1749) mazow.

24. Krolewiec (Regiomontana) - sub Collegio Brunsbergensi - dyec. warmij. f. 1650 Maria Ludowika Królowa pol. — Sokolniki Missia (ist. 1749) f. Łukasz Dawidowski, profesor katedr. smoleński, pleban newelski.

25. Białoruska Missia (Russiae-Albae) - sub Collegio Polocensi - dyec. vilnen. (Sokolnikowo) mazow.

26. Ruska Missia (Ruthenica) - sub Residentia Mohiloviensi - dyec. wilensk. mazow

27. Schönberg - sub Residentia Mittaviensi - dyec. inflant. livon. - f. 1660 Władysław Borch kasztelan inflant.

28. Słonim - sub Collegio Novogrodensi - dyec. wileńsk. (r. 1749 już residentia)

29. Śmiadyn (Smiadinensis) - sub Collegio Pinscensi - dyec. luceorien. mazow.

Święty Krzyż missio - sub Residentia Illuxtana lit. (1772) (inflant.)

30\. Subocz (Sobocensis) - sub Residentia Illuxtana - dyec. inflant. livon. f. 1638 Kosper Siberg. r. 1808 Liarzy

Warklany missia (ist. 1749) lit. fund. Borchów (inflant.)

31\. Szadow - sub Collegio Rossaviensi - dyec. ~~wileńsk.~~ żmud. f. Książąt Puzynów około 1720.

Wisztyniec missia f. Jan Michał Zienkowicz bisk. wilen. dyec. wilen. (ist. 1749)

32\. Tylża (Tilsensis) - sub Collegio Crosensi - dyec. żmudzk. f. Stanisław Siemaszko kanonik żmudzki.

Wołkowysk missia (ist. 1749) (1772) prov. lit.

33\. Turow - sub Collegio Pinscensi - dyec. łuck. mazow

Uswald missia (ist. 1749) lit f. 1701 Łacki starosta dyneburski (inflant.) supr. 1820

34\. Ukrainska Missia (Ukrainensis) - sub Residentia Bobrojscensi - dyec. wileńsk. f. Pomarnacki maz.

35\. Użanka (Użanensis) - sub Collegio Nesvisiensi - dyec. wileń. maz.

Warszawa missia Załuskich (1772) maz.

36\. Wornie - sub Collegio Crosensi - dyec. żmudz. f. ~~[illegible]~~ Melchior Giedrojć bisk. żmudz. dotow. Mikołaj Kiszka bisk. żmudz. (1623) 1589

37\. Wysock (Vysocensis) - sub Collegio Varsaviensi - dyec. poznan. maz

38\. Zagiełowska Missia (Zagiellana) - sub Collegio Vilnensi - dyec. wileńsk.

Ciechocin missia

39\. Żuromin czyli Pułtuska dyecezalna Missia (ob. Nr. 23) (Żerominensis) - sub Collegio Pultoviensi - dyec. płock. maz.
f. Michał Zamojski wojewoda smoleński i Bohdan Mostowski kasztelan sierpski. i Ludwik Załuski bisk. płock.

Pratolin missia f. 1742 Józef Sapieha podskarbi nadw. lit. (po r. 1749 ist.)

Poryck missia fund. około 1740 Michał Czacki kasztelan wołyń.

Widze missia f. 1753 Antoni z Skrzeszewa Wawrzecki stolnik bracławski lit (provinc. lit.) 1772

Żydyki missia fund. 1680 dyec. żmud.

Residentiae. (r. 1774)

mazow. 1. Bobrujsk, Residentia f. 1628 Piotr Fryzna – dyec. wileń.

mazow. 2. Drohiczyn podlaski Residentia i Konwikt f. 1653 Jędrzej Petrykowski pleban drohiczyński, kanonik łucki. – dyec. łuck.

3. Dinaburg Residentia f. 1641 Piotr Kulesza jezuita ze składek – dyec. inflant. livon.

4. Iłłukszta Residentia f. Jerzy Siberg oficiał inflantski – szkoły – dyec. inflant. livon. r. 1808 Pijarzy

5. Mitawa Residentia f. 1684 Franciszek Dorle holender i Jerzy Siberg oficyał inflant. – dyec. inflant. livon. supr. 1774

mazow. 6. Mohilów Residentia f. 1678 Maciej Boeckelman podczaszy inflant. z Janem Zdanowiczem kanonikiem wileńskim proboszczem mohilowsk. – dyec. wileń.

mazow. 7. Mścisław Residentia f. Abrahamowicz. – dyec. wileń.

8. Słonim (1779) 1772
Merecz (1772)
Szemberg (1772)
~~Słonim (1772)~~

Merecz Residentia

Schönberg Residentia f. 1666 Władysław Franciszek Carmel-Berg supr. 1773 (w dyec. inflant.)

Słonim Residentia

Missiones (r. 1724)

Baka czyli Błoń Missia f. 1745 Józef Baka jezuita – dyec. wileń.

1. Bebra (Bebrensis) – sub Residentia Illuxtana. – dyec. inflant. livon. (r. 1808 Piarzy)

Bekielmo Missia (Bekielmensis per Albam Russiam) (1749 ift.)

2. Bausk (Bovscensis) – sub Resid. Mittaviensi – dyec. inflant. livon. (r. 1759)

3. Bransk – sub Resid. Drogicinen. – dyec. Łuck. mazow.

Chalcz czyli Radcza (Chalecciana Missio) fund. Kazmierz starosta rzeczycki i Antoni podkomorzy rzeczycki Chaleccy bracia (ift. 1749) mazow.

4. Czernichow (Czerniaków?) – sub Collegio Varsavien. – dyec. posnan. mazow.

5. Dziembrow – sub Collegio Grodnensi – dyec. vilnen. f. Michał Rynwid marszałek lidzki

6. Faszczowka – sub Collegio Orsensi – dyec. vilnen. mazow. fund. Zawiszów.

Dukszty Missia fund. Józef Rudomina około r. 1730.

7. Janow – sub Collegio Pinscensi – dyec. luceor. mazow.

8. Karniew – sub Collegio Pultoviensi – dyec. plocens. mazow.

Hilzenowska Missia (Hilzeniana) (ift. 1749) w Osowieju

9. Kiejdany – sub Collegio Caunensi – dyec. vilnen. fund. Franciszek Wołmiński jezuita (około r. 1720)

Horodyszcze Missia (ift. 1749)

10. Koscieniewicze – sub Collegio Vilnensi – dyec. vilnen.

Janiszki (Janiscensis) Missia (ift. 1749) dyec. żmud.

11. Krasław – sub Residentia Düneburgen. – dyec. inflant. livonien. – f. 1680 Jerzy Wolf jezuita.

Kadzin Missia (ift. 1749)

12. Krzywoszyn – sub Collegio Nesviziensi. – dyec. vilnen. mazow.

Lixna Missia ift. 1749 lit. (inflant.)

13. Laukiesa – sub Residentia Düneburgen. – dyec. inflant. livonien. supr. 1774. fund. Teodor Wolff sufragan.

14. Lahiszyn czyli Łahiczyn – sub Collegio Pinscensi – dyec. luceor. mazow. (dziś w dyec. żmudzk.)

15. Laukssoda – sub Residentia Mittaviensi dyec. inflant. livon. fund. x. Mikołaj Dryźniewicz postawiwszy kościół S. Alojzego przed r. 1724.

Collegia istniejące przed r. 1724.

Ryga ~~[illegible]~~ Collegium fund. Zygmunt III ~~[illegible]~~

Ryga ~~[illegible]~~ Dom pierwszej probacyi f. 1581 Stefan Batory król.

Kieś (Wenden) f. 1613 Otto Schönking biskup

Mysz stara Collegium f. około 1660 Mikołaj Władysław Judycki kaszt. nowogrodzk.

1597

Catalogus primus Collegii Brunsbergensis 1597
nomen et cognomen – patria – Aetas – Vires – tempus Societatis – studiorum –
gradus in literis – ministeria quae exercuit in Societate – an professus
Catalogus Secundus Collegii Brunsbergensis 1597.
Ingenium – Judicium – Prudentia – rerum experientia – profectus in literis
naturalis complexio – Ad quae Societatis ministeria talentum habet.
13. Mathaeus Pauli prutenus 25 annor. sanus, in Societate an. 5 studuit in Societate
Rhetorica – docetur in infima et inde in gramatica – scholasticus approbatus
ingenium bonum judicium bonum prudentia mediocris ~~rerum~~ experientia circa
literas aliqua, Profectus in literis mediocris – Cholericus et promptus ad
omnia pius talentum habet ad docendum et omnia munia sacerdotalia
Collegium Vilnense: Martinus Smiglecius Leopoliensis annorum 33 debilis vi-
ribus in Societate 16 annorum studuit philosophia~~e~~ duobus theologia 2bus
docuit philosophiam 4 annis, teologiam 7 annis; praefectus superiorum
classium duobus annis; doctor Teologiae professus 4or votorum ab uno
anno complexionis cholerica et sanguinea ingenio et judicio excellenti
valet ad conversandum regendum docendum philosophiam et theologiam
in humanioribus bene versatus. – Gregorius Cnapius Grodzensis
annorum 33 debilibus viribus in Societate 14 annis studuit Rhetoricae
anno uno; philosophiae 3, theologiae 3 annis docuit in Grammatica
anno fere uno in syntaxi anno uno in Humanitate quasi per biennium
in Rhetorica tribus annis complexionis Melancholicae ingenio et judicio
bono erit aptus ad conversandum et docendum rhetoricam casus et
controversias profecit in philosophia et theologia mediocriter
Collegium Posnaniense: Adrianus Jungius Plonscensis ex Masovia 47 anno~~rum~~ natus
mediocriter sanus ingressus Societatem Pultoviae 1573 ante ingressum in Socie-
tatem studuit humanioribus literis in locis diversis Pultoviae Rhetoricae et dia-
lecticae fere per Biennium Viennae 2 ann. Rhetoricae; Cracoviae Philosophiae
per annum in Societate Vilnae cursum audivit philosophiae ultra triennium
theologiam ibidem et Hebream linguam w Wilnie retoryki uczył 3 lat
w Poznaniu 3 lat, a arytmetykę i fizykę w Wilnie przez 1 1/2 roku

w Poznaniu był przez kilka miesięcy prefektem seminarium bisku-
pego; Był w Poznaniu przez 2 lat Kaznodzieja a w Wilnie 3 potem
znowu w Poznaniu Kaznodzieja przez lat 8 magistrem artium et Philo-
sophia zostat w Wilnie 1585 d. 24 Januarii a xiędzem w Poznaniu
1580. ingenio tardiore judicio bono promptitudo obediendi devotio
et ~~prudentia carere videt sensu satis deditus ineptus~~ zelus vix
visuntur prudentia et profectus in usquas novit literis mediocris
complexio satis cholerica et melancholica ideo et conciones et con-
versationes et confessiones refugit absorbtus in libris edendis
quam tum majus ad concionandum quam scribendum talentum
habere videtur. — Albertus Rosiszewski ex Mazouia agit annum ut
putat 37 vanus ingressus in societatem 1586. studuit humanioribus et
philosophia ante ingressum Vilna post ingressum dedit operam Theologia 4
annis Vilna. Docuit ad Humanitatem inclusive Lecturus cursum
philosophicum est scholasticus approbatus. Ingenio et judicio bono
inde progressus bonus in literis ad quem accedit summa diligentia
in parandis lectionibus. Ideo reliqua notari non poterant Complexio vi-
detur cholerica et sanguinea. Speratur aptus futurus ad omnia societatis
munia. nam et concionandi bonum talentum habet et zelo animarum
non caret et prudentia ad gubernandum sperime non deest.
Collegium Jaroslaviense P. Benedictus S. Cerbestus Novomestensis ma lat 66 vanus et for-
bis w Rzymie przed 26 lat wstąpił do zakonu studuit in saeculo humanioribus ac phi-
losophia in acad. Cracov. magisterii gradum accepit docuit etiam per multos in scholis
regni variis postea Canonicus in ecclesia cathedr. Posnaniens. diu satis concionabatur in so-
cietate frequens in concionibus confessionibus externorum excipiendis maxime vero in
missionibus per Podoliam Lonciam, Russiam Volhyniam, Podlachiam in quibus sa-
cerdotes privatim ad puriores vita rationem instituebat et cum haereticis ac
schismaticis frequenter de religione disceptabat modo a multis annis concionatoris
ordinarii in templo parochiali munere fungitur Professus 4 Votorum Jaroslaviae
factus 15 Septembr. 1585. Ingenii boni judicii maturi prudentia haud vulgaris experientia
multa in litteris profecit multum in bonis artibus etiam sufficienter. Complexionis
pituitosae ad formandos ad probitatem animorum per conversationem et instructio-
nes Catechisticas talentum habet. Joannes Cnapius mazouita oriundus ex Grodzice
ma lat 25 wstąpił do zakonu Pultovia 1593.

Lublinense Collegium <u>Justus Rab</u> minor Polonus urodzony 1543 ma lat 54 w Rzymie wstąpił do zakonu 1569 nie wielkich sił ciała ale niezbyt słabych uczył się nauk humaniorów (docuit) w Francyi i Polsce; Kontrowersyi i pozytywy w Wilnie uczył (się): w Transylwanii; bawił kilka lat w Wołoszczyźnie przez wiele lat już miewa kazania ~~..~~ w Lublinie w domowej kaplicy jest spowiednikiem domowym prefektem spirytualiów doradzca rektora, prezes ~~..~~ casuum professus factus 4 votorum anno 87. prestans ingenium memoria insignis judicium et prudentia plusquam mediocris experientia non parva: in litteris profectus ~~insignis~~ magnus Naturalis Complexio sanguinea talentum ad omnia societatis munia

<u>Michał Hintz</u> Freistadiensis in finibus Poloniae et Silesiae ma lat 40 mocny wstąpił do zakonu r. 1583. był laikiem mularzem zakrystyanem kucharzem mówi po polsku tecinie i niemiecku przed wstąpieniem do zakonu nieco grammatyki się uczył — <u>Mathaeus Bembus Posnaniensis</u> ma lat 30 wstąpił 1587 zdrowia dobrego przed wstąpieniem uczył się humanioribus et philosophiae w zakonie przez 4 lat słuchał teologii docuit in syntaxi ultra annum in humanitate medio in Rhetorica 2 annis scholasticus approbatus

Collegium Nieświeżense: <u>Sebastianus Skarga</u> Polonus ma lat 44 wstąpił do zakonu 1572 miernych zdatności <u>Stanislaus Knapius</u> Mazovita ma lat 27 wstąpił do zakonu 1592

Kollegium Krakowskie: <u>Gasper Sawicki</u> urodzony w Wilnie ma lat 45 sił miernych wstąpił do zakonu w Rzymie w Septembrze 1576 humaniorów i filozofii jeszcze w świeckim stanie uczył się w Wilnie; w Rzymie przez rok słuchał teologii scholastycznej pozytywnej i Kontrowersyi a w zakonie w Rzymie 2 lat teologii scholastycznej i Kontrowersyi; w Jarosławiu był przez rok prefectem nauk a przez 3 lat professus casuum conscientiae domesticus et lector sacrarum lectionum in scholis. Spowiednik do mowy, kaznodzieja ordynarius przez 2 lat. W Kaliszu był prefektem 16 miesięcy uczył Kontrowersyi rok w Krakowie od 9 lat w domus probationis S. Stephani rector, Xiędzem został przed 16 laty est 4 votorum professus

Domus S. Barbarae Soc. Jes. Cracoviae <u>Jakób Wujek</u> z Wielkiej Polski ma lat 56 sił średnich wstąpił do zakonu 1555 kurs filozofii w Moncyt, przez 2 lat teologii w Rzymie słuchał docuit rhetoricam et sacras lectiones, przez 2 lat był kaznodzieją Pultoviae przez 7 lat rektorem: spowiednikiem w Poznaniu przez rok rektorem w Wilnie a pół czwarta roku rectorem Claudiopoli; przez 2 lat wice

prowincyatem, przez 3 lat Superiorem u S. Barbary, Doktor Teologij et pro-
fessus quatuor votorum ab anno 1571. Valet multum ingenio judicio prudentia
et experientia rerum profecit bene in literis Complexionis flegmati ac habet
talentum ~~et ad~~ ad gubernandum ad docendum positiva et controversie ad scribendum.

Residentia Leopolitanea 1) Joannes Wachalius Leopolitanus 2) Martinus Laterna
urodzony w Drohobyczu ma lat 45 zdrowia dobrego wstąpił do zakonu przed
27 lat probacyą odbył w Brunsbergu uczył się teologij i filozofij w Wilnie
przez lat 4 na dworze i w obozie Krola Stefana Kaznodzieją, przez 3 lat ~~pro~~
superiorem w Lwowie profesyą czwartą odbył w Rzymie Dr teologij ~~Gas~~

Nahajus judicio practico zarzucają mu że spanoszał mając znajomość z szlachtą na dworze
i jest w wygodach; potrzebował przebiera. z natury melancholik cichy zdatny
do missyi zagranicznych. 3) Gaspar Nahajus jako chłopiec od
żołnierzy polskich zabrany z Tartaryi Nahajskiej zaprowadzony do
Rusi, wychowany ma lat 48 zdrowie mocne styrał na missyjach, jako
chłopiec uczył się w rożnych szkołach Grammatiki, Humaniorow i a filozofij
w Akademij Krakowskiej w ktorej został Baccalaureus in artibus wstąpił
do zakonu przed 15 lat w Rzymie zostawy na missyje w Polszcze
2) Laterna Martinus permultum valet ingenio et memoria non item
judicio aut rerum agendarum experientia professus in literis excellens,
zdatny nie tak do szkoł jak raczej do Kazań dobry do missyi i nawracań
cichy melancholik. 4) Gaspar Czarnkovitanus 5) Christophorus Drohobecensis
6) Mathaeus Zberowski laik 7) Valentinus Twierzowic laik

missio Aulica Petrus Skarga Mazovita annorum 62 sanus wstąpił do zakonu
w Rzymie 1569 d. 2 Lutego przedtym jako świecki w Krakowie został
Baccalaureus artium w Rzymie ~~...~~ będąc Jezuitą słuchał teologij, nieco
przez cały czas w zakonie był Kaznodzieją w Wilnie był rektorem kilka lat
Rigensis Polocensis et S. Barbarae superior, functus est bis officio Vice provin-
cialis, ~~...~~ Provincialis et post in Transylvania bis. nunc superior Missionis
aulicae professus 4 votorum Ao 77. 1 August.

Dzieje mohil 1807 37

Jezuici Dyneburg - Orsza -
Mohilew - Mścisław -
Petersburg - Witebsk -
Ryga - Rasna - Oczeczersk -
Dagda - Łuszany - Łozowica
- Astrahan - Odessa -
Saratowskie Kolonie

Mozyr

Mińsk
Słuck
Lubeszow

Łuzecki Klasztor

"

Łazy

Mińsk

Rochici

Trynitarze

Szambur

Trynitarze dyet Żytomir

Instructa –

38

Haltaus: Glossarium germanic.

Beier Adrianus S: De colle:
giis opificum. edidit Stru:
ve.

Catalogus provinciarum Colleg:
Societ. Jesu ad a. 1750.
Lublini. 8º.

39

Catalogus Personarum et officiorum Provinciae Poloniae Minoris Societatis Jesu. Ex anno 1772 in annum 1773. Premisliae, Typ. S. R. M. et Reipublicae Societatis Jesu. in-8⁰. 2 Tyt. k. niel. 36.

F Zakon jezuicki zawiązał się i t.d.
Ob. na osobnéj kartce.

Dzieje błogosławionego Ojca Andrzeja Boboli Kapłana Towarzystwa Jezusowego, za wiarę Katolicką od Schyzmatyków okrutnie zamęczonego 1657 roku; spisane przez Xiędza Ambrożego Święttomiana (Jełowickiego?). Paryż, w Xięgarni Saignier i Bray (w drukarni L. Martinet) 1854. K. n. 2, str. 116, K. 2 i Annexa, str. 100, z ryciną sztych: B. Andrzej Bobola + 1657... rys.... Massard (z herbem Polski, Litwy i Leliwy, u spodu)
Autorowi był nieznany Żywot przez Alexandra Sobieszczańskiego, S. J. dwa razy wydany: Apostoł pinski, to jest Życie i śmierć w. Andrzeja Boboli S. J. Sandomierz w druk. Soc. Jes. 1745. 8o i Toruń 1750. 8vo K. 4, str. 216.

Bobola Mikołaj cześnik Jadwigi Krolowey 1338.

Bobola Jan za Krolow Albrachta i Alexandra (pradziad podczasz. san-domir.

Andrzej Bobola (starszy) Podkomorzy Koron. urodzony z ojca Jakuba i z Elżbiety Wielopolskiej (ob. Wołowicz Eustach. i Berbus) fundował Konwikt przy Kollegium Jezuitów w Sandomierzu. umarł w Sandomierzu u Jezuitów. Bywali u niego Mekess Laterna Skarga. Siostra tegoż Zofia Bobolanka umarła starą Panną

Brat Andrzeja herbu Leliwa zostawił Annę z Piasków Bobolankę za Tomaszem Kowalkowskim herbu Godziemba pisarzem ziemi sandomir. który + 1646.

Kraków dnia 2/1 1873.

EK

EINA W KRAKOWIE

11.

LIBRAIRE-EDITEUR
MAGASIN de MUSIQUE
d' estampes et de cartes
de geographie.

CABINET de LECTURE
de livres français,
polonais et allemands.

Salwacha

. ———	Złr.	2	70
3 ——— . ———			

Vita e martirio del B. Andrea Bobola 42
della Compagnia di Gesu, descritti
dal P. Filippo Monaci della medesima
Compagnia. Libri due Roma
coi tipi della Civilta Cattolica 1853.
4° str. 110. 2 rycinę sztych papiers
B. Andreas Bobola Martyr Soc. Jes.

Sacer panegyricus D. Stanislao Kostkae Polono 43
Soc. Jes. novitio sub primam in metropoli regni
Poloniarum pro Decreto canonizationis ejusdem
beati eucharisticam solemnitatem in basilica
SS. Petri et Pauli Collegii Cracov. Soc. Jes.
a Stephano Sczaniecki ejusdem Soc. Sacerdote
dictus A. 1715 d. 3 Febr. Calissii typ. Coll
Soc. Jes. 4º Jark i 1 Kartka

Jacob.
(Schrenck. Augustissimorum imperatorum
Oeniponti 1601.

Maximilian
Stefan Batory
Zamojski
Radziwił Mic Czarny
" Mic Rudy
" Krzysztof.

Pierre François Soc. Jes. Compendium vitae
S. Stanislai Kostka et Lud. Gonzagae.
Nancaei 1728. 12° gal.
Orleans Pierre Joseph de S. J. Vie de
b. Stanislas Kostka. Paris 1672. 12°.
item 1712. ibid 12°

45

Der heilige Stanislaus Kostka ein Muster und Vorbild der Jugend. Eine Erzählung vom Verfasser des Thomas Morus. Augsburg Verlag der J. Wolffischen Buchhandlung 1840. 12º. st. zł. 1.
aut. Jos Rauchenbüchler.

Beneficia optime collocata sive de maxima erga Leopolienses beneficentia divi Stanislai Kostcae e Soc. Jesu nec non de eximia erga eundem divum pietate Leopoliensium Oratio authore P. Francisco Michaele Lesniewski Soc. Jesu in Krosnovianis Collegii Leopoliensis Scholis eloquentiae professore. Leopoli typis Collegii Soc. Jesu. Anno 1751 Idibus Martiis. 4º. ark. 9. dedyk. uczniom

46

Teologia Żywoty świętych

Sacchini P. Francesco.

Vita di S. Stanislao Kostka della Compagnia di Gesù

Roma Alessandro Monaldi

1838 pt (II) 126. 12º

Służ Bogu a diabła nie gniewaj
Wład. Jagiełło (Sarnicki Annales
Lib VII p. 343)

Słowo wyleci ptakiem, lecz powróci wołem
(Długosz)

47

Żywot błogosł. Jana Franciszka Regis Soc. Jes. wydany przez jednego Soc. Jes. Kapłana. Kraków, w druk. Franc. Cezare: go 1716. 8vo (Sign. A–K.)

n

48

S. a.

Annuæ Coll: Bidgost Aº 1705:
oblatæ, tum Collegii Brestens:
Calissien: Cameneceñs: S. J.
Domus Professæ et Collegii Crac:
S. J. tum Domus Probationis Crac:
S. J. Collegii Crosnensis, Gedanen;
Residentiæ Conecensis S. J. et Ma-
riæburgensis; Collegii Campo Ma-
riani Jaroslaoiensis; Coll: Leopolien;
Lublinen; Residentiæ Craci S. J. Coll:

Successor: ab A° 1700. - 1705. Coll:
Ostrogiensis, Posnanien: Residen:
tiæ Valcensis: Coll. Cremislien:
Ravenensis: Residentiæ Petrico:
vien: Coll: Sandomiriensis, et
Toruniensis S. J.

Manuscr. in fol.

XCV

Kłopocki 49

Błonie (dyec. wileńsk. województ. mińsk.) kościół Jezuitów fund. Adam Baka skarbnik mścisławski przed r. 1755. (Missia)

Numerus currens	Litera	
	Wytlačil	Lagerordnun

50

Jezuici zakładają 1565 Kollegium w Brunsbergu.

Prowincyał Jezuitów Campanus r. 1586 Nowicyat prowincyi polskiej przeniósł z Brunsberga do Krakowa do S. Szczepana.

57

Chodecz od Bernarda Maciejowskiego dostał się Jezuitom.

52

III ukośtany

1690 - 1782 jezuici
1782 - 1842 Lazaryści
odtąd świeccy

Kognowicki Kazimierz x. Droga
rzymska z nawrotem do swoiey oy-
czyzny nie bez gościńca nazad po-
wroconego. W Warszawie, w drukarni
J. K. M. u S. Krzyża, 1783. 8o. k. 4 str. 291. 2.

Władysławów na Litwie miasto dawniej
Szyrwintyszki.

Kobyłka także Załuszczyzn misya Jezuitów

p. 186 mowi że w Rzymie drukowane
4 Książki polskie 1) Ignacego Włodka O
naukach wyzwolonych 2) Komedia z historią
Jansenizmu. 3) Kazania X. Andrzeja
Wagnera 4) [illegible] Historya o Domku
Maryi P. Loretańskim przez x La-
sinskiego exjezuitę.

Knapski jezuita pochowany w Krakowie
w Kościele S. Macieja p. 284.

Münnich Wilhelm: Geschichte der Krakauer Universität
Archiv für Philologie Heft 1
p. 1–24.

54

Historia Domus Professae Cracoviensis Societatis Jesu ab Augusto 1761 ad Augustum 1764. Mscr in 4to Kart 24 (Nr Inw. 895) DD. XV. 5. Obejmuje także historię innych Kollegiów i missyi

1761 d. 12 Julii umarł Jacek Łopacki archipresbyter i kanonik katedr. krak.

1762 na początku roku nastąpiła szkodliwa redukcya tynfów.

1763 ukończono budowę wieży, i pokryto dach świątyni miedzią kosztem głównie Antoniny z Potockich Rzewuskiej wojewodziny wołyńskiej

Boym Benedictus Leopoliensis Soc. Jes + 28 Febr. 1670 Vilnae.

55

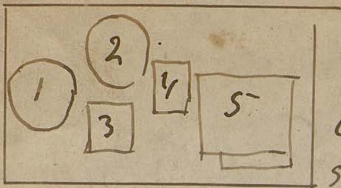
Tylkowski Albertus Soc. Jes. + 14 Januar. 1695 Varsaviae

R. 1583 d. 1 Febr. za staraniem Króla Stefana Batorego, Roberta Bologneti Nuncyusza apostol. i Antoniego Possewina Jezuity, Jezuici otrzymali w Krakowie kosciol S. Barbary (pro domo Professa) za zezwoleniem Biskupa Krak. i Kosciol S. Stefana (pro domo Probationis), za zezwoleniem Tomasza Ptazy proboszcza. Akademicy mocno się temu opierali, lecz ich Possewin przebiegłością swą udobruchał. (Sacchinus Hist. Soc. Jes. P. V. L. III. No. 60.

Cichovius Nicolaus Soc. Jes + 27 Mart. 1669 Cracoviae.

Radau Michael Soc. Jes. Prutenus + 17 April 1687 Resvisii.

56

1 głowa
2 Serce
3
4 cołofy
5 Zeobro

Corpus famulae Christi Barba
rae Langocona Virginis Vita
sanctitate et extraordinariis
Dei donis illustris. Obiit A Dni
1621 die 16 Septem aetatis suae
anno 55

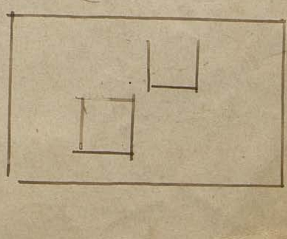
Carnis reliquiae cineres et ossa
Venerandae Virginis Barbarae
Langocona A D 1634 die 15 Mai
hic posita

Cineres atque ossa Venerabilis
famulae Christi Barbara
Langae Virginis

Ossa cineribusque piis Bar
barae Langae Venerandae Virgi
nis Joannes in Crajowice haeres
S.C.M. consiliar SRM Olboria
administrat Zelkow
Vischovia Senator Cracov
consul et Nicolaus in Obra
rowice et Janikowice ka

res Vizen qui ex germa
na ejus sorore fratres
materterae pientissimae
vie sacrarunt A D 1630
M Julio

w kościele S^ti Barbary po stro
nie wschodniej jest kapli
ca – przed tą na kościele pod
Taokami kamień przykry
wający wchod – po odsunięciu
którego wchodzi się do grobu kto
ry jest pod kaplicą – niemal
w środku jego jest skrzynia nie
takowa. pootwierań niebie
ze poustawiane naczynia, jak
w trumnie sy jonell

Acta et Decreta sacrorum conciliorum [Freiburg. Herder] 57
recentiorum Collectio Lacensis Auctoribus
presbyteris S. J. e domo B. V. M. sine labe
conceptae ad lucem
I Bd. VIII. 982 4 Thlr. 15 Sgr. Konzilia 1682–1789
IV Band CC XXX. 1320 6 Thl. 20 Francii

59

Collegium Leopoliense Soc. Jes. 1759.

Domin. Wereszczaka Rector - Alex Brodowsk. Prof. Theol. Schol. Andr. Stabniewicz Prof. Phys. - Domin. Kadzimir Prof. Log. - Constan. Awedyk Exhortator - Domin Zielonka Prof Theol. - Joseph Łucki prof S. Script. - Stanisl. Chiczewski Prof. Rhetor. histor - Stanisl. Kozłowski Prof. Stud - Thom Siekierzyński Prof. Math.

Magistri: Hiac. Koporski Prof. Gram. Ignat. Myszkowski prof. Poes. - Joan Andrzejowski Prof. synt. - Joseph Mirecki Prof gramat.

Teologem alumnem Anni primi byt Joan Filipecki

Collegium Nobilium: Joseph Glower rector - Flor Szmigielski Prof. hum. Joseph Potocyński prof Math. et hist. - Joseph Liszkiewicz prof. Lat.

Universum Sac. 29. Mag. 5. Schol. 18. Coad. 14 Univers. 65.

Missio Liczkoviensis - Residentia Leszczoviensis - Missio Nastasoviensis - Collegium Stanislaopoliense Missio Rozniatoviens - Residentia Jurovicensis

Mortui Leopoli: Basili Narolski 23 Maji 1759.

W cesarskiej bibliotece w Wiedniu są MSer: 60
Historia Collegii Lembergensis S. J. in Polonia
ab. a. 1584 ad a. 1770 cum historia missionis
Warszawiensis ab a. 1692 ad a. 1771. — (2
Historia Collegii S. J. Crosnensis ab a. 1720 ad 177
Litterae annuae Collegii S. J. Stanislaviensis
ab a. 1730 ad a. 1772 — Literae annuae miscellae pr
ovinciae polonae Soc. Jes. ab a. 1595. 4 Volum.

1) Wzory... Zofii z Tylic Tomickiej (Ioch. III. 460)

2) Pochodnia ludziom zakonnym osobliwie płci białogłowskiej na lichtarzu klasztoru chełmińskiego stawiona t. j. żywot przewieleb. panny Magdaleny Mortęskiej Ksieni klasztoru chełmińsk. reguły s. Benedykta. 1634. 8o. b. m. str. 16. 154. przypis. Zofii z Dąbrowicy Firlejownie Ksieni chełmińsk. – 2a ed. w Poznaniu w drук. Soc. Jes. 1742. 4o. – 3a ed. Najprzewielebniejsza w Bogu Panna Magdalena Mortęska Ksieni Światu na przykład doskonałości zakonnej dana. Poznań 1747. 8o. z ryciną.

61

Kazanie miane d. 3 paźdz 1840 w Kościele lwowskim xx. Jezuitów na uroczystość pamiątki kanoniza-cji s. Franciszka de Hieronymo Lwów 1841. (dr Pelle) 8

Rosanowski Mieczysław
Kapłan, pisarz od 1857

+24 kwiet. 1906

ur. 1854

(zdejmując cza...

Jam twój podnóżek!

P...

(padając na kol...

O! Boże wielki! Boż...
Ty, coś zatopił król...
Ty, coś napisał wyr...
Sędzio złych królów J...
Spadnie na głowę J...
Co własny naród, ja...
Szczuje, jak psami,
Co....

SUŁKOWSKI (z...

Milcz, milcz je...

Ach! królu panie!

PANI SUŁKOWS...

C...

Historii Diarii Domus professae Cracoviensis Soc. Jesu ab anno 1579 ad 1637 Tomus I. collectus per Joannem Wielewicki S. J. A. D. 1637. Mspt. in fol. pag. 1124.

2

1578. Stanisław Hosius kardynał biskup warmijski, wyjednawszy pozwolenie u Jakóba Lainez generała Jezuitów w Trydencie, sprowadził w listopadzie 1564 Jezuitów z Niemiec do Heilsbergi, których r. 1564 w Brunsbergu w klasztorze pofranciszkańskim osadził; gdy zaś następnie fundowane zostały Kollegia jezuickie w Pułtusku, Wilnie, Poznaniu i Jarosławiu, utworzono r. 1575 osobną prowincyę polską Jezuitów, którą od prowincyi austryackiej oderwano i pierwszym prowincyałem tejże polskiej prowincyi mianowano Franciszka Suniera Hiszpana. R. 1578 Antoni Possewin Jezuita jadąc w poselstwie od papieża do Szwecyi, przywiózł do Krakowa 2 Jezuitów włoskich Alojzego Odeschalchi i Bazylego Cerini. Tych przyjął na mieszkanie włoski kupiec Andrzej Celari, podczas gdy sam Possewin zamieszkał u Wawrzyńca Lenzi Włocha w Krakowie.

1579 Tomasz Płaza kanonik wiślicki proboszcz u S. Szczepana w Krakowie pozwala Jezuitom osiąść przy kościele S. Szczepana i otworzyć Missyę. Począwszy od Postu, miewa Cerini kazania łacińskie dla Akademików w kościele S. Szczepana, a Odescalchi po włosku w Kaplicy S. Macieja. – Stanisław Hosius kardynał umiera d. 5 Sierpnia 1579 w Capranica willi pod Rzymem mając 76 lat. – Stefan Batory król fundyje Kollegium jezuickie w Połocku. – Otwarcie Akademii w Wilnie.

1580. W Kościele S. Szczepana miewa kazania polskie i katechizacyją x. Kasper Czarnkowita Jezuita. – Dorota Barzyna wojewodzina krak. wdowa protektorka Jezuitów krakowskich. – Paweł Uchański poseł przywozi od Grzegorza XIII. dla Króla Miecz poświęcany. – W Litwie ścięto Grzegorza Osćika za spiskowanie z Moskwą. – Bazyli Cerini Superior Missyi jezuickiej oddala się samowolnie z Krakowa, porzuca zakon Jezuitów, złapany w Rzymie został ścięty.

1581. Paweł Boxa S. J. zostaje Superiorem Missyi Krakowskiej. – Albert Bolognetti biskup massanenski nuncyusz przyjeżdża do Krakowa; Jezuici proszą go o Kościół S. Barbary. – Na Sejmie warszawskim przyjęto Korrekturę Kalendarza przez Grzegorza XIII ogłoszoną, przez którą 10 dni z Kalendarza dawnego opuszczono. – Bernard Maciejowski, Mikołaj Zebrzydowski starosta lubel. i Katarzyna Wapowska kasztelanowa przemysk. fundują Kollegium jezuickie w Lublinie.

1582. Stanisław Grodzicki S. J. zostaje Superiorem Missyi Krakowskiej. – Zabiegi Possewina w Krakowie aby Jezuitom Kościół S. Barbary oddano; sprzeciwia się temu Piotr Myszkowski biskup krak., Stanisław Zawadzki Picus Dr. Med. ze strony miasta, i Jakób Gorski rektor Uniwersytetu. Za staraniem Króla, który w tym celu do Krakowa Dominika Alemani kuchmistrza nadwornego wysłał, obiecano Jezuitom oddać Kościół S. Barbary. – D. 15 Styczia zawarty pokój z Moskwą w skutek starań Possewina. – Piotr Skarga wydaje dzieło przeciw Kalwinom: Artes duodecim Sacramentariorum. Vilnae 1582 dedykowane Krolowi.

1583. Za staraniem nuncyusza Bolognetti zezwala Albert Niwiński proboszcz P. Maryi i Magistrat Krak. aby Jezuici objęli Kościół S. Barbary. – Piotr Myszkowski bisk. krak. d. 1 lutego 1583 daje Jezuitom pozwolenie na objęcie Kościoła S. Barbary pod warunkiem, aby Mansionaże do Kościoła P. Maryi, Kaznodzieja zaś niemiecki i Bractwo Literatów do Kościoła S. Wojciecha przeniesieni zostali.

Jezuitów Missią w Woroniczy (na Litwie) fund 1740 Adam Wie= siołowski starosta dyamentowski – suprym. 1773.

Łużey miasteczko Kościoł Jezuitów fund. 1766 Elżbieta z Ogińskich Księżna Łużynina Kasztelanowa mścisławska – po suppressyi parafialnym został. – Kościoł murowany S. Tadeusza Apost. – w powiecie wileyskim – dekanat nadwileyski

Jezuici — Zoni 64

Ozmołowicze w województwie mścisław. Miśoia -
f. 1767 Kirkor podkomorzy mścisław.
Zona

des bedeutenden, n
im Vertrauen auf d
theken unternommen

Indem wir auf d
rischen Centralblatt
(Augsburger) *Allgem*
uns, wie jede grös
auf Wunsch ein E
übersenden.

Ho

Verlagsbu

65

Collegium Soc. Jes. w Ostrogu fund. 1624 Anna Aloysia z Xiążąt Ostrogskich Chodkie=wiczowa wojewodzina wileń.

Collegium Soc. Jes. w Jaros=ławiu w Polu fund. 1653 taż sama

66

Medicina Salernitana
1594. —
1750. 4° u Jezuitów

Ostrog koleg
jezuit f. 1624
pr. Annę Aloizę
Chodkiewiczównę
1773 oddane Ba
zylianom i Kar=
melitom
supr 1809.

Mohr
Dominikan
~~Glinska~~
Seredyński ~~Spis~~-Album
Surowski August II
Siemieński ~~Surowski~~
~~Galli~~
Richter
Historia Brom
Kow

67

Koszczyc Michał pisarz ziemski wilenski (h. róże?) 1699 fundował Missią w Oświejach na Białej Rusi (do Połockiego Kollegium Soc. Jes.)

68

Regula Societatis
Jesu Posnania
in Collegio ejusdem
Societatis 1741. 8
St 461

69

Oratio De insigni fide et pietate Antonii Jablonowski S. R. J. Principis, cum Palatinus Posnaniensis renuntiaretur, Oratio facta nomine Collegii Posnanien. Soc. Jes. 1762. 8vo (Sign. A-M.)

[Sątu wiadomości genealogiczne, bibliograficzne – z herbem sztychów.

70

Kazmierz Florian Czartoryski Arcybiskup gnieznieński za Jana III piękną swą bibliotekę Jezuitom w Rawie darował.

Sigismundus III rex (Cracoviae in convent. Regni d. 17 Febr. 1603) sequutus Hierony: mi Gostomski de Leżenice palatini Posnan. fundatoris Collegii Soc. Jes. Sandomi: riensis exemplum Patribus Soc. Jes in Sandomiria confert ecclesiam parochialem S. Petri cum Jure patronatus Sandomiriae desiderante Gaspare Cichocki Canonico et parocho Sandomirien. (stało się to na żądanie Gostomskiego)

(proboszcz)
a. 1681 Tomasz Grelowicz wikary kościoła s. Stefana chciał się wyłamać z pod władzy Jezuitów i rozpoczął proces – albowiem przyłączenia parafii do klasztoru sprzeciwiało się Concil Trident. Sess. 24 Cap. 13. – i prawu polskiemu darowizna

~~Armaszenko Petrus: Theatrum perennis gloriae Joanni Mazepa Duci exercituum Zaporoviensium tributariae venerationis ergo praesentatum. Czernichoviae 1699. fol. K. 1 i str. 29.~~

72

1602 Kaspar Cichocki (+1616) pozwala Jezuitom mieszkać przy kościele paraf. S. Piotra w Sandomierzu

1635 Mikołaj Leopoldowicz +1639 proboszcz sandomir. fundyje Seminarium pro clericis w Sandomierzu.

1603 Zygmunt III nadał kościół farny S. Piotra w Sandomierzu Jezuitom ~~Cichocki~~

~~1713 Varsaviae in Comitiis Grodnensib. Augustus II facultatem Anatomicam Soc. Jesu Leopoli erigi concessam velut ad sinistram in formationem obtentam et Universitati Cracov. praejudiciosam revocat.~~

Ecclesia S. Stephani Cracoviae Juris patronatus regii 1602 collata Soc. Jes.

Żuchowski Stefan został proboszczem kościoła S. Piotra w Sandomierzu r. 1692.

1715 Hieronimus Grimaldi Archiep. Edessenus Nuntius apost. Varsav. – Nicolaus Guarinus J.U.D. Auditor

Cfr 713

1710 Nicolaus Spinola Archiep. Thebarum Nuntius apost. Varsav. – Joannes Carolus de Vannis S.Th. et J.U.D. Auditor.

73

Stwołowicze Komandoria maltańska fund.
Mikołaj Krzysztof Radziwiłł Sierotka.

Jezuitów w Wilnie na Snipiszkach fundow.
Michał Koszczyc pisarz ziemski wileński
i Missię koło Potoka.

Missya jezuitów w Wisztyńcu (dawniej Tur zwanem) w guber. augustow. fund 1736.

Jezuici przed kassatą 1773 na Białej rusi: (sprawozd. 1565 przez Stanisława Hozyusza do Brunsbergu)

Kollegia. 1) Połock fund. Stefan Batory 1580. suprymowani 1820

2) Witebsk fund. Alexander Gąsiewski wojewoda smoleński 74

3) Orsza fund Zygmunt III

Rezydencyje 1) Mohylew fund. Jan Zdanowicz kanonik wil. proboszcz mohylewski 2) Mińsk fund. Jan Gnoiński 3) Dyneburg fund. Alexander Gąsiewski wojew. smoleń.

Missyje: 1) Dagdy fund. Jan Hylzen regent w. x. lit. starosta brasławski 2) Mohylew fund. Marcin Boeckelman podkomorzy inflantski 3) Sokolniki fund. Ludwik Dawidowski kanonik żmudzki 4) Pussza fund. Jan Szadurski chorąży inflantski.

R. 1804 posiadali Jezuici szkoły w Połocku, Witebsku, Mścisławiu, Orszy, Mohylewie, Dyneburgu, Czeczersku, Klimowiczach, Romanowie (na Wołyniu) Odessie, Astrahanie, Rydze, Saratowie, Petersburgu

Jezuici w Rossyi r. 1815.

Kollegia: 1) Połock. 2) Petersburg. 3) Mohylew. 4) Orsza. 5) Mścisław, 6) Witebsk.

Rezydencie: 1) Użwałd 2) Ryga 3) Romanow.

Domicyliów: 1) Dagda, 2) Pussza 3) Chotcza. 4) Czeczersk. 5) Łazowicze 6) Rassza.

Missyje: 1) Astrahan, 2) Mozdok. 3) Odessa.

Ogółem Jezuitów było 349.

Heliand. Sächsische Evangelienharmonie aus dem neunten Jahrhundert. Ein Denkmal der ersten Blüthe des Christenthums im nördlichen Deutschland. Uebertragen von **Georg Rapp.** Broschirt fl. 1. 24 kr. — 25 Sgr. Elegant cartonirt fl. 1. 40 kr. — 1 Thlr.

Löhe, W. luther. Pfarrer, **Evangelienpostille auf die Sonn- und Festtage** des Kirchenjahres. Zweite, durchgesehene und vermehrte Auflage. gr. 4. fl. 2. 48 kr. — 1 Thlr. 24 Sgr.

— — — **Der evangelische Geistliche. Dem nun folgenden Geschlechte** evangelischer Geistlichen dargebracht. Zweiter Abdruck. 257 Seiten 8⁰. Geh. fl. 1. 24 kr. — 24 Sgr.

— — — **Von der weiblichen Einfalt. Dritte Auflage. Elegant** cartonirt mit Goldschnitt 40 kr. — 12 Sgr.

Luthers, Dr. Martin, Leben, nach Johann Mathesius. Mit drei bildlichen Darstellungen, und einem Vorwort von Dr. **G. H. v. Schubert** in München. Siebente, unveränderte Auflage. 8. Geh. 27 kr. 7½ Sgr. Mit Goldschnitt gebunden 40 kr. — 12½ Sgr.

— — — **Dasselbe. Siebente, unveränderte Auflage, ohne** Kupfer. 12. Geh. 9 kr. — 3 Sgr. (Partiepreis für 100 Exempl. fl. 10. — 6 Thlr. 20 Sgr. Bei noch größerer Anzahl, zur Vertheilung in Schulen ꝛc., werden die niedersten Bedingungen gestellt.)

Martin Luthers geistliche Lieder mit den zu seinen Lebzeiten gebräuchlichen Singweisen herausg. von Philipp Wackernagel. **Mit Randzeichnungen v. Gustav König. Kleinere Prachtausgabe,** in feinem Umschlag mit Goldschnitt cartonirt fl. 1. 48 kr. — 1 Thlr.

Dasselbe. Größere Prachtausgabe (mit den Anhängen). In Maroquin mit reicher Goldverzierung gebunden fl. 5. 24 kr. — 3 Thlr. 6 Sgr.

klärten Leibes und Blutes
19½ Bogen Oktav. Elegan

Die Stimme der Freundin. Gei
Gräfin und Fräulein von
nemlich **deutschen Frauen** zu
Wilh. Thilo. Mit dem
papier. Broschirte Ausgabe
Ausgabe fl. 2. — 1 Thlr. 5
bunden, mit Goldschnitt fl.

Prachtausgabe des Neuen Testa
Mit vielen künstlerischen B
mungsblatt und reicher Ein
schnitt gebunden. Ermäß

Trautmann, J. P. († Pfarrer
oder Gemälde der christlich
historischer Versuch. **Zweit**
geheftet fl. 1. 54 kr. — 1 T
wand mit Goldrücken fl. 2.

Ulfilas. Die heiligen Sc
in gothischer Sprach
schem und *lateinischem Te*
lehre und geschichtlicher
ständig in Einem Bande.
geheftet fl. 8. 24 kr. — 4

Durch Welschland. Reiseged
Brieftasche eines Candidate
Geh. 48 kr. — 15 Sgr.

Druck von J. Kreuzer in Stuttgart.

Jezuici mieli drukarnie w 1) Wrocławiu 1700 2) w Brunsbergu 1717 - 1760 3) w Kaliszu 1648 - 1714. 4) w Lublinie od 1685 - 1772. 5) we Lwowie r. 1646 - 1772 6) w Nieswiezu od r. 1586 - 1772 7) Piotrkowie 1714 - 1772. 8) Połock r. 1818. 9) w Poznaniu od 1739 - 1772 10) w Przemyślu 1760. 11) w Sandomierzu 1716 - 1770. 12) w Tartakowie od 1754. 13) w Grodnie 14) w Warszawie 1700 - 1772 15) w Wilnie 1576 - 1772.

„Et quamvis insurrexerint contra hanc novam hujus universitatis erectionem motus fremitus et oppositiones universitatum Cracoviensis et Zamoyscensis quibus non desunt protectores et fomentatores tamen secundum Deum et conscientiam nullam mihi videntur habere justitiæ assistentiam: sed magis prædictas universitates invidiæ livore et singularitatis propriæ affectu, protectores et fomentatores earum privatis studiis et præventionibus laborare

Relatio Status Archidiœcesis metropolitanæ Leopoliensis Sacræ Congregationi Em. et Rev. Cardinalium S. Concilii Tridentini interpretum A. D. 1763. Porecta a Venceslao Sierakowski

76

Ecclesiae militantis triumphi sive Deo amabilium Martyrum gloriosa pro Christi fide certamina prout opera RR. Patrum Soc. Jes. Collegii Germanici et Hungarici Modera: torum impensa S. D. N. Gregorii PP. XIII. in ecclesia S. Stephani Rotundi Romae Nicolai Circiniani pictoris manu visuntur depicta ad excitandam piorum devotio. nem a Joanne Bap^ta^ de Cavalle= riis aeneis typis accurate ca= pressa A.D. 1589

Romae ex officina Bartholo= maei Grassi

Rev. D. Stanislao Reszio S. Poenitentiariae sigillatori Decano Varsav. et Ser. Pol. Reg. Secretario dignissimo.

(tytuł sztych)

Consilium de ejiciendis Jesuitis wyszło w Toruniu
na to odpowiadał Ziemecki archidiacon Pszewski i Lichocki
pleban sardomirski

Arturus Faunteus + przed r. 1590 R. 1586 wydał Theses
de Ordinatione et vocatione ministrorum Lutheri et
Calvini. Posnaniae

w Poznaniu Jezuici podbudzili studentów mianowicie Faunteus
wydawszy przeciw ~~nim~~ Lutrom Theses iż spalili zbór
i dom L. Przedborowskiego złupili

wyrobili to u Piotra Kostki biskupa chełmińskiego iż w Toruniu
kościół S. Jana Lutrom odebrał i Jezuitom dał.
szkołę 1593.

Responsio Georgii Tyszkiewicz Societatis Jesu ad libellum famosum cujusdam anonymi Torunensis: Patrocinium veritatis literarum Torunensium falso inscriptum. Cracoviae in officina Nicolai Lobij, Anno Domini 1615. 4º kart 50.
ded. Fabiano Plemięcki
dotyczy historyi kłótni Jezuitów z Lutrami w Toruniu
autorem właściwym Lasicz.

Stadnicki djabeł.

Rokosz Zebrzydowskiego 1606 (głownie miał na celu aby Zygmunt III wygnawszy Jezuitów i porzuciwszy związki z Austrią dopełnił paktów konwentów – rozumiał iż Rzeczpospolita najwięcej dlatego jest narażona, iż ściśle obstawano przy jedności czyli jednoglosności na sejmach i chciał zaprowadzić aby szlachta powodowała się zdaniem większości (majoritas) (bo sądził iż sobie zjednał większość) Stadnicki Djabeł d. 1 Sept. 1606 w Kole pod Sandomierzem bronił systematu większości (pluralitas) i niechciał zezwolić na to aby jedna lub dwie osob dekreta ostabiały swem nieprzystaniem. (Zdanie to naruszające liberum veto snać może niepodobało się szlachcie)

78

Theile zusammen, die Einführung dieses Handwörterbuches nunmehr ermöglicht sein.

Um diese noch mehr zu erleichtern, wird überdies beim Bezuge von Partieen für Schulen und bei baarer Bezahlung noch

je auf 10 das eilfte als Frei-Exemplar

gegeben.

An die Stelle dieses Subscriptions- und ermäßigten Preises treten mit der Oster-Messe 1856 die Ladenpreise ein. Wünschen Sie Ihren Schülern den Genuß dieser außerordentlich billigen Preise zu verschaffen, so belieben Sie daher Ihren Auftrag gütigst zu beschleunigen.

den September 1855.

Hochachtungsvoll

Herburt

79

Anatomia consilii editi de stabilienda pace Jesuitis Polonia expulsis mendacia conficta a quodam anonymo impostore contra religiosum S. J. ordinem et integrum authore Gasparo Cichocki can. sand. Cracoviae in off. A. Petricovii 1611. 4°
str. 20. 126 (niektóry przypisują autorstwo Kasprowi Sawickiemu + 1620)

Skarga P.: Na artykuł o jezuitach zjazdu sandomirskiego odpowiedź
Kraków 1606. 8°.
" " Proba zakonu 1607.

80

Manifest sejmu Warsz. z d. 29 Marca 1613. (na mocy którego akademia Jezuicka w Poznaniu, już otwarta, zwiniętą została).

Nr. 1896 Mser. Najman 81

1626 Zeznanie Szkoły Brosciusa i Gratisa w sądzie grodz. Krak. Akademickiego stroni.

1607

Congregatio Societ. Jesu.

Na wjazd szczęśliwy do stolicy jako pasterza i Biskupa Marcina Szyszkowskiego. Powitanie – Elogium – Kraków u Andr. Piotrowczyka 1607. (Divi tutelares dioecesis Crac. Martino Szyszkowski ep. Crac. faustum ingressum gratulabundi. Cracoviae typ. A. Petricovii 1618. fol. Paneg. 1535)

1610 Martinus Baronius Jaroslaviensis Clericus: Vita, gesta et miracula B. Esaiae Boner, Ord. Er. S. August.

1610 Augustyn Kulsnisz S. T. D. przeor olkuski Ord. Er. S. Augustini – Żywot sługi Bożego Izaiasza Bonera. w Krakowie u Lobinsza 1610

1614. Milensius
Alphabetum Augustinianum
wydał O. Tomasz Herrera 1644.

1627. Bzovius S. T. D. Dominikanin
Annales Ecclesiastici
w Kolonii 1627. T. 18 num 34.

1647. Alojsius Torellius, Bononiensis S. T. B. – Fasciculum S. S. Ord. Er. S. Augustini.

1658. O. Jan Bolandus. S. J. Acta Sanctorum. Antwerpiae Tom 2. 8 Februar. 1658.

1641. De viris illustribus. O Simplicyan od S. Marcina, Augustyanin, francuz Historiae Augustinianae, Parte 4.

1670. P. Fulgentius Dryjacki, Super. Conv. Crac.

1616. Jasna pochodnia. Kraków przez Christofora Łeniowskiego Kanon. regular. wydał Stefan Ranotkowicz. 1660.

(Łoniewski Krzyszt.: Jasna pochodnia życia b. Stanisława Kaźmierczyka powtóre przez Stef. Ranothowicza wystawiona. Kraków 1660. 4to. Hist. pol. 3274)

Sokołowski August: Listy Księcia Jerzego Zbaraskiego Kaszt. Krak. z lat 1621-1631. Kraków 1878.

p. 134 List do biskupa Krak. 1627.

Jezuici otworzyli drugą akademię przy Kollegium S. Piotra otrzymawszy przywilej Króla na sejmie przyszło o to do zwady między mną a nieb. Kryskim Kanclerzem

1634 Jezuici na synodzie prowinc. w Warszawie 3 dibus Novembr. robili starania aby im wolno było w Krakowie przy: najmniej szkoły teologiczne otworzyć 84

Dietz Jacob Ludwig burmistrz i burgrabia toruński † 1588 (brat Jodoka Ludwika)

Władysław IV monarcha katolicki lubo podległy Rzymowi był wolny od fanatyzmu religijnego, nie należał do gorliwych czcicieli i dobrodziei Jezuitów z powodu wstąpienia Jana Kazmierza Królewicza r. 1643 do zakonu Towarzystwa Jezusowego. Popierał zasady tolerancyi Króla Kanclerz Jerzy Ossoliński. Na dzień 10 Paźdz. 1644 zapowiedziano Colloquium charitativum w Toruniu wielu pojednania różnych wyznań z Kościołem Katolickim. Zamiar ten szlachetny, jednak utopijny rozbił się, i sam zjazd od 28 Sierpnia do 21 listopada 1645 rozszedł się bezskutecznie.

86

List X. Zbaraw[s]kiego do Jezuity
Niemiewicz Pam II p. 487.

List Władysława IV o wstąpieniu Jana Kazim.
do Jezuitów III p. 303.

87

R. 1723 d. 11 Novembr. Ignacy Uleniecki syn Remigiana Ulenieckiego cześnika podolskiego wracając z Jarosławia rozpoczął zwadę w Karczmie czyli Jezuitów Jarosławskich, z Bursistami t. muzykami w której przyszło do bitki z Kazimierzem Gradeckim muzykiem. Gdy o tem dano znać Jezuitom, przylecieli x. Stanisław Bobiatyński Kaznodzieja i x. Jan Bogatko dyrektor Bursistów i muzyki, ci zbili tak mocno Ulenieckiego, że na miejscu ducha wyzionął. Zaskarżyli Ulenieccy owych Jezuitów przed Sądem Nunciatury w Warszawie który wyrokiem z d. 9 Lipca 1725 skazał Jezuitów na rok Karceresu w Kollegium na zwrot kosztów pogrzebu i odprawienie 100 mszy od tego apellowano ad Rotam Romanam, gdzie w oddziele Criminalium coram Auditore Florello proces ten się toczył 1726 i 1727 Ob. Decisio Rotae Romanae in Criminalibus coram Audit Florello. Jarislavien Homicidii pro Remigiano et Michaele de Ulenieckie contra Jo. Bogatko et Stanislaum Bobiatynski Soc. Jes. Romae typo Zinghi et Monaldi 1726 do 1727. fol.

Ignacego Ulenieckiego tak zbili Jezuici iż umarł 3go dnia – Jezuici winę pobicia zegnali na Bursaka Kazmierza Gradeckiego – Uleniecczy zaskarżyli do Nuncyatury Rektora Jarosławskiego Collegium Nikołaja Naramowskiego S. J.

Trybunał Rzymski in Criminalibus w którym prezydował Dominicus Caesar Florellus Romae d. 20 Maji 1727 skazał sprawcę Jana Bohatkę S. J. na 5 lat karceresu, a Kollegium na koszta i odprawienie 300 mszy za zabitego. (albowiem Stanisław Bobiatyński S. J. zmarł przed dekretem)

Decisio Rotae Romanae Signaturae Justitiae coram Audit. Archinto. Cracovien. Status hominis. Pro d. Alberto Trzemieński contra Collegium Soc. Jesu ad S. Petrum Cracoviae (ratione praetensae servitutis.) Romae Typ. Cam. Apost. 1704. Facti. fol. K. 2.

Roku 1695 zrobił Albert Trzemiawski Kontrakt z pną ii którego alberto po Zwietu etamodu ... servitiet – za parę tygodni uciekł do

Częstochowy gdzie się wyuczył, (muzyk) ojciec zmarł
matka tylko żyła. Sława jego przez cała
polskie Jezuici cupientes eorum servituti subjicere
pro solo victu et amictu Professorem conspicuum
ejus non edoctum, wytoczyli proces Praeposito Hospitalis
Lelecensis, potem Officiałowi Pileckiemu a w Końcu
Paulinom petendo restitutionem – proces in Curia
epis-Crac. przegrali Jezuici – więc do Rzymu tu wyrok
Aldrovandus auditor nakazał oddać – Więc sam rozpoczął albert
muzyk proces o wolność coram Audit devolo. – prawo Jezuitom

Bestell-Zettel.

D............ Unterzeichnete bestellt hiemit von der STAHEL'schen Buch- und Kunsthandlung in Würzburg:

.... Expl. Code Napoléon. Französische Ausgabe mit gegenüberstehender deutscher Uebersetzung ℳ 4.—

.... Expl. Napoleons Gesetzbuch. Deutsche Ausgabe ℳ 3.— und wünscht die Zusendung obig...... Werk...... mit direkter Post unter Nachnahme des Betrages etc. etc.

89

Consilium de recuperanda et in posterum stabilienda pace regni Poloniae. In quo demonstratur pacem nec constitui nec stabiliri posse, quamdiu Jesuitae in Polonia manent. 1725.

2 W dziele tym przytacza wyjątek z Kroniki Lasec-kiego pod r. 1625 o procesie Akademii Krak. z Jezuitami (pag. 450)

(dalej na karcie ii 9) Wyjątek z Literae Academiae Cracoviensis ad Acad. Lovaniensem d. 29 Julii 1627 (w sprawie kłótni Jezuitów)

Lengnich Gottfried: Geschichte der
Lande Preussen seit dem Jahr 1606
bis auf das Ableben Königes Sigismun-
di III Dantzig 1727. fo.

pag. 100 na sejmie warszawskim ~~Jan~~ Felix Herbert 1615
poseł lubo katolik d. 16 Marca (w izbie
poselskiej popierał podanie miast Torunia
i Gdańska skarżąc się na uciemiężenia w
religii od Jezuitów – d. 19 Marca
dowodził z historyi iż występowanie
z mieczem przeciw Ewangelikom nic
nie pomoże i zachęcał do tolerancyi
Odpowiedzieli ~~miastom biskupi z senatu~~ senatorowie
i podpisał nawet i Mikołaj Zebrzydowski
to pismo

91

(Responsum pro juribus
Academiarum Cracoviensis et
Zamoscensis ad Rationes PP. Soc.
Jesu pro praetensa eorum Leopolien
si Academia erigenda vulgatas.)
1759. fol. K.10 i Supplementum K.4
(razem sign. A–G.)

Ex jenerał Ricci pisze do Fryde-
ryka protestanta aby go zrobił
jenerałem zakonu i obiecuje
przejście wszystkich jezuitów na
protestantyzm Theiner
Francuski kardynał Cajetan
de Bernis pisze „częste pogróżki
trucizną i sztyletem niepokoją
ojca św. Głos ludu i całe otoczenie
(dwór) papieża nazywa jezuitów
mordercami ojca św
Dominikanka Teresia a Corde Jesu
w wizjach prorokowała iż papież
umrze śmiercią okropną

w Heidberga dowodził Jezuita
że te rozporządzenia papieża
są obowiązujące które dotyczą
dobra kościoła, bulla znosząca
jezuitów jest nieważna - bo zostali
zbawicielami kościoła. Książęta
świata nie ~~powinni bo~~ nie
mają obowiązku być posłuszni
papieżowi, dla nich tylko
sam P. Bóg jest głową.
z Watykańskiego archiwum zniknęło
tom z korespondencjami dotyczą-
cemi zniesienie jezuitów, również
dziennik Klemensa XIV który

papież umierając oddał
pisma spowiednikowi
Buontempi – wykradzione
do Hiszpanii

po wydaleniu Augustyna
Theinera i dokumenta
z których pisał historię
papiestwa Klemensa XIV
znikły z Watykanu

Cretineau-Joly obrońca
jezuitów fałsze kłamstwa
[illegible]

Dalekowski z Wilga

94

Signum zaprowadzone w szkołach jezuickich - uczyło młodych chłopców sztuki udawania, podejścia i podstępu - prowadziło wręcz do zepsucia moralnego.

Condescensio = Lokalkommission.
Potioritas = Konkursverfahren
Substantia = Aktivmasse.
olim = verstorben
resignatio = Auflassung des Eigenthums
quietatio = Quittung
intromissio = Einweisung in den Besitz
Oblata = Intabulierung
Roboratio =
~~xx~~ 7 % = zwykła stopa procentowa

Matka księcia, „Panie Kochanku”

Kraków

1882

str. 46.

II 102 Bentk

Ganganelli 95

Klemens XIV sławne breve z d. 21 lipca 1773 „Ad perpetuam rei memoriam" znosi na wieczne czasy Zakon Tow. Jezus

przekonawszy się zgruntownie, iż zakon ten od czasu powstania swego dał powód do niepokojów tylko, iż z każdym dniem skargi i żażalenie przeciw temu zakonowi coraz bardziej się mnożyły, iż Królowie Francji Hiszpanii, Portugalii, obu Sycylii zmuszeni byli wydalić ~~tem~~ członków tegoż zakonu z swoich państw i nastawali na zniesienie takowego; iż wiele biskupów i innych osób znamienitych godnością nauką i religią starali się o zniesienie, iż ten zakon nie może już owych dyskonałych i licznych owoców wydawać, dla których został założony.

Uczynił to Klemens jak sam pisze po dobrej rozwadze i z pełna znaczenia wiedzą ... pomimo iż zwykle zniesienie przyjście. – Ranci, jak

wiadomo + 22 Septembr
1774. (w roku)

Catalogus Personarum etc. 96

~~Jezuici.~~ ⌈ Zakon jezuicki zawiązał się we Francyi przez ślub Dziewięciu Osób, od Ignacego Lojoli urodzonego w zamku tegoż nazwiska w Biskai 1491 (+1556), przybranych; w Kościele Panny Maryi na Górze Męczenników (Mont-Martre) nad Paryżem, r. 1534 uczyniony. ⌈ Rozwiązany ~~1773~~ Bullą Klemen- ⌈

Hozyusz biskup warmijski pierwszy wprowadził Jezuitów do Polski i osadził ich w Brunsbergu r. 1565.

Wypisuję tu z dziełka: Catalogus Personarum et officiorum Provinciae Pol. Minor. Soc. Jesu etc. jak wyżej wszystkie zakłady jezuickie w Małopolsce od r. 1772–1773 utrzymywane, z wyrażeniem liczby członków każdego w szczególności.

Prowincyał Jakób Konarski (od 1° maja 1770) tudzież Socius jego oraz Consultor Prowincyi i Adjunctus, razem Osób . 3.

Żyjących po za obrębem Prowincyi, jako to: w Warszawie, w Rzymie, w Konstantynopolu, w Wiédniu, w Jassach i w Mediolanie . " " " " " " 9.

Barense Collegium in Dioec. Camenec. Sac. 10, Mag. 2, Coadj. 4. " 16.

Szarogrodensis Missio: Sac. 2. " " " " " 2.

Camenecense Colleg. in Dioec. Camen. Sac. 7, Mag. 1, Coadj. 6. " 14.

Liczkoviensis Missio: Sac. 4. " " " " " 4.

Crasnostaviense Colleg. in Dioec. Helm. Sac. 15, Mag. 1, Schol. 7, Coadj. 7. " 30.

Cremenecense Colleg. in Dioec. Luceor. Sac. 14, Mag. 4, Coadj. 7. " 25.

Jaroslaviense Colleg. in Dioec. Premisl. Sac. 15, Schol. 1, Mag. 4, Coadj. 9. " 29.

Łaszczoviensis Residentia in Dioec. Helm. Sac. 5. " " 5.

Jaroslaviensis Domus 3tiae Probationis in Dioec. Premisl. Sac. 23, Coadj. 8. " " " " 31.

Leopoliense Colleg. in Archi-Dioec. Leopol. Sac. 31, Schol. 4, Mag. 3, Coadj. 12. " " " " " 50.

Nastasoviensis Missio in Archi-Dioec. Leopol. Sac. 4. " 4.

Lublinense Colleg. in Dioec. Crac. Sac. 40, Schol. 21, Mag. 2, Coadj. 10. " 73.

Varsaviense Domicilium in Dioec. Posnan. Sac. 4. " 4.

Do przeniesienia 299.

z przeniesienia „ 299.

Luceoriense Colleg. in Dioec. Luceor. Sac. 22, Mag. 3, Schol. 25, Coadj. 7. „ 57.

Vlodimiriensis Residentia in Dioec. Luceor. Sac. 9, Coadj. 1. „ 10.

Ostrogensis Domus Probationis et Collegium in Dioec. Luceor. Sac. 23, Mag. 1, Schol. 7, Coadj. Vet. 12, Novit. Scholast. 25. Coadj. Nov. 12. „ 80.

Vinnicensis Residentia in Dioec. Luceor. Sac. 11, Mag. 2, Coadj. 4. „ 17.

Żytomiriensis Residentia in Dioec. Kijovien. Sac. 6, Mag. 2, Coadj. 4. „ 12.

Połonnensis Missio in Dioec. Luceor. Sac. 4, Coadj. 1. „ „ 5.

Premisliense Colleg. in Dioec. Premisl. Sac. 13, Mag. 2, Coadj. 3. „ 18.

Samboriense Colleg. in Dioec. Premisl. Sac. 9, Mag. 2, Coadj. 3. „ 14.

Sandomiriense Colleg. in Dioec. Crac. Sac. 18, Mag. 3, Coadj. 6. „ 27.

Stanislaopoliense Colleg. in Archi-Dioec. Leopol. Sac. 9, Mag. 2, Coadj. 5. „ „ „ „ „ „ 16.

Rozniatoviensis Missio in Archi-Dioec. Leopol. Sac. 3. „ „ 3.

Xaver-Ovrucense Colleg. in Dioec. Kijovien. Sac. 11, Mag. 2, Coadj. 8. „ 21.

Jurovicensis Residentia in Dioec. Kijov. Sac. 8, Mag. 2, Coadj. 3. „ 13.

Białocerkuensis Missio in Dioec. Kijov. Sac. 5. „ „ „ 5.

Mozyrensis Missio in Dioec. Vilnen. Sac. 3. „ „ „ 3.

Razem Osób 600.

Uwaga. Jan Woronicz umieszczony tu między Rhetores Scholastici w Zgromadzeniu Ostrog. ~~[illegible]~~

Zakon Potwierdzony od Stolicy apostol. r. 1539, 1540, 1543, 1550.

Kassa XIV z d. 21° Lipca 1773 r.

97

R. 1774

Wartość dóbr pojezuickich wynosiła do 32 miliony złp. – rozdano pomiędzy partyzantów Króla

Autorowie polscy jezuici.

Abrahamowicz Adam litwin ur. 1710–1767 w Mińsku kaznodzieja (4)

Albertrandy Jan Chrzciciel ur. w Warsz. Janu. 1731 wstąpił do Jezuitów 1748 + w sierpniu 1808. historyk (40)

Andrzejkiewicz Jan Jerzy Gintowski ascetyczny pisarz 1701. + 1694 mając 65 lat (1)

Arakielowicz Gregorius filozof 1768. ur. 1732 + 1798 (2)

Argentus Jan historyk ur. 1561 1615. + 1626 w Modenie rodz. Brzozna + 1626

Awedyk Konstanty kaznodzieja 1745. – 1770 ur. 1708 (11) + 1759 mając 43 lat

Balsam Kasper kaznodzieja (5) 1758.

Barłochowski Wojciech panegirzysta (2) 1640 + 1708

Bartolt Karol mowca 1721. ur. 1680 + 1748 w Wilnie (2)

Bartolt Jakob teolog ur. 1670 + 1753 (3)

Baur Stanisław kaznodzieja 1764 (1) ur. 1733 – 1767

Bembus Mathaeus kaznodzieja polemik 1617 poeta

Bernhardi 1738 poeta niemiecki

Bielicki Stanisław kaznodzieja 1686. (6) + 13 Stycz. 1718 mając 67 lat

Bieliński Seweryn kaznodzieja 1724 (4) ur. 1689 + 1740

Bielski Jan mowca pisarz dramatyczny i polityczny ur. 3 marca 1714 + 10 grudn. 1768 w Poznaniu r. 1746. profesor w Jarosławiu (14)

Biesiekierski Jan kaznodzieja 1615. ur. 1567 – 1634 (3)

Bieżkowski Antoni kaznodzieja 1746. ur. 1697 + 1763 (4)

Boguski Józef poeta i kaznodzieja 1720 (8) ur. 1693 + 1737

Bohomolec Franciszek historyk krasomowca (1752) ur. w dzień w Witebskim woj. jezuici wysłali go do Rzymu skąd po 4 letnim pobycie 1752 wrócił do Warszawy (43) 29 Stycz. 1720

Borejko Józef krasomowca kaznodzieja 1763 (2) ur. 1729 + 1765

Bojm Benedykt polemik ascetyczny 1668 ur. we Lwowie ur. 1620 + 1670. d. 28 Febr. aetatis 41 Vilnae in domo professa (4)

Bojm Michał + 1659 profesor (Rostow)

Branecki Ławrzeniec tłomacz księgi do naboż z franc. 1629 (1) ur. 1590 + 1639

Brictius Jan życiopisarz 1706 + 1710 (10)

Brodowski Alexander polemik ascetyczny 1761 ur. 1718 – 1764 kazn. (4)

Bromirski Andrzej teolog 1759 ur. 1724 – 1762 (2)

Brudecki Zygmunt teolog (2) 1648 + 1658 mając 37 lat.

Brzechffa Stanisław kaznodzieja 1633. + 27 lute. 1649 w Krakowie mając 61 lat.

Bucellenus Jan krasomowca 1646.

Bujnowski teolog Michał (3) teolog 1689 + 1690

Bystrzonowski Wojciech krasomowca matematyk 1736. ur. 15 kwiet. 1699. wstąpił 1713 – 1770

Campianus Edmundus krasomowca 1605.

Chicanowski Krzysztof krasomowca 1661.

Chomętowski Jan tłomacz 1626. + 1641 t. tom (5)

Angiolini Józef ur. 1747 + 1814 w Połocku filoz. (1)

Antoniewicz Karol Ozolosz ur. 6 list 1807 poeta (96)

Andriani Jan Chrzciciel ur. 1604 + 1675 ascet. (1)

Arent Tobiasz polemik + 1724 w Wilnie (1) ur. 1646

Aland Jan 1623 rektor kollegium w Nieświeżu pisał księgę de S.S. Laucis Angelis et monte Angeli ko.

Bartilius Lauren: mając lat 16 wstąpił do zakonu w Brunsbergu r. 1585 był profesorem teologii w Wilnie pozniej rektorem w Nieświeżu, Pułtusku + 1635 w Smoleńsku mając lat przeszło 60 a w zakonie 50 (6) był spowiednikiem Jadwigi Sobotki którego na śmierć dysponował 1616 który go lubił.

Barscz Georg. prowincyał litewski 1631 – 1735 kazanie o S. Jozafacie Koncewicz ur. 1638 + 1743 (5)

Bartsch Fryderyk ur. 1549 + 1609 (8) polemik

Becanus Michał rektor kolleg. wileń. r. 1610 został spowiedn. Zygm III wprzód był rektorem w Łyczkach, Połockim, belgiczyk + 1622 (1) + 1648 (20)

Białowicz Valentinus jezuita poeta został w Ołomuńcu w Doct. filoz. w XVIII wieku

Berent Szymon prusak + 1649 w Brunsberdze d. 16 maja XVII Calend. Juni mając lat 64 był przez 6 lat prefektem kolegium alumnów papiezkich w Brunsbergu. wstąpił do zakonu 1600 był spowiednikiem Kolewicza Alexandra został dr. fil. w Wilnie gdzie uczył filozofii i teolog. (2) muzyk

Bojer Jan (ob Welther)

Bojer Wawrzyniec mając lat 24 wstąpił do zakonu (1587) + 1619 w Brunsbergu 13 Febr. mając lat 47 poeta laureatus był rodem z Sztokholmu (5)

Bagieński Antoni ur. 1714 + 1770 kaznodz. (1)

Baka Józef ur. 18 marc. 1707 – 1773 poeta (2)

Baranowski Józef ur. 1710 – 1783 kaznodz. (1)

Bartoszewicz Antoni ur. 1726 – 1767 paneg. (1)

Bartoszewski Walenty 1609 – 1632 poeta (9) (1)

Bąkowski Jan Kap. ur. 1742 – 1773 kazn.

Bekanowski Alexander ur. 1682 + mając 8 lat. teol. (1)

Berent Mikołaj + 1710 we Lwowie mając 68 lat. (1)

Bernatowicz Mikołaj Grzegorz ur. 1690 + 1752 kazn. (2)

Berżański Michał ur. 1691 + 1736 pan. (1)

Bessat Franciszek ur. 1734 + 1808 prawn. (1)

Cieuerski Kazn. w Warszawie 1754 (1)
Ciszewski Wincenty ur. 1724 – 1773 Kazn. (2)

(urodzony w Grodku na Mazowszu + pridie idus novembris 1638

Czapski Antoni Kaznodzieja 1752 + 1759 Kazn. (2)
Czarnowski Antoni Kazn. (1)

Dymitrowicz Jan syn cara Dymitra i Maryny Mniszchowny chodził do szkół jezuick. w Wilnie 1620 (Rostowski p. 307)
Dewin (de Vignes) Jerzy poeta 1769 ur. 1719 – 1773 Kazn. (10)
Dobrowiejski Gabriel poeta 1753
Domagalski Jozef Kaznodzieja 1694 + 1710 aet. 57 (3)

Zakon wstał 1774
Drews Jan z Warmii S. Theol. Dr + 1710 (d. 26 grudn. aet. 69) starszy w Warszawie w prow. litew. (geogr.) (12)
Fabrycy Piotr + 1620 d. 8 calend. Martii w Warszawie mając lat 70 Rost. (podług innych + 1626.)
Fabrycy Walenty ~~1626 d. 6 calend. Martii~~ ... był nauczycielem Jozefata Koncewicza w Wilnie wstąpił do zakonu 1580 mając lat 17 (Rostow) (podł. Browna + 1628 d. 22 lut.) (1)
Frunt urodz. w Anglii, uczył się w Niemczech a teologii w Rzymie skąd posłany do Wilna, tamże + 1591 żyjąc w zakonie lat 25
Fabrycy Piotr Kowalski w Wielkiej polsce + 24 listop. 1622 w Włocławku (wydał tłomacz. Tomasza a Kempis, Bellarmina, Pinellego) (4)
Filipecki Józef dramaturg 1754

Glower Józef ur. 1711 Krasomowca 1750 w Lwowie + 1763 (1)
Górski Szymon ur. w Mazowszu wstąpił do jezuit. 1589 mając lat 21. był professorem retoryki filoz. i teologii scholast. + w Warszawie 1616 [illegible] wydał [illegible] w obronie Skargi 1608 Wyjawienie wstydu arianów. (3)

Grodzicki Stan. był rektorem w Pułtowsku, Jarosławiu, Poznaniu, Krakowie przez lat 18. + 1613 (Rostow) w Poznaniu, będąc doktorem teolog. wstąpił do zakonu w Rzymie 1571. mając lat 29 + 4 marca 1613 w Poznaniu aet. 72. (22)

Cichovius Nicolaus polemik 1649. i teolog (18) + 1669 w Krakowie
Cieciszewski Wojciech Kaznodzieja 1643 (4)
Clagius Thomas teolog ur. 1564 + 1638 1659. + 1664 (8)
Cnapius Gregorius leksykograf 1621 +
Conarius Jan kaznodzieja 1590.
~~[illegible]~~
Czarnocki Wojciech Kaznodzieja 1639 – 1646 (4)
Czerniakowski Mikołaj 1624 teolog krasomowca
Czerniewicz Stanisław Krasomowca ur. 1728 1784 + 1786 (1)
Dankwart Balcer Kaznodzieja 1648 1675 – 1715 (5)
Darowski Jan Kazimierz poeta 1665 + 1667 (3)
Dębski Jerzy kaznodzieja 1721 – 1729 (4)
Dochtorowicz Fabian kaznodzieja 1745 ur. 1694 – 1766 (5)
Domaradzki Józef Kaznodzieja 1731 – 1757 (2)
Drexelius Jeremiasz kaznodzieja i teolog 1626
Drużbicki Gaspar teolog asceta 1652 + 1662 (1660) w Poznaniu ur. 1590 (55)
Dunin Piotr (Stanisław) Kaznodzieja 1677 + 1704 aet. 69. w Krak. (21)
Duryewski Andrzej Genealog 1702 + 1708 w Krak. (2)
Elisz Alexander krasomowca 1698 (1)
Elzanowski Tomasz polemik 1631. (1)
Fabrycy Piotr kaznodzieja 1622. (4)
Faunteus Arturus Laurentius teolog 1584 + 1591 (12)
Filipecki Andrzej poeta Kaznodzieja 1754 + 1792 (ur. 1725) (10)
Filipowicz Jakob kaznodzieja ur. 1709 – 1730 (w Lwowie) + 1720 aet. 42 (2)
Gajewski Jan kaznodzieja 1759 w Lwowie (5)
Gengell Georgius teolog 1713. + 1728 (14)
Giecy Ignacy geograf ur. 1745 1772 – 1791 (3) (6)
Ginkiewicz Michał teolog 1646 + 1663 w Wilnie
Giżycki Paweł kaznodzieja 1745 + 1762 (1)
Glinojecki Karol kaznodzieja 1681. (1)
Głowacki Ignatius polemik 1725 + 1728 (1)
Głuski Mikołaj Kaznodzieja 1717. + 1726 aet. 45 (1)
Gościecki Frant. historyk poeta 1732 + 1727 (1)
~~Grzegorz Jakob~~ grammatyk polemik 1604. (obcy)
Grodzicki Stanisław Kaznodzieja 1592 (22) + 1613
Grodzicki Faustyn Krasomowca 1745 (4)
Groza Walenty Fabrycyusz Kaznodzieja Królewski 1622
Gruszecki Kazimierz Kaznodzieja 1730. ur. 1696 + 1767 (3)

Grymosz Marcin Bogumił asceta 1689 + 1708 aet. 78. (8)
Gzowski Jan kaznodzieja i panegyrysta 1711. 1742 h. Grabie rektor w Kaliszu (3 kazan) + 1755 (5)
Haiki Jan Franc. teolog. polemik 1690 1680–1691 (8)
Hasiusz Jakub teolog. 1622 (3)
Heintz Franciszek kaznodzieja 1711. + 1729 aet. 67 (4)
Hempel Rafał poeta 1749. + 1758 aet. 40 (3) Herbest Benedykt + 1593 w Jarosławiu (29)
~~Hevelius Joannes selenographia 1647. 46 G. 29~~
Hincza Marcin kaznodzieja teolog 1736. Prusak + 1667 w Poznaniu d. 23 lut. aet 75. relig (12)
Hołówka Kazimierz Alojzy ~~geograf~~ 1757. ur. 1719 – 1767 (5)
Hoszowski Ludwik filozof 1766 ur. 1732 – 1773 kanonik przemyski exjezuit. (1)
Hulewicz Jan poeta kaznodzieja 1758 ur. 1722 – 1770 (5)
~~Hylzen Jan August Inflanty. 1750. 42. B.~~
Jachimowski Simon krasomowca 1686. (1)
Jacyński Rafał kaznodzieja 1636. (2)
Jaworski Stanisław poeta krasomowca 1748 ur. 1711 – 1770 (7)
Ines Albertus poeta 1648 ur. 1620 + 5 lipca w Krak. 1658 (7)
= ~~Juglaris Aloysius Niceensis poeta~~
Junge Adrian polemik 1593 ur. 1550 + 1609 (7)
Kaczyński Paweł kaznodzieja 1643. + 1676 (4)
Kanon Andreas poeta krasomowca 1643. + 21 styczn. 1685 w Sandomierzu aetat. 73. relig. 54. (22)
= Karmiński Szymon kaznodzieja 1690. ur. 1641 + 1721 (5)
Karwat Wojciech Seweryn kaznodzieja poeta 1652 + 1658 (7)
Kattenbring Józef kaznodzieja 1772 ur. 1730 (6)
Kieremowicz Mikołaj kanon. wileński kaznodzieja 1726.
Kleczyński Józef kaznodzieja 1712.
Kmita Stanisław teolog 1742
Kobielski Józef teolog 1758
Kocietkowski Michał historyk kaznodzieja 1768
Koczorowski Franciszek teolog kaznodzieja 1734
Kojałowicz Albert Wijuk historyk 1645 rodem ze wsi Wijuk
= Kojałowicz Kazimierz Wijuk Tomasz Klassyków
= kaznodzieja życiopis 1668
~~Konarski Stanisław poeta filozof 1741~~
= Korsak Jan teolog kaznodzieja 1750.
Korysius Woyciech kaznodzieja 1634.
Korycki Michał poeta. 1780.
Kowalicki Franciszek kaznodzieja 1718.
Kowalski Jan kaznodzieja teolog 1750

Jurewicz Stanisław matematyk 1753 (1)
Juraha Kazimierz Giedroyc kazn. 1755 (2)
Juraha Jan paneg. 1739. (1)
Jurkiewicz Szymon tłom. 1637 (1)
Juśkiewicz Mikołaj tłom. + 1762. (1)
Jaszkiewicz Jan teol. 1724 (1)
Kałuski Stanisław kazn. + 1716 aet. 64 (5)
Kański Jędrzej teol. 1648 (1)
Karczewski Alexander paneg. 1753 (1)
Kmicic Nicolaus Josaphatidos 1627. (quod hodie sibi quidam non jure suo vendicant. Rostowsk. p. 295)
Karwacki Maciej gramat 1725 (1)

Kołakowski Jan kaznodzieja 1750

Kosiński Stanisław (+ 1657 w Reszel historyk urodz. w Mazowszu przez lat 36 misjonarz nadworny przez lat 9 rektor Kollegium w Połocku i Derpatie + mając lat 71

Krüger Oswald + 1655 w Grodnie matematyk

Łęcki Tomasz asцetyk + 1739

Lancicius Mikołaj wstąpił w Krakowie do zakonu r. 1592 wysłany do Rzymu na nowicyat urodz. 10 grudnia 1574 + 1652 w Kownie

Laterna Marcin r. 1571 mając lat 19 wstąpił w Brunsbergu do Jezuitów, w Wilnie został D^rem fil. i Teol.

Mączyński Andrzej tłomacz Tomasza a Kempis 1748

Męciński Wojciech dramaturg 1753

F + 1737 mając lat 80

Kozłowski Paweł teolog 1660.
Kożuchowski Błażej kaznodzieja 1695 + 1708
Krasnodębski Adam Koryn filozof 1678.
Krasowski Michał 1669 (poeta (ur. 1621 + 1676 (?)
Kraszewski Jan panegirzysta 1696. 1689
Kraus Jan krasomowca 1739.
Krosnowski Jan kaznodzieja 1689.
Krusiński Judas Thadeus missyonarz Perski orientalista histor. perski 1734
Krzykowski Wacław 1639. kaznodzieja
Kukliński Stanisław panegirzysta 1664.
Kulesza Jan Alozy teolog 1704
Kurzeniecki Marcin teolog poeta 1752
Kuszewicz Joan. Casim. ~~...~~ historyk 1716.
Kwiatk~~owski~~ iewicz Jan poeta historyk 1652.
Kwiatkowski Piotr poeta teolog tłomacz 1731.
Lachowski Sebastian 1765 kaznodzieja
Lancycy (Łęczycki) Mikołaj teolog 1641 umarł 1653 w Wilnie? pewnie III Calend. April (Roth. w Kr.)
Laterna Martinus poeta 1588 krasomowca + 1598
F Leguski Jan kaznodzieja 1720
Leśniewski Franciszek poeta krasomowca w dwor 1765.
Lochmar Józef Ignacy kaznodzieja 1732
Loremowicz Alexander kaznodzieja 1670
Luder Bartłomiej krasomowca poeta 1737
Łajszczewski Sebastyan (nadworny kaznodzieja + 1637
Ługowski Marcin teolog. 1723. 1715 rektor w Kaliszu
Łuszkina Stefan astrolog 1761
Majchrowicz Szymon teolog 1764.
Makowski Adam kaznodzieja 1628
Malczewski Adam panegyrysta 1748
Malepartius Carolus 1616 poeta
Maniecki Franciszek poeta panegirzysta 1714.
Martinius Martinus historyk perski 1654 (ur. 1578 + 1652 w Krakowie
Matheusz Warszawianin S. J. kaznodzieja 1621
Miaskowski Adrian teolog filozof 1720. F
Mięszkowski Hiacynt kaznodzieja 1729.
Mitunski Mathias. teolog. 1705. (ur. 1645 został jezuitą 1665 + 16 sierp. 1719 ob. Kraszewski Wilno t. IV)

8110/19 Kłopock Harbu+

Misztolt Antoni Alojzy historyk 1724 + 1740 mając lat 55.
Mleczko Jerzy kaznodzieja 1693.
Młodzianowski Tomasz teolog kaznodzieja 1750
Młodzianowski Andrzej poeta 1671.
Modzelewski Zacharyasz historyograf 1703.
Modzelewski Paweł teolog. 1762
Mokronowski Wojciech poeta 1755.
Mokrski Andrzej Maciel kaznodzieja 1639.
Morawski Jan filozof 1666 teolog. + 1700 w Poznaniu
Morsztyn Paweł panegirysta 1730
Muchowski Maciej kaznodzieja 1716
Murczyński Jędrzej kaznodzieja 1749.
Musantius Jan historyk 1724.
Naguszewski Ignacy poeta ~~mowca~~ Tomasz 1754
Naramowski Adam historyk 1721. + 1736 mając lat 55.
Narkiewicz Samuel kaznodzieja 1651.
Narolski Andreas polemik 1759.

Nikowski Szymon rodem z Łobżenicy w Wielk. Polsze

Nicolius Adamus panegyrysta 1633.
Niepokojczycki Krzysztof. teolog 1759.
Nieradzki Hieronym teolog. 1661. &
Nowodworski Józef kaznodzieja 1755

Nowacki Andreas ur. na Rusi wstąpił do zakonu, był pro-
fessorem filozofii, był w zakonie 44 lat + 1629 w Wilnie
podczas powietrza; zostawił Kazania w Mser.

Oborski Mikołaj historyograf. 1630.
Oliwa Jan Paweł panegirysta. 1676.
Olszewski Jakub kaznodzieja 1627 ur. w Mazowszu + 1634. ur. w Mazowszu, wstąpił do zakonu 1603
był professor. filozof. w Akademii i 12 lat professorem teologii w Wilnie
Ostrowski Kazimierz filozof 1722

Orłowski Alexander ur. 1710, w dworze 1736 paneg.

Ostrowski Kazimierz filozof 1722
Ostrojański Stanisław kaznodzieja 1640.
Ostrojański Stanisław panegyrysta 1633.

Paprocki Franciszek genealog 1750

Paprocki Bartłomiej panegyrysta 1633.
Pawłowski Daniel biograf. teolog. 1671.
Pawłowski Józef historyk 1759.
Pazowski Józef historyk 1729.
Perkowicz Tomasz kaznodzieja historyk 1729.
Pęski Walenty kaznodzieja 1687.
Piątkowski Kasper historyk 1609.
Piejarski Andrzej historyk. 1732. + d. 25 Sept. 1744 mając lat 59. w prow. wilen.
Piglowski Wojciech krasomowca kaznodzieja 1640.
Pikarski Adrian krasomowca 1639.
Pilawski Ignacy poeta 1792
Pinelli Łukasz teolog 1604

Pilecki Alexander 1755 (Szkoła niebieska)

Piramowicz Grzegorz estetyk 1766.

Pisanus Alphonsus teolog, polemik 1579.

Pisarski Michał kaznodzieja 1766.

Płocki Adalbert rektor kolleg. w Pińsku + 1637 w Płyce

Pstrokocki Józef kaznodzieja 1759.

Podlesiecki Alexander teolog 1731.

Polanus Joannes teolog. 1566.

Polański Tadeusz teolog. 1751.

Poniński Franciszek kaznodzieja 1697.
— Stefan d[itto] 1721.

Possevinus Antonius r. 1577 wysłany do Szwecyi, 1581 do Moskwy

Poszakowski Jan teolog. historyk 1733.

Pruszyński Franciszek dramaturg 1751

Przecznowski Maciej jurysta 1725 teolog 1748 rektor w Kolegium

Przebrowski Adam spowiednik Krol. kaznodzieja 1680.

Quadrantinus Fabian Prusak kształcił się w Rzymie wysłany od Jezuitów — + 1605 w Brunsbergu d. 6 Marca mający lat 56.

Rab Justus teolog. 1610. + 1612 w Krakowie

Radau Michał + 1687 w Nieświeżu, Krasomowca

Radomiński Jan kaznodzieja 1720
— Piotr filozof 1778.

Radzymiński Adrian polemik 1592.

~~Robert Joannes~~ prawnik 1632.

Rostowski Stanisław historyk 1768.

Rudomina Andrzej (historyk 1652) + 1631 w Chinach

Rudzki Jędrzej kaznodzieja 1760.

Ruszkowski Walenty polemik 1622

Rutka Teofil teolog i historyk 1677

Rychłowski Karol poeta 1757.

Rydzewski Wawrzyniec kaznodzieja 1768

Rymiewicz Remigian mowca ~~[illegible]~~ 1678

Rywocki Jan krasomowca biograf 1667.

Rzączyński ~~[illegible]~~ Gabriel Krasomowca badacz przyrody 1702 + 1666 w Warszawie

Rzepnicki Franciszek historyk 1761.

Sacchinus ~~Franciszek~~ biograf 1609. (obcy)

Sarbiewski ~~Maciej~~ Kazimierz + 1640. w Warszawie (42 edycyi).
+ (wydawał pod imieniem Jana Gołubskiego Kaspra Liczkiego i Linowskiego)

Sawicki Kasper teolog. 1616. herbu Nowina ur. w Wilnie 1552 + 19. Stycznia 1620 F

Sawicki Karol poeta 1725. + 1733.

Szaniecki Stefan kaznodzieja 1692.

Sendzimir Dominicus Krasomowca 1757 = 1770 (ur. 1720

Siarkiewicz Antoni kaznodzieja 1710 + 1723 aet. 53.

Sikorski Kazimierz Krasomowca 1776.

Siekierzyński Tomasz ur. 1720 wstąpił do Jezuitów w Krakowie 1735 żył 1770 w Ostrogu (matemat.)

Silvius Bartłomiej kaznodzieja 1638
Skarga Piotr teolog kaznodzieja. 1577 + 1612
Skibicki Andrzej kaznodzieja 1633.
Skorski Joannes poeta 1726 + 1754 — Skrzynecki Rafał ur. 1714 wstąpił do zakonu 1732 w Krakowie
Łukasz urodz. Browna 4 ... 1752 aet 61)
Słowicki (Stanisław poeta krasomowca 1704
Smiglecki Marcin teolog polemik 1595. + 1618 w Kaliszu r. 1581 wstąpił w Rzymie do zakonu był rektorem w Pułtusku, Poznaniu, Kaliszu, Krakowie + 7 Calendas Sextiles 1618 mając lat 56 od wstąpienia do zakonu 38.
Sobieszczański Alexander kaznodzieja biograf. 1734. + 1765 aet 67.
Starzyński Jan kaznodzieja 1727. — Stefanowski Hieronim + w Wilnie 1606 (Rostowski) mając lat 40 był w Kolleg. Krak. chciał być missionarzem w Indyi
Sudygga Laurentius krasomowca biograf. + 1598.
Swietecki Jacobus fizyk 1660. — Switkowski Piotr ur. 1744 wstąpił do jezuitów 1765 żył 1793.
Swirczyński Antoni teolog krasomowca 1716.
Szafarzyński Jakob. tłomacz żywotu ś. Ignacego Lojoli. 1593 ur. 1574 + 1601
Szałapski Stanisław kaznodzieja 1638.
Szembek Fryderyk polemik geograf 1617. + 1644.
Szyrma Antoni kaznodzieja 1713. + 1 Styczn. 1734.
Szyrwid Konstanty kaznodzieja lexicograf. 1629. + 1631 (w Wilnie d. 23 Sierpn. był kaznodzieją polskim i litewskim
Taube Jan kaznodzieja 1698. + 1708 w Wilnie
Tchorzewski Jakób kaznodzieja 1741. ur. 1713 w Krakowie — 1770.
Temberski Andreas krasomowca 1701. + 1726.
Ignacy
Tłuczyński Maciej (teolog. 1677. — Tolgsdorff Ertmannus urodz. w Warmii ~~...~~ będąc kanonikiem ~~zakonu~~ w Gutsztadzie posłany do Inflant dla pomocy biskupa Ottona Schenking pisał pieśni nabożne i modlitwy po łotewsku, wróciwszy z Inflant 1581 w Krakowie został jezuitą, posłany do Inflant + 1620 w Wenden mając lat 60 przeżywszy w zakonie 39 lat.
Tołoczko Józef polemik tłomacz 1770.
Tomaszewski Maciej kaznodzieja poeta 1673. (Lwów)
Tupik Stanisław kaznodzieja 1667.
Turrianus Franciscus polemik 1575.
Tylkowski Wojciech fizyk polemik 1668. + 1695 — Truchonowicz Franciszek polityk 1750
Tyminiecki Wojciech kaznodzieja 1713.
Tyszkiewicz Georgius ~~kaznodzieja~~ polemik teolog 1615. + 1625 w Krakowie ur. 1571
ur. 1698 + 1767 w Barze
Ubermanowicz Sebastian (teolog kaznodzieja 1728. — Ugniewski Szymon rektor akademii w Wilnie, kolegiów w Pułtusku, Pińsku + 1646 d. V Idus Octobr. w Wilnie ja podług ... + 1647 d. 21 (Październ.)
Waligórski Jan kaznodzieja 1731. — Warszewicki Stanisław r. 1570 był pierwszym rektorem nowego kolleg. jezuick. w Wilnie mając 40 lat wstąpił r. 1574 wysłany do Szwecyi + 1591 do zakonu
Wasowski Bartłomiej Natanael teolog 1678 — + 1591 w Krakowie aet. 71.
Vega Emmanuel teolog 1585. ur. w Coimbra + 1648 — Weltzer Ambrosius jezuita z wyższych Niemiec rodem
Widziewicz Marcin kaznodzieja 1615. + 1751) — posłany do Inflant 1582 pisał po estońsku od Karola Xięcia
Ignacy
Wieczorkowski Michał (orientalista po turecku 1727. — Sudermańskiego pojmany w Derptcie posłany do niewoli w Szwecyją gdzie przesiedziawszy 5 lat wrócił do Brunsbergu
Vieira Antonius krasomowca 1676. (obcy) — i tamże + 1619 (Starczyński T. I p. 42 mylnie go zowie Bojerus Jan.
Wielewiejski Stefan historyk kaznodzieja 1715. + 1721
Wagner Jędrzej kazn. ur. 1702 wstąpił do jezuit. 1723 + 22 gen. 1765 w Loretto. — Wąsowski Bartłomiej Nathanael + 1687 w Poznaniu mając 70 lat. architekt.

Wielewicki Jan ur. 1566 +1639 w Jarosławiu
(Historia domus professor. cracov. 1579-1637)
+1745 —
Witoszyński Ignacy ur. 1746 wstąpił do jezuitów
1760 kanonik warszaw.
Włodek Ignacy ur. 1723-1784 w Krzymie
Woronicz Jan Paweł ur. 1757 biskup +1829
Woronowicz Tomasz ~~[illegible]~~ dramaturg 1754
Wuchalius Jan +1608 mając lat 61

Wyrwicz Karol ur. 1713 +1793 histor.

Wielowiejski Michał teolog. 1768. ur. 1698 +1766
+1744
Wieruszewski Kazimierz krasomowca 1719.
Wierzbicki Krzysztof kaznodzieja 1699. +1759
Wilczek Ignacy poeta 1777 ur. 1728 w zakonie od 1747.
Wilczewski Franciszek krasomowca 1747.
+1756.
Wolski Kazimierz kaznodzieja 1681. +1690
— Jan kaznodzieja 1714. +1729
ur. 1743
Woronowski Benedykt leksykograf 1769.
Wojciech z Torenfis kaznodzieja 1635
ur. 1726 +1765
Woyzbun Alexander kaznodzieja 1760.
ur. 1640
Wujek Jakób z Wągrowca teolog kaznodzieja 1579.
= +1597 ~~[illegible]~~ w Krakowie
Wysocki Szymon teolog historyk 1588.
+ 1622 w Krakowie aet. 79.
= Wysocki Adam poeta 1780. ur. 1734
Moizy
Zabielski Wojciech kaznodzieja 1750. +1756
ur. 1740
Zacharyaszewicz Grzegorz kaznodzieja 1771.
Zaleski Krzysztof kaznodzieja 1637.
Zaranek Zygmunt teolog 1655. h. Korczak +1667
w Stryju 1625
Zrzelski Jan kaznodzieja 1745. +1740
Żuchowicz Jan teolog. 1661.
Żutkiewski Karol kaznodzieja 1779. +1829

w Krakow

102

Emmanuelis Alvari e Soc. Jes. De institutione grammatica libri tres Cracoviae in offic. Andreae Petricovii 1631. 8o.

Editio nova Cracoviae in off. viduae et haeredum Andr. Petr. 1662. 8o. k. 8, str 413.

— Calissii typ. Coll. Soc. Jes. 1773. 8o. str. 463. i kart 16.

Lettere annue del Tibet del 1626 e della Cina del 1624 scritte al Mutio Vitelleschi Generale della Compagnia di Giesu. Roma 1628. 8o.

(1283. b)

103

Diva Lauretana ad lyram decantata
cum eius nomini dicatum Andreas
Czarnecki Burgravius Cracouien.
exornaret Sacellum in Basilica S.S.
Petri et Pauli Apostolorum ad Collegium
Cracov. Soc Jesu, pro felici ac incolu=
mi suo ex Italia reditu A. D. 1642.
pag. 289–292. (Canon Andr. S. J. Lucu=
brationes oratoriae. Cracoviae 1676. 4to

104

wielebnego Ojca Francisz
ka Ariasa Soc. Jes.
theologa Traktaty z rzecz
duchowne. Odwracanego
postępku z włoskiego
w Poznaniu w druk. Jana
Wolraba 1610

Pewna ks. K. 2463 z
Tom I Wojciech Mecho
wnik Pacoss

Wyobrażenie P. N. Jezusa Chrystusa słynącego cudami z Kościoła Reformatów.

CMJ

105

Baka Rajmund jezuita w Wilnie pisał wierszem: Uwagi o śmierci niechybnej w Wilnie 1766 oraz 1807 w Wilnie i 1828 w Warszawie z dodaniem przemowy Rajmunda Korsaka i Leona Borowskiego.

R. P. Alberti Bartochowski Soc. Jes. Panegyres regiae olim Joanni III. Poloniarum Regi post victorias Otthomanicas scriptae et dicatae; quibus accessit Carmen R. P. Ubertini Carrara inscriptum eidem Joanni III nondum Regi. Posnaniae typis Collegii Soc. Jes. 1737. 8vo min Kart. 59; są tu 3 panegiryki które też osobno bezimiennie wyszły: 1) Fulmen Orientis Joannes III Rex Poloniarum inter festivos triumphantis Europae plausus, a Societate Jesu Polona provincia in saeculorum memoriam relatus. Calissii typ. Soc. Jes. 1684. fol. (K. 2-34) (proza). 2) Europa Joannis III Polon. Regis, difficillimis in Daciam, Besarabiam expeditionibus iterum, iterumque defensa, a devotissima Societate Jesu Polona dedicata A. 1686. Calissii typ. Soc. Jes. fol. (K. 35-52 - proza). 3) In victoriam de Scythis et Cosacis relatam a Joanne Sobieski Supremo Mareschalco et Duce exercituum Regni Pol. auctore Ubertino Carrara e Societate Jesu Professore Rhetorices in Collegio Romano. A. D. 1737 Posnaniae typ. Coll. Soc. Jes. (K. 53-59 wierszem)

W Paneg. I na k. 3. pisze: „In primo quoque illo so„cialis belli comitio, prope Tulnensem Danubii ripam „sapientissime desiderasti aperiri consilia, non decla„mari. Surgentem de sententiae primatu procellam,

„quam sive dignitas, sive aemulatio paraverat,
„tam facile Tibi fuit superare, quam armorum
„moderatoribus describere. Ita de animorum
„prius tempestate, quam de barbaris triumphasti.
„.... Praelium cum saxis et sylvis... prius certasti:
„quam cum hoste. Supercilium asperrimi montis im=
„minebat viae, non angustae modo, sed plerumque
„praeruptae... Tu triduam exercitus famem, sitimque
„solis futurae victoriae cupediis et sanguine barba=
„rorum relevabas... Horis prope novem anc[ip]iti
„Marte dimicatum.... Tu ingressus Viennam... ad ur=
„bem te, non ad triumphum venisse meministi... Te ser=
„vata Austria Austriacum liberatorem celebrabit."

Tenże Bartochowski Adalbertus Soc. Jes. ur. 1640. +1708, wydał sub ficto nomine: Comitis I. Marij Elverii Epigrammatum libri quinque. Varsaviae typ. Schol. Piar. 1694. 8vo str. 128. ded. Stanislao Hercadio, Hyeronimo Augustino, Josepho Carolo, Francisco Sebastiano, Georgio Dominico Principibus Lubomirsciis.

Obraz swiątobliwego życia w pańskich i senators=kich pałacach wykonterfektowany J. W. J. M. P. Maryi Anny z Kazanowa Jabłonowskiey Woiewodziney i Generałowey Ziem ruskich, Het=manowey W. Koronney, przez Kapłana Soc. Jes. przy zwyczaynym dorocznym obchodzie w r. 1696 w Kollegium Lwowskim wystawiony. (b. m.) 8o k. 4 i str. 3–199 ded. z Jabłonowskich Leszczyńskiej wojewodzinie Łęczyckiej... Kollegium Lwowskie Soc. Jes. (i ołówkiem) podpis autora: Nicolaus Bernett S. J. Autor mp.) – Jest to żywot Maryi Anny z Kazanowskich Jabłonowskiej + d. 23 lutego 1683 mając 44 lat. – na str. 9 pisze autor, iż gdy się w Wilią Bożego Ciała rodziła w Podkamieniu o ćwierć mili od Brodów przy kościele N. Maryi P. same dzwony dzwoniły. ⌐

⌐ w tejże Fradze swym kosztem kościół restaurowała. – Str. 144–199 jest Nabożeństwo przez nią pisane (Modlitwy i affekty) (Niesiecki zowie autora: Berent Mikołaj S. J. +1710)

Comitis J. Marii Elverij Epigrammatum Libri quinque. Varsaviae typis Collegii Scholar. Piar. 1694. 8°. pag. 128
ded. Stanislao Heral. Hieronimo, Augustino, Josepho, Carolo, Francisco Sebastiano et Georgio Dominico principibus Lubomiris.
wiersz na pochwałę autora przez Adalbertus Bartochowski Soc. Jes. –
ficto nomine

107

Bartoszewski Walenty S. J. 108

Emblema cnot dzielnych domu Panów Kiszków. Wilna 1614. 4°

Parthenomelica 1613. 4° z notami

Pieśni wesołe na przyjazd Króla po rekuperowaniu Smoleńska. Wilna 1611. 4°
ob. Bentk.

Pobudka Benedyktowi Wojnie bis. Kupowi wileńsk. ofiarowana Wilna 1614. 4°

Rozmowa albo lament duszy z Taurińs. na polski język teraz nowo przełożony. Wilno 1609. 4°

Bohomolec Franciszek, Konsyliarz Krol. urodzony d. 29 Stycznia 1720 w Województwie Witebskim ~~1720~~ maiąc lat 18 dnia 24 Czerwca 1737 wstąpił z dwoma braćmi a za niemi oyciec Paweł Holnik Witebskiey do zakonu Jezuitów w Wilnie Uczył się w Akademii Wileńskiey potem w Rzymie był professorem w Akademii Wileńskiey i w Warszawskim Collegium Nobilium gdzie był przełożonym drukarni, po zniesieniu Jezuitów został Konsy-liarzem Krola zapisał 3000 czerw. zł. na ubogich na dobrach miasta Starey Warszawy + 24 Kwietnia roku 1784.

Bogin

Bąkowski S. J. missionarz w Chinach

1728.

Wizerunk szlachcica prawdziwego w Kazaniu na pogrzebie Wielmożnego
Pana Jego Mci Pana Andrzeja Bobole z wielkich i małych Piasków, pod=
komorzego koronnego pilzneńskiego, dybowskiego, gniewkowskiego etc.
etc. starosty wystawiony przez Wielebnego Xa. Matthеusza Bembusa
Dra. Th. S. J. teraz odnowiony za zleceniem i nakładem Jaśnie Wieleb=
nego JMci X. Eustachego Wollowicza biskupa Wileńskiego w Wilnie R. P.
1629. 4o. Kart 20. był miłośnikiem Skargi 111

Umarł mając lat 74 pochodził z przodków którzy jeszcze za Bolesława
wstydliwego kwitnęli i z Czech tu do Polski przyszli herbu Leliwa urodzony
z Elżbiety Wielopolskiej w której domu przebywali Herbestowie, Laternowie
Skargowie zamłodu przejął się duchem jezuickim. Bobola zdobił kościoły srebrnymi
złocistym ołtarzowym naczyniem kosztownemi aparatami, ołtarzami mianowi=
cie przyczynił się wiele do wzniesienia Kościoła Jezuitów w Warszawie. Żarliwym po=
kazał się katolikiem podczas konfederacyjej – służył Zygmuntowi Augustowi,
Henrykowi, Stefanowi i Zygmuntowi III posiadał liczne królewszczyzny – miał
najwolniejszy przystęp do Zygmunta III który mu ufał. wierzył jednak od wielu
nienawidzony nieżyczliwy, dwór jego był bogobojny – na dworskich w rozlicznych
zabawach pilne miał oko – co tydzień się spowiadał i komunikował – postanowił żyć w stanie
bezżennym. Rano i wieczor codzień przy modlitwie krzyżem padał – Bembus
mało mówiąc o jego innych cnotach niemoże się nachwalić jego pobożności – Zrzu=
cynny " a był tak stateczny w nabożeństwie iż go żadne trudności dworskie
które pewnie wielkie na sobie ponosił, żadne zasiadania senatorów żadne sprawy
i najgwałtowniejsze od niego oderwać nie mogły" – Szpital dla ubogich w Pilźnie
zbudował, podczas stołu nie ścierpiał rozmow

~~[illegible]~~ Przemowa JW. P. Jakuba Szczawińskiego wojewody brzeskiego starosty łę=
czyckiego miana na pogrzebie Andrzeja Boboli Matka Boboli żyła lat 90.
Piasecki mówi o Boboli że to był człowiek przykry i kwaśny (p. 299–300.)

112

Mateusz Bembus Soc. Jesu.

Krótka sprawa o nowem Collegium S. J. w Krakowie, r. 1625.

113

Berent Mikołaj: S. J.

* Życie Maryi Anny z Kazanowskich Jabłonowskiej wojewodziny ruskiej Lwów w druk. S. J. 1696. 12°. str. 199

(ob. Anecd. Jabłon p. 628.)

114

Bobrowski Floryan exjezuita autor Słownika wstąpił do Jezuitow 1798 wyświęcony 1807, sekularyzowany 1813, od 1824 pleban niemenczyński +1840.

115

Jezuici Poprawki do dzieła: Brown Józef: Biblioteka pisarzow Towarzystwa Jezusowego, Poznań 1862 – podług Catalogus personarum et officiorum Provinciae Majoris ex a. 1773 in a. 1774. Posnaniae typ. Colleg. Soc. Jes. 4°.) – Bąkowski Jan Nepomucen ur. 1727 d. 15 Maja, wstąpił do zakonu d. 13 Aug. 1743 – Gawroński Andrzej ur. 1740 d. 30 Novembr. – Kolleż Paweł ur. 1726 d. 3 Novembr. – Konicer Piotr ur. 1751 d. 4 Febr. wstąpił do zakonu 4 August. 1770 – Sonierozzewski Jerzy ur. 24 Stycz. 1751, wstąpił do zakonu 23 Sept. 1767. – Ostrowski Maciej ur. 26 marca 1713 wstąpił do zakonu 24 Aug. 1728 wyświęcony 1746 – Trąbczyński Ignacy ur. 15 Grud. 1724 wstąpił do zakonu 20 August. 1741 wyświęcony 1759 żył w Paryżu. – Devin Jerzy + w Kodnie d. 5 April. 1773 – Kierski Walenty + 5 Septemb 1772 w Krakowie u S. Piotra – Orsetty Nepomucyn + 2 April 1773 w Poznaniu.

A 1773/4 był prowincyałem małopolskim Michał Orłowski – Praepositus Domus Professae ad S. Barbaram (gdzie było 11 jezuit.) Jan Chrząstowski – Rector Domus probationis ad S. Math. (gdzie było 55 jezuit.) Ignacy Wojczyński – Rector Collegii ad S. Petrum (gdzie było 59 jezuit.) Raphael Skrzynecki.

Gordon Antonius ur. d. 28 Octobr. 1714 wstąpił do jezuitów 1732, wyświęcony 1750, był w Bydgoszczy.

116

Medulla Theologiae moralis auctore R. P. Hermanno Busenbaum Soc. Jesu Prostant Lublini in off. Georgii Förster 1655. 8o. J. v. Mensch.

Ded. Adamo Paris praeposito eccl. cath. crac.

Dantisci 6 Sept 1654 Georg Försterus

Approbat na rewid.

Paderborn 1652 d. 28 Juli.

K. 15 z tyt. sztych i tabl.

ryt. Jt. 621. 27 (ind.)

Brown Dissertatio philosophica 117

de connotatis et constitutivis denomina:
tionum tribus disputationibus comprehensa
Authore quodam e S. J. Theologo Polono
Leopoli typ. Coll. Soc. Jes. 1727.
8[ki] k. n. 4 i sign. A–Ee

autor anon Andrzeiowicz Josephus
S. J.

…uł …, rok, drukarz, nakładca, …woluminów, stronnic, kart, …. — Rytownik. …a	Liczba		
	w Katalogu		Szafy
	Inwentarza	*Materyi*	
	Rodzaj…	Otrzymano w roku 187…	

Brown Józef (syn Jana Doktora Med. nadwornego ross. i Józefiny Rossi) ur. d. 1 Czerwca 1801 w Petersburgu, kształcił się tamże u Jezuitów, r. 1817 wstąpił do Jezuitów z którymi 1820 z Połocka przybył do Tarnopola, kształcił się w teologii w swiężo otwartym domu w Starejwsi r. 1821, wyświęcony w r. 1828 w Kollegium tynieckiem (otwartem r. 1826-1828) był nauczycielem w Tarnopolu, Nowym Sączu, rektorem Konwiktu szlacheckiego otwartego 1847 we Lwowie, po zorganizowaniu prowincyi galicyjskiej (20 czerwca 1852) został 1854 prowincyałem + 31 Grudnia 1879 w Krakowie (Napisał Scriptores soc. Jes. Assistentiae Polonae 1862)

118

Burzyński Stanisław instygator W. X. Lit. Kasztelan brzeski, starostinski, po śmierci żony r. 1763 wstąpił do Jezuitów w którym przetrwał do końca + 15 Maja 1775 w Wilnie mając 75 lat

119

<u>Jezuitów</u> nauka moralna:
Busenbaum Soc. Jes. : Medulla Theologiae moralis 1659.

Illis qui non sunt ministri justitiae, licet non solum consilio juvare reum, ut fugiat, sed etiam suppeditatis instrumentis v. g. funibus, lima etc., quia finem alteri licitum illi suadere et ad eundem media proponere licet. (Lib IV. cap. III. Dub. VII. Art. II sub 4).

Regulariter reo licet fugere, etiamsi custos carceris grave damnum inde passurus sit... quia utitur suo jure et nulli facit injuriam. (ibidem sub 1)

Multo magis licet fugere, ne capiatur, vel etiam a ministro apprehendente se excutere: non tamen illi vim inferre vulnerando, percutiendo (ibid. sub 2)

Nec item furatur, qui accipit in compensationem justam, si aliter debitum accipere nequeat, v. g. si famulus justum stipendium non possit aliter obtinere, vel inique inductus sit ad serviendum iniquo pretio. (Lib. III. Tract. V. Cap. I. dub. 1 sub 3)

Cum finis est licitus, etiam media sunt licita (Lib. VI. Cap. III. Dub 7. Art II sub 3)

Cui licitus est finis, etiam media sunt licita. (Lib VI. Tract. VI. Cap. II. Dub. II. Art. I sub 8.)

(: Der Zweck heiligt die Mittel. :)

Dla dopięcia celu wszelkich środków używać można.

Jezuita Gury w Teologii moralnej dozwala listy tajne otwierać i przejmować – mała krzywdzie nie jest grzechem podług niego – Począwszy od §. 907 (w Rozdziałach o 6m i 9m przykazaniu) najwszeteczniejsze rzeczy o spotkowaniu, niegodne Konfesjonała, mianowicie II. 912. 3. także 924

Ob: Ellendorf J.: Die Moral und Politik der Jesuiten. Darmstadt 1840.

(Harless Dr.): Jesuitenspiegel, oder hat man Ursache sich vor der Jesuiten zu fürchten? Erlangen, Bläsing, 1839.

Andreae O.: Der Zweck heiligt das Mittel. Als Moralprincip der Jesuiten dargethan von .. Gütersloh 1865.

Andreae O: Die verderbliche Moral der Jesuiten. Ruhrort 1865.

Pascal Blaise: Les Provinciales, ou Lettres de Louis de Montalte – Deutsch von C. Ad. Blech 1841. (mianowicie list 7my)

Maurer K. C. L.: Neuer Jesuitenspiegel. Insbesondere Beweis dass die Jesuiten den
\+ Satz lehren: Der Zweck heiligt die Mittel. Mannheim 1868. 8o ppg. 140.

Daude Ludwig: Das Gefährliche der Wiederaufnahme der Jesuiten, bewiesen aus ihrer Handlungsweise
\+ gegen Fürsten, Staaten und Kirche. Quedlinburg 1838. 8o. ppg. 111.

121

Cum finis est licitus, etiam media sunt licita (der Zweck heiligt die Mittel) Busenbaum S. J. Medulla theologiae moralis. Lib VI. Cap. III. Dub. VII. Art II sub 3.

Busenbaum + 1668 ur. 1600.

sub 8: Cui licitus est finis, etiam media sunt licita. Lib VI. Tract. VI Cap. II. Dub. II. Art I, sub 8.

W Krakowie Kaplicy s. Jana Chrzc.

Wojciech Mączyński syn Macieja i Zofii z Zeidlicow kupiec i obywatel krak. ur. 13 Kwiet 1730 + 19 Sierp. 1814 w wieku 79 lat. Żona: Marianna z Dzianottów Mączeńska + 4 Grudn. 1833 mając 88 lat synowie, corki i wnuki położyli

a)
Seiler: Kurzgefaßte
Grammatik.
Budissin 1830.
Schmaler J. A. Deutsch-
wendisches Wörterbuch
Bautzen 1843
Dobrowski Glagolitica 1807.

Clagius Ignatz Soc. Jes

Opisanie miejsca święt~~ego~~a Lipa

nazywanego z niem.

Warsz 1805 8.

122

Proverbia Salomonis
Flor Ungler Crac 1534
8
id. " off Math
Scharffenberger 1547 8°

Mathias Kasimir Sarbiewski, der Vorgänger Balde's von J. B. Diel S.J.

123

II Heft	Febr.	p. 159 – 172	IV Band	2 Heft
IV "	April	" 343 – 357	IV "	4 "
VIII "	Juli	" 61 – 76	V "	1.
IX "	Oktober	" 365 – 377	V "	4

Stimmen aus Maria = Laach.
Katholische Monatschrift. Jahrgang.
1873. Freiburg im Breisgau, Herder'sche
Verlagshandlung 1873. 8°.
6 Hefte halbjährl. 1 Thlr. 24 Sgr. = 3 fl.
einzelnen Hefte unter Kreuzband
15 gr. – 3 kr mehr
Od Juli 1871 – 1873 Cztery Tomy. (Dritte Serie als Monatsschrift

124

Mikołaj Potocki starosta kaniowski przetłomaczył: ~~[illegible]~~

Distractiones itinerantium piae, jucundae eruditae ~~[illegible]~~ suppeditatae piis et curiosis viatoribus a R. P. Joanne Drews S. J. Prutero Varmiensi. Brunsbergae 1701. typ Coll. S. J. 12°. str 104 i 146 — i tamże 1708 in 12°.

Tłomaczył to na polskie Józef Brzozowski jezuita rektor Kolleg. Mohylowskiego i wydał w Częstochowie 1744. i tamże 1751. 8°.

125

Flos regnorum sive Raritates Orbis in Compen:
dium redactae. A. 1733 typis in Villa Mo:
Krzeensi. 8vo str. 164.
(~~autor~~ anon. Drews Joannes Soc. Jes. † 1710)

126

Vita et mors gloriose suscepta R. P. Alberti Mencinski e Soc. Jes. apud Japonos interempti A. D. 1643 d. 23 Martii a Gaspare Druzbicki S. J. conscripta. Adnexa brevis notitia de vita et morte P. Martini Laternae martyris poloni e certis quibusdam codicibus collecta. Metis typis C. Nouvian 1858.

wydał Antoni Zurowski Soc. Jes.

Herr ____________________

empfängt von

z

Rudolph, Ortslex

Erste Liefer

Auf den dem obigen Hefte vorgedruckt
sendung des beigehefteten Subscriptions-Scheines
desselben nur auf ausdrückliche Bestellung erfol
Im entgegengesetzten Falle wird um rec

Z 127

Pamiątka | Dziezeszła | iwz zesztego domu, | zaocnie Wielmożnych | Panow
na Rostkowice z Sztembergu | Kostkow. | ábo | o niektorych, z tey familiey, | płci oboiey, | Zacnych Lu-
dziach | Memoryał krotki: |
z przydatkiem koligácyi z niektorymi domá- | mi, także, za okazyą, napadaiących obser- | wacyi i reflexyi, do obiaśnienia histo= | ryey, abo zbudowania służących; | Zakonotowany |
przez X. Andrzeia Dzięgowskiego, Societatis Jesu | w Krakowie, |
w Drukarni Mikołaia Alexandra Schedla, | J. K. M. ordyn. Typogr. roku 1702. |

ei in Ed. Bol.
apud Parisius Cod Mss et Ed. Hal.
insulis Ed. Hal.

N. Zelinski

Wilhelm
z. 1) Kempińska
2) Białuska
guwernantka
2o voto za
Skarzyńskim

Kryspin
z. Ankwiczówna

Władysław
Wit
z. B.
ińska.
2 córki

128

Dzieduszycki Alexander Jezuita hrabia
ur. 1808 wyświęc. 1838 + 1 Grud. 1851.

129

Akty i affekty cnot. Setnik pierwszy o miłości przez W. O. Jana Rho Soc. Jesu po włosku w Rzymie wydane a teraz językiem polskim przez Teolo. ga drugiego tegoż Zakonu przetłumaczone w Lublinie w drukarni Anny Wdowy 1646. 4to Kart 9, str. 101.

ded. Annie Xiężnie z Ostroga Chodkiewiczowej wojewodzinie wileńsk... X. T.(omasz) E.(lżanowski) S. J. (Tłomacz)

Elżanowski Tomasz: Niewiara Schyzmatyków polskich na jawią wydana. Lwów, druk J. Szeligi 1631. 4to K. 32.

130

La Stanislaide poema di Lino Corintio Arcade. ~~pol~~ Rome 1833 (autor x Filip ~~del~~ Stanislas del Pace Soc. Jes.) dedyk. Jozefowi Augustowi Ilińskiem.

De cultu S. Stanislai Kostkae S. Jes. epistola V. L. Nicolai Lancicii S. J. ad A. P. L. A. Spinellium. Romae ex typogr. Pulcr. Artium 1853. str. 8.

Nakładowe.

Ex. 141. Rys Jeografii powszechnéj.
Kraków. 1850.
in - 8.

po Złp: 3.

131

Frizon Nicolas (jezuita)

Histoire abregée de la vie d'Eleo=
nor-Marie Archiduchesse d'Autri=
che, Reine de Pologne, Duchesse de
Lorraine, mere de Son Altesse Roya=
le Leopold I. Nancy (chez Jean-
Bapt. Cusson) 1725. 8vo k.n.-7,
str. 193.

132

Gladius | Evaginatus | pro defensione | immunitatis | ecclesiasticae. | Seu | immunitas | ecclesiastica | Jure tum divino tum humano | in aliquibus, | etiam statutis Regni Poloniae Ad= | versus Impugnatores suos | propugnata | a | R. P. Ignatio Głowacki | Societatis Jesu Theologo | Anno Domini 1725. | Calissii | Typis Collegii Karnkoviani Societatis Jesu.

Pobożne pragnienia trzema
xięgami zebrane y z Łacińskiego
W. O. Hermana Hugona Soc.
Jesu przez JW. Jmci P.
Alexandra Teodora Lackiego
Marszałka nad. W. X. L. na
polski pierwsz przetłomaczone.
W Krakowie nakład Jerzego
Rom. Schedla Rayce y Biblio:
pole Krakows. R. P. 1697.
8°. str. 127. tytuł sztych.
Jocher 5594.

Tajno trosxliwe rżgdze.

– toż. Kraków Schedel 1837, 12º str. 122.

toż 1a ed. Kraków w druk Krzysz. Schedla 1673. 4º K. 8 2 rycin 45 Sign. A–D Jocher 5594.

Illicinus Piotr urodz w Siena Dr. U. J. professor języka greck. w Krakowie, r. 1552 kanonik w Gran. r. 1572 kanonik i officiał ołomuniecki + 29 marca 1582 w Ołomuńcu zapisawszy jezuitom swą bibliotekę. Jest jego 42 ~~pism~~ druk. i manuskrypt.

134

Paprocki Bartłom. pag. 243.

135

Kałuski Jezuita kaznodzieja Jana III przymówił pewnemu deputatowi na imię Piotr o jego miłości z Bojmową mieszczką: „Ej Piotrze nie przy
„się bo i mowa cię wydaje. Ostrożnie od ognia:
„niegodzi się wdawać w podobne towarzystwo".
Były to słowa wzięte z ewangelii i okoliczności rozmowy S. Piotra z kucharką.

pag. 50. Krotkie przypowieści dawnych Polaków czyli Apophtegmata z rzadkich dzieł i rękopismów ojczystych zebrane. Kraków. 1819. 8º.

136

Kanon Andreas S.J.: Lyricorum libri IV, Epodon liber unus et alter Poematum Cracoviae, in off. Christoph. Schedelii 1643.
K. 4, str. 383.

j

137

Kiejnowski Franc. Xaw. Jezuita ur. 1802
ord. 1828 + 6 Mart. 1863 in Łańcut.

Spros

138

Historiae Litvanae Pars prior Ante susceptam christianam religionem conjunctionemque Magni Litvaniae ducatus cum regno Poloniae libri novem. Auctore P. Alberto Wiiuk Koialowicz Soc. Jesu S. Th. D. Dantisci sumptibus Georgii ~~Förster~~ Försteri 1650.
4º k. 6. st. 399.
(tytuł sztychow z herbami i figurą Władysława Jagiełły)

(Dzieje od r. 373–1385)

7½ thl.

5/.

Nymhof

139

Kojałowicz Wijuk Albertus S. J.: Nomenclator familiarum et stemmatum Mag. Duc. Lithv. 1658 Mscpt.

Monografia Römerow h. Scipio. Przemyśl 1880.

Gembicki Piotr bis. k. Krak. 140.
+ 1657 pridie Idus Julii 1657
aetat. 72. Ratiborice extra patriam

Gemma praesulum ab annulo maiore supra
ternum Vavelli diadema provecta
Georgius Albrachtus Dénhoff applauden-
te sub exordia inaugurationis Regio-
Episcopali Cracoviensi dioecesanis, Dubli-
nensi, Sandomiriensi Societ. Jesu Collegiis
Cracoviae Typ. Nicolai Alexandri
Schedel. 1701. fol. k. 26 (przeg
autor anon. Simon Kupiński S. J.)

141

Series regum Poloniae laureatis honoribus illustrissimi Francisci Xaverii Lib. Bar. de Schwizen dum in ... Universitate Graecensi suprema AA. LL. et Philos. laurea ornaretur promotore R. P. Ignatio Langetl e Soc. Jesu AA. LL. et Phil Doct, ejusdemque professore... a Neo-Doctoribus Collegis dicata. A. 1734 mense Julio die 14. Graecii typis haeredum Widmanstadii. 12°. K.2. st-207. 9. (historia)

PRO

KÖN

DER ALT

Vita et mors gloriose suscepta Alberti Męcinski Poloni e Soc. Jes. Cracoviae ap. viduam et haeredes Francisci Cezary 1661. 8º. str. 197. 2. 142

ded. Stanislao Skarszewski capit. sambo: rien.

(bezimiennie - autor anonim Drużbicki Gaspar Soc. Jes. Korzystał z żywotu napisanego przez Jana Bieżanowskiego.

— — (2ª edit). Metis typis C. Noavion 1858 8º. str. X. 178. 2. (z dodaniem żywota Martini Laterna S. J.)

143

Wianek różany wielu rozlicznego nabożeństwa Kwiatów. Poznań 1758 8vo Joch. 6674
(1645)

Wieniec lilijowy z Żywota i męki Jezusa Chrystusa uwity przewiany bractwom Różańca i Szkaplerza Panny Przenajśw. 1724. 12o Joch. 6648.
(1645)

(Laterna Marcin S. J.) Harfa duchowna to jest dziesięć rozdziałów modlitw katolickich. Kraków 1563 8vo str. 886

144

Leguski Jan S. J. Kazania na solennych pogrzebach. Lwów w druk Coll. Soc. Jes. 1750. 4°. Są tu Kazania na pogrzeby:

Marcina Kątskiego Kaszt. Krak. p. 1.
Marcina Wołłowicza marsz. w. lit. 41
Zofii z Czarneckich Potockiej pisarzowej poln. Kor. (+ 1723) . 89.
Teofili z Xiąż. Ostrogskich Lubomirskiej marszałkowej w. Kor. 130
Tomasza Zamojskiego ordynata . . 189
Adama Sieniawskiego Kaszt. Krak. 250
Kazimierza Pocieja wojew. witeb. 312
Maryanny Sanguszkowy marszałk. nadw. lit. 361
Xiężny Bullion corki Krolewicza Jakoba 420
Antoniny z Zahorowskich Zamojskiej Ordynatowej . . . . . . 462.

Sapecki Cypryan: Rożaniec Kaznodziejski: Kraków 1720. 4°.
iest u drzeworyt. herb Szembeków (dobry)

Wizerunek żywota chrześciańskiego pobożnego przy tym cwiczenia i rozmyslania modlitw rozmaitych ku nabożeństwu chrześciańskiemu zebrane z rozmaitych ksiąg tacińskich dla pożytku pospolitego przez jednego Kapłana S. J. teraz zaowu poprawione i powtóre wydane. (12° str. 416 Poznań 1584 w drukarni Jana Wolraba) Leopolita ded. Katarzynie Opalińskiej Jan (Wuchalius ?) S. J. 1581

Zwierciadło człowieka chrześciańskiego które ma w sobie rozmyslania na każdy dzień przez cały tydzień, wiodące człowieka do uznania samego siebie i poprawy żywota, przedtym z hiszpańskiego na włoski, a teraz nowo z włoskiego na polskie przełożone i powtóre już wydane przez jednego Kapłana Soc. Jesu. (na końcu): W Poznaniu w drukarni Jana Wolrhaba 1586. 12° str. 471 i 30 przedmowy i regestru ded. Katarzynie Opalińskiej marszałk. w. Kor. 1587 (może z 1go wydania ?)

Żywot Pana Jezusow, to jest rozmyślania nabożne a gruntowne przedniejszych spraw Zbawiciela naszego na 2 części rozdzielone przez Jana Wuchaliusza Leopolitę S. J. w Krakowie w druk. Jakuba Siebeneykera 1592 4° kartek 307 oraz przedmowy i regestru str. 38.

Wilno 1856.

Narbutta Teodora

Pomniejsze pisma histor. szczególnie do historyi Litwy odnoszące się —

146

Wizerunk żywota chrzescijanskiego pobożnego. Przy tym cwiczenia y rozmyslania modlitw rozmaitych ku nabożenstwu chrzescijanskiemu. Zebrane z rozmaitych ksiąg Lacinskich dla pożytku pospolitego. Przez iednego Kapłana Societatis Jesu. Teraz znowu poprawione, y po wtore wydane... W Poznaniu w Drukarniey Jana Wolraba R. P. 1584. 8a K. 8 str. 416. Kart 4 Rejestr. Ded. Jasnie Wielmożney Paniey Katarzynie z Kościelca Opaleńskiey Marszałkowey Koronnej ... Dan z Seminaryum Poznańskiego Jan Leopolita Kapłan Soc. Jes. (Wuihalius?)

Lochman Józef Ignacy Soc. Jes. Kaznodzieja Kollegiaty w Stanisławowie 1732 (z Kazania)

147

testatumque esse volumus,

148

Severinus Karwat sibi adscripsit haec Elogia sed P. Matthias Sarbiewski fecisse se illa dixit.

/: dopis współczesny na broszurze: Duodecim Caesarum Elogia. Cracoviae in off. Andreae Petricovii 1633. fol. K. J. Pochwały w stylu lapidarnym 12 cesarzy rzymsk. począwszy od C. Julius Caesar aż do Flavius Domitianus. -ded. Caspari Dinoffio palatino derpatensi, Capit. Vielunen. Boleslavien... Cracoviae ex Collegio Soc. Jesu.

— podług niektórych autorów jest jezuita Lorencowic :/

149

[illegible]cchesinius Joannes Laurentius (Lucensis Soc. Jes.) In celeberrimam victoriam Joannis Casimiri Poloniae ac Sveciae regis de Moschis relatam Epinicium dictum in Collegio Romano. Romae, ex typographia Varesii 1662. 4º str. 19 (wierszem)

150

1624 d. 2 Novembr. z Czerniechowa. – Mikołaj Lancicius Rektor Kollegium Jezuitów u S. Piotra w Krakowie pisze list do Hieronima Przyłęckiego stolnika Krak.

Monita Spiritualia selecta
V. P. Ludovici de Ponte
e Soc. Jes., asketice et
concionatorie explanata
a P. Martino Lugowski
ex eadem Soc.
Typis Varsaviensis Soc.
Jes. 1723. 4°.
K. 8. st. 192. K. 6
(od Josepha Radolinski Sumcameraria
Wschoviens)

łac. Camaeus, włosk. cameo
franc. camée i camaïeu
erhaben – Halbedelsteine
Halbedelsteinen mit geschnittenen
Schriften, Onyx, sardonyx
obraz jaśniejszy tło ciemne
skarabee, egipskie, greckie
z epoki rzymskiej – z muszli
Cassis tuberosa, cornuta
Conchiglia serpentina
w Neapolu, Florencji
Mediolanie
Intaglio Einschnitt, vertieft.

152

Łuskina Stefan exjezuita spowiednik Króla Stanisława Leszczyńskiego, rektor jezuitów przez 20 lat wydawał Gazetę Warszawską + 21 Sierpnia 1793 mając lat 69 w Warszawie

(który się przez 10 lat za granicą kształcił we Włoszech, Rzymie, Bononii 1756

Stefan Łuskina S. J. profes. matematyki w Collegium Warszaw.) ogłosił iż d. 6 czerwca 1761 na górnej Galeryi biblioteki Załuskich czynić będzie obserwacyje przejścia planety Wenery przez płaszczyznę słoneczną zjawiska (od r. 1639 niewidzianego) które się miało rozpocząć o 3 godz 59 min. 27 sek. rano (a skończyć o g. 10 min. 38. sek. 22. W Warszawie miało być widziane całe przejście. Sprosił na to widowisko damy i panów z których niektórzy jak n.p. Plater wojewoda mścisław. i Wielhorski oboźny Kor. sprowadzili astronomowi kosztowne do tej obserwacyi instrumenta (teleskopy) Przypatrywali się temu widokowi „z Państwa tu mieszkającego pierwszej god: ności osoby Damy i Kawalerowie". Zdając sprawę z tej obserwacyi (która się w części niepowiodła bo niebo obłokami i gęstą mgłą było zasłonione) w Kurierze warszawskim Nr 23 z r. 1761 zaczepnął akademię Krakowską i zamojską i powstał^F przeciw astrologicznym prognostykom i przepowiedniom, które jak pisze z akademii mądrych wyrugowane zostały. Przeciw tego wydał Łuskina: Starodawna sława akademii zamojskiej obroniona przez x. Stefana Łuskinę. 1761 gdzie szyderczo powstał na starego Dunczewskiego od 40 lat profesora matematyki w Zamościu – Dunczewski odpisując na ten skrypt: Nowa sława przezświetnego Collegium warszawskiego Soc. Jes. przez matematyka zamojskiego wzajemnie obroniona r. 1761 – nazwał Łuskinę żakiem, czyniącym obserwacyję z których kominów pałacowych się dymi. – Łuskina wyrzucał akademistom iż ich biblioteki składają się z kilkunastu zaplesniałych ksiąg i tyleż starych szpargałów – Niegowiecki wydał Transitus Veneris – Dunczewski nazwał Łuskinę Pantalonem weneckim który komedię w Warszawie wyprawiał. – Łuskina (Kopia listu Jm P. A*** K*** pisanego z Warszawy do p. Obserwatora Zamojskiego d. 18 [illegible]. – Dunczewskiego nazwał [illegible] [illegible]

F Dunczewski wydał: Obserwacya „Młodzik jakiś niedawno [illegible]no od feruly jezuickiej uwolniony"

F że podczas obserwacyi imbrykiem kawy był zabawny.

Wielkie Zwierciadło przykładów więcey niżeli z osimdziesiąt autorow wyjęte około r. 1480 teraz zas pracą x. Jana Majora S. J. rozszerzone a nakoniec przez x. Symona Wysockiego na polskie przełożone. Kraków w druk. Jana Siebeneychera 1612. 4to K. 12. str. 1320. (Końca brak)|: 1352 :|

|: Brown ~~[illegible]~~ nie zna tej edycyi :)

2a ed. Kraków, w dr. Macieja Andrzejowczyka 1621. fol. K. 4. str. 1352 w bibl Jagiel

1a ed. Speculum exemplorum ~~wyszło 1481~~ ~~[illegible]~~ wydał Aegidius Aurifaber [Coloniae

[1487 Daven: triae

1485 – rozszerzył J. Major: Magnum Speculum exemplorum, Duaci 1603.

3a ed. Krakow w druk. Ant. Wosińskiego 1633 fol.

edycya rozszerzona przez x. Antoniego Dauroulciusa S. J. przerobiona przez x. Jana Lesiowskiego S. J.

tłomaczone na ruskie

4a ed. Kalisz, ~~[illegible]~~ druk Coll. Soc. Jes. 1690. 4to: 2 Tomy.

pierwotny autor Richardus Paefroed civis
Davenriensis 1381

155

V. P. Albertus Męcinski Polon. Soc. Jesu pro fide in Japonia occisus 1643. 23 Maii. – Cracoviae J. W. fec. 8ᵛᵒ min popiers w owalu
(rycina z XVII wieku)

156

Zrzenica duchowna do Słońca niestworzo-
nego obrocona to jest nacelnieysze y na-
pożyteczniejsze Nabożeństwo do samego
Boga w Troycy ś. iedynego przez X. An-
drzeia Hrzela Mokrskiego Doktora Theol.
Soc. Jesu. W Wilnie w drukarni Acad. Soc. Jes. 1642
12° k. 10. str. 312 i 1.
ded. Helenie z Ossolina Ludomierskiej starościnie sendomir. - Andrzej Hrzeł Mokrski S. J.

157

Morawski Jan S. J. Duchowna Theologia przedrukowana. W druk Kollegium Poznańskiego Soc. Jes. 1717. K. 5. str. 408 i rejestr K. 8.

1a ed. Poznań 1695. 4o

Morelowski Josephus Soc. Jes.
ur. 1777, ord. 1805 + 12 Augusti
1845 w Starejwsi.

158

Morelowski: Josephus Soc. Jes. nat. 1777.
ord. 1805 + 12 Augusti 1845 in Stara-
wieś.

159

x.

Branic

ów 187

Nowiński † 25 czerwca 1895 Sanator koło Cassel

160

Pobożne Książki dla wiernych każdego stanu Tom LIX
Cudowny obraz Matki Boskiej Starowiejskiej w Ziemi Sanockiej napisał Ks. W. Nowiński T. J. w Krakowie nakładem x. Michała Mycielskiego T. J. 1895 (druk W. L. Anczyca i Spółki) 12°
drzeworyt: Cudowny obraz Zaśnięcia Najśw. Bogarodzicy w Starejwsi, Koronowany 8 Września 1877 r. — Tytuł k. 1 i str. 208.

161

marka Tulliusza /
Cycerona /
O powinnościach /
wszech stanów ludzi /
Księgi troje /
przez Stanisława Koszutskiego
przełożone /
y dostatecznemi przypiskami ob:
jaśnione /
na ostatku przydane są /
Tegoż Cycerona /
Księgi o Starości /
przełożone /
przez Beniasza Budnego /
Wydrukowane niegdyś w Wil:
nie w roku 1593 /
A teraz znowu do druku podane /
w Wilnie /
w drukarni J.K.M. i Rzeczypospolitey /
Akademickiey Soc. Jesu /
Roku 1766. /

Ded. Kazimierz Naruszewicz S.J.
~~prefekt~~ zesz drukarni Wilen. Soc. Jes. Adamowi
Czartoryskiemu

Franc.

Mirabeau. (Holbach.)
Système de la nature, ou des loix du monde physique et du monde moral. Londres. 1781. Deux vol. in-8°. (f. 15)

W przywiez. zbiorze Ur. [illegible]

Hospodary

Bozarad. 1330.

Stefan zostawił: Stefan (hołdował Kazmirz Welk. 1359) i Piotra

Alexander. 1420 + 1433 miał 2 żony i 2 syna Heliasza i Stefana

Heliasz utopił macochę i brata wygrał pojmany od Jana Koty i w Sieradzu osadzony r. 1434 putrzy

Stephan wypędził Heliasza ~~lec~~ go Jan Ko)

Roman + 1449

(Olechno)

Piotr miał brata Alexi i Bogdan

Stefan plondrował podgorze + 1504

Bogdan jednooki

Petryło bitwa pod Obertynem

Stefan zabity

Alexender

Petryło

Heliasz 1546.

Ostinowski Jarosz r. 1600 Opisanie powodzenia niebespiecznego lez szczęśliwego wojska pol. w ~~Wo~~ Multanach 1600 w Kronice Gwagnina Księga IX. p. 28-31.

m.

162

Perigaud Joannes S. J.

Gallia victrix annis 1673 et 1674 in Trajecto ad Mosam expugnato .... poetice decantata. Burdigalae apud Jacobum Mongironem-Millangium 1675. 12º K. 5. str. 1-96
Polonorum de Turcis victoria ad Chocimum relata 1673.

Polon~~orum~~ia de Turcis ad Chocimum triumphans et in nupera regis electione fortunata. Burdigalae apud ~~str. 44 i K. 2.~~ Jacobum Mongironem - Millangium 1675. 12 str. 44 i K. 2.

163

Breve directorium ad confessarii ac confitentis munus recte obeundum. M. Joannes Polanco Theologo Societatis Jesu authore. Lovicii in officina Stanislai Murmelii 1566. 12º K. 10 (brak 2 kart końcowych rejestru) i kart liczbow. 155.
(Sign A – ee)

164

Viridarium | sanctorum | Ex menaeis Graecorum lectum, translatum | et | Annotationib. similibusque passim, historijs | Latinis, Graecis; editis, ineditis | illustratum | a | Matthaeo Radero de Societate | Jesu | ad illustrissimos amplissimosque principes | Radzivilos | principes imperii etc. | Augustae Vindelicorum | CIↃIↃCIV. 8º. na Korcu: Augustae Vindelicorum apud Christophorum Mangum ~~CIↃↃ~~ 1604. 8º. K. 12. str. 274. 21. na odwrocie tyt. herb sztychow. Radziwiłłow. dalej portret sztych. Joannis Georgii, Adalberti Wladislai, Christophori Nicolai Radziwiłłow synów Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła xięcia na Ołyce i Nieświeżu wojew. wileńsk. z pod pisem: Virtute patria. ded. tymże

menaea rituales libri habent praeces matutinas (ἑσπερὰν) laudes (ὄρθρον) horas (ὥρας) psalmos, versus, doxologias, absolutiones, lectiones ex literis sacris, patrum homiliis, sanctorum vitis, ἀντίφωνα, κανόνας, κοντάκια, odaria, responsoria, versiculos, capitula, benedictiones, hymnos epitomas et sacris historijs et vitis Sanctorum. Initium habent a Septembri cum prima Indictionis novi anni die. — ad primam, tertiam, nonam canenda

menologium continet Sanctorum Fastos (Martyrologium) tantum.

syncleticus = patricius

Pod d. 30 Septemb. w dniu SS. Bazylego W. Gregorza teologa i S. Chryzostoma jest odmalowana czyli raczej opisana ich postać (p. 23)

Anachoreta, ~~Monachus~~ Monachus, monasterium, Coenobium, Solitarius Abbatia (Laura), medicatrix (farmakolytria), taumaturgus, coenobiarcha, hospita (eusebia) Scetana solitudo, Eunuchus Stylita, Martyr, Protomartyr.

De Veste B. Virginis (Położenie Częstnoi Ryzy) d. 2 Julii
Galba i Kandydus patrycyusze przynieśli z Palestyny
i złożyli w Kościele w Blachernae przedmieściu
carogrodzkim za cesarza Leona Wielkiego 17 regi
minis Anno.
Wojna Ikonoklastow r. 726 za Leona Isauricus
Ikonomacha cesarza.
Imago Christi domini Jesu Servatoris nostri nulla
manu facta d. 11 Augusti (nerukotworenyj)
Za czasow Tyberiusza cesarza Matrona maria chora
wypożyczyła obraz z Kościoła do siebie i ozdrowiała
nakryła go chustką na ktorej się odbił obraz ktory
złożono w Klasztorze Melhitow Assumptionis
Pierwszy obraz (ἀχειροποίητος) przesłany przez
Chrystusa z listem do Abgara zostawał w Edessie
skąd go Romanus Lacapenus r. 944 przeniosł
do Konstantynopola
Drugi obraz Berenicae czyli Weronicae odbity
in Sudario gdy Chrystus niosł krzyż – dziś w Rzymie
Trzeci odbity na prześcieradle złożonego do grobu
Chrystusa jest w Turynie
Są i inne antigrapha (non autographa et arche-
-typa
De Zona Sanctissimae Dei Matris d. 31 Augusti (– Sprowadził Arka-
dius syn Theodosiusa Wielkiego z Jerozolimy do Konstan-
tynopola – po 48 latach uzdrowiona została przez
przyłożenie pasa Zoe żona Leona cesarza ktory dla
tej reliquius wystawił Kościoł in Chalcopratiis (fabro
rum foro) w Carogrodzie.

165

Status animarum Purgatorii. Meditationes
et varia exempla authore P. Martino
Roe Soc. Jes. Opus ex Hispanico in Itali-
cum ac tandem in Latinam idioma
conversum. Viennae Austriae, typis
et impensis Matthaei Cosmerovii, in
Aula Coloniensi 1648. 16°

K. 5. str. 300. 1.

Ded. Petro Gembicki episcopo Crac.
domino et maecenati Matthaeus
Cosmerovius Typographus Viennen.
(że rodzice i on poddani biskupa)

166

Hortulus animae cum aliis quam plurimis orationibus pristinae impressioni superadditis. na końcu: Hortulus animae cum devotissimis hinc inde orationibus nuperrime additis per Matthiam Scharffenbergium. Impressus Cracoviae 1533. 8º K. 224 z drzeworytami text w obwódkach.

Hortulus animae cui nova hac editione accessere: Officium de S. Joseph et lit. Cracoviae in officina Andreae Petricovii Typogr. S. R. M. 1638. 16º K. 16 (Przedmowa) K. 232 (dzieło) i K. 7 nieliczb. Rejestr.
na końcu przydane:
Officium purissimae et immaculatae Conceptionis S. V. Mariae, eidemque acceptissimum, uti devotissimo suo famulo Alphonso Rodriguez S. J. religioso revelavit. 16º str. 77 i 8 kart. niel.
Jędrzej Piotrkowczyk drukarz Krakowski przypisał X. Stanisławowi Karnkowskiemu arcyb. gniezn. dat. w Krakowie d. 28 Maja 1585.

Rudnicki Dominik S. J. Relacya o cudownym ukrzyżowanego Chrystusa obrazie w Warszawie w Kościele S. J. Warszawa 1724

167

168

Augusta Drusorum Lucina in fortu-
natissimo Natali Antonii Benedicti
Constantini Lubomirski S. R. I. Princ
Casimirien. Capitanei ... genethliaca
panegyri a Lublinensi Soc. Jes.
Collegio adorata. 1718 Cracoviae
typ. viduae et successorum Hebanowskiey
fol. K. 25 proza i wiersz

na odwrocie herb sztych: Josephus Poznanski
sc.

dopis Auth. R. P. Rudolski S. J.

{Acta Canonizationis Bea

Sacra rituum Congregatione
vi

I-V 169 16

Kazania przygodne i pisma różne W. X. Piotra Skargi Soc. Jes. na małe tomiki podzielone, według ostatniey (roku 1738) czwartey wileńskiey edycyi, na nowo już to piąty raz wychodzące Z drukarni Połockiey Collegii Soc. Jesu. Roku 1808. 8vo.

Tom I 1808 k. 11 str. 390. (Areopagus – I i II Zawstydzenie Aria=nów)

" II 1808 k. 4 st. 1–158. 171–372 (Końca brak i w środku defekt) O boju i żołnierstwie chrześciańskim – Kazania o 4 końcach ostat=nich – Kazania pogrzebowe 5 (na śmierć Anny Jagiellonki i Anny z Rakus Krolowey) – Franc. Kostera o 4 końcach ostatnich –

" III 1809. k. 7. st. 427. (O sakramentach kazania – Siedm filarów)

" IV 1809. k. 5. st. 422. (Kazania o sakramentach i na niektóre świę=ta)

" V 1809 k. 8. st. 464. (Pobudki do modlitwy – Kazania przygodne – Żołnierskie nabożeństwo – Kazania sejmowe 7) (Sbl. ...)

(Cena złl. 5 Abl. fr.)

Kazania przygodne i inne duchowne dzieła Skargi wyszły najprzód w Krakowie r. 1610 – w Krakowie – w Pińsku – Wilnie 1738 – Połocku 1808 i 1809. – w Krakowie 1832

Skargi Żywoty świętych najprzód w Wilnie – w Krakowie ośm razy – w Wilnie 1747 – w Wilnie 1780.

Areopag 1609

I Zawstydzenie Arianow 1604

II " " " " 1608

Kostera Czterech końcach 1606

Kazania o siedmiu sakramentach 1609 – Kraków 1618 u Andrz. Piotrkowczyka.

Na moskiewskie zwycięstwo Kazanie Kraków 1611 dr. And. Piotrkowczyk (nie ma w tym zbiorze)

Kazania Skargi niedzielne i świąteczne w Wilnie 1793 w 6 tomach 8o.

Pobudki do modlitwy 1609

Żołnierskie nabożeństwo 1606.

Kazania sejmowe. Warszawa 1792.

(Brak w tym Zbiorze: Bractwo miłosierdzia – O jedności Kościoła bożego – Synod brzeski – Upominanie do ewangelików – Proces i dyskurs na Konfederacyą – Odpowiedź na artykuł zjazdu sandomirskiego – Próba zakonu – Wzywanie do jedynej wiary Wilno 1611 – Wzywanie do pokuty Wilno 1610 i Warszawa 1688. Wilno 1715.)

I. II.

170 16.

Kazania na niedziele całego roku Wieleb: nego xiędza Piotra Skargi Towarzystwa Jezusowego .... przedrukowane. W drukarni Sandomierskiey 1792. 8°.

Tom II (wtory) K. 4. str. 400
(od 2ey niedz po wielkieynocy do 10 niedz. po świątkach)

Tom III. K. 4. st. 445.
(do 24tey Niedz. po świątkach.

(bryl.)

171 132

Pro sacratissima eucharistia contra haeresim Zuinglianam ad Andream Volanum praesentiam corporis D. N. Jesu Christi ex eodem Sacramento auferentem Petri Scargae Soc. Jes. libri tres ... Vilnae ex typographia Nicolai Christoph. Radivili 1576. — 8º k. 12. st. 468. k. 14. (na odwr. tyt. herb)

ded. Valeriano episcopo Vilnensi et Georgio Radivilo coadjutore .... Skarga

(przeciw dziełku Wolana Andrzeja które 1574 w Łosku wydał na Skargę)

K

172

Skarga Piotr: Żywoty świętych.
nowo przedrukowane staraniem x. Alexego Prusinowskiego. W Grodzisku (w druk. Tygodnika Katolickiego A. Schmaedicke) 1866 4to
(w komisie Księgarni J. K. Żupańskiego w Poznaniu)

Część I 1866. str. XIX. 527.
Część II 1866. k. 2 str. 529–1085. LIII.

dosłowny przedruk z Edycyi Krak. Andrzeja Piotrkowczyka 1615.

Od str. 1012 Przydatek do Żywotów świętych tych męczenników, którzy naszych czasów dla Chrystusa rozlali śmierć swoję chcieli:
męczeństwo Maryi Królowej szkockiej
Żywot Ignacego Lojoli
Franciszka Xawiera,
Rudolfa Aquawiwy
S. Kazimierza Królewicza
St. Jana Kantego
Franciszka Borgiey
(wszystko dodatki z edycyi r. 1615)

173

Na artykuł o Jezuitach Zjazdu Sędomirskiego czytany w Wiślicy przed Królem J. M. 13 d. Września R. P. 1606 Odpowiedź x. Piotra Skargi Soc. Jes.

~~12 d.~~ Kraków w druk. Mikołaja Lob 1606

8o str 47

Goffred. Krakow w druk Franc. Ceza
rego 1618 4º
Goffred. Krakow w druk Franc.
Cezarego 1651 4º ded. Zajmojskim
Andrzej Abrek Phil Bac

Liste der geehrten Besteller.

Obrona Jezuitów niegdyś przez x. Piotra Skargę pod tytułem Próba zakonu Soc. Jesu r. 1607 wydana a teraz przedrukowana. Warszawa (Druk Dąbrowskiego) 1814, 8° str. 162 k. 2

+

Skarga. Wzywanie do jedynej zbawiennej wiary do którego przykładać się może Wzywanie do pokuty Kraków (Druk akadem.) 1835 8° k. 2 str. 158 k. 2

+

" Areopagus to jest Wykład słów Pawła Apostoła na zgwoło kazania rozłożony Kraków (dr. Stanisł. Gieszkowskiego) 1841 8° str. 95

+

" Kazania przygodne Kraków 1832 4° ~~całe~~ Zeszyt II (Wzywanie do pokuty 8° str. 131

+

Skarga Kazania na niedziele Sandomirz 1792. 8ᵛᵒ Tom 2 i 3.
" " odświętne D.. 1790-1793 8ᵛᵒ T. 1. 2. 3.
" " przygodne. Połock 1808 - 1809. 8ᵛᵒ T. 1. 2. 3. 4. 5.
" " przygodne. Kraków 1832. Poszyt 24ᵒ.
" * Obrona Jezuitów. Warszawa 1814. 8ᵛᵒ
" * Proba zakonu. Kraków 1607. 8ᵛᵒ
" * Areopagus. Kraków 1841. 8ᵛᵒ
" * Wzywanie do jedynej wiary. Kraków 1835. 8ᵛᵒ
" Żołnierz chrześcijański. Sandomierz 1789. 8ᵛᵒ
" Pro sacratissima eucharistia ad Volanum. Vilnae 1576. 8ᵛᵒ

Series legationum ill^{mi} et rever^{mi} domini d. Joannis Demetrii Solikowsky Archiepiscopi Leopol. etc. etc. Cum Thraenodia adiuncta a Joanne Theodoro Solikowsky A. F. Calissii, in officina typographica Joannis Wolrabi Anno Dni 1603. 4to Kart 9. – ded. Georgio Mniszek (sic) de Konczyce palatino Sandomir.... J. T. Solikowsky (którego stryjem był zmarły arcybiskup. Jan Dymitr) – J. D. Solikowski a. l. Legationum series manu eiusdem annotata (od r. 1564–1598.) – Threnode monocolos Joanni Demetrio Solikowsky a Solki archiep. leopol. + V. Kal. Junii 1603, aetatis suae 63. – (Wydawca Jan Teodor Solikowski był uczniem w Kollegium Kaliskiem Jezuitów.)

(Historia revolutionis monarchiae Persicae, Constantinopoli pro M. Vezyrio conscripta et eiusdem iussu typis mandata opera P. Judae Krusinski Soc. Jesu Missionarii Persici. + Offert Author J.K.) 4to Kart 105 druk turecki (taki ma napis książka ręką Krusinskiego pisany – na exemplarzu Biblioteki Uniwersyt. Krak. – Książka ta pochodzi z Biblioteki Kollegium Jezuickiego Kraków. – Na końcu dolepiona kartka pisana: Animadversio. Gdzie pisze iż Autor będąc chorym w Konstantynopolu napisał tę Książkę dla Wielkiego Wezyra, i wyjeżdża=

jąc oddał xiążęciu Rakoczemu, który ją doręczył Wezyrowi. Ragoczy pisze o tem d. 8 Septembris 1729 do Krusińskiego, iż pewnie otrzymał wiadomość od x. Holdermana missionarza, iż Ibraim w imieniu Ragoczego doręczył tę Historię Wezyrowi któremu się bardzo podobała tak iż się wypytywał o autora, i kazał ją drukować. Odpowiedziałem na to, iż dzieło to napisał Czarny Derwisz (zakonnik) i prosiłem, by wstrzymano druk aż do wyjazdu z Konstantynopola posła Afgańskiego Achraff, który był przy oblężeniu Ispahanu, bom się obawiał, aby autor po powrocie do Persyi z tego względu niemiał przykrości: Lecz Wezyr przeczytawszy jeszcze raz dzieło i dawszy go do recenzyi Tihaji i Kapitan-Baszy, chwaląc wiarogodność autora, kazał drukować dzieło. – x. Olderman pisał 8 Augusta 1729 do Krusińskiego: iż Krusinskiego Historia rewolucyi perskiej napisana po turecku, drukuje się w Konstantynopolu, że się bardzo podobała Sultanowi i Wezyrowi, który pragną poznać autora osobiście. Szkoda że tu niema Autora, bo by się może co wdarze dla naszej Kaplicy otrzimało. – Historia ta wyszła po francusku w Paryżu – po holendersku w Amsterdamie tłomaczona z francuskiego. –

Sam Krusinski pisze że tytuł dzieła brzmiał po turecku Historia vertentis revolutionis Persicae cum causis suis intrinsecis, ex Latino Turcice facta – opus viatoris – qui spem suam in Deo posuit.

(to samo w Krusińskiego: Prodromus ad tragicam vertentis belli Persici historiam, seu Legationis 1720 expeditae Relatio. Leopoli 1734. 4to pag. 338

Machina motum perpetuum exhibens
sine ullo adminiculo... per solam duorum
ponderum artificiosam pugnam.... Authore
P. Stanislao Solski Soc. Jes. Varsaviae
Anno 1661. 4to. K. 2. na odwrocie tyt.
rycina sztych: Machina motus perpetui artificialis
P. Stanislaus Solski Soc. Jes. invenit Anno
Salutis 1660 d. 22 Octob. Varsaviae Jo:
annes Alexander Gorczyn sculp. ... na końcu:
Typographus lectori ... Joannes Alexander
Gorczyn Sculptor et typo. Varsavi. 176

177

Suflyga Wawrzyniec jezuita
z Pułtuska w Polsce + w Krakowie 1640

1) Theoremata de anno ortus et mortis Domini, deque universa in carne Jesu Christi oeconomia

2) Żywot Elżbiety z Lezenic ~~Siemanskiej~~ Helz marszałkowej Koronnej. Kraków w dr. Andrz. Piotrkowczyka 1629. 4º kart. 28.

1.) [illegible]

2.) [illegible]

3.) [illegible] in carne Jesu Christi [illegible]

4.) [illegible] Elżbiety [illegible]

1829 10 [illegible] 28

Szczytt Michał ur. 1786 na Białej Rusi ~~[illegible]~~ (wnuk Justyna Szczyta sekretarza W. X. L.) wy-stąpiwszy z wojska rossyjsk. wstąpił r. 1824 do zakonu Jezui-tów + 1825 w Rzymie jako nowi-cyusz. (Żywot jego po włosku opisał Anton. Bresciani ed. Milano 1873. 16° Memorie intorno la vita del P. Michele Szczyt.)

178

Bibliograf

179

Srogi zapał góry Wezuw.
autor Fryderyk Szembek jezuita

Szyrwid Konstanty, został r. 1598 jezuitą + 23 sierpnia 1631 w Wilnie wydał: 1) Dictionarium trium linguarum in usum studiosae juventutis. Tertia editio recognita et aucta. Vilnae, typis Academiis Soc. Jes. 1642. 8vo str. 554 (przeszto-parę kart na końcu brak) - Pierwsze wydanie niewiadomo kiedy wyszło - 2gie r. 1631 jak świadczy przedmowa w wydaniu trzeciem. - 3cie Vilnae typ. Acad. Soc. Jes. 1642. 8o - 4te Vilnae 1677. 8vo k. 2, str. 396. - 5te Editio quinta recognita et aucta. Vilnae, typ Academicis Soc. Jes. 1713. 8o przedmowa i str. 464. - 6te wyd. Vilnae 1718. 8vo (Słownik polsko-łacińsko-litewski). 2) Clavis linguae lithuanicae. Vilnae, typ. Acad. Soc. Jes. 1630. 8o później przedrukowane - a w końcu pod tyt. [Grammatica brevis linguae lithuanicae. Vilnae 1829 przez L. Staniewicza. - 3) Dictionarium polono-latinum. Var. Editio nova. Varsaviae, apud Joannem Trelpinski, 1641. 8vo 33 ark. - 4) Punkty Kazań od Adwentu aż do Postu litewskim języ:kiem z wytłumaczeniem na polskie. Wilno w druk. Akademii. Soc. Jes. 1629. 4o k. 6. str. 382 i k. 3 (index). Ded. Eustachemu Wołłowiczowi bisk. wileńsk. - (Część II) Punkty Kazań na Postwielki 1631. - 2a ed. w Wilnie 1855. 8vo

[Universitas lin:guarum Lithuaniae grammaticis legibus circumscripta. Vilnae typ. Soc. Jes. 1737. 8vo (kart 28)

180

181

Medulla gnomonica seu
compendium horologiorum
bipartitum per regulam
mirificam et per tangentes
aliosque facillimos modos.
Opera P. Jacobi Swietecii
Soc. Jes. Cracoviae in off
apud haeredes Stanislai Lon-
czewski Bertut: A. 1660
4º str 48 k. i 2 drzew.

Herr

zeige hiermit an dass unsere Rechnung 184

mit SIE SOLLEN HABEN

Ord.	Netto	Ord.	Netto

stimmt

Cracau 184 D. E. Friedlein.

Herr

zeige hiermit an dass unsere Rechnung 184

mit SIE SOLLEN HABEN

Ord.	Netto	Ord.	Netto

stimmt

Cracau 184 D. E. Friedlein.

182

(–) Szkarłatna róża boskiego Raju, to jest Żywot i śmierć Wojciecha Męcińskiego Soc. Jes. Kraków w druk. Mikoł. Alex. Schedla 1672. 8º.

– toż Kraków w druk. Mikołaja Alexandra Schedla 1699. 8vo. k. 12 str. 119. 1.

(tłomaczył anonime Młuczyński Maciej Ignacy Soc. Jes.)

183

Culmen honoris Joannis Casi-
miri ab Alten Bokum Episcopi
Culmensis ad fastigia gloriae immor-
talis evectus a Collegiis Soc. Jes.
Torunensi, Graudentino, Mariae-
burgensi profundissimo cultu
adoratus. 1719 Thorunii impress.
Joh. Nicolai. fol. K. 23.
(P. Laurentius Turowinski Au-
-ctoris)

przesyła

do przejrzenia — na żądanie — w dalszym ciąg

184

Wagner Jędrzej S. J. : Kazania o Opatrz=
ności Boskiej i Sercu P. Jezusa.
Rzym, w druk. Archan. Kasalettego
1781. 8=vo kr. 205.

j

185

Pilava ad salutem Populorum exaltatus ex Theodoro Andrea Potocki Archiepiscopo Gnesnensi a Polona Provincia Soc. Jes. adoratus.

Varsaviae typ. Coll. Soc. Jes. 1724. fol.

K. 38. (proza) (fundował Bernardynów w Springborn jako bisk. warmii)

(autor anon Wieruszewski Soc. Jes.)

186

Wyrwicz Karol herbu Dołęga urodził się 1717 d. 2 Listopada w Litwie w powiecie brasławskim
z ojca Alexandra i matki Anny Bolesztowskiej. W dziecinnych latach kosztem Marcina Szeniaws-
kiego Sekretarza W. X. Lit swego krewnego uczył się w szkołach jezuickich w Pińsku a po śmierci jego
w Dyneburgu w Inflantach. Wstąpił do zakonu Jezuitów r. 1734 pełnił urząd nauczyciela retoryki
w Nowogrodku był potem nauczycielem syna Jana Hülzena wojewody Mińskiego z uczniem swym
zwiedził Francyją Hollandyją i Niemcy. Wróciwszy do Polski został przełożonym nad drukarnią warszawską
R. 1762 został rządcą Kollegium szlacheckiego w Warszawie który to urząd przez lat 14 pełnił. Zaprowadził
lepszą reformę w naukach jezuickich Stanisław August dał mu medal gdzie na jednej stronie bust jego z napisem:
Carolus Wyrwicz Rector Col: Nob: Vars: Soc: Jesu a z drugiej: Juventus institutione scriptisque de patria
et litteris bene merenti Stanislaus Augustus Rex. 1772. Po zniesieniu Jezuitów został proboszczem
kościoła S. Andrzeja w ostatku opatem Lebdowskim i kawalerem orderu S. Stanisława. + mając lat 76 dn.
6 Czerwca 1793 w Warszawie. Wydał po francusku: Abrégé de l'histoire Universelle w 2 tomach, po polsku
Geografia polityczna w 2 tomach, Uwagi krytyczne na historyi moskiewską La Comba przy Stryjkowskim edycyi

Bohomolca, ułożył historyją ligi kambrejskiej, historyją konfederacyi Gołębin. Obe te pisma w rękopisie równie jak i zbiór pisarzy ruskich. Wydał 2 kazania: jedno na pogrzebie Młodziejows-kiego biskupa (kanclerza) poznańskiego drugie na początku sejmu d. 2 Października 1780 przez siebie miane.

187

Wysocki Szymon † w Krakowie d. 12 Czerwca 1622 mając 79 lat Soc. Jes.

1) Kształt pobożności to jest Żywot świątobliwy Katarzyny z Branicjowic Wapowskiej Kasztelanki przem. Kalisz 1606. 8vo

2) Branka jak stan wdowey przystojnie i chwalebnie może być prowadzony z włosk. Fulwinsza Androcego S. J. Kalisz 1606. 8vo

3) Palma panieńska albo Rozprawa o stanie dziewiczym z włosk. Bazylego Grado benedykt. Kalisz 1607. 8vo

Zrakowski Adam Soc. Jes.

1) Wesele święte i wieczne ~~[illegible]~~ szlachetnie urodzonej Panny Zuzanny Amendowney w Kościele S. Barbary w niedzielę zapustną 5 Marca 1628 P. Bogu poślubionej, kazaniem ogłoszone. Kraków 1628. 4o.

2) Kwiat świątobliwego życia szlachetnej pani Barbary Langi wystawiony ku chwale bożej. Kraków 1650 fol.

Grzegorz Zacharyaszewicz biskup Korycenski sufragan łowicki † 17 Maja w Warsz. 1814 maiąc 74 lat urodz. we Lwowie wstąpił do Jezuitów potem został świeckim xiędzem po zniesieniu jezuitów dyecezyi warszaw. wice-administrator.

188

Nicolaus Zawissa Juvenis egre:
gius notae tam in Polonia quam in
Lituania (et ibi magis) familia
expleto Vilnae Societatis Tyrocinio
ac precio haereditatis suae Societati
donato, cum Patre Augustino Vivaldo
qui fuit Provincialis Lit. ivit Ro:
mam simul cum R. Patre Matthia
Sarbiewski), atque ibidem obiit.
|: dopis współczesny na pracy Taińsk. druk
in fol. patent. : Novae Philosophiae
in alma Vilnensi Academia S. J. a Nico:
lao Zawisza ejusdem S. J. Religioso
fundatae et 1635. 2 Sept. inchoatae
praeludit laetus Auditor. :|

190

De incitamentis ad litterar. stud.
Oratio Resoviae. 1754. 4° 4/2 ark
autor J. K. S. J.
Jocher I, 264. Janozki
Josephus Katenbring

Laufzahl

~~Antoine~~ 180. 182

~~Bratkowski Andreas~~ 184

~~Asiatisch ...~~ 185

~~Arnold Georg~~ 185

~~Berg~~kowski Franz ~~St~~ 186

~~Bu~~jedek Henr. 187

~~Boguik~~ Henr 187

~~Gr...~~k David 188

191

Żywot Wx. Mar. Laterny i Wx. Piotra Skargi S. J. Krak. 1623. 12º
mathias Ign. Fluczyński

Życie S. Jana Nepomucena z niemieck. Poznan 1724. 8º Barbara Gembicka

Catalogus quorundam ex S. J. qui pro fide vel pietate sunt interfecti ab a. 1549 ad a. 1633. Crac. 1606. (Johan Camerata)

Histoire de Stanislas I par M. D. C. Tom II 1740. 4º 8 (Adrielm)

Lilia nieba i ziemi wdzięczna to jest żywot S. Stanisł. Kostki. Krak. 1763.
Math. Ign. Fluczyński

Modlitwy codzienne. Warsz 1731.
Maria Leszczyńska.

Oda de B. Stanislao Kostka cum vita. Vilnae 1667.
Valent. Białowicz

Officium B. Stanislai Kostka de S. J. cum vita ac ejus compendio. Cracov. 1632. 16º
Franc. Stanisł. Phoenicius

Szkarłatna róża żywot i śmierć Wojc. Męcińskiego Krak. 1672. Fluczyński (?)

1659

192

Diurnum quotidianae virtutis a variis Jesu et Mariae ~~exemplis~~ sodatium, dientium sociorum exemplis et ephemeridibus concinnatum. Pragae 1659. 12º K. nil. 6, str. 25 w bibl. Gast.

ded. Mich. Wisniowiecki.

Thom

1697

Nadasi Jan: Rok niebieski albo Przewodnik tłom. Fr. Zworski. Kalisz w druk Soc. Jes 1697. Część I–IV.

Rok niebieski albo Przewodnik do szczęśliwej wieczności Jezusowi Królowi niebieskiemu Maryi Królowej niebieskiej, i wszystkim świętym mieszkańcom niebieskim na cześć i chwałę przez miesiące i dni rozłożony od jednego Kapłana S. J. W Kaliszu r. 1697. K. 10 Cz I str 1 – 515; Cz. II od 516–995; Część III str. 998–1506; Cz. IV. str. 1507–2103.
(Tłomacz Zworski Franciszek S. J. – autor Nadasi Jan)

erhalten zu geneigter Ansicht von

ges der empfehlenswerthen Zeitschrift: Preis 36 Kr. ö. W. = 60 Pf.

Neueste Erfindungen und Erfahrungen

auf den

ischen Technik, der Gewerbe, Industrie, Chemie, der Land- und Hauswirthschaft.

Unter Mitwirkung von hervorragenden Fachmännern herausgegeben und redigirt

von

Dr. Theodor Koller.

IX. Jahrgang 1882.

Zwischenräumen erscheinen jährlich 15 Hefte, jedes im Umfange von 5 Bogen Lex.-8., mit zahlreichen Illustrationen versehen.

36 Kr. ö. W. = 60 Pf. Preis des Jahrganges 4 fl. 50 Kr. ö. W. = 7 M. 50 Pf.

igter Einsichtnahme übermittelte Zeitschrift, welche nunmehr im neunten Jahrgange erscheint, verfolgt den Zweck: **ndungen und Verbesserungen** in der Industrie, Technik, Chemie, Haus- und Landwirthschaft den Lesern in raschester Weise zur Kenntniß zu bringen. Eine der Hauptaufgaben der **„Neuesten Erfindungen und Erfahrungen"** **rfahrungen**, welche in der **Praxis** gewonnen wurden, in eingehenden Berichten durch Fachmänner bekannt zu In dieser Beziehung kommen dieser Zeitschrift nicht nur **zahlreiche**, sorgfältig ausgeführte **Zeichnungen** zu Hilfe, auch **anerkannte Fachmänner**, welche derselben in **Originalbeiträgen** ununterbrochen ihre **rein praktischen chtungen** zuwenden. Diese Mitarbeiter sind nicht nur Theoretiker, sondern, mitten in der Praxis stehend, auch Fachmänner.

ten Erfindungen und Erfahrungen" bieten in ihren Heften einen **vollständigen Ueberblick über alle neuen, indungen, Beobachtungen, Praxis-Ergebnisse, Verbesserungen** auf allen Gebieten des menschlichen Schaffens, igkeit und Vollständigkeit praktischer Mittheilungen in der Journal-Literatur einzig da und erscheinen für jeden elcher den Fortschritten der Neuzeit in seinem Berufe zu folgen und dieselben in seinem eigenen Interesse zu tbehrlich.

Pränumerations-Bedingungen.

à 36 Kr. ö. W. = 60 Pf. Pränumerations-Preis pro Jahrgang 4 fl. 50 Kr. ö. W. = 7 M. 50 Pf.

1550 193

Zbiór intencyj miesięcznych Apostolstwa serca Jezusowego. Kraków Czas 1871–1895. 12°.

1871 Zeszyt 1.
72
73.
74.
75.
76
77 i t. d.

Druk W. Korneckiego. od Maja 1876 w Czasie

(1876)

Apostolstwo serca Jezusowego

1. Patron na miesiąc Styczeń.
Św. Paweł, pierwszy pustelnik
15 Stycznia
Św. Paweł pierwszy wódz i nauczyciel pustelników [i t. d.] str. 1–24

na końcu: Druk W. Korneckiego w Krakowie

Zakon Johannitów założony w Jeruzalemie przy kaplicy S. Jana Chrzciciela gdzie [illegible] około r. 1099 pierwszy rektor tamtejszego Szpitala i gospody Raymund du Puij (de Podio) ustanowił habit (czarny z białym krzyżem) dla nowego zakonu oraz regułę, co papież Paschalis II potwierdził. Przełożony zwał się Wielki mistrz, reguła opierała się na ustawach S. Benedykta. Było 8 prowincyi. Do prowincyi niemieckiej należały Węgry, Dacyja [a potem], Szląsk; nad prowincyją był przełożony Wielki prior (Ballivius conventualis. Priorat dzielił się na 4 Kommendy czyli Komturie. Ballivius brandeburski miał tytuł Heermeister – Siedzibę zakonu przeniesiono poźniej na wyspę Rhodus a potem na Maltę.

Zakon Maltański

Zakon Joannitów założył Gerard z regułą S. Augustyna
fundowani r. 115³/₂ w Zagość przez Księcia Henryka
a 116²/₇ Radwan bisk. pozn. w Poznaniu
Komandorie: 1) Kościan f. 1283 Przemysław (do 1567)
Księże. 2) Międzyrzec str. 1251. 3) Zagość
od 1153. 4) Poznań od r. 1163. 5) Gniezno
do r. 1243 trwało (?)
Na Szląsku.
1) Tropau 2) Greibnik koło Leobschütz 3)
Reichenbach koło Świdnicy 4) Striegau
5) Bolkenhein 6) Löwenburg 7) Goldberg
8) Klein Oels. 9) Lossa 10) Gross Tintz

Zakon Kawalerski Joanitów fund. 1048 Gérard
i Rajmond de Puy
8 języków czyli ~~dyrektorów~~ dystryktów narodowych
nad każdym pilier (Baillis conventuels)
Wielkie prioraty – Bailli
Prioraty i Balleien
Komendy

Ballei Brandenburg w niej 10 Kom

Ostróg należał do angielsko-bawarskiej języka

Czeski Wielki priorat
miał Komendy: Wrocław, Goldberg i Löwenberg,
Grotkinz (?), Gröbnich, Kleinöls, Striegau, Troppau
Roku 1291 pisał się Prior alemaniae domorum ordinis S. Joannis per Bohemiam, Poloniam, Moraviam et Austriam

Do Brandeburgii r. 1160 sprowadził templary i Johanitów Albrecht Niedźwiedź Margrabia

1. Stargard w Pomerelii (Schönick) f. 1179 Subisław x. pomorski r. 1291 oddana niemieckim Krzyżakom

197

Bajulagium Brandeburgicum (Magisterium dominii) Ordinis S. Johannis Hierosolymitani habet 6 Comendas: 1 Lagos 2) Schiefelbein 3) Liëtzen 4) Werben, 5) Wittersheim (w xięstwie minden) 6) Supplenberg

Stolica in Sonnenburg.

die Beschreibung **neuer** Apparate oder

nitte zu veranschaulichen.

Wir glauben somit die fortdauernde Gunst d

uchen zu dürfen, wenden uns aber mit Gegenwärtig

k. österreichischen Kronländern, indem wir sie ben

o Semester $2^2/_3$ Thaler Silber) fortan ohne Silber

4 Fl. Oesterr. Währung in

jeder österreichischen Buchhandlung geliefert wird

Sollten Sie noch nicht zu den Abonnenten uns

1 bei der Buchhandlung, durch welche Sie dieses (

Die halbjährliche Ausgabe von 4 Fl. Oe. W.

gen.

Achtungsvoll

Bei der Buchhandlung.........................

.... bestelle gegen Franco-Einsen

Fl. 4. — Oe. W.

Photographisches Journal, redig. von **W. Horn.**

Jahrgang 1861. Januar — Juni.

ORT: NAME:

198

Templariusze zał. 1118 osiedli w Cyprze 1291, zniesł. 1314

Zakon Szpitalu S. Jana w Jeruzalemie. Sam Szpital S. Jana zał. 1048 kupcy Amalfitańscy i było przy nim zrazu bractwo, poźniej zakon z regułą którą papież Paschalis II r. 1113 potwierdził Krankenpflege u. Waffendienst (obsequium pauperum et defensio fidei

R. 1291 osiedli w Cyprze, r. 1310 w Rhodus, od r. 1530 w Malcie, wypędzeni 1797

w Polsce 1618 w Ostrogu zur Zunge England -

a od ~~1790~~ 1781 od Pawła I rossyjski Wielki priorat z 17 Komendami

Zungen in Grossprioriate, Ballaien und Commendatorien

Gros Balei Brandenburg (Sonnenburg) od 1382

Gmnolt

Wien, den 186

…iedlein Cracau

…RAUMÜLLER'S Verlags-Conto in WIEN

…ls Neuigkeit, nach Verlangen v.

	fl. kr.	Thlr. Ngr.	Ordinär.		Netto.	
…g Heft 11 à Rest						

Wien. Druck von Jacob & Holzhausen.

Zakon rycerski S. Jana Jerozolimskiego (Fratres domus hospitalis S. Joannis Jerosolimitani.)

Założony r. przez Gerarda w Jerozolimie przy szpitalu S. Jana Chrzciciela pod regułą S. Augustyna potwierdził Paschalis II r. 1112; mieli czarne płaszcze i krzyż biały. Od r. 1310 przebywali na wyspie Rhodus; a od r. 1530 na wyspie Malcie.

1. Poznan (przy kościele S. Michała) Komandoria fund. 1170 mieczysław Stary książe wielkopolski. z szpitalem

2. Zagość (dyec. krak.) fund. 1153 Henryk książe sandomierski i lubelski

3. Stołowicze

Rycerze maltańscy

Założeni r. 1099 przez Godfryda de Bouillon w Jerozolimie, około 1298 przeniesieni do wyspy Rhodus a r. 1523 do Malty. W Polsce mieli jedno Wielkie Przeorstwo.

1. Stwołowicze (d. mińsk) Komandoria litew.

2. Poznań Komand. w. pol.

Zu beziehen durch alle Buchhandlungen
des österreichischen Kaiserstaates.

VERZEI

vorräthiger Ein

aus de

BUCHBINDEREI DES M

in Wien, Landstr

Decken zur Cotta'schen Classiker-Ausgabe, in schw
und Blindverzierung und den Büsten der Dichter in

Schiller,	complet,	12	Bände	in	12	Decken	. . . . .
dtto.	„	12	„	„	6	„	. . . . .
Lessing,	„	10	„	„	5	„	. . . . .
Klopstock	„	10	„	„	5	„	. . . . .
Thümmel,	„	8	„	„	4	„	. . . . .
Platen,	„	5	„	„	5	„	. . . . .
Pyrker,	„	3	„	„	3	„	. . . . .

201

Kawalerowie maltańscy

Dawniej było w królestwie polskiem 9 Komandoryj:

Poznań fund. 1170 Mieczysław Stary i Radwan biskup pozn. — zniesiona 1775

Stwołowicze – Komandoria na Litwie fund. 20 Novembr. 1610 Mikołaj Krzysztof Radziwiłł Sierotka

Zaginęły zaś Komandorie: Kraków, Zagość, Caden, Kosten, Lesznic, Szulec

R. 1774 na sejmie za staraniem hrab. Sagramoso Kawalera utworzono oddzielną Komandorią Ostrogską

Ob: Abrégé des notions necessaires à un Chevalier de Malthe, à l'usage de la Noblesse du Royaume de Pologne et du Grand Duché Lithuanie Varsovie 1775.

Domy joannitów czyli
~~Klasztory~~ w Polsce Kawalerów mal:
tańskich 202

Zagość od r. 1153 fund. Henryk Książę sandom.

Poznań od r. 1163 fund. Radwan h. Szreniawa bisk. pozn.

Kościan od r. — do r. 1567 (w którym się rozwiązał)

Międzyrzec istn. 1251

Gniezno od r. — do r. 1243 odstąpiony miechowitom przez Księcia Przemysława

(Komandorie powstały dopiero 1260) (Komandorie polskie i szląskie należały do prowincyi czeskiej)

Komandorie na Szląsku:

1. Opawa
2. Grobnik bei Lubschütz
3. Reichenbach bei Schweidnitz
4. Striegau
5. Bolkenhain
6. Löwenberg (bei Jauer)
7. Goldberg
8. Klein-Oels
9. Lössen (bei Brig)
10. Gross-Tintz (bei Brieg)

Zakon Maltański (Joannitów) założo-
ny ~~[illegible]~~ przez Rajmunda Dupuy czyli
raczej przez jego poprzednika Gerarda
+ 1118, potwierdzony przez papieża r.
1127

Zakon maltański miał do r. 1772 w Polsce 2 komturie, wielki pryorat i 6 komturyj koło Ostroga, 8 patronatowych komturyj – o dochody z nich Sagramoso r. 1772 zaczął z rządem negocyacyą

Geogr.

Fragmens d'un voyage en Afrique fait pendant les années 1785, 1786 et 1787, par Silv. Meinard Xavier <u>Golberry</u>. Paris 1802. 8o.

Tome I

Kawalerowie Maltańscy

Założeni przez Wielkiego Mistrza Gerharda Tongue przy Szpitalu S. Jana Chrzciciela w Jeruzalemie, potwierdzeni przez papieża Paschalisa II d. 15 Lutego r. 1113 jako Bracia Szpitala S. Jana Chrzciciela czyli Johannici. – Wielki mistrz Folko de Villaret przeniosł ich z Cypru (gdzie r. 1289–1290 osiedli) na wyspę Rhodus – R. 1530 przeniesieni na wyspę Maltę odkąd się zowią Maltańskiemi. Gdy jenerał Bonaparte r. 1798 zajął Maltę i zniósł zakon którego Wielkim Mistrzem ostatnim był Ferdynand baron Hompesch (1797–1798) + 1805.
W Polsce odzyskał r. 1780 Wielki Mistrz Emanuel Fran: ciszek Książe Rohan (1775 + 1797) i wielki przeorat (Ostróg ?) i 8 Komend.
R. 1798 Kawalerowie polscy obrali cesarza rossyjskiego Pawła Wielkim Mistrzem; po którego śmierci obrano we Włoszech Wielkim mistrzem księcia Bartłomieja Ruspoli.
W dawnej Polsce od r. 1183 był już ten zakon który podlegał Wielkiemu przeorowi w Czechach (Magnus Praeceptor per Alemanniam, Bohemiam, Moraviam, Poloniam, Austriam, Styriam, Hungariam) Takim był Bernard Wielki przeor r. 1183.

Komendy:
Gröbnik (w pruskim Szlasku) fund. 1183.
Grätz (w austr. Szlasku) fund. 1186 Ozel syn Kirdety
Striegau (w prusk. Szlasku) f. 1202 Imbram syn Gniewomira
Lossen (w prusk. Szlasku) f. 1207 Henryk I Książe Szlaski
Löwenberg (Lewberg w prusk. Szlasku) f. 1213 Henryk I Książe Szlaski
Goldberg (w prusk. Szlasku) f. w XIII wieku
Oülau (w prusk. Szlasku) do.

Mokan (Makow) w austr. Szląsku f. 1230 comes Wisław

Brieg (w prusk. Szląsku) f. 1280 Henryk Xiąże Szląski

Warmbrunn (w prusk Szląsku) f. 1281 Bernard Xiąże Szląski

Klein Öls (w prusk. Szląsku) f. 1318 po Templaryuszach

Wrocław f. 1325.

Troppau f. 1333 Mikołaj Xiąże raciborski

Reichenbach (w Szląsku prusk.) fund. 1388 Bolko Xiąże Szląski

Gross-Tinz

Komendy w Prusiech skassowane r. 1810.

Leobschütz

Kosel

Krzyżanowski Adryan: Zakon maltański w Polsce: Zarys dziejów zakonu maltańskiego w Polsce. Warszawa 1845. + 8º str. 35 z rycina drzeworyt. (Dzieje do 1525 wyjątek z obszer-nego dzieła)

205

205a

R. 1006 za prośbę Króla Bolesława Chrobrego, św.
Romuald z Pereum przysyła do Polski 2 Kamedu:
łów Jana i Benedykta, którzy dobrawszy jeszcze
Mateusza, Izaaka, Krystyna i Barnabę zamiesz:
kali w pustyni pod dzisiejszym Bieniszewem, gdzie
ich zamordowano, d. 11 Listopada 1006. Sam Barna:
ba uszedł, uczniem jego był św. Świrad r. 1009 (i ś.
Just

Kameduli założeni r. 1012 przez św. Romualda we Włoszech, potwierdzeni r. 1072 przez Alexandra II, sprowadzeni do Polski r. 997 (czyli raczej 1010) za Bolesława Chrobrego osiedli pod Gnieznem. (R. 1741 mieli 8 klasztorów) R. 1804 w Rossyi były klasztory w dyec. wileń. i (Pożajście)

R. 1740 liczono konwentów 8
R. 1744 " " 7.

Sprowadzeni właściwie r. 1604 do Polski przez Mikołaja Wolskiego marszałka w Kor. z klasztoru Mons Coronae
R. 1897 utworzona prowincya Neomeridionalis Borussiae do której należą: 1) Bielany warszawskie 2) Bieniszew. 3) Wigry.

1. Pożajscie (Mons Pacis) (w dyec. wil.) koło Kowna f. 1662 Krzysztof Pac kanclerz w. ks. litew. z żoną Klarą Izabellą Eugenią (de Maili – supr. 1831 i zamieniony r. 1840 na monaster dyzuniki. (dziś w dyec. żmudzk.)
architektem tego kościoła był Freda kameduła

2. Wigry (Eremus Insulae Vigrensis) (Insula regalis Vigrensis) (dyec. wileń.) fund. 1667 (czyli 1660 podł. rubrycelli kamed) Jan Kazmierz król. supr. 1799.

3. Bieniszewo (Eremus SS. Quinque Martyrum) (w wojew. kaliskim) (czyli ~~Bieniszewo~~ koło ~~Kazimierza~~ biskupiego) f. ~~1640~~ 1664 podł. rubrycelli ~~Jan~~ Kadzidłowski Wojciech kasztelan inowrocławski. i supr. 1819.
(Eremus SS. Quinque martyrum ad Casimirium in Stupca)
f. tu około r. 997 osiadli św. Pięc Braci Polaków ~~1000~~ uczniowie św. Romualda na żądanie Bolesława Chrobrego (co mylne – byli tylko pustelnicy) zamordowani 1004.

4. Bielany pod Krakowem dyec. krak. (Mons argenteus) (sinus) f. ~~1604~~ 1606 ~~1610~~ 1604 (Wolski Mikołaj marszałek w Kor. (Mons Regius) (r. 1843 objęty przez włochów)

5. Bielany pod Warszawą (dyec. pozn.) (dawniej Polkowa Góra) f. 1639 d. 2 Novembr. król Władysław IV z żoną Cecylią Renatą.

6. Rytwiany (dyec. krak.) Aurea Silva f. 1621 Jan Tenczyński wojewoda krak. supr. 1819.

7. Szaniec (dyec. krak.) (Eremus Marchionalis) f. ~~1725~~ 1726 czyli 1722 Józef Władysław Myszkowski kasztel. sandom. (około ~~1730~~ ~~1725~~) supr. 1819.

8. Milatyn (Eremus Leopoliensis S. Crucis) (S. Crucis) f. około 1739 Teresa z Karśnickich Łączyńska podkomorzyna lwowska; supr. 1744 (istniał 4 lat)

8. 12 Gidle (d. gniezn.) właściwie Kartuzi

207

<u>Kamedyty.</u> Zob. Romuald (ś.)
(Zakon ten od ś. Romualda wziął
początek r. 997.)
(ś. Romuald opat † 1027 d. 19 Czerwca.)

SACRÆ EREMI CAMALDULENSES

In utraque Polonia, & Magno Ducatu Lithuaniæ *fundatæ.*

I.

EREMUS *Montis Argentini* ſub titulo glorioſæ Virginis MARIÆ Matris DEI in cælum aſſumptæ, *ab Illuſtriſſimo & Excellentiſſimo Domino Nicolao de Podhayce Wolski ſupremo Regni Poloniæ Mareſchallo* ſupra Cracoviam in minori Polonia fundata, & erecta. Anno Domini 1606.

II.

Eremus Ritvianenſis, ſub titulo Annuntiatæ B. V. MARIÆ, liberalitate *Joannis de TEczin, Polatini Cracovienſis, ſuæque Conſortis Dorotheæ*, nec non *Gabrielis* de TEczin, *Belzenſis, & Andreæ* de Teczin *Lublinenſis Palatinorum Fratrum ſuorum* in minori Polonia, Palatinatu Sandomirienſi fundata & erecta Anno Domini 1664.

III.

Eremus Montis Regii ſub titulo Immaculatæ conceptæ B. V. MARIÆ, regia Munificentia Sereniſſimi *Vladislai IV.* glorioſiſſimi Poloniarum *Regis*, atque è voto totius Sereniſſimæ Reipublicæ Polonæ ſupra Varſaviam in Maſovia fundata & erecta Anno Domini 1646.

IV.

Eremus Vigrenſis ſub titulo Immaculate conceptæ B. V. MARIÆ ſumma liberalitate Sereniſſimorum *Joannis Caſimiri* & *Ludovicæ Conſortis ſuæ* Regum *Poloniæ glsrioſiſſimorum* in Palatinatu Vilnenſi in Lithuania fundata, erecta, & bonis Menſæ Regiæ dotata Anno Domini 1660.

V.

Eremus SS. Quinque Martyrum ſub titulo Præſentationis B. V. MARIÆ ab *Illuſtriſſimo & Excellentiſſimo Domino Adalberto à Kadzidlowo Kadzidłowski Caſtellano Inovladislavienſi Capitaneo Radzievienſi*, & *Conſtantia Conjuge ſua* Lectiſſima propè Caſimiriam in majore Polonia, Palatinatu Poſnanienſi fundata & erecta Anno Domini 1664.

VI.

Eremus Montis Pacis ſub titulo Viſitationis B. V. MARIÆ liberalitate *Illuſtriſſimi & Excellenuiſſimi Domini Chriſtophori* PAC. *ſupremi Regni Poloniæ Cancellarii & Claræ Conſortis ſuæ Lectiſſimæ* propè Caunam in Lithvania, in Palatinatu Vilnenſi fundata & erecta Anno Domini 1670.

Eremus Marchionalis ſub titulo *S. Joſephi ab Illuſtriſſimo & Excellentiſſimo Domino Joſepho Conzaga in Mirow Myszkowski Caſtellano Sandomirienſi, nltimo ſui Nominis hærede* prope Pinczoviam in minori Polonia, Palatinatu Sandomirienſi fundata & erecta Anno Domini 1726.

Bielany – w r. 1840 pierwszy raz przychodzą Marcellinus Kainko presb. novit. Felix Matawowski: – Josephus Kowalski Regens r. 1841 był Lambertus Mataczyński prior, a Marcellinus Kainko presbyter. – r. 1843 zjechał Dionysius Conzi Vicarius Generalis + Kainko, chadzony na Czernej gdzie był przeorem Telesfor Sołtysik a podprzeorym Alan Brzezicki. – Mataczyński wystąpił r. 1844 i r. 1846 wstąpił do Paulinów – Kainko bawił jeszcze r. 1846 na Czernej

Josephus Rauborski S. T. et J. U. Dr. Canon Coll. Kielc. et OO. SS. Crac. Decanus Czernichoviensis, Curatus in Liszki + 7 Junii 1840. aet. 74 sac. 50.

Franciscus Thomas Madejski Praepositus Corp. Christi 1845 r. 1849 posłany do Ołomunica.

Matawowski wrócił 1848 na Bielany – r. 1852 osadzony w Przeworsku.

Postępowy Hodowca. Pismo illustrowane, poświęcone hodowli zwierząt domowych sprawom gospodarczym przemysłowym i handlowym

Manuale pietatis erga vitam, mortem & gloriam Dñi Nri Jesu Chri.
Ac ejusq divinam Matrem exhibendæ, ex Rituali Romano deprom:
tum pro ceremoniis ac processionibus nonnullis rite peragendis, usui
RR. PP. Camaldulensium Montis Coronæ accomodatum. Cura eremi Imm.
le Vigrensis, permissu Superiorum .... prælo datum. Vilnæ typis S.R.M.
PP. Basilianorum Aº Dñi 1770 in 4to kartek ośm nieliczbowanych.
NB. Znajdują się między innemi trzy pieśni polskie podczas Resurekcyi
od ludu śpiewane jako to:
1, Chrystus zmartwychwstał jest – Nam na przykład dan jest etc etc
2, Wesoły nam dziś dzień nastał – którego z nas każdy żądał etc etc
3, Pieśń na Boże Ciało:
Twoja cześć, chwała, nasz wieczny Panie
Na wieczne czasy niech nieustanie etc etc (Z biblioteki Eremu Bielan.)

211

Kameduły 1) Pożajście (Mons Pacis) f. 1662 Krzysztof Pac Kanclerz w. X. lit. i żona jego Klara Izabella Eugenia z hr. de Mailly. zamien r. 1831 na klasztor dyzunicki. (freski robił Jan Merli 1676)

Kneslin Klapt. Bessa
[illegible]

212

O. Benedykt (Stefan Dzierżek syn Ławta de Dzierżki Dzierżka Komornika ziemi-bielskiej) będąc dziekanem Kollegiaty w Klementowie wstąpił 1653 do Kamedułów + 1709 przeżywszy 56 lat w zakonie wydał Kompendium S. Romualdi.

213

Dzierzek Stefan + 1709

Benedictus eremita Camaldulensis Novendium ad honorem S. Romualdi - Cracoviae 1709. 16o typis Franc. Cezary

Teol. 2197.

214

Zaborovius Joannes Lwincensis Praepositus
S. Annae, Baccal. Art. 1581, Mgr. Art 1586.
S. Theol. Bacc. Collega Major

Gabriel Intrecciatagli nat 1856 presb. 1878
ord. 1882 prior Camald

215

Przegląd Katolicki R. 1866 p. 86, 100, 137, 155, 169, 201, 218, 234, 246, 281, 300, 313, 330 i 344.

(o Kamedułach Polskich)

Latopis
Dziejopisarski
Kamedułski

pres: 30 July 1800. 4497

7101. No 3168.

5. 6. 7. 8. 9.
11. 12. 13. 15.
18. 19. 22.
23. (24) 25. (26)
27. 28. 29.
33. 34. 35
40. 42. 43
44. 45. 46. 47
48. 49. 51 –
57. 60. 59 –
64. 66. 67
69. 70.
72 – 80.

najprawdopodobniej założeni około r. 1078 przez Iwona biskupa Karnoteńskiego (Chartres)

1 216

Kanonicy regularni lateraneńscy reguły S. Augustyna. podług Gawareckiego przyszłi ich Jan XIII

R. 1344 liczono opactw 2 konwentow 19.

do Polski około r. 990
Założeni r. 398 przez Św. Augustyna otrzymali urządzenie w XI wieku sprowadzeni do Polski r. 970. z klasztoru w Weronie: (właściwie r. 495 od papieża Gelazego założeni przy kościele lateraneńskim (opactwo)

R. 1804 liczono w Rosyi 6 klasztorow (w dyec. mohilew. 3; w wileńsk. 3 (Krzemieniec, Wilno, Słonim Dzierany, Bychow...)
tworzyli ~~prowincye~~ Kongregacye małopolską i wielkopolską

1. Trzemeszno (gniez.) zał. podług jednych 966 r. a podług drugich 970 r. przez Mieczysława I księcia polsk. i żonę jego Dąbrówkę. supr. 1804. sprowadziwszy zakonnikow z Werony (diec. gnezn.) (wielkopol.) (podług Dennota fund. 965
Damalewicz pisze że założ. r. 965 za Jana XIII papież)

2. Kalisz (gniezn) zał. r. 1358 Kazmierz Wielk. sprowadzeni z Wrocławia (a podług innych e Mecensi domicilio) przeniosł r. 1358 z Mąki pod Sieradzem Kazmierz Wielk. do Kalisza ad S. Nicolaum (diec. gnezn.) Praepositura

3. Mstow (gniezn.) zał. 1220 Iwo Odrowąż bisk. krak. Kolonia z Wrocławia S. Maria de Arena. (wielkopol) (diec. gnezn.) (z cudownym obrazem N. Maryi r. 1649 przez arcyb. gniezn. do kościoła tu przeniesionym (kopia częstochowskiego)

4. Kłodawa (gniezn) zał S. Idziego pierwotnie Władysław Herman gdy potem podupadła (wielkopol) fundacyja nanowo r. 1430 Władysław Jagiełło założył (diec. gnesn.) zał. 1428 Wojciech Jastrzębiec arcyb. gniezn.

5. Krzepice (gniezn) sprowadzeni z Kalisza f. Wolski Marszałek w. kor. (K. wielkopol.) (diec. gnesn.) (Praepositura)

6. Kraków (Krak.) f. ~~r. 1347~~ (~~podobno~~ dopiero 1405 przez Władysława Jagiełłę) sprowadzeni z Glacu (kongr. małop.) Praepositura. (Stanisław Stołwiński brevem z dowolen. 1861 mianowany opatem)

7. Kłobucko (Krak.) f. 1454 Kazmierz III Jagiellończyk (kongr. małop) za staraniem Jana Długosza
król polski.

8. Kraśnik (Krak.) f. 1468 1469 Jan z Rzeczyna Rab. Piotr szlachtski dziedzic supr. 1864 (k. małop)

9. Kurzelow (Krak.) zał. 1451 Zawisza z Kurozwęk bisk. krak. skarbnik król. supr. przy kościele paraf. w XVI wieku zastąpieni ariań. odzyskany 1596 - supr. (K. małop)

10. Sucha (Krak.) f. 1624 Piotr Komorowski starosta oświęcimski. (k. małop)

11. Wolbrom (Krak.) w XVII wieku f. 1630 Marcin Wolfram Cyryk aktuar. Consistorii Cracov. parochus supr. 1864 (opactwo komend.) (K. małop) Kłodzkiego Opieszyński

12. Czerwinsk (płock) założeni w XII wieku przez Piotra Dunina, a podług ~~niektorych~~ około r. 1178 przez Aleksandra z Szreńska biskupa płockiego, sprowadzeni z Francyi supr 1819
Płock przed r. 1151 a podług innych r. 1117 właściwie r. 1129 fund. Piotr Dunin za Bolesława Krzywoustego przy pomocy Konrada II x. mazow. + 1294 (Cervenensis) sprzywilejem z r. 1155 supr. 1819.
(K. wielkop.) Gawareckiego (k. Dobrzań) dziełutego
Jest tu cudowny obraz N. P. Maryi r. 1648 (przez Karola Ferdynanda bisk. za cudowny uznany
Krótka historya obrazu i miejsca Zenońskiego z cudownymi łaskami Syrenego - 1632 na rycinie in fol. z widokiem klasztoru szlycho...

(K. małop) 13. Bychow (ist. 1807) stary dawn diec. wilner (w dyjec. mohylow) f. Karol Chodkiewicz 1619 Jan (wojew. wil.) supr. 1845
(podt. Pennota f. 1618)

14. Ozierany rezydencya (ist. 1807) (w dyjei (mohilow) dawn guber.) f. 1772 przez klasztor Bychowski supr. 1845.

supr. 1744. 15. Żurowice (ist. 1807) (w dyjec. mohylow) w guber. mohylow. powiecie bychowskim f: 1730 Michał Judycki marszałek powiatu reczyckiego 1650 z żoną Zofią.

Krzemienica e/a diec. wiln. na Litwie (Mons Siliciensis) (w gubern. grodzieńsk. powiecie wołkowyskim) f. 16~~17~~ 20 Mikołaj Wolski ~~Kasztelan witebski~~ ~~Marszałek w. kor.~~ supr. 1832. fund. 1620
(Praepositura) (Kongreg. małopol)
podług innych fund. Kazimierz Wolski dziedzic Krzemienicy wielkiej z żoną Reginą Ratomską.

Słonim dyec. wil. fund. Jan Stanisław Sapieha marszałek lit. z bratem Kazimierzem Leonem Sapiehą podkanclerzym litewsk. około 1635 ~~Wilno~~ (~~na Lwie Koło~~) supr. 1845. Kongr. małopol. (na cerkiew obrócony)

prow. wielkopol. Lubraniec koło Tomnia bisk. płock. f. 1520 f. Jan Lubrański (bisk. poznański r. 1518)

(prow. wielkopol.) Warszawa (S. Jerzego) fund 1454 Andrzej biskup poznań.

(Ciechanow ?)

Wilno ~~(pod Łyszkiewicz ... a pewnie)~~ f. 1668 Alexander Sapieha bisk. wil. kosztem Michała Kazimierza Paca wojew. wil. kościół wymurował.
(k. małop)

Wilno SS. Piotra na przedmieściu kongr. małopol. ~~Ante Kol~~ f. 162~~5~~ Eustachi Wołowicz bisk. Wileński to d. Tuck. ~~Krzemienica~~ (~~w dyjec wilen.~~) f. 16~~36~~ Mikołaj Wolski kasztelan witebsk.

Kochow dyec. Kra. f. r. Opat Klasztoru z Czerwińska we wsi darowanej temuż opactwu czerwińskiemu przez Stanisława Ciołka z Ostrołęki wojewodę warszaw. (ojca Stanisława bisk. poznań.)

Nasielsk d. płock (w ziemi zakroczymskiej koło Pułtuska) rezydencya

Krasne d. płock. rezydencya f. Krasińscy f. 1682 Jan Bonawentura Krasiński wojewoda płocki

Błonie d. pozn. arch. warsz. rezydencya (f. 1288 Konrad II x. mazowiecki (co pewne) a podt. Gawareckiego fund tenże dopiero 1289.

Culmensis provinciae Rigensis (?)
B. V. Mariae prope fluvium Jasorus dioecesis Caminensis (Congregationis Vindesimensis)

(Opactwo Komend.)
Czerwińsk fund. 1060 Alexander bisk. płocki
Kościół zbudował r. 1117 Piotr Dunin
do tego Klasztoru należała Rezydencyja w
Błoniu, którego Kościół r. 1288 Konrad
II mazowiecki nadał Kanonikom lateran. —
i parafialny Kościół we wsi Łomna

Czersk rezydencya

218

Regula beatissimi Patris Aurelii Augustini Hipponensis episcopi De communi vita Clericorum. Huic adiecta Collectio d. Petri Claretae Canonici regularis de domo Rudnicensi, super Statuta Canonicorum regular. Ac modus investiendi atque profitendi in eodem ordine Canonico, Ex Capitulis Statutorum secundo et IV. nec non Bulla S. D. N. Pij PP. quinti. In usum Canonicorum regul. Crac. Conventus eccl. SS. Corporis Christi in Kazimiria. Cracoviae, in typographia Matthiae Andreou. A. D. 1618. 8vo. k. 4 (tytuł i dedykac.) k. 15 (Regula S. Augustini) str. 1–154 (Collectio Petri Claretae de domo Rudnicensi super Statuta Canonicorum regul.) i k. 16 (Modus investiendi, Bulla etc.)

ded. Matthiae Gaszynski Can. regul. Sternbergensium Praeposito... Christophorus Łoniewski Can. regul. (Któremu Marcin Kłoński Praepositus Monasterii Cracov. Corp. Chr. polecił tę regułę wydać. — Przy końcu dzieła Spis Klasztorów Kanon. regul. z którymi mają Konfraternię:

1. Monasterium Tremesnense fund. r. 965 Mieczysław I książę pol.
2. M. Vratislaviense V. Mariae in Arenis fund. około r. 1125 Petrus de Dacia Comes in Skrzyn.
3. M. abbatiale in Czyrwiensko – habet sibi annexa 9 monasteria in Mazovia
4. M. Mstoviense olim in dioec. Crac. nunc in dioec. Gneźn. fund. r. 1222 bł. Bogosł. Iwo biskup Krak. profes Klasztoru S. Wiktora w Paryżu.
5. M. Krasnicense B. Mariae V. dioec. Crac. fund. Tenczyńskich.
6. M. Kurozvancense dioec. Crac. fund. familia Rożyców (Rosarum)
7. M. Klobucense dioec. Crac. fund. 1454 Kazmierz Jagiellończyk król polsk. na prośbę Jana Długosza kanonika Krak.

8. M. Calissiense przeniesiony r. 1358 przez Kazimierza Wielkiego ze wsi Manka do Kościoła S. Mikołaja w Kaliszu.

9. M. in Kłodawa dioec. Gneon.

10. M. Casimiriense ad Cracoviam Corporis Christi, fundował Król Kazimierz W. erygował r. 1405 Władysław Jagiełło, sprowadziwszy zakonników z Glacu dyec. prask.

Regula canonicorum regularium per Hugonem de Sancto Victore commentario declarata 219
Jehan Petit 12°
Precatio pietatis plena ad Deum ex duobus et septuaginta nominibus. (Augustinus Justinianus Genuensis. Bononia 1513

220

Constitutiones Canonicorum Lateranensium. Romae 1655.

Vita S. Bogumilli Romae 1661

Luc. Romae 1650 40

221

W Krakowie u M. Jakuba
Mosickiego F. D. 1673. 4°
Regula S. Salvatora
S. Augustyna.

lorum.)

istory of the Ar
Mezzotinto

1048.

Ord. J. Fren. Obser.

Ordo / Canonicorum regularium S. Augustini tyt. Dom. Congregationis S. Salvatoris de Lateranensis

222

Gabrielis Zenotti Historia tripart. ita Ordinis Canonicorum Regular. Romae 1624 fol
(Regul. indulta et privilegia Canonicor Congreg.)

W Polsce 3 prowincye

1) Trzemeszno sprowadzeni 970 z Werony kanonicy in commune vivent. a później sposób życia lateran. przyjęli

2) Czerwińsk opactwo Komend.

3) Kraków probostwo

Wilno fund. Paca Bzechów fund. Karola Chodkiewicza

W Krak.: błog. Adam Sibonius

Mstów, Kłobucko, Lubraniec

beata Zuzanna w Sarracinum czyli Komża:

Klasztory Marków

Miedniki fund. Jagiełły – Widziniszki – Twerec – mikaliski – ob. Rotkiewicz Opus miserentis Dei

1316	,7	8	9	20	21	22	23	24	25	26	27	28
				5	6	8	8	9	10	11	12	13

Kanonicy lateraneńscy dzielili się w Polsce na 3 kongregacye:

1) Krakowska
2) Czerwińska (Czervinensis) } ex Lateranensis
3) Trzemeszeńska (Tremesnensis)

Congregatio 1) Maioris Poloniae et M. Ducat. Lithvaniae sive Cracoviensis (filia ex Glac – ta zas filia ex Rudnicensi – ta zas ex Papiensi miała r. 1694:

Monasterium Vilnense
Crasnicense
Klobucense cum ecclesia filiali Truskulanensi
Slonimense
Bychoviense
Cremenecense
Curoszvacense
Suchense cum ecclesia annexa Krzeszoviensi
Volvramense cum ecclesia annexa Dtnżecensi.

x. Bitner Bernard Praepositus Capellae regiae Rorantistarum in Cathedr. Crac. + 7 Febr. 1808 aet. 77 sacerdot. 53.

Miecislaus Princeps Poloniae suscepta anno 965 reli=
gione Christiana, condidit Tremesnae ecclesiam cum mo=
nasterio, ad quod 7 fratres Canonicorum regularium ordinis
S. Augustini ex Verona urbe Italiae cum consensu Papae
Joannis XIII introduxit: qui Fratres secum ex Italia Caput
S. Euphemiae cum aliis reliquiis Sanctorum et libris attu=
lerunt. Uxor Miecislai Dambrowka de sua sorte eidem
ecclesiae duos calices et oppidum Kwieciszewo donavit.
Sed et barones Regni multa contulerunt. Filius Miecislai
Boleslaus cognomento Chabri corpus S. Adalberti Marty=
ris primum in ecclesiam monasterii Tremesnensis dedu=
xit, unde expost Gnesnam XIII Kalend. Novembris trans=
tulit, relicta magna parte reliquiarum et corporis S. Adal=
berti, eiusque casula, calice et patena argentea auro or=
nata Fratribus eiusdem monasterii pro singulari conso=
latione. Fundata, extructaque a. 965 domo et ecclesia Tremes=
nensi, introducti a. 966 Fratres Canonici regulares Lateranen=
ses ex canonica Veronensi ecclesia, rexerunt domum in com=
muni viventes annis 28, tandem ab a. 994 per electionem assumpse=
runt Praepositos, quarum haec est series:

Praepositi:

Bernardus Dorvacensis electus a. 994 + 1040, rexit annis 46,
Gneuomirus + 1063 rexit a. 23.
Jacobus + 1102 rexit a. 39
Vlodimirus + 1134 rexit a. 32.
Bernardus II. Sirocomla + 1175, rexit a. 41; postulatus in Episcopatum Posnaniensem a. 1168. Tempore huius Praepositi Mesco Dux Poloniae omnes possessiones monasterii per speciale privilegium datum Gnesnae die S. Vitalis Martyris a. 1145, item Papa Eugenius III Parisiis XI Calend. Junii a. 1147 confirmaverunt.
Miroslaus + 1218 rexit a. 43.
Guido + 1249 rexit a. 31.
Basilius + 1285 rexit a. 36.
Martinus + 1291 rexit a. 6.
Stephanus + 1301 rexit a. 10.
Janussius + 1326 rexit a. 25.
Voislaus + 1338 rexit a. 12.
Joannes + 1358 rexit a. 20.
Nicolaus Commendatarius Praepositus + 1360 rexit a. 2.
Gneuomirus II. + 1369 rexit a. 9
Bercholdus + 1373 rexit a. 4.
Jacobus Zawisza + 1392, rexit a. 19.
Paulus de Zaiichost + 1408, rexit a. 16.
Andreas + 1435, rexit a. 27. – Tempore huius Praepositi Vladislaus Rex Poloniae sylvam et villam Truskolom in districtu Powidzensi monasterio per privilegium datum Posnaniae, feria sexta post festum SS. Petri et Pauli Apost. a. 1429 donavit.

Abbates:

Peregrinus de Lasko, creatus Abbas 1441 + 1476 (1456) rexit a. 10

Mathias + 1481 rexit a. 25.

Joannes Wronowski Abbas + 1504, rexit a. 23.

Andreas de Drązno + 1522, rexit a. 18.

Albertus de Brodnica + 1537 rexit a. 15.

Stanislaus Gostynski resignavit a. 1557, rexit a. 20.

Alexander Mieliński Protonotarius Sedis Apost. Secret. regius + 1584 rexit a. 27. Abbas iste Tremesnae in generali Capitulo XII Calend. Maii 1559 sequentia bona pro mensa conventuali exdivisit: villas Stodoly, Ostrowithe, Truskolom (Trzemżal), Zielen et Popielewo, duo molendina Wilatoviense et Zielense, decimas manipulares Mniatenses et Brzezlinenses item lacus sive stagna: Ostrowithe, Korytko, Zielonek, lacus qui adiacet coenobio Tremesnensi et lacus penes oppidum Tremesnense.

Albertus Mieliński + 1621 rexit a. 37.

Andreas Gembicki episcopus Theodosiensis, + 1639, rexit a. 18, translatus ad episcopatum luceoriensem.

Joannes Gembicki custos eccl. Gnesnen., Abbas Commendatarius, nominatus V Idus Julii 1640, resignavit a. 1642, rexit a. 3. – Post hunc vacavit Abbatia anno uno.

Alexander Sokołowski Episcopus Kioviensis, Abbas Commendatarius 1642 + 1645, rexit a. 2.

Martinus Starczewski Abbas Commend. nominatus d. 19 Febr. 1646 + 1646

Georgius Niewiarowski Abbas confirmatus d. 19 April. 1646, resignavit a.

Gabriel Miłoszewski Abbas electus 1653, rexit a. 9.

Andreas Miaskowski Abbas Commendatarius ab a. 1662

Alexander Miaskowski Abbas electus d. 13 Martii 1668, resignavit , rexit a. 3.

Mathias Miaskowski Abbas electus a. 1671 + 1677, rexit a. 7

Nicolaus Stanislaus Święcicki (Decanus Posnan. Scholasticus Varsav. Praepositus Brochoviensis) Abbas Commendatarius ~~electo~~ nominatus d. 17 Octobr. 1678 (licet provisionem Abbatiae Nicolaus Wyzycki, consecutus est Romae IV Idus Novembr. 1677 – et a. 1689 d. XV Calend. Maji Josephus Porembski, qui d. 7 Septembr. 1690 sponte recessit), Referendarius Regni et Ablegatus ad Papam (a. 1690), episcopus Kijoviensis, resignavit Abbatiam 1699 post ascensum ad ~~at~~ Episcopatum Posnaniensem.

Casimirus Brzechwa Abbas electus a. 1700, resignavit, + 1726

Hieronimus Wysocki Canonicus Gnesnensis et Vladislavien. Abbas Commendatarius nominatus a. 1713 – resignavit

Franciscus Xaverius Lodzia Poniński Abbas electus 1722 + 29 Decembr. 1761

226

Kan. rep. kat.

1143 Privil. Mesconis ducis Polon. monasterio de Trzemeszno:
„Cōmes Wlosto contulit villam suâ nomine vocitatam Wlostowo cum magna parte lacus Goplo." Cod. Welkopol. T. I p. 17 N° 11.

Wysłowsk

Wiadomość o

(Przedruk

Lwów, 1

Nauki przy

1381 d. 16 Septembris, Indictione 4ta Pontificatus Papae Urbani anno 4to, in Tremesna in domo Praepositi Jacobi Tremesnensis. – Petrus Stanislai de Chocicza clericus Gnesnen. ac Posnan dioecesis, authoritate imperiali Notarius, transumit privilegium Mesconis Ducis Poloniae ~~M~~ monasterio Tremesnensi Canonicorum regularium Lateranensium datum in Gnesna A. 1145, Indictione 7a die S. Vitalis Martyris, ubi dicit: „Cui quidem privilegio Sigillum in cera „alba oblongae figurae in sericis filis erat appensum, „in cuius medio imago hominis tenens in sinistra manu „gladium, in.......... um admodum vexilli, in capite „vero quandam coronam...... ad modum cymboriae „decoratam. Lineae vero circumferentiales propter nimiam „vetustatem et corruptionem non tantum non apparebant, „sed iuxta possibilitatem non poterant apparere." – In transumpto Romae d. 16 Aprilis 1691 per Bernardum Bogdanowicz publ. apostol. Notarium facto, Sigilum idem sic descriptum: „Sigillum pendens in filis sericeis cum effigie quasi Sancti Venceslai Martyris; literae: D.V. Mo. M.A.C.S."

1678. Klasztor Kanoników lateraneńskich w Trzemesznie miał następne pod sobą kościoły: Praepositus Gorensis, Praepositus Gąssaviensis, Praepositus Wilatoviensis, Praepositus Casimiriensis, Praepositus Lakosinensis, Praepositus Palendrinensis, Parochus Camenecensis, Commendatarius Stodoliensis.

Do klasztoru i opactwa należały dobra: 1) Arx seu Clavis Tremesnensis. 2) Clavis Gąssaviensis. 3) Praedium Truskolom. 4) Praedium Lubień. 5) Clavis Bryszkoviensis. 6) Clavis Casimiriensis. 7) Clavis Szydłoviensis. 8) Praedium Wtorkoviense seu Wtorek (dobra te posiadał opat - Konwent zaś podług exdywizyi z r. 1559 posiadał wsie: Stodoły, Ostrowite, Truskolom czyli Fremzal, Zieleń i Popielewo oraz młyn w Wilatowie, decimas Mniatenses et Bierlinenses)

Series Praepositorum monasterii in Trzemeszno Canonicorum Regularium Lateranensium ~~[illegible]~~ a. 965 ex Monasterio Veronensi introductorum, fundati.

Bernardus Dorvacensis electus 994 + 1040.
Grevomirus + 1063
Jacobus + 1102
Vladimirus + 1134.
Bernardus Sirocomla postulatus in episcopatum Posnan. 1168 + 1175.
Miroslaus + 1218
Guido + 1249
Basilius + 1285
Martinus + 1291
Stephanus + 1301
Januarius + 1326
Voislaus + 1338
Joannes + 1358
Nicolaus Commendatarius Praepositus + 1360
Gnevomirus + 1369
Bertholdus + 1373
Jacobus Zawisza + 1392
Paulus de Zawichost + 1408
Andreas + 1435
Peregrinus de Lasko electus 1435 creatur Abbas 1441 + 1476
Abbates:
Mathias + 1481
Joannes Wronowski + 1504
Andreas de Brzezno + 1522.
Albertus de Brodnica + 1537
Stanislaus Gostyński resignavit 1557
Alexander Miliński + 1584
Albertus Mieliński + 1621.

Andreas Gembicki Abbas electus, translatus ad episcopatum Luceoriensem, rexit annis ~~28~~ 18 + 1639.

Joannes Gembicki Abbas commendatarius resignavit 1642

Alexander Sokołowski episcopus Kijoviensis Abbas commendatarius [illegible] + 1645

Martinus Starczewski Abbas commendatarius 1646 + 1646

Georgius Niewiarowski Abbas commendatarius 1646 resignavit

Gabriel Miloszewski Abbas comendat. 1653 rexit annis 9 +

Andreas Miaskowski Abbas comend. 1662 + 1668

Alexander Miaskowski Abbas comend. 1668 resignavit 1671 + 1677

Mathias Miaskowski (frater Alexandri) Abbas commendat. 1671 + 1684

Nicolaus Święcicki Cancellarius Capit. Posnan. Abbas Commend. 1678 – Anno 1680 vixit.

Anno 1559 die XII Calend. Maji facta est ex divisio bonorum pro mensa Canonicorum regular.

Primus Abbas commendatarius nominatus Joannes Gembicki custos Gnesnensis, Romae V Idus Julii 1640 ab Urbano P. M.

/: Liber in quo continentur variae scripturae in negotio Abbatiae Tremesnensis conscriptus Romae a P. Stanislao Zegocki 1691. (transumptus ex suis originalibus scripturis apud Bernardum Bogdanowicz Ord. Cisterc. in Urbe Procuratorem existentibus) fol. Kart 79. Mscpt (w Zbiorze x. Ign. Polkowskiego):/

230

p. 587 monasterium Tremesnense
588 ecclesiae Tremesnensi
Tremesno cum hominibus
Item Palace villa
Popelow
Pretblow in Sulegow
quam partem ecclesiae nominatae contulit
p. 589 scilicet Braitovo et Pustayno
apud Gnesnensem civitatem
examina vomerum
Micora contulit Jezevo prope Vasnov
Comes Dirsicraus
duas villas Zablowo et Zolacow
Trojanus contulit (opatryone) Lilchutovo et Grabanow
Strelno
cum magna parte lacus Goplo. Dominus Vincentius
/. Gnesnensis canonicus contulit Bescorystev cum
omnibus suis utilitatibus. Comes Saulus
in Konskie

p. 99. str. 113 – 168.

1630 Anna Pawlukowa Krotka z Słonima
Jan Stanisław Sapieha marszałek w
W. Lit Minkowska
1631 Raina Nenskowska popadia Wysocka
żona Martyna Hromyki
Sprawa w trybunale w Mińsku
w zamku Nowogrodku

p. 590 claustri Tremesnensis
cum villa Lozkune
super Brdam
Datum in Gnesna
Indictione septima, die Sancti Vitalis

Congregatio Czervinensis beneficia in dioecesi luceoriensi eccles. paroch. Sokolov. in dioec. posnan. eccles. paroch. Zawada – in dioec. ploc. Dambroviens. Croczoviens. Camenecen. Obertovien. Tarchaviens. Radziekoviens. Orszymoviens.

231

Congregationes. 1) Cracoviensis Vladislaus Jagiello 6 canonicos ex Glac, qui ex Rudnicensi qui ex Papiensi

2) Czervinensis

3) Trzemeshnensis etc

Joannes Herculanus ex Dowmont Matuszewic can. regul. praepositus gener: Canonicus regularis Lateranensis in Polonia et magno Ducatu Lithuaniae explicatus – Cracoviae typis Francisci Cezary 1720. 4o. K. 5. sign. A – Cc 2.

Sebastian Kwiatkowski † 1 marca 1814 dokupił wieś Pregince do dawnej wsi Kamień

Stotwiński Stanisław od r. 1857.

Herrn **Dan. Ed. Friedlein** in Cracau.

232

1694 Michał Radziejowski archiep gniezn. Praepositus Miechoviensi

Constitutiones Canonicorum regularium Lateranensium Domus Calisiensis S. Nicolai olim iussu piae memoriae Vincentii Coti Archiep Gnesn. conditae nunc recognitae et correctae per Stephanum Damalewicz S. T. D. eccl. S. Nicolai Praepositum. Romae typ. Rev. Camerae Apostolicae 1655. 4º K. 10. str. 56.

2 tytutem Stron 4

233

Kłobucko Klasztor Kanon. lateran. założył Kazimierz Jagiellończyk Król 1454.

inem Verla

traduzido
dés. Ahora
g des Hr
de Juan
Mit Anh
—.

r kleinen Au
n an öffentlic
rden; im Ha

del prim
o Ponce de
rsg. Ed. B

en Ausgaben
berühmten F
ndez Pelayo
e erste, Sevil
sehr geringe
Ansicht zu s
merksam zu

erschienen

e Mercuric
, herausgeg

1711 w sądzie biskupa (już się rozpoczęła 16 Septemb. 1699)
in judicio Curiae Episc.

1714 w Rocie Rzymskiej Kanonicy regul. lateran. 234

Klasztoru Bożego Ciała na Kazimierzu wiodą proces z Kanonikami regul. S. Ducha de Saxia o pierwszeństwo miejsca podczas procesyi.

Klasztor kanon. S. Ducha założ. r. 1220 na Prądniku, przeniesiony do Krakowa d. 6 Aprilis 1244.

Klasztor Bożego Ciała na Kazimierzu ma erekcyę R. 1405 d. 29 Maji.

R. 1694 d. 30 Augusti Placentiae. Athanasius Clappinus Congregationis Canon. regul. lateran. abbas generalis ad petitionem Victorini Vereszczynski per Minorem Poloniam et M. D. Lith. Praepositi generalis: monasteria Casimiriense ad Cracoviam, Vilnense, Krasnicense, Klobucense, Sucheanse cum eclesia Krzeszoviensi et Wolbromense cum annexa ecclesia Trzebensi – recepit in Congregationem italem. były ich w Polsce 3 Kongregacye.

Duchaków założył Guido hr. de Montpellier a potwierdził Innocenty III bullą z d. 18 Junii 1204.
podług Łennota Innocenty III założył w Rzymie szpital S. Ducha de Saxcia dla podrzutków

Cum Cracoviae Infantes illiäte geniti a matribus, ne probrum inhonestatis et poenas subirent, per vicos ubique exponerentur ac misere perirent, Iwo episc. decrevit erigere Hospitale, quod Iwo de Konskie in villa Prandnik erexit, translatum 1224 Cracoviae

235

Acta Sanctorum Majiy Tom I 1680.
Antverpiae.
(vide Tom VII Appendix pp. 571-573)

Ad diem 3 Maii. p. 779 – 792

De b. Stanislao Polono canonico regulari lateranensi Casimiriae ad Craccoviam.

1. Vita, et gesta et miracula B. Stanislai Poloni Canonici regularis Lateranensis ord. S. August. et Viceprioris Conventus Sacratissimi Corporis Casimiriae - Cracoviae 1609 edita a Martino Baronio Jaroslaviensi clerico dedicata Stanislao Sazlowski abbati tinecensi
&

2. Vita auctore Martino Baronio, recognita a Friderico Szemlek p. 779 - 781.

natus Casimiriae patre Mathia Soltys textore consule Casimir matre Hedvige natus die translationis S. Stanislai (d. 27 Sept) ordinem ingressus, lector Sacrae Paginae in Conventu post Viceprior + d. 3 Maji 1489
urodz 1439.

–

3. Miracula primo anno post obitum patrata a Regularibus Casimiritanis descripta p. 781 – 791 (cudów 176 mają w Mscr. tytuł: Miracula quae Deus omnipotens operatus est per merita pii et beati Patris Stanislai filii Mathiae Scholtiss textoris et Consulis de Cracovia. – przepisał dla Zembrza Krysztof Łoniewski z Mscr.)

4. Appendix prima p. 791 –
p. 2 cuda opisane przez Kryszt. Łoniewskiego za jego czasów – Oraz nagrobek kamienny z leżącą postacią i napis:
Hoc conclusa jacent divi patris ossa sepulcro Stanislai hac Casimiria de gente creati Cujus extet (eruta?) meriti miranda cerne (aeterna?) tropaea.
– Wypis ex antiqua tabella Calendarii defunctorum Canonicorum illius ecclesiae: dies ejus cum rubro notatus III Maji Anni 1489.

5. Appendix secunda p. 791 – 792.
7 cudów z lat r. 1533 – 1667

W żywocie Baroniusza stoi że umarł d. 7 Junii 1489, a w tablicy nekrolog. 3 Maja 1489 co pisze i Gabriel Pennotus Lib II Historiae Clericorum Canonicorum cap. 4 num 2. wspominając o żywocie że + d. 3 Maji 1489

Kościół Bożego Ciała fund. Kazimierz W.
1347 (ratione eucharistie in palude motta)
r. 1405 in crastino Annuntiationis B. Mariae
V. sprowadził Jagiełło doń Kanoników
z Glacu z dyecezyi praskiej.
Lennot.

1443 Comut aestiv. 3° Rect.

Frater Isayas de Sacta Katherina
ordinis S. Augustini dedit totum.

1442 Com. hiem

Stanislaus Mathiae de Humnyky

1440 d. 17 Oct in crast. S. Galli

Stanislaus Stephani de Kasimiria

1440 Rect. Joannes de Dobra Dr. Med.

Stanislaus Mathiae de Crzeskowicze

1438 Com. hiem.

Stanislaus Sigismundi de Kazimiria

1461 Com aest

Stanislaus Mathiae de Colo

1462 d. S. Galli

Stanislaus Mathiae de Myschalow

1497 Krzesław biskup Ku=
jawski i kanclerz w Kor.
237
fundyje w Lubraniu
kollegiatę S. Joan. Bapt.
przy klasztorze kanoników
lateranen.

238

Kanonicy lateranenscy

(mons Silentii)

1. Wrocław (na Piasku) fund. pierwotnie na gorze Zobten przez Piotra Własta i jego żonę Marię sprowadzeni z Aurasd (hrabstw. Artois) potem do Gorkan, w końcu r. 1150 do Wrocławia

Opactwo filie r. 1250: Mysłów, Kalisz, Kłobucko

2. Sagan Opactwo fund. 1217 pierwotnie w Naumburg an der Bober przez Wawrzyńca bisk. wrocł. r. 1284 książę Przemysław przeniósł ich do Sagan

Kanoniczki lateraneńskie

1. Wrocław istn. r. 1299 - supr. 1810.

Kirchen Szpitalny regular/.

239

Klasztor Canonicorum (Wratislaviae in Arena in Monte Silentii (Zobten)

(1149 – 1169) apud Heyne I p. 161

Walterus Wratislaviensis ecclesiae episcopus

herbu Zadora scholastyk krak. kanonik wrocław. Kanclerz Bolesława wysokiego

240

Passya na post wielki która w kościołach xięży Augustynianów bracia i siostry śpiewają. W drukarni Jasnej Góry Częstochowskiej 1851 r. 8o. str. 19

[illegible]

241

d. 3 Maja Stanisław Kazimierczyk

podług Łękalskiego

Kazimierz syn Macieja Sołtysa urodz.
d. 27 wrześn. 1433
mając 22 lat (1455?) został bakałarzem
" 23 lat (1456?) został Magistrem in Artib.
+ 1489 d. 3 Maja.

Liber promotionum: pag. 55.
Decanatus M-gri Stanislai de Zawada
A. D. 1461 ad Quatuor tempora Cinerum in baccalau-
rium promotus: Stanislaus de Kazimiria
(Ord. S. Aug. beatus. Corpus ejus jacet Casimiriae
in templo Corporis Christi)

KONKURSU.

eligijnych ogłasza Konkurs na rysunek mo-
ących do pierwszéj Kommunii Śtéj.

onkursu:

wia się Szanownym Panom Artystom zupełną
aby był odpowiedni powyżéj wymienionemu
ścisłość historyczna na to pozwoli, tchnął

e wykończony w wszystkich szczegółach, tak
ytownikowi do wykonania na stali lub miedzi.
5, szerokość 3 ½ cali reńskich, lub odwrotnie.
niżéj podpisanego odpowiedzialnego Wydawcy,
r. b.

nia nadsełającego ma być podane w osobnéj
z wierzchu znakiem jakim lub godłem, znaj-

Honor | cum debito cultu | B. Stanislao | Casimiriensi | Polono Sacerrimo Ordinis Canonicorum Regularium | Lateranensium ... | In ecclesia Ordinis sui, sub titulo Sanctissimi Corporis Chri | sti miraculis et gratiis ab antiquo clarissimo | carmine poetico | exhibitus | a | P. F. Mariano a S. Stanislao, olim Philosophiae | Sacraeque Theologiae Professore, Ordinis Discal|ceatorum, Sanctissimae Trinitatis, Redem|ptionis Captivorum | Ac luci publicae | communicatus | Anno Domini 1761 | Cui ad pingitur anteriori tempore Sanctis Patriarchis | Nostris Joanni de Matta et Felici Valesio. | Panegyris Sacrata. | Leopoli | Typis Confraternitatis SS. Trinitatis Cum Priv. Sac. Reg. Majest.

fol.

Na odwrocie klęczący święty trzymający w jednej ręce gorejące serce w drugiej różczkę na dole herb Bończa (Wawrzyń Chmieleckiego jeneratza Konw. Kanon. Lateran. i 4 wiersze

Incarnati Verbi | contemplator | B. Stanislaus | Casimiritanus | Canonicus regularis | Congregationis S. Salvatoris Lateranensis | Per viae et vitae cursum | .. | Novas aeternae veritatis proponit theses | sub eximia protectione | ... D. Francisci | de Dembiany | Dębinski castellani Sandecensis capitanei volbromensis | ... a R. D. Petro Pasinski Theologiae Studente | ejusdem Congregationis Canonico | defendendas | In canonica SS. Corporis Christi Casimiriae ad Crac: | Ci... 1701 die Novembris | Cracoviae typis Universitatis.

(na odwrocie popiersie świętego przez 2 aniołów trzymane na dole herb Rawicz i 2 wiersze: Sculptum Vilnae in Antecolli ad S. Petri.

nationalem

Laurentius Chmielecki 243

1775 Joannes Cantius Donatianus
Dobrzanski propos gener. Canon.
regul.

229.

ualyhrsdu

ua t.

244

Xiądz Dutkiewicz Kanonik lateran.

Dutkiewicz Xiądz

niversitatis Viennen:

tatis Vindobonensis
CX
t Academ. Gottingae

woluminów

takowe zwrócę w ciągu
owiedzialność za wszelkie

245

Mathias Herying de Trebnitz olim praepositus Mstoviensis – abbas B. Mariae V. in Arena Vratislaviae ab a. 1416 † 1429 ipso die b. Severini

Joannes de Nigra Valle, Ord. Praemon-
stratensis S. R. E. bibliothecarius, In sacri
et apostolici ordinis Canonicorum regularium
S. Augustini Congregationis S. Salvatoris
Lateranensis genealogiam quam plurimis
iisque gravissimis et quidem externorum
authoritatibus, dilucidatus et per Cano-
nicos Congregationis Cracoviensis ejusdem
Instituti & vitae sanctitate, status, emi-
nentia et doctrinae soliditate insignes,
ampliatus. Tum etiam accomodatissimis
suo assumpto et intentioni Schematibus
exornatus, nec non labore ac studio
A. R. D. Aquilini Michaelis Gorczynski
J. C. & S. Th. D. Canonici regularis
lateranensis luci publicae reostensus
A. D. 1707

Sculpt. Vilnae

Joannes de Nigra Valle: Genealogia ord. Canon.
regul. S. August. Congreg. Lateran. edita
studio Pauli Pukalii. Cracoviae 1619. 4°

Potocki

Artur, hrabia, adjutant xięcia Józefa Poniatowskiego autor dzieła: „Marina Mniszech. Paris 1830."

ur. 1787 + 1832

247

Augustyn Knoblich Kapelan Kościoła Bożego ciała wydał
Żywot S. Jadwigi w Księgarni Schlettera (H. Skutsch) dzieło
to zaleca się głębokiem opracowaniem źródeł i pięknym stylem
najprzód wiadomość bibliograficzna o dziełach traktujących o S. Jad
dalej Żywot w 3 oddziałach 1) Od urodzenia do ślubu czystości złożenia
2) do śmierci Henryka brodatego 3) do śmierci — W dodatku
żywoty innych patronow dzieci wrocł. S. Czesława, Jacka, Bronis
ławy, Sarkandra, historja miejsc sławnych pobytem S. Jad
wigi — Obrazy, ryciny, monety i t. d. na jej pamiątkę
2 ryciny robił Koska.

m VIII — u

gody, przodry wręgor, Kolęda, haiki
śmigust, Sobotkę, Zupała

Fl. Ceynowa: De terrae Puensis incolarum superstitione in re medica.
Berolini 1851.

Narodne pripovjedke skupio i oko Varaždina M. Kračmanov Valjavec - U Varaždinu 1858.

Škultety a Dobšinsky: Slovenske povesti. V Rožnavě 1858 - 1859. 3 Hefte.

Slovenskie povesti vidau Janko Rimanski. V Levoči 1845.

Kuhn: Märkische Sagen

Pilgram: Calendarium Chronologicum. Vienna 1781

B. M. Kulda: Pohadky a povesti narodu moravskeho v Brně 1854.

Chr. G. Haltaus: Jahrzeitbuch der Deutschen des Mittelalters. herausgeg. durch Scheffer. Erlangen 1797.

Scrutatoriū cōfessio
nis persoptimū Celsi
maphei veronēsis canonici regu
laris congregatiōis lateranēsis
(drzeworyt XIX) strukt spow

4° K. 9

Explicit breve scrutatoriolū seu
monumentū compendiosum pro
cō / fessiōnibus a Celso mapheo
veronensi canonico regulari con=
gestum. / Impressum Cracowie
impensis spectabilis viri Johan
nis Haller. An / no salutis
M. CCCCC. VIIJ.

D'oliva sive trium rosarum adeoque verissime Tremesnense stemma ex vita S. P. Augustini episcopi Hipponensis compositum atque in conventu Tremesnensi spectantium oculis exhibitum A. D. 1679. Posnaniae in offic. typogr. Alberti Reguli 4º ark. 2. 249

autor Jan Wacławek kanonik regularny klasztoru w Trzemesznie.

(Augustianie N. P. Maryi z Metro – Kanonicy od pokuty. dobne

250

Kanonicy regularni (de Poenitentia (reguły S. Augus-tyna) zwani Marki. (Kletysu podług niektórych założeni 1250
R. 1744 liczono konwentów 20.

założeni 1169 reguły S. Augustyna. Zadaniem ich było usługi religijne chorym w Szpitalach.

Kanonicy regularni (de poenitentia (fratres) ~~fratres de poenitentia~~) beatorum Martyrum czyli Canonici regulares (Sanctae Mariae Demetri de Urbe (tak zwani od klasztoru S. Dymitra w Rzymie) czyli w Polsce od klasztoru S. Marka zwykle Markami zwani założeni są pierwotnie w Rzymie r. 81 po Chrystusie przez Papieża Kleta na usługi szpitalne. Wskrzesił na nowo ten zakon Quiriacus biskup jerozolimitański r. 315. Papież Alexander III r. 1169 dozwolił im przyjąć regułę S. Augustyna z warunkiem aby mieli dozór nad szpitalami pielgrzymów. R. 1257 Bolesław wstydliwy sprowadził ten zakon z Czech założył im klasztor S. Marka w Krakowie (krak. dyec.) i wkrótce założony został konwent ich w Prząsny (dawniej Libichowa (S. Margarethae) zwanej), bo w Bulli Bonifacego VIII danej w Rzymie temuż zakonowi wspomniana jest Ecclesia S. Margaretae in Libichowa. Władysław Jagiełło r. 1391 założył nowy klasztor tego zakonu w miasteczku Bystrzyca na Litwie w dyecezyi wileńskiej z kościołem S. Krzyża. W XVI wieku powstały jeszcze na Litwie klasztory w Twerec (fund. Piotr Pac wojewodzicz) z kościołem S. Trójcy (w dyecezyi wileńskiej) w Miednikach z kościołem S. Trójcy. Klasztory te należały do prowincyi czeskiej, zakonnicy nosili niebieski habit i srebrny krzyż w ręce. w Widziniszkach na Litwie w XVIII wieku
w Tęgoborzy (krak. dyec. kl. Isidori) r. 1400 przez Chebdę (de Rostein) założony lecz krótko istniał zniesiony w XVI wieku przez Cyrylla Chrząstowskiego

R. 1804 mieli w Rossyi 15 klasztorów wszystkie w dyecezyi wileńskiej (Michaliszki, Miedniki, Widze, Kurklany, Skiemiany, Jurgi, Swięcinick, Kwieck, Łopiel, Poniemun, Sokolyn, Twerec, Smołow, Wilno, Worniany, Kiesiotaje)

(podług relacyi Łaskiego bisk. krak. r. 1286 mylnie)

(fundowany r. 1261 przez Wisława kanonika krak. z bratem Dobiesławem)

~~(Twerec ?)~~

w Pilcy (krak. dyec.) f. 1610 Stanisław Padniewski starosta dybowski (SS. Stanislai et Valentini praepositura cum xenodochio) fundacyą potwierdził r. 1612 Piotr Tylicki bisk. krak.

w Wilnie ?

w Bogoryi (dyec. krak.) w XVIII w. istniał r. 1680 probostwo. 1623 (de Saxia)
w Ilmanowy (Limanowy) (S. Nicolai) f. 1535 d. 19 Martii parochia fund. 152. Achatius Jordan
w Michaliszkach w XVII w. parochia
w Poniemuniu w XVII w. parochia

Klasztory na Litwie: (supr.) (w dyec. wileń.)

Podbrzezie dawn. dyec. wil. istn. 1717.

1. Wilno (S. Bartłomieja na przedmieściu (Zarzecze). f. Jakub Proniewał Załamaj 2 Junq 1647.

2. Twerecz f. Wojciech Wojzgiełło szlachcic litew. dotował f. Piotr Pac wojewoda trocki: w dyec. wileń. dawn. (praepositura) supr. 1832

3. Poniemunie seu Kwerki f. Maurycy książe Giedrojc wojewodzic mścisław. ski (Praepositura) w dawnej dyec. wil. istn. 1717 supr. 1832

4. Miedniki (Konwent) f. 1391 Władysław Jagiełłończyk. w dyec. wileń. dawn. supr. 1832

5. Michaliszki f. por. 1638 (Jan Brzostowski referendarz w. x. lit. fundacyą poprawił syn jego Cyprian r. 1653. (Praepositura) w dawn. dyec. wileń. supr. 1832 istn. 1717.

6. Widze (Widziniszki) supr. 1832

7. Kurklany Kurkle supr. 1832 w dawn. dyec. wil. istn. 1717.

8. Skiemiany Siemienicensis supr. 1832 Skiemiany w dawn. dyec. wileń. istn. 1714.

9. Juryn Juryńty supr. 1832 w dawn. dyec. wil. istn. 1717.

10. Swiejnitock. Swiejck ~~Siemienicensis~~ supr. 1832 w dawn. dyec. wil

11. Kwieck Kwerki supr. 1832

12. Popiel Potolensis supr 1832

14. Sokolyn Sokolinensis supr. 1832

15. Smolow Smolwy supr 1832 w dawnej dyec. wil.

16. Kiesiotaje

6. Widzieniszki (Praepositura infulat.) fund. około 1605 (Marcin Marcelli xiąże Gedrojc wojewoda mścisław. (w dyec. wil. dawn.) istn. 1717. (r. 1617 Praepositus dostał usum mitrae et baculi)

17. Miory w dawnej dyec. wileń. istn. 1717 f. 1641 Sebastian Swiatopełk Mirski.

Bystrzyca dyec. wileń fund. 1460 Michał Gedrojc – supryм. 1528. Zygmunt I przeznaczywszy fundusz na sufragana wileńskiego

Kanonicy regularni od pokuty.

Constitutiones Fratrum Canonicorum regularium S. Mariae Demetri de Urbe de Poenitentia Beatorum Martyrum sub regula Sancti Augustini militantium. Cum licentia Superiorum. Anno Domini 1731. Cracoviae, Typis Josephi Matyaszkiewicz S. R. M. Celsissimi, Illustrissimi et Reverendissimi Domini Episcopi Crac: Ducis Severiae, Ordinarii Typogr. 4° Kart 5 (Exhortatio) 56 (Regula et Constitutiones) K. 6 (Confirmatio Ordinis Julii II a. 1507)

Exhortatio Patris Generalis in Capitulo suo generali Cracoviae celebrato, ad fratres sui Ordinis A. D. 1608 die S. Michaelis Archang.
(Ubolewa nad upadkiem zakonu i wylicza fundacye: Zakon powstał 1257 potwierdzony przez papieża Alexandra IV. – Papież Bonifacy VIII. Romae XVIII Cal. Januarii 1295 Pontif. A° I. potwierdził zakon i jego klasztory: Romae S. Mariae Demetri de Urbe, S. Elisabeth in Ailesphet, S. Petri de Insula Ciamen. – S. Crucis in civitate Pragensi, S. Bartholomaei in Pordabij (Pardubice?) cum Capellis S. Aegidii et S. Venceslai in Elubinek. – S. Mariae in Orlycz dioec. Prag. – S. Marci in civitate Cracoviensi – S. Margarethae in Libichowa. – Papież [Alexander VI d. XII Cal. Julii 1497 Pontif. A° V.] Julius II Romae V. Calend. Junii 1507 potwierdza znowu zakon, lubo już wtedy nie istniał kościół B. Mariae Demetri de Urbe, lecz Generalis Prior Ordinis mieszkał w Polsce. Prócz klasztorów wymienionych w Bulli z r. 1295 wspomina jeszcze

3 nowe Klasztory na Litwie: S. Crucis in Bystrzyca, S. Trinitatis in Miedniki, S. Trinitatis in Twerecz Vilnensis, dioec. Generałem Przeorem Zakonu był wtedy Jan. — Generalny Przeor r. 1608, wymienia następujące fundacje w Polsce:

1) Monasterium S. Marci evang. in Cracovia fundat. per Boleslaum Pudicum 1259.

2) Ecclesia et Monasterium S. Margaretae in Libichowa (Trzciana) fund. 1282.

3) Ecclesia et Monasterium S. Mariae Magdalenae in Mussina fund. 1400 (?) per Regem Polon. Casimirum.

4) Monasterium S. Isidori in Monte Pagoborza fund. 1400 per nob. Habdi de Rostein.

5) Ecclesia et Monasterium S. Nicolai in Limanowa fund. 1528 per Achacium Jordan.

6) Ecclesia et Monasterium in Dubno (Debno) N. tum ejus filia Ecclesia Hertlow, ac in Krucrow et Slachinberk dioeces. Cracov. fund. tempore Bonifacii IX Anno ipsius Undecimo (1400?)

7) Ecclesia et Monasterium S. Crucis in Bystrzyca dioec. Vilnens. fund. 139. Vladislaus Jagiello Rex Poloniae.

8) Ecclesia et Monasterium S. Trinitatis in Miedniki oppido regali dioec. Vilnen. fund. 1391 per Vladislaum Regem.

9) Ecclesia et Monasterium S. Trinitatis in Thwerec dioec. Vilnen. fund. 1501 per nob. Nicolaum quondam filium nobilis Georgii Wazglowic, Indictione IVa die vero Saturni 24 Julii, Pontificatus Alexandri VI. An. 9o.
Sunt et alia monasteria hujus Ordinis in diversis partibus mundi.

252

Regula S. Augustini episcopi (Cap. 1-12) – Constitutiones Fratrum Canonicorum regularium S. Mariae Demetri de Urbe (Przeorów obierano co 3 lata) – Confirmatio Constitutionum per Franciscum Simonetam Comitem, Episcopum Fulginatensem Nuntium apost. in Polonia. Vilnae d. 11 Decembr. 1610. – Confirmatio per Sacram Rotam Cardinalium. Romae d. 17 Julii 1612. – Approbatio typographica per Constantinum Felicianum Szaniawski Episcopum Cracov. Cracoviae d. 1 Junii 1731.

253

1) Opus miserentis Dei sive Historia, de Origine, meritis et Sanctitate Pontificii Ordinis Canon: Regul: S. Mariae Demetri, de Urbe de Poenitentia BB. MM. Cui praefixa est Panegyris Illustrissimi Excellentissimi ac Reverendissimi Dni D. Constantini Casimiri Brzostowski Episcopi Vilnensis etc. etc. cum dedicatione operis, et Vita Venerabilis Servi Dei Jacobi Przyrowii, Authore Silvestro Concesso Rodkiewicz in Alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctore et Professore, Universi Ordinis ejusdem Commissario olim Generali electo, Superiore Kurklensi, ejusdemque Fundationis Procuratore Luci publicae data. Anno Dni 1699. Orbitatis Luminum suorum Anno secundo. (s.l.)/: Vilnae:/ 4to kart nieliczb. 50 (Sign. A - N) /: to jest, Tytuł K. 1 - Constantino Casim. Brzostowski ep. Viln. Panegyricus cum dedicatione, K. 23. — Opus miserentis Dei sive Historia K. 18. - Vita servi Dei venerab. Patris Jacobi de Przyrow Sociecki. K. 8. :/

Dzieło małej wartości, szczegółów do historyi zakonu w Polsce niema - obejmuje wypisy z dzieł Nakielskiego, z Archontologia Cosmica, z Sabellika, Nicol. Crusenius, Laurent. Beyerlinck. Zakon miał założyć S. Cletus trzeci papież - z powodu męczeństwa S. Demetrii consulis Romani, Reginaldi, Liberii, Concessi, Cyriaci zwano ten zakon Beatorum Martyrum. W pożarze Krakowskiego

Klasztoru utracił zakon wszelkie swe dokumenta, tak iż Klasztor Krakowski posiada tylko Bullę Juliusza III i Constitutiones conscriptae sub Simoneta Nuntio apostolico a S. Congregatione approbatae. —

Podług Nakielskiego powstał ten zakon Krzyżacki we Włoszech za Alexandra III r. 1169 – lubo niektórzy początek zakonu tego podług reguły S. Augustyna do czasów Cyriaka biskupa Jerozolimskiego r. 361 odnoszą. Tychże zakonników noszących białe habity z czerwonym krzyżem sprowadził do Krakowa z Czech r. 1257 Bolesław wstydliwy. Klasztor w Krakowie spalili r. 1260 Tatarzy; drugi raz pogorzał d. 29 Czerwca 1494; trzeci raz r. 1644 (może 1544?) in Dominica Laetare za Zygmunta I. Z Krakowa rozrósł się ten zakon: w Trzciany czyli Libichowy (r. 1261 fundowany przez Wisława kanonika krak. z kościołem S. Małgorzaty), w Bystrzycy na Litwie (r. 1391 fundowany przez Władysława Jagiełłę z Kościołem S. Krzyża) dalej w miasteczku Twerecz na Litwie, w Miednikach, w Widzieniszkach, w Michaliszkach, w Poniemuniu, około r. 1623 w Piły, w Bogorji, wreszcie w Ilmanowej fundowana parafia d. 19 Marca 1535. – Bullę potwierdzającą ten zakon wydał Alexander III (r. 1169)

Sławniejsi z tegoż zakonu bł. Michał Gedroyc (którego żywot opisał Andrzej Gronowski tegoż zakonu 1615 i Jan z Trzciany r. 1544) – Jakób Sojecki urodzony w Przyrowie pow. lelowskim r. 1669 (?) + 22 Kwietnia 1659 w Krakowie mając 79 lat i 6 miesięcy i przeżywszy w zakonie 52 lat świątobliwie (więc by się urodził r. 1580. (Kazanie miane na jego pogrzebie przez x. Franciszka Wolskiego reformata jest drukowane.)

Zakon ten miał swego prowincyała w Krakowie, a generała w Czechach.

Kanonicy Marki ~~Lateran. regular. S. Salvat. Petri in Vinculis~~

R. 1805 mieli na Litwie Kościołów murowanych 5, drewnianych 10.

Kanonicy BB. MM. de poenit. regular. (Augustyanie biali) - Kanonicy od pokuty.

1) Wilno S. Augustini in Zarzecze f. 1647 Jakób Proniewat (Piotr) Zalamay szlachcic litewski z żoną (parochia) (S. Trinitatis)

2) Miedniki dyec. wil. (parochia) f. 1391 Władysław Jagiełło król pol. (Conventus)

3) Podbrzezie (niedaleko Wilna) ~~f.~~ 1717

4) Skiemiany ~~f.~~ 1717. diec. vilen. (parochia) (miasteczko murowane) (S. Laurentii)

5) Widzieniszki wieś (Praepositura infulat. f. 1617 Marcin Marcelli Książe Giedrojć. wojewoda mścisław. (r. 1613 Praepositus dostał usum mitrae et baculi.) - suprym. 1782 Józef Kossakowski bisk. inflant

6) Twerecz (Praepositura) S. Trinitatis f. 1501 Albert Wojszello; dotował dziedzic Piotr Pac wojew. trock. przed r. 1642.

7) Michaliszki miasteczko (Praepositura) (D. vilen.) (S. Michaelis) f. 1622 Jan Brzostowski refer. lit. supr. 1782 Józef Kossakowski bisk. inflant. później przywrócony, suprym. 1832.

7a) Bujwidze filia Michaliszek drewn. dla 2 za: Konników - wieś tę r. 1653 nadał Cyprian Brzostowski klasztorowi w Michaliszkach - supr. 1782.

8) Poniemuń (Praepositura) f. Marcin ~~Maxxxa~~ Książe Giedrojć wojewodzic mścisław. (przed r. 1640) (diec. viln.)

9) Karkle diec. vilen (Conventus) (w parafii Briksety)

10) Juszynty (Conventus) fund. około r. 1705 ~~(Assumptionis B. Mariae)~~

11) Miory f. 1641 Sebastian Świątopełk Mirski. (Conventus)

12) Kwetki czyli Poniemuniek. (Conventus) do Poniemunia

Liczba ... z roku ...

Nr. Fasc. ...

Widzieniszki (Aula murata vel Alba curia) w dyec. wileńsk. (conventus S. Laurentii) fund. 1651 czyli raczej 1618 Marcin xiążę Giedroyc. (Praepositura infulat.). – R. 1700 Teofil Plater darował Widzieniszki Missyonarzom wileńskim

Bolniki (parochia) należy do Widzieniszek.

Byſtrzyca na Litwie fund. 1391 Władysław Jagiełło

255

Constitutiones Fratrum Canonicorum regularium S. Mariae Demetri de Urbe de Poenitentia Beatorum Martyrum sub regula S. Augustini militantium. 1731 Cracoviae typis Jacobi Matyaszkiewic. 4to

K.S. K. 56 Sign. A – O (Reguła S. Augustyna i Constitutiones)

K.6.

na kapitule generalnej w Krakowie 1608 ipso die S. Michaelis – potwierdził Franciscus Simoneta Episcopus Fulginatensis Nuntius Apost. w Wilnie d. 11 Decembr. – i w Rzymie a Congregatione Cardinalium Rota 18 Julii 1612 – r. 1831 pierwszy raz drukowane.

Fundatorowie klasztorow Zakonu S. Canonicorum regularium S. Mariae Demetri de Urbe de poenitentia Beatorum Martyrum (Kanoników zakonnych Najśw. Panny) wymenieni w Dyaryuszu 1695.

w Prowincyi Polskiej:

Bolesław pudyk (w Krakowie) – Warszycki Stanisław Kasztelan Krakow (w Pilcy) – Radniewski – Wizon (w Trzciane) Bogoria – Podleski – Szembek.

w Prowincyi Litewskiej:

Władysław Jagiełło – Weyzgało – Xiążęta Giedroyciowie, – Brzostowscy – Zawiszowie – Rajeccy – Pacowie – Wojnowie – Kandierżawscy.

257

Zakon kanoników z czerwonym sercem S. Mariae Demetri de Urbe, Beatorum Martyrum de poenitentia

fund. S. Klet papież r. 81 po Chryst.

r. 1169 przyjęli regułę S. Augustyna we włoszech i potwierdzenie od Alexandra IV

zorganizował go Cyriak biskup Jerozolimitański r. ~~364~~. 315.

Sprowadzeni 1258 z Pragi przez Bolesława Wstydliwego

1612 Gust ecclesia Jodoci Klaszt or fund Chebda z
Rożnag w Jgobory Klasztor markow 258
zniosł Cyryl Chrząstowski dziedzic Jgobory 1610

Bystrzyca i Miednik
Augustjanie sam
1391 sekularyzował
Jan Księżę Litewski
1328. 259

Seweryn

Major.

Tłumacz (*przerabiacz*) (*wydawca*)

Dział	Umiejętność	Przedmiot

jenne rosyjs…

Notatki Majo…

Londyn

1) Książę u Swiata i u Nieba B. Michał Gedrowicz Książę Wielkiego Księstwa Litewskiego Kanonik regularny Ordinis Canonici S. Mariae Demetri de Urbe Fratrum de Paenitentia B. B. Martyrum, w Krakowie w kościele S. Marka ewang. spoczywający rózinemi łask i cudów znakami słynący, wystawionym piórem do sentymentow i swiadectwo rożnych starodawnych pisarzow i Autorow attemperowanym opisany. W Roku 1736 d. 24 lipca. W Krakowie w drukarni Jakuba Matyaszkiewicza J. K. M. i J. O. J. X. Biskupa Krak ... ordynaryjnego typografa. 4to K. 4, str. 142 i K. 1 (Protestatio auctoris, gdzie wymieniony autor Thomas Strzestewski ordinis ejusdem - i rejestr.)

(inni pisarze: Jan z Trzciany, Gronowski Andrzej 1615, Christophorus Przevorscensis 1605 - Wiwiani Grzegorz

str. 133: Wotum Jana Achacego Kmity do b. Michała Gedroicza 1615 r. (28 wiersz polsk.)

261

Kopydleński Joannes Cristinus Prior generalis per Bohemiam, Poloniam et Lithuaniam Ordinis Can. Reg. BB. MM. de Poenitentia, Praepositus Pragensis ad S. Crucem 1687.

herb zakonu

Kapucyni (Ordo Fratrum Minorum S. Francisci Seraph. Capucinorum)

(Matthaeus de Bascio)

Zakon Kapucynów założony około r. 1525 przez Macieja Baschi Bernardyna potwierdził ich naprzód Klemens VII r. 1525 i 1536 głownie – zwani Fratres Capucini, sprowadzony z Włoch do Warszawy przez Jana III r. 1681; z początku byli rządzeni Kapucyni przez Komisarzy generalnych; dopiero r. 1740 utworzono oddzielną Kustodię polską i przyłączono do prowincyi Czeskiej; a pierwszym polskim Kustoszem był Liborius Graciliensis (Komisarz prowincyi czeskiej 1738–1740) i Kustosze mieli tytuł Komisarzy – R. 1753 na Kapitule jeneralnej Krak. utworzono nową prowincyę polską pod tytułem: SS. Stanisława i Wojciecha. R. 1755 na Kapitule w Krakowie promulgowano nową prowincyję i obrano 1go prowincyała; pierwsza Kapituła prowincyi odbyła się w Warszawie 1756. – R. 1744 w polskiej prowincyi liczono 9 Konwentów – a r. 1795 Klasztorów 25

1) Warszawa (dyec. pozn.) fund. 1681 Król Jan III, kamień węgielny zał. 1683, fundacya dokończona 1693, Kościół pod tyt. Transfigurationis Domini Konsekr. 1704 d. 11 Octobr. (zn. 1863.)

2) Kraków fund. 1696 Albracht Rawicz Dębiński chorąży [illegible] załoz. – Kościół pod tyt. Anuntiationis B. Mariae V. (sive ab Angelo salutat.) Konsekr. 1703 d. 13 Maja 1703.; Domus Lauretana Konsekr. 1719.

dawniej Lewartow

3. Lubartow (dyec. Krak.) f. 1738 Mikołaj (czyli Krzyniecki) Kryzicki skarbnik trębowelski, regimentarz w. kor. (colonellus) z przyczynieniem się Pawła Karola Sanguszki – Kościół pod tyt. S. Laurentii mart. Konsekr. 1751 d. 20 Maji. (istn. 1863)

4. Lwów ~~fund~~ fund. 1708 Adam Mikołaj Sieniawski Kasztelan Krak. z żoną Elżbietą z Lubomirskich. – Kościół ~~pod~~ pod tyt. Immacul. Concept. B. Mariæ V. Konsekr. 1718 d. 21 Maji

5. Winnica (dyec. Łuck.) fund 1745 Ludwik Kalinowski star. winnicki – Kościół pod tyt. S. Mariæ Angelorum Konsekr. 1761 d. 8 Febr. (wystawił go Malinowski starosta dobrzyniowski)

6. Sędziszów (dyec. Krak.) fund 1739 Michał Potocki wojew. wołyn. (dokończyła jego żona 1752) – K. pod tyt. S. Antonii Paduan. Konsekr. 1766 d. 25 Septemb. zoref

7. Olesko (dyec. Łuck.) f. 1740 Sewerin Rzewuski wojew. wołyński – K. pod tyt. S. Josephi sponsi B. M.

8. Rozwadów (dyec. Krak.) f. 1741 Jerzy (ks.) Lubomirski chorąży Koron. – Kośc. p. tyt. Annuntiationis B. Mariæ Konsekr. 1753 d. 14 Octobr.

9. Mariampol (dyec. ~~Krak.~~ lwow.) f. 1742 Kajetan Jan Jabłonowski wojewoda braсł. – Kośc. p. tyt. S. Antonii Paduan.

10. Zbryż (dyec. Kamienieckiej) f. 1744 Adam Tarło starosta gospozyński z żoną Marianną z Mniszków oraz Skałecki z żoną Salomeą z Modrzejowskich – K. p. tyt. Assumptionis B. Mariæ

11) Roziampol zyli Rozanopol albo Ushitug (dyec. Kijowsk.) f. 1747 Rozalia z Zahorowskich Rzewuska? Łoczejowa strażnikowa litew. z corką swą Lubomirska wojewodzina Kijow. — K. pod t. SS. Rosae et Rosaliae Konsekr. 1760 d. 24 Aug.

12) Dunajowce (diec. Kamien. podol.) f. 1751 Józef Potocki Kaszt. Krak. hetm. w. Kor. dokonczył dziedzic syn Stanisław Potocki wojew. poznan. — Kośc. pod tyt. Immaculatae Concept. B. Mariae et S. Stanislai Mart.

13) Lubieszow (dyec. Łuck.) f. 1756 Jan Czarnecki Kaszt. bracław. K. p. tyt. S. Francisci.

14) Zakroczym (diec. płoc.) f. 1756 Józef Młocki star. zakroczym. z mieszczanami — K. p. tyt. S. Laurentii Levitae. (istn. 1863)

15) Włodzimierz (diec. Łuck.) pierwotnie missia fund. 1751 Adam Krasiński biskup kamieniecki ~~Oranski biskup belinenski sufrag. Kamieniecki~~ (zyli raczej Józef Wojna-Orański sufrag. łucki proboszcz włodzimierski) — r. 1760 założona Rezydentia ze składek.

16). Nowe miasto nad Pilicą (diec. Gniezn.) f. 1762 Kazimierz Granowski wojewoda rawsk. — Kośc. p. tit. S. Casimiri.

17) Rywałd (Rehwalde koło Grudziądza dyec. Chełminsk.) f. 1748 (podług innych 1758) Konstancyja z Gniñskich Czapska wojewodzina pomorska wdowa przy kościele już dawniej istniejącym tit. S. Fabiani et Sebastiani mart.; supr. 1823 przez rząd pruski.

18) Ostrog (dyec. Łuck.) f. 1749 Samuel Lubkowski starosta taborowski — Kośc. pod tyt. S. Trinitatis.

19) Konstantynow stary (dyec. łuck.) f. 1750 Janusz Sanguszko marszałek (?) w. lit. (czyli r. 1754) (czyli 1791).

20) Kutkorz czyli Maryanow (diec. lwow.) Missia fund. 1753 Jerzy Łączyński Kasztelan lwowski (B.V.M. ad Nives)

21) Krosno (dyec. przemysk.) fund. 1754 ~~[illegible]~~ Wacław Hieronim Sierakowski i Jan Klemens Branicki Kasztel. Krak. oraz ze składek – Kościół pod tyt. Exaltationis S. Crucis. (fund. podług innych r. 1774)

22) Blizne (diec przemyśl.) f. 1760 Wacław Sierakowski bisk. przemyski – Kośc. pod tyt. S. Michaelis archang.

23) Chodorkow (diec. Kijow.) f. 1763 Kajetan Rościszewski Kanonik Scholastyk Katedr. Kijowsk. – istnieje.

24) Łomża (diec. płock.) Rezydencyja f. 1763 Józef Konstanty Trzaska Kanonik płocki; Hilary Trzaska sędzia łomżyński i inni dobrodzieje (podług innych fund. 1770)

25) Kuna (diec. łuck.) f. 1788 Zachariasz Jaroszyński podstoli bracławski czyli wiśnicki: (podług innych fund 1773)

26) Brusiłow (diec. Kijowsk.) fund. 1790 Felix Czacki podczaszy koron.

27) Lublin (diec. Krak.) fund. 1724 Karol Paweł Sanguszko marszałek w. X. Lit.

28) Niżyn (diec. Kijow.) f. 1748

29) Ląd fundacya nowa w klasztorze cysterskim (istn. 1863)

~~[illegible]~~

264

Kapucynów ustanowił r. 1525 Mateusz Bassius (Ord. Minor. de Observ.) Potwierdzili Klemens VII r. 1528, i Paweł III r. 1535. Ob. Franciszek Seraficzny, ten zakon

OO. Kapucini w Polszcze (Kraków.)

Król Jan III (Sobieski) niemniej zwycięztwy jak pobożnością sławny, po odniesionym pod Wiedniem, nad Turkiem zwycięztwie otrzymawszy wprzód od Papieża Breve, sprowadził z Włoch to jest z Prowincyi Bonońskiej do Kraju naszego Kapucynów 1681. pierwszy Klasztor z Kościołem w Stolicy Królów w Warszawie założył i wymurował im. – Po założeniu Warszawskiego Klasztoru fundacyi przedsięwziąwszy Ci z Ojcowie i Zakonu i Klasztorów w Kraju Polskim pomnożenie, za radą i zezwoleniem Królewskim, postanowili udać się do Krakowa. — X. Antoniewicz pod Chocimem Jan III fundował Kapucynów 1672.

1681 r.

1695 r. Jakoż roku 1695. O. Jan Franciszek z Arezium Generalny na owczas Kommissarz w Polszcze, po pierwszej fundacyi Zakonu swojego w Warszawie, wybrał się w podróż do Krakowa, w towarzystwie O. Bernarda z Sienny i Br. Karola z Uszano, najpierwszy wstęp Jego w drodze do J.O. Xięcia Biskupa Krakowskiego Małachowskiego w Kielcach pod owczas bawiącego, od którego mile przyjęty i wysłuchany w swych żądaniach, otrzymał zezwolenie na fundacyą

Klasztoru

Klasztoru w Krakowie i razem listy z zaleceniem do JMu Księdza Stanisława Szembeka Suffragana swego, by ich przyiął łaskawie w Krakowie, i był im pomocą do rozpoczęcia nowego funduszu.

1695. r. Dnia 4. Sierpnia Roku tegoż wzwyż wspomnieni Ojcowie przybywszy do Krakowa, udali się najprzód do JMości P. Dyonizego Mekotti Obywatela i Radzcy Krakowskiego, któren pod bytnością swoją w Warszawie przyrzekł O. Kommissarzowi iż gdy przybędą do Krakowa, znajdą w domu jego swoje przyjęcie i wszelkie w potrzebach zasiłki, co i w samym zięrto się skutku – Wypoczęwszy w Domu szlachetnego Mekotto po trudach podróży Ojcowie Kapucyni, nazajutrz, tojest 5 Sierpnia udali się najprzód do Kościoła Katedralnego na Zamek, gdzie przed Najświętszym Sakramentem, dziękując Bogu za szczęśliwe do Krakowa przybycie, jednając sobie nadal błogosławieństwa Bozkiego, ku uskutecznieniu nowej fundacyi Himn Te Deum Laudamus wspólnie odmówili. – Po którym O. Komissarz wraz z Towarzyszami swemi, udał się do JMu Księdza Szembeka Suffragana z oddaniem mu listu od JO Księcia Biskupa, tudzież z przełożeniem zamiaru swego – Jakoż za radą, zezwoleniem i staranności JMu Księdza Szembeka Suffragana, tudzież

/. Księdza

Xiędza Proboszcza Kościołka na przedmieściu pod ty=
tułem S. Piotra będącego - Przy tymże Kościołku z
pozwolonym sobie na czas domem tam przemieszkali
OO Kapucyni - Toż dopiero wsparci dobroczynnością
różnych Osób zwłaszcza z Magistratu i Obywateli
Miasta Krakowa, mając przez nich dla siebie zaku-
piony plac, budowlę na nim z ich hojności wysta-
wioną i Kościołek drewniany, przenieśli się z Kościoł-
ka S. Piotra na swoje miejsce - W krótkim czasie za-
łożone zostały fundamenta na Kościół i Klasztor. Ka-
mień pierwszy na Kościół zakładał z wszelką uro-
czystością JO Xiąże Jmć Małachowski Biskup Kra-
kowski, pod tytułem Zwiastowania Maryi, z
tego powodu, iż gdy pierwszy Klasztor w Warszawie
pod tytułem Przemienienia Pańskiego był
założony - zdało się tym Ojcom aby drugi w Polszcze
Kościół najpierwszej tajemnicy Matki tegoż Zba-
wiciela to jest Zwiastowaniu był poświęcony,
co jak się wszystko zgadzało potym z myślą Fun=
datora Dębińskiego Chorążego Zatorskiego ni-
żej dowiemy się. -

Gdy już OO. Kapucyni w wystawionej dla
siebie Rezydencyi przez czas niejakiś mieszkali
a założone na nowy Kościół i Klasztor były

./. fundamenta

fundamenta. – JWn Albrecht Dębiński Cho-
rąży Zatorski bawiąc podówczas w Krakowie,
a słuchając w Kaplicy tych Ojców strasznej Oł-
tarza ofiary, gdy potym oglądał fundamenta
na Kościół założone i usłyszał iż pod tytułem
Zwiastowania Maryi ten Przybytek Święty
jest założony, zastanowiwszy się nad tym, o-
świadczył OO. Kapucynom iż uczynił ślub przed
kilką laty wystawić Kościół na Honor Maryi
pod tymże tytułem, a gdy mu się nie przyszło u-
iścić się z tego, poznaje w tym rozrządzenie Bozkie.
Oświadcza się więc bydź Fundatorem Kościoła
i Klasztoru, co w skutku ziścił, łożąc na to
znaczny wydatek. – A wystawiwszy całkowi-
tą już budowlę, wprowadził w Osobie swojej uro-
czyście do nowego Kościoła i Klasztoru OO. Ka-
pucynów, oddawszy Klucze pierwszemu podów-
czas Zgromadzenia tego Gwardyanowi. – Odtąd
jak był zawsze przychylnym i dobroczynnym ku
temu Zakonowi, Dzieje Klasztorne dla wiecz-
nej pamiątki zapisały u Siebie. – W lat kilka
potym wypłaciwszy dług śmiertelności, jako

fundator

fundator w tymże samym za życia swego wystawionym Kościele pochowany, jako zaświadcza nadgrobek marmurowy. –

Nie od rzeczy będzie wyszczególnić miejsca gdzie się znajdują w Dawnej Polszcze Klasztory OO. Kapucynów – i onychże Fundatorowie

Warszawa. – Jan III. Król Polski . . .

Kraków. – WJMć Pan Albrecht Dębinski Chorąży Zatorski. . . . .

Lwów. – Adam Mikołaj Sieniawski Kasztelan Krak. i Hetman W. Koronny.

Lublin. – JO Książe Paweł Karol Sanguszko Marszałek W. Litewski. . . .

Lubartow. – Mikołaj Krzyniecki Regimentarz Wojsk Koronnych Skarbnik Trębowelski. . . . . .

Olesko. – Józef Sewerin Rzewuski Wojewoda Wołynski. . . . . .

Winnica. – Ludwik Kalinowski Starosta Winnicki. . . . . .

Rozwadow. JO Książe Jerzy Lubomirski Chorąży Koronny. . .

Sędziszow

Sędziszow. Michał Potocki Woje-
woda Wołyński . . . .

Marianpol. J.O. Jan Kajetan Książę
Jabłonowski Woj: Bracławski .

Konstantynow. J.O. Książę Janusz
Sanguszko Ordynat Ostrogski =
Marszałek W. Litewski . . . .

Ostrog. Samuel Łubkowski Starosta
Taborowicki . . . .

Włodzimierz. Ksiądz Józef Wojna O-
rański Suffragan Łucki
Proboszcz Włodzimierski . .

Rozyanpoln. J.O. Księżna Lubomir-
ska Wojewodzina Kijowska wraz
z Matką swoją z Zaborowskich
Pociejową . . . .

Krosno. Wacław Hieronim Sierakow-
ski Arcy-Biskup Lwowski . .

/. Rywato

Rywałd. Konstancya z Gninskich Czapska Wojewodzina Pomorska. . . .

Zakroczym. Józef Młocki Starosta Zakroczymski. . . . .

Łomża. Józef Konstanty Trzaska Kanonik Płocki. . . . . . .

Nowe-Miasto. Kazimierz Granowski Wojewoda Rawski. . . . .

Zbrzyz. Adam Tarło Starosta Goszczyński

Dunajowce. Stanisław Potocki Wojewoda Poznański. . . . . . .

Horodkow. Xiądz Kajetan Rosciszewski Kanonik Kijowski. . . . .

Lubieszow. Jan Czarnecki Kasztelan Bracławski. . . . .

Brusiłow. Felix Czapski Podczaszy Koron:

Kuna. Zacharyasz Jaroszyński Podstoli (Jaroszyński) Wiśnicki. . . . .

269

Klasztor Kapucynów w Krakowie fund. 1699
Albrycht Dębiński chorąży zatorski –
W ołtarzu wielkim obraz piękny Zwiastowania
N. P. Maryi (Kopia obrazu w Florencyi w zakonie
serwitów przez s. Łukasza malowanego) tę
Kopię przez malarza swego nadwornego kazał
sporządzić Kosmus III Medyceusz Książę
Hetruryi i na prośby barona Antoniego
Bruni, Kapucynom w Krakowie darował.
Kościół poświęcił 1703 Kazimierz Łubieński
bisk. krak.

Bitte auszufüllen und einer Buchhandlung zu übersenden.

Von der Buchhandlung

erbitte zur Ansicht:

Expl.	
	Fromm, lateinische Schulgrammatik 2. Auflage. (Verlag von Th. Grieben in Berlin.)
	do. I. Abtheilg. (Formenlehre).
	do. Uebungsbuch für Quarta.

Name und Stand:

Wohnung:

Olesko Kapucynow Klaszt. fund około 1740 Seweryn Rzewuski ?

270

271

Kapucyni.

1. Wrocław z. 1669 generał Heister
2. Schweidnitz z. 1682. Warław hr. Nostitz
3. Neisse z. 1659.
4. Neustadt z. 1653 hrabia Hoditz
5. Brieg z. 1683.

272

Początki życia zakonnego dla nowicyuszow i młodych professow zakonu s. o. Franciszka Kapucynów. Warszawa 1787. 8°. Teol. 6130.

Zwierciadło albo opisa-
nie tureckiej ziemi

złożone od O. X.
Michała Febura de
Novi Francuza Kapu-
cyna missionarza
apostolskie dedykowane
przed tym w Rzymie
Krystynie Alexandrze
Krolowej Szwedzkiej
o Kościele Syrjaskiego z
włoskiego ~~na~~ języka
na Polski od X. Daniela

o najlepszy gorki
ki w 2 tomach
o dr Chrze czyli
ś. Wal. – jak się
łączonego nakła:
gu przekonać

<u>Fessler</u> Ignacy Aureli ur. 18 maja 1756 w Czuren-
dorf (Zurany) w Węgrzech, syn niemieckiego oberzysty, wstą-
pił r. 1773 do zakonu Kapucynów pod imieniem Innocentius w Budzie; wyświęcony
r. 1779. Będąc w Wiedniu w klasztorze, r. 1782 d. 23 lutego
otrzymał od gwardyana rozkaz dysponowania na śmierć
zamkniętego w podziemiach klasztornych przez 52 lat laika
Nikomedesa. Fessler doniósł o tem tyraństwie cesarzowi
Józefowi II, wskutek czego robiono we wszystkich klaszto-
rach poszukiwania. Przy wolno-myślnych urządzeniach
Józefa II ledwo mu się udało wydobyć się z ~~tego~~ klasz-
tornych. Mianowany d. 6 Listop. 1784 lektorem, a d. 11
Listopada professorem oryentalnych języków i hermeneu-
tyki przy nowo otwartem uniwersytecie we Lwowie, dra-
matem niemieckim „Sidnej" wystawionym na scenie d. 26
Stycznia 1788 we Lwowie, ściągnął na siebie zemstę nieprzy-
jaciół. Tragedia „Sidnej" z czasów Jakóba II króla angielsk.
podaną została przez lwowskiego dyrektora Tosskani do cen-
zury konsyliarza Dornfelda i pomimo iż pozwolenie cenzury
otrzymała, denuncyował exjezuita Liganig dzieło to jakoby
zawierało satyrę na religię i na Józefa II cesarza. Gdy wskutek
tego gubernator Józef hr. Brigido miał zamiar uwięzić Fesslera;
~~tenże ostrzeżony~~ o czem wcześnie ~~[illegible]~~ prof. Sede lekarz nadwornego
gubernatorskiego, ostrzegł Fesslera, który dostawszy
na drogę 40 dukatów od hr. Józefa Rzewuskiego, ~~[illegible]~~

Ob: Dr. Fesslers Rückblicke auf seine siebzigjährige Pilgerschaft. Breslau 1824. 8o
Hist. literat.

d. 2 lutego 1788 umknął z cihaczem do Wrocławia. R. 1791 tułając się zagranicą przeszedł na wyznanie luterskie i pojął żonę. R. 1810 osiadł w Rossyi, w Saratowie. R. 1819 mianowany biskupem kościoła ewangelickiego w Rossyi † 18 maja 1839 w Petersburgu. Fessler napisał we Lwowie: 1) Anthologia hebraica e sacris Hebraeorum libris deprompta, adjecta versione latina et adnotationibus. Leopoli 1787. 4to 2) Institutiones linguarum orientalium, Hebraicae, Chaldaicae, Syriacae et Arabicae, cum Chrestomathia arabica J. G. Eichhornii Pars prior. Vratislaviae 1787. (Część druga obejmująca gramatykę chaldejską i arabską, wyszła tamże 1789) — 3) Sidney, ein Trauerspiel in 5 Aufzügen. Köln 1788. 8o (druk właściwie w Wrocławiu u Korna) 3) Dr Fesslers Rückblicke auf seine siebzigjährige Pilgerschaft. Breslau 1824 (Korn) — 1826. 8o 2 Zdr. — drugie wydanie: Leipzig 1851. Dzieło to daje ciekawy (p. 184) obraz miasta Lwowa w zeszłym wieku. Autor opisuje w nim swój przyjazd do Lwowa d. 9 Marca 1784; professorów uniwersytetu: Ignacego Martinovich exfranciszkana prof. fizyki (ściętego w Budzie 1795), Antoniego Angełłowicza rektora seminarium ruskiego, Skorodyńskiego prof. theologii pastoralnej, Samuela Vulcan spiritualnego seminar. rusk. później biskupa grecko-unick. w Grosswardein, x. Rwitschka rektor seminar. łacinsk (później dziekan w Zwittau), Jan Finsiger prof. histor. kościeln. (kanonik w Pełnia), Wincenty Dèhanics dominikan prof. dogmatyki; Domosławski dominikan prof. moralnej teologii, x. Józef Rotter prof. hermeneut. i greck. języka, Rajmund Pelz cysters prof. teologii polemicznej. Gubernatorem Galicyi był Józef hr. Brigido, feldmarszałkiem Josias książe Sasko-Koburgski.

275

Ernst Traugott v. Kortum (ur. w Bilsku 22 sierp. 1742 † w Lwowie d. 2 lut. 1811) wykształciwszy się w gimnazyum w Cieszynie a w filozofii w Królewcu, był najprzód w służbie pruskiej a potem w szlezwicko holsztyńskiej a od r. 1773 – 1785 tajnym sekretarzem dworu warszawskiego. R. 1785 wezwał go cesarz Józef II do Lwowa na konsyliarza gubernialnego; r. 1800 mianowany radcą dworu i administratorem dóbr koronnych. Wydał 1) Magna charta von Galizien oder Untersuchung der Beschwerden des galizischen Adels polnischer Nation über die beste Regierung. Jassy 1790. 8o 2) Über Juden. 8o (Ciekawe o nim szczegóły na dworze polskim podaje Hagen w swej autobiografii) – Jan Bretschneider bibliotekarz zazdrosny o którym Fessler przytacza jezuickie przysłowie „Criminari audacter, semper aliquid haeret" – Fessler dawał lekcyje hebrajskiego języka hr. Józefowi Rzewuskiemu, który miał piękną bibliotekę, galeryą obrazów i zbiór

Korytko Emil † 1840

Magni Valerianus 276

Delineatio colloquii inter Valerianum Magnum Capuccinum et Legatum, ut ferebatur, Caesarium et Henricum Nicolai Philos. Profess. in Gymnasio Gedanensi die 1 Febr. Anno 1656 horis antemeridianis. Francofurti ad Moenum, typis Wendel Moewaldi. 4to Kart 12 (Disputa de Primatu Petri et conse- quenter Pontificis Rom. – której treść jak się zdaje wydał Henryk Nicolai).

277

Valeriani Magni Fratris Capucini Logica Virgini Deiparae dicata. Varsaviae, in officina Petri Elert S. R. M. Typographi 1648. 8vo Kart 2, str. 183 i K. 2.

278

Piatoli Scipio kapucyn rodem z Florencyi którego Księżna Lubomirska przywiozła na guwernera do syna, lektor ~~[illegible]~~ i sekretarz Króla Stanisława Augusta 1788

Zakon Karmelitów ~~[illegible]~~ założony przez Eliasza proroka około 930 przed narodzeniem Chrystusa; zakon karmelitów bosych r. 1562 przez zakonnicę Teresę Św. Karmelitankę założony. R. 1604 przez niemcy idąc do Persyi karmelici bosi 4 przybyło do Polski przyjął ich Julius Rangonus nuncyusz papieski a ponieważ wtedy w Moskwie wojna była czekając na spokój pozostali w Krakowie. Karmelita Fr. Paulus Krolowi i Panom znacznieyszym dał szkaplerz P. Maryi Karmelitańskiej. Vicarius metropolitae Ruthenorum ~~[illegible]~~ Vilnensis żądał Missionarzy Karmelitańskich wcelu unij przyśpieszenia. Lecz pierwszy klasztor założono r. 1605 d. 28 Novembris.

T. I p. 373.

Historiae generalis fratrum discalceatorum ordinis B. Virginis Mariae de monte Carmelo congregationis S. Eliae Tomus primus a R. P. F. Isidoro a ~~S.~~ Sancto Joseph primum collectus et inceptus tum a R. P. F. Petro a Sancto Andrea auctus atque completus. Romae ex typographia Philippi Mariae Mancini 1668. fol.

Karmelici bosi (reformowani)

(Fratres discalceati ordinis B. V. Mariae de monte Carmelo)

Wiadomości o fundacyjach w dziele: Scutum antiquitatis Carmelitanae. Vilnae 1741. 4to. pag. 333–339.

Założeni r. 1562 przez zakonnicę S. Teresę (S. Jana od Krzyża 1582) w Hiszpanii; potwierdzeni od Grzegorza XIII i Syxta V (Pius IV r. 1582); do Polski wprowadzeni r. 1603. Podzieleni r. 1737 na dwie prowincye polską i litewską. Od r. 1580 mają oddzielnego generała zakonu.

R. 1741 w Polsce i Litwie liczono konwentów 20.
R. 1744 liczono w 2 prowincyjach
a) polskiej konwent. męsk. 11, panień. 5.
b) litewskiej " " 5, rezydencyj 3, panień 3.

Prowincya polska (S. Spiritus) Immaculatae conceptionis et – Nowicyat.

1. Kraków (S. Josephi extra moenia) (na przedmieściu Wesoła f. 1605 Bernard Maciejowski biskup. krak. właściwie Maciej Pstrokoński bisk. przemyski. Wawrzyniec Justimonti.
podł. Scutum antiquitatis założeni 1606 przez Zygmunta III i Macieja Pstrokońskiego.
f. 1634 właściwie Tomasz Oborski sufragan krak. biskup laodycki.

2. Kraków (S. Michała) w mieście (podł. Scutum fund. 1618 d. 25 Laz. Kanonicy Krakow.) f. 1618 (ze składek) mianowicie Stanisław (Andrzej) Brzechfa. właściwie Piotr Gębicki bisk. krak. Łukasz Dąbski kan. krak. Tylicki. Szczyński. Zebrzydowski. Łowodowski.
f. właściwie 1611 Piotr Tylicki biskup Krak. Mikołaj Zebrzydowski wojew. Krak. Andrzej Szczyński kasztel. bełsk. Hieronim Łowodowski archiprezbiter.

3. Lwów (S. Michała) na przedmieściu Krakows: Kiem f. 1614 Jan Lachodowski (podł. Scutum fund. 1614 Jacek Kliński) kasztelan wołyński (z cudownym obrazem Bogarodzicy)

4. Przemyśl (S. Teresiae) f. 1620 Marcin Krasicki wojewoda podolski

5. Wiśnicz (Salvatoris) d. Krak. f. 1630 Stanisław Lubomirski wojew. krak.

6. Berdyczow (d. Kijowsk f. 1630 Jan Tyszkiewicz wojewoda Kijow. w zamku (Desertum S. Eliae) - Eremus

(podt. Scutum, fund. 1633) 7. Czerna (d. Krakow. f. 1637 Agnieszka z Tęczyńskich Firlejowa wojewodzina Krak.

8. Kamieniec podolski (d. Kamieniec. (N. P. Marji zwycięzkiej) od Turków 1673 do 1699 f. około r. 1649, zniszczeni przeniesieni r. 1673 na inne miejsce: r. 1708 byli w Kamieniu)

9. Wisniowiec (d. Luck. f. 1722 Michał nowy Jeremiasz xiąże Wisniowiecki

(Assumptionis B. Mariae) na krakowskiem przedmieściu

Fr. Radziejowski Michał prymas 10. Warszawa (d. poznan. f. 1642 Wojciech Wessel podczaszy kor. a podług Sobiesurańskiego) f. 1639 Cecylia Renata Krolowa.

(Anuntiationis B. Mariae - Mariomontanus) 11. Zagorze (d. przemys. f. 1705 Jan Franciszek Stadnicki wojewoda wołyński. (f. 1725 podt. Scutum) supr. 1831.

Zakrzew (w Polsce) istn. 1842 (rezydencya)

12. Milatyn d. lwow. f. 1740 Teresa z Karsnickich Tęczyńska kasztelanowa lwow. (z cudownym obrazem P. Jezusa u Krzyżow.)

Korsowicz (jest na Mappie)

13. Lublin d. Krakow. rezydencyja prowincyj polsk.

~~Pilzno (przez Szwedow?) obdarł r. 184... podczas powstania?~~

14. Narodycze (nowe d. Kijowsk (w wojew. Kijowsk.) f. 1748 Michał Lausza chorąży Kijowski (koło Owrucza) (Kurier polski 1749 Nr. 633) supr. przed r. 1832

15. Kupin (w dyec. Kamieniec.) fund. po r. 1742. - istniał 1773 podobno fundacyi Stadnickich. fund. 1747 Mikołaj ~~Xawery~~ Stadnicki podkomorzy podolski.

Podług spisu z r. 1804 istniały (12) klasztory w Rossyi w dyec. wileń. 7 w kamieniec. 2. w mińskiej 3 (w mohilew. i żmudzk. ~~[illegible]~~ łuck. nic)

Spis z r. 1832 wymienia supprymowane klasztory Budhaje, Łoszmianą, Słobodzk.

Prowincya litewska. (S. Casimiri)

utworzona 1737

(Virginis Mariae de Monte Carmelo)

1. Lublin (d. krak. f. 1610 (Mikołaj Jan Daniłowicz podskarbi w. kor.)
   (S. Josephi)
2. Poznań d. pozn. f. 1619 Stanisław Stryjkowski
3. Wilno (d. wileń.) za Wilią S. Teressy ~~[illegible]~~ (Rezydencyja) odnowiona 1739. za miastem, f. 1695 ~~[illegible]~~ Szymon Karol xiąże Ogiński miecznik litewsk. z żoną Marcianną. właściwie przed 1650 Stefan Pac kanclerz w. lit. ~~[illegible]~~ Dubowicz)
4. Wilno (S. Maryi) ~~[illegible]~~ przy Ostrej bramie w mieście f. 1626 Ignacy Dubowicz i Stan. Pac burmistrz wil. ~~[illegible]~~
5. Głębokie albo Głębokie (w powiecie dziś mińskim) miasteczko czyli ~~Hłembokie~~ (d. (Assumptionis B. Mariae) f. 1642 Józef Korsak wojewoda mścisławski. (d. mińsk) dyec. (f. 1644 ~~[illegible]~~)
6. Grodno (Exaltationis S. Crucis) f. 1673 (Andrzej Kotowicz kasztelan wileński.
7. Czauny d. f. 1707 ??? Bziemblowski sędzia powiatu wiłkomierskiego

(Rezydencya) 8. Antolepty czyli Jezumont d. około 1740 f. (Jan Strutyński kasztelan inflanski

(Rezydencya) 9. Pińsk d. łuck. f. Szymon Ossowski (d. mińsk.) Stanisław Szyjski i Daniel Owsiany (przed r. 1747)

dyec. wilen. 10. Stare-Miadzioły miasteczko (w powiecie wilejskim) d. f. (Antoni Koszczyc starosta zarzecki, kościoł poświęcony 15 augusta 1754. (istn. 1832) (dyec. mińsk) supr. 1837 oddany Bazyliankom z mińska przeniesionym dyec. wilen.

(Rezydencya) 11. Kowno 1716 f. (Krzysztof Szczyt kasztelan smolenski z żoną Anną Zawiszanką i Oziembłowski (fund. 1707 podł. scutum)

12. Władysławow czyli Nowe miasto (Neustadt) przy ujściu rzeki Szyrwinty do Szeszupy w starostwie jurborskim, powiecie Kalwaryjskim, dyecez. żmudzk. fund. 1644 Cecylia Renata Krolowa polsk. (Ob. Pamiętnik religijno-moralny)

13. Gryszkobuda (filia klasztoru władysławowskiego) fund 1801 ze składek.

Karmelici bosi (reformowani)
(Fratres discalceati Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo)

Założeni r. 1562 przez zakonnicę S. Teresę od P. Jezusa i S. Jana od Krzyża r. 1582 – potwierdzeni od Piusa IV r. 1582, oraz od Grzegorza XIII i Syxta V; – sprowadzeni z Włoch do Polski przez Zygmunta III r. 1603. – Najprzód tworzyli jedną prowincyję polską; rozdzieleni r. 1737 na dwie prowincye a) polską (S. Ducha) i b) litewską (S. Kazimierza). – Ob: Scutum antiquitatis Carmelitanae inexpugnabile ... oppositum a quodam Carmelita discalceato. Vilnae, typis Acad. S. J. 1741. 4° ~~140~~ kart 28 str 340 i K. 5 na str. 333 Wiadomość o prowincyi polsk. i litewsk. – Filip od S. Trójcy: Ozdoba Karmelu zakonnego. Lublin i Kraków 1746–1747. fol. 3 tomy i dodatkowy tom: Konterfekt życia przykładnego z Ozdoby Karmelu zakonnego kopiowany. Kraków 1747. fol. (tłomacz i autor Onufry od Wniebowzięcia N. Panny Osmolski Karm. bosy.)

Prowincya Polska (S. Spiritus)

1. Kraków (Immaculatae Conceptionis et S. Josephi – extra moenia) na przedmieściu Wesoła f. 1606 Zygmunt III i Maciej Pstrokoński bisk. przemysk. (Nowicyat)
2. Lwów (S. Michaelis Archang.) f. 1614 Jacek Kluński. supr 1784
3. Kraków (S. Michaelis et Josephi) w mieście f. 1618 d. 25 Październ. Kanonicy Krak.
4. Przemyśl (S. Theresiae) f. 1620 Marcin Krasicki wojewoda podol.

supr 1780

5) Wiśnicz (Salvatoris) f. 1630 Stanisław Lubomirski wojewoda krak, hetman supr 1783

6) Berdyczów f. 1630 Janusz Tyszkiewicz wojewoda Kijów. star. żytomir. (w zamku własnym. supr 1867

7) Czerna (Desertum S. Eliae) f. 1633 Agnieszka z Tenczyńskich Firlejowa wojewodzina krak. (Erem - 3 mile od Krakowa)

supr 1864 8) Warszawa (Assumptionis B. Mariae V.) f. 1642 Wojciech Wessel cześnik Koron. a Michał Radziejowski prymas. dokończył fundacyi.

(S. Mariae de victoria)

9) Kamieniec podolski (N. P. Maryi zwycięzkiej)

supr 1866 fund. około r. 1649 1653, zniszczony od Turków 1673 d. 1 listopada, potem w innem miejscu odbudowany.

10) Wiśniowiec nowy (S. Michaelis) f. 1722 Michał (Jeremiasz) xiążę Wiśniowiecki. supr 1832

11) Zagórze (Annuntiationis B. Mariae V. - Marianomontanus) f. 1725 Jan Franciszek Stadnicki wojewoda wołyń. (dyec. przemysl.) supr 1831

Klasztory Karmelitanek bosych r. 1741

1) Kraków (S. Martini) w mieście f. 1612 Konstancyja Myszkowska sprowadziła zakonnice z Belgii.

2) Kraków (S. Matris Theresiae et S. Joannis a Cruce) na Wesołej f. 1713 Jan Szembek kanclerz w. Kor.

3° Lublin 3) Lublin (Conceptionis B. Mariae) f. 1653 Zofia z Tenczyńskich Daniłowiczowa podskarbina w. Kor.

4) Lwów (Assumptionis B. Mariae) fund. Theresia a Jesu Marchocka w tamże 1641 Jakub Sobieski z żoną Teofilą

5) Warszawa (S. Spiritus)

Prowincya litewska (S. Spiritus). r. 1741

1) Lublin (B. Mariae V. de monte Carmelo) f. 1610 fund.
mieszczanie supr. 1864

2) Poznań (S. Josephi) f. 1619 Stanisław Stryjkowski.
supr. 1831

3) Wilno (S. Theresiae) f. 1626 Stan. Pac (podkanl. W. X. lit. wystawił kościoł) i Ignacy
Dubowicz burmistrz który zbudował klasztor supr. 1832

4) Głębokie (Assumptionis B. Mariae V.) f. 1644 Józef
Korsak wojewoda mścisław. supr. 1864

5) Grodno (Exaltationis S. Crucis) f. 1673 Kotowicz
supr. 1864

6) Wilno za Wilią (Zawilanensis) f. 1695 (Szymon) Karol xią-
że Ogiński miecz. litew. (wojew. mścisław. z żoną Teresą Wojnianką) odnowiony 1739. po (Residentia)
pożarze przez Marcyana Ogińskiego wojewodę witebsk.

7) Kowno (S. Crucis) f. 1707 Ozięblowscy (z żoną Marcyanną Dąbrowską) i Szczyto-
towie (Residentia) podług Balińskiego Star. Pol. III f. 1716 d. 4
września Krzysztof Szczyt kasztelan smoleń. z żoną Anną z Zawiszów.

8) Antolepty podług Afanasjewa kościół murow. r. 1685. czyli Jezumont (w dawn. dyec. wileń.) f. 1740 Jan
Strutyński kasztelan inflant. (Residentia) dziś w dyec. żmud.

9) Pińsk — supprymow. 1832 i r. 1851 obrócony na cerkiew prawosławną
f. 1734 Szymon Ossowski, Stanisław
Szujski, (podsędek piński) Daniel Owsiany i inni. (Residentia) supr. 1832

10) Gudohaje w dyec. wileń. f. 1767 Józef Wojna oboźny połocki z żoną Ludwiką z Sulistrowskich (z obrazem cudownym P. Maryi) supr. 1832. supr. 1832

Klasztory Karmelitanek bosych r. 1741

1) Lublin (S. Josephi) f. 1624 Katarzyna z Kretkowa Ligęzina

2) Poznań (S. Josephi) f. 1665 Czarnkowska wojewodzina Łęczycka.

3) Wilno (S. Josephi) fund. 1635 Pacowa podkanclerzyna litewska.

Karmelici Bosi, od ś. Teresy mają początek, których ustawy potwierdzili r. 1580 Grzegórz XIII, a r. 1593 Klemens VIII.

284

Karmelici bosi w dyecezyi Mińskiej: 1) Głębokie (miasteczko) fund. 1642 Jan Korsak wojewoda mścisławski
2) Pińsk. 3) Miadzioł. 4) Mińsk.

285

286

Kornjakt Konstanty fundował klasztor Karmelitów w Wyszakowie z Ossolińskiej wojewodzianki Sendomirskiej (~~córki Karola~~ ?) zostawił syna Karola Franciszka na Białobokach, Żórawicy. † 1672 w Marcu. Z żony Katarzyny Bełzeckiej wojewodzianki podolskiej zostawił syna (?) – Siostra Karola za N. którego syn starosta piotrkowski 1672.

(Frezer ?)

Ob. Bonawenture od S. Stanisława Karm. bosy: Prezent znamienitych cnót i heroicznych dzieł Karola Franciszka na Białobokach y Żórawicy Korniakta Niebu od śmierci oddany, Kazaniem pogrzebowym w Przemyślu R. 1672 d. 4 m. Kwietnia.
w Lwowie w druk. Jakuba Mościckiego Phil. Doct. 1672. 4º K. 22.

287

1661 d. 20 Januarii Cracoviae – Joannes Casimirus rex habito respectu desolationis ~~monasterii~~ conventus Carmelitarum discalceatorum (Immaculatae Conceptionis B. Mariae) Novitiatus Cracov. eidem monasterio locum in quo situm erat molendinum dictum in Arenis extra Muros Cracov. – de quo notificat Hieronymum Wierzbięski palatinum Brestensem Cujav. Magnum Procuratorem Arcis Crac. ~~Dzieje Gornickiego~~

Kolecki Dominicus Anton

Art. 1736, Dr. Phil 1739 in Univ. Crac.

1) Eurippus philosophicus gem
honoris eruditae in praemium virtut
laureae Candidatorum proferens, dum
Phil. Baccalaurei renuntiarentur, poetico
apertus A. 1736 d. 14 m. Aprilis. Cracovi

288

1621 Confirm. fund
1626
Karmelitów bosych w Wilnie

(Konstytucye)

Data	Nazwisko pożyczającego:
	Żygmunt Wyrobek
	Nazwisko ręczyciela:

Tytuł dzieła.

Streszczenie najważniejszych dzieł lit. polskiej

Sławniejsi Karmelici bosi w Polsce

Agataniol od S. Teresy (po świecku Alexander Maxymi=
lian Pinocci) ur. 1654 w Krakowie, syn Hieronima Pinocci
i Magdaleny Koberowny, kształcił się w Akademii Krak.,
wstąpił do zakonu 1671, lektor + 1734 w listopadzie w Krakow.
Konwencie S. Michała. (Konterfekt str. 306.) (Jocher II. st. 69)

Agataniol od Zbawiciela (po świecku Alexander Chodowicz)
ur. 1625 w Krakowie, syn Adama i Jadwigi Chodowiczów,
~~agnell~~ kształcił się w Akademii Krak. wstąpił do zakonu 1641
dla wykształcenia się posłany do Rzymu, był przeorem w Krako=
wie, Lublinie, Warszawie, + 1694 d. 4 Kwietnia w Krakowie.
(Konterfekt str. 258)

Agnell od Ofiarowania Maryi, kaznodzieja 1790–1795 w
Krakowie.

Alexander a Jesu Maria (po świecku Andrzej Kochanowski)
ur. 1618, syn Marcina Kochanowskiego podstarościego radomsk.
i Anny Święcickiej, wstąpił do zakonu 1634, sławny kaznodzieja
+ 1667 d. 15 Października. (Ob. Przyjaciel ludu leszn. Rok III 1837 Nr. 38
str. 303) (Jocher II str. 73)

Alexander ab Immaculata Conceptione B. M. V. kaznodzieja w
Krakowie 1684. (Jocher II str. 70)

Alexy od S. Bernarda (po świecku Marcin Jazewicz) ~~[illegible]~~ w Lubli=
nie, syn Mateusza i Elżbiety Jazewiczów r. 1584 urodzony, zo=
stawszy magistrem w Akademii Krak. puścił się dla słuchania
medycyny do Włoch, gdzie r. 1606 w Rzymie wstąpił do zakonu
+ 1608 w Genui jako świątobliwy. (Ozdoba Karmelu III. 59)

Ambroży od Wniebowzięcia N. M. P. (po świecku Michał Oża=
rowski) ur. 1687 w Żernikach z ojca Mścisława Ożarowskie
go stolnika Krak. i matki Teofili Wiszowaty, wstąpił do zakonu
1704 w Krakowie, + 1713 w Lublinie, jako lektor, sławny z pobożności.
(Konterfekt str. 391.

Antoni od S. Ducha r. 1746.

Chrzciciela
Antoni od S. Jana (ur. 1593 we Lwowie, syn malarza oro=
miańskiego, poświęciwszy się malarstwu zwiedził r. 1617 Włochy
i Rzym. R. 1619 wstąpił w Lublinie do zakonu, przyjęty za
laika (donata), gdyż niemając nauk wyższych niemógł być
chorystą. Malował obrazy święte dla konwentów. Umarł d.
30 Sierpnia 1622 dotknięty morową zarazą w konwencie kra=
kowskim. (Konterfekt str. 130)

Anastasius a S. Trinitate, pisarz dzieła filozoficznego we Lwo=
wie r. 1751.

Arnoldus a Jesu Maria, autor w Krakowie r. 1682–1687.
(Jocher II st. 71)

Balcer od S. Agnieszki (po świecku Jan Łemiński) urodzo=
ny w województwie płockiem r. 1676, służył najprzód wojsko=
wo; wstąpił do zakonu r. 1705 w Wiśniczu, przyjęty za laika
(donata); utworzył w Wiśniczu z poddanych klasztornych mu=
zykę kościelną; + 1735 r. w klasztorze wiśnickim. (Konterfekt str. 393)

Bonawentura od Św. Jędrzeja (po świecku Jędrzej Winkler)
urodzony r. 1580 w Poznaniu, służył najprzód na dworze Wła=
dysława IV Króla pol.; r. 1619 wstąpił do zakonu; będąc kilkakrot=
nie przeorem, r. 1655 obrany prowincyałem + 1663 w Krakowie
w konwencie nowicyackim. (Konterfekt str. 209)

Bonawentura od S. Stanisława (po świecku Stanisław Frezer)
ur. 1638 w województwie krakowsk., syn szlachetnego Jana Fre=
zera i Barbary Szczepanowskiej; kształcił się w akademii
krak.; r. 1655 wstąpił do zakonu, był przeorem w Przemyślu,
wreszcie prowincyałem + 1687 d. 3 Stycznia w Warszawie. Słynny
kaznodzieja miał brata zakonnika i 3 siostry karmelitanki
bose. (Konterfekt str. 156)

Bonifacy od S. Cypryana (po świecku Piotr Gątkiewicz) ur. 1642
w Wiśniczu, wstąpił do zakonu r. 1663, pobożny + w Krako=
wie w konwencie S. Michała. (Konterfekt str. 390)

Brokard od S. Idziego (po świecku Tomasz Skalski) ur. 1697
w Klikowie w województwie krak., syn Wawrzyńca i Maryan=
ny Skalskich, kształcił się w akademii krak., r. 1717 wstąpił do
zakonu, będąc lektorem + 1737 d. 10 Maja w Krakowie w kon=
wencie S. Michała. (Konterfekt str. 383)

Cypryan a Jesu Maria (po świecku Józef Stefanowicz) ur. 1666 w Wiś=
niczu, kształcił się w akademii krak., wstąpił do zakonu r. 1682, + 1716
d. 10 Grudnia jako przeor w konwencie S. Michała w Krakowie
(Konterfekt str. 298)

Conradus a S. Georgio, pobożny + 1672 w Wilnie.

David a S. Sacramento, pobożny + 1677 w Wilnie.
Didacus a S. Sacramento + 1584 jako męczennik w Kongo spalony.
Effrem a Nativitate B. V. M. pobożny + 1721 na Litwie.

Elias a S. Francisco, Zdliński, teolog. autor + 1747 mając przeszło 90 lat.

Elisaeus a S. Maria, poeta autor 1650.

Emanuel a Sapientia + 1675 jako męczennik w Celebes (pod ług innych zabity w niewoli 1675, od Turków)
Eugenius a Cruce, pobożny + 1669 w Wilnie.

Eugenius a S. Joseph (po świecku Jakob Prunowski) ur. 1649 w województwie wileńsk. wstąpił do zakonu w Wilnie 1671, prowincyał pobożny i surowy + 1715 d. 5 Września w Krakowie, w Konwencie S. Michała in opinione sanctitatis. (Konterfekt, str. 290).

Ferdynand od Wniebowstąpienia Pańskiego (po świecku Władysław Gaszyński) ur. 1678 w Księstwie Siewierskiem, wstąpił do zakonu 1687, studiował nauk w Rzymie i Neapolu, przeor lubelski, pobożny + 1714 w Lublinie. (Konterfekt, str. 391).

Franciscus a Purificatione B. V. M. (po świecku Mikołaj Tyszkiewicz) pobożny + 1677 na Litwie.

Gabriel od Opieki S. Józefa Jakubowski, kaznodzieja (autor 1792–4) 1790, później kanonik honor. przemyski, proboszcz w Mościskach + 20 Maja 1819.

Gaudenty od S. Ducha (po świecku Stanisław Zacherla) ur. 1684 w Krakowie, syn Gaudentego Zacherli rajcy krak. i Zofii, kształcił się w Akademii krak., wstąpił do zakonu r. 1701, podprzeorzy lubelski, kaznodzieja + 1739 d. 21 Marca. (Konterfekt, str. 392)

Georgius a S. Adalberto (po świecku Stanisław Brzostowski) prowincyał, pobożny + 1721. (Obacz Jerzy od S. Wojciecha)

Gerard od Św. Aniołów (po świecku Jan Głuchowski) ur. 1619 na Kujawach w województwie pomorskiem, syn Stanisława Głuchowskiego i Doroty Kossówny, wstąpił do zakonu 1641, wyświęcony w Rzymie, przeor krakowski, wybudował Kościół Nowicyatu i Klasztor na Wesołej, prowincyał + 1695 d. 26 Kwietnia w Konwencie nowicyackim w Krakowie. Ciało jego pozostało niezepsute. (Konterfekt, str. 214)

Grzegorz od S. Ducha Trześniewski, lektor w konwentach lubelskim, lwowskim i warszawskim 1756–1767, histo: ryk, kaznodzieja autor.

Hier~~[illegible]~~ (emias) a Cruce, pobożny + 1716 w Wilnie.

Hieronymus a S. Hiacyntho (po świecku Jędrzej Cyrus) ur. 1603 w Krakowie, syn Samuela Cyrusa i Doroty Pis: panowny, kształcił się w Akademii Krak., wstąpił do zako: nu 1618, nauk teologicznych słuchał we Włoszech, wyświę: cony 1627 na kapłaństwo, pierwszy przeor warszawski, prowincyał był na Colloquium charitativum w Toruniu, sławny kaznodzieja i autor wielu dzieł: wydał w Krakowie Moliny Instrukcyę Xięży, dzieło polemiczne przeciw Hülsemanowi pastorowi luterskiemu i t.d. + 1747 d. 26 Styrznia in opinione Sanctitatis. (O[illegible] str. 419)

Hieronymus a Jesu Maria (po świecku Jan Drzewiecki) ur. 1625 w województwie lubelskiem, syn Jerzego Drzewiec: kiego i Anny Balowny, za młodu służył wojskowo, wstąpił do zakonu 1651, wyświęcony na kapłana 1652, udał się do Rzymu, skąd 1662 wysłany na missie, był najprzód przeorem konwentu w Goa w Indyach wschodnich, potem w Ispahanie w Persyi; wró: ciwszy do Polski 1679 został najprzód przeorem nowicyatu krakowskiego i r. 1682 prowincyałem. Przetłomaczył z łacińskiego i włoskiego Ludwika z Granaty Medytacye, Ceremoniarz Karmelitanek, Historyę zakonu Karmelitańskiego i inne. + 1695 d. 5 lipca w Lublinie. (Konterfekt str. 225)

Hilary od S. Bazylego, kaznodzieja autor we Lwowie 1757

Hilaryon od S. Grzegorza, historyk autor, w Wilnie 1761

Napisał: Wiadomość o N. P. M. Ostrobramskiej, wydał powtórnie Hieronim od S. Rajmunda w Wilnie 1823.

Hilaryon od S. Jana Chrzciciela (po świecku Sebastyan Głuszecki) ur. 1605 w Sieciechowie, wstąpił do zakonu 1620, pobożny, + 1652 w Piaskach na powietrze in opinione Sancti: tatis. (Konterfekt str. 135.)

Hilaryon od Ń. Sakramentu, ~~[illegible]~~ Falecki kaznodzieja w Lubli: nie 1729, autor książki do modlenia: Wojsko affektów rekreatowych. Poczajów 1739. 4°.

Hilarius a S. Joseph + 1655 zabity od Kozaków

Hilarius a Matre Dei, pobożny + 1682 w Wilnie.

Hilarius a S. Sacramento, pobożny w Wilnie + 1624.

Jacek Jędrzej od Wniebowzięcia N. P. M. z, Polak wstąpił r. 1605 do zakonu w Krakowie, r. 1614 pojechał do Rzymu na nauki zakonne, przeor lwowski, pobożny + 1621 w Warszawie. (Ozdoba III. str. 105)

Jakób od Oczyszczenia N. P. M. Piotrkoński, synowiec Macieja Piotrkońskiego biskupa przemyśl., kształcił się w Akademii Krak., wstąpił do zakonu r. 1609, pobożny, napisał Wykład reguły karmelitańskiej i Trenów Jeremiasza + 1632 d. 18 Kwietnia w Lublinie. (Ozdoba III str. 225 - Jocher II. 73).

Jan Kanty od N. P. Maryi, kaznodzieja, autor r. 1745.

Jędrzej a Jesu (po świecku Jędrzej Brzechwa) ur. 1584 w Brzesku w województwie krak., syn Jana Brzechwy, synowiec opata tynieckiego. R. 1599 wyjechał z Kardynałem Jerzym Radziwiłłem do Rzymu, gdzie r. 1602 wstąpił do zakonu, otrzymawszy imię Bruno a Jesu, które potem zmienił na Andreas a Jesu, r. 1609 otrzymał w Genui święcenie kapłańskie, jako wizytator klasztorów bawił w Kolonii, r. 1615 w Antwerpii, r. 1617 w Bruxelli, skąd r. 1618 wrócił do Polski; r. 1629 napisał książkę: Wnętrzności miłosierdzia Boga, przetłomaczył na łacińskie z hiszpańskiego Księgi Jana od Krzyża, wydał Życie Alexego od S. Bernarda i inne, + 1640 d. 29 Kwietnia in opinione Sanctitatis. (Ozdoba III str. 285) (Jocher II str. 70).

Jerzy od S. Wojciecha (po świecku Stanisław Brzostowski) ur. 1648 w województwie rawskiem, kształcił się w Akademii Krak., r. 1668 wstąpił do zakonu, był przeorem w Wiśniczu, ~~[illegible]~~, Wilnie, ~~[illegible]~~, Warszawie, obrany prowincyałem + 1721 d. 29 Czerwca w Rzymie, sławny kaznodzieja. (Konterfekt str. 268)

Ignatius a S. Joanne Evang., r. 1672 wydał Komentarz na Listy Św. Teresy. (Jocher II. 73), napisał r. 1654 Żywot Karmelitanki bosej Marchockiej Teresy od P. Jezusa.

Ignacy a Jesu Maria (po świecku Krzysztof Gasparowicz) ur. 1641 w Wiśniczu, wstąpił do zakonu r. 1669, pobożny + 1698 d. 12 Maja w Krakowie u S. Michała. (Konterfekt str. 390).

Joachim od Zwiastowania N. P. (na świecie Marcin Gielewicz) ur. 1613 w Uściu, wstąpił r. 1630 do zakonu, pobożny, + 1676 w klasztorze na Czerny. (Konterfekt str. 179)

Josaphat a S. Barbara, pobożny + 1717 w Kownie.

(na swiecie Kaźmierz)
Josaphat a B. V. Maria, (Tyszkiewicz) pobożny + 1677 na Litwie. autor Kazania 1643, przeor Głembocki

Józef od S. Jędrzeja (po świecku Jędrzej Prus) ur. 1593 w Bydgoszczy, kształcił się w Brunsbergu, wstąpił 1611 do zakonu w Krakowie, pobożny, przetłomaczył księgi Dydaka Alwaresa: O pokoju wewnętrznym, + 1622 d. 1 września na powietrze w Piaskach, mil 11 od Krakowa. (Konterfekt, str. 112)

Ireneusz od Wniebowstąpienia Pańskiego (po swiecku Wojciech Nucerinus) ur. 1624 w Krośnie dyecezyi przemyśk., kształcił się w Akademii Krak. gdzie został Doktorem Filozofii, wstąpił do zakonu 1643 w Krakowie, przeor w Wiśniczu 1667 i 1670 w Krakowie u S. Michała gdzie kosztem Franciszka [Ko]desniewicza proboszcza pileckiego, odbudował konwent, i wystawił 3 ołtarze do których sprowadził z Rzymu 3 obrazy: S. Józefa, S. Teressy i S. Jana od Krzyża przez braciszka Łukasza malowane, założył w klasztorze bibliotekę, chór na 2 kolumnach wystawił, dał posadzkę marmurową i klasztor dachówką pokrył, oraz r. 1674 Bractwo S. Józefa zaprowadził. Obrany prowincyałem, był oraz wyznaczonym komissarzem do spisania cudów dla beatyfikacyi bł. Jana Kantego + 1696 d. 14 Paździemika w Krakowie, pochowany u S. Michała. (Konterfekt, str. 260) [: Podług Jochera II str. 74 Ireneus ab Annuntiatione vel Assumptione, wydał swe tłomaczenie dzieł S. Teressy 1662 fol. i Listów S. Teresy 1672. 4to.]

Julianus a S. Jacobo wydał panegiryk: Agnus purpuratus 1703. fol. (Jocher II. str. 74)

Justyn od S. Teresy (po swiecku Wawrzyniec Tomaszewski) ur. 1662 w dyecezyi gnieznieńskiej, kształcił się w Kaliszu, wstąpił r. 1692 do zakonu w Krakowie, był przeorem w Wiśniowcu i we Lwowie, + 1730 d. 17 Grudnia w Wiśniowcu. (Konterfekt str. 316)

Kajetan od N. P. Maryi Snieżnej, kaznodzieja autor 1792 r.

Konstanty od S. Elizeusza (po swiecku Jan Pawlikiewicz), wstąpił do zakonu r. 1682, przeor w Poznaniu, pobożny urodzony r. 1667 + 1716 w Krakowie u S. Michała. (Konterfekt str. 305)

Konstanty od S. Hieronima (po świecku Krzysztof Giżycki) ur. 1617 w ziemi czerskiej, syn Mikołaja Giżyckiego Kaszte= lana czerskiego i Łyszkowny, wstąpił r. 1634 do zakonu, przeor w Przemyślu +1687 d. 4 Sierpnia w Krakowie w konwencie no= wiciackim, pobożny. (Konterfekt, str. 211)

Laurentius a S. Michaele (po świecku antoni Mikołaj Pawlikiewicz) ur. 1664, wstąpił do zakonu 1681 r., przeor przemyski, pobożny + 1708 w Wiśniczu. (Konterfekt, str. 305)

Leopold od S. Awertana żył r. 1815, jako prowincyał w Warszawie. autor.

Macarius a S. Sacramento (po świecku Demęski) ur. 1566 w Włodzimierzu państwie Moskiewskiem, z rodziców niemieckich, przyjąwszy Arianizm służył wojskowo jako rotmistrz w wojsku Dymitra Samozwańca, po którego zabiciu pojmany będąc, uciekł z więzienia i przybył do Krakowa, gdzie r. 1610 wstąpił do zakonu. Będąc później w konwencie przemyskim, gdy r. 1632 Kantymir wódz tatarski dobywał Przemyśl, na prośbę obywateli wysłał go przeor do obozu Kantymira, aby jako znający język tatarski, traktował o okup miasta, został zabity od Tatarów 1632 w lipcu, pochowany w klasztorze w Przemyślu. (Konter= fekt, str. 143) [: Inni kładą jego zabicie pod r. 1633 :]

Maksymilian od N. P. Maryi 1762 autor kazań.

Marcin od S. Teresy (po świecku Marcin Kos) ur. 1590 w Gogoli= nie, dyecezyi kujawskiej, syn Jakuba Kosa i Doroty, wstąpił do zakonu r. 1610, był prowincyałem, pobożny + 1629 d. 30 Stycz= nia w Krakowie, pochowany w kościele S. Michała. (Konterfekt str. 206)

Mauritius a Purificatione B. V. Mariae (po świecku Mar= cin Łukaszewicz) ur. 1667 w Olkienikach na Litwie, kształ= cił się w szkołach wileńskich, wstąpił r. 1691 do zakonu w Kra= kowie, był przeorem w Krakowie, prowincyałem polskim i na= stępnie litewskim, pobożny + 1738 d. 10 Stycznia w Wilnie. (Konterfekt, str. 382)

Michał od S. Bartłomieja (po świecku Bartłomiej Bużewski) ur. 1587 w Lublinie, wysłany od rodziców dla kształcenia się do cudzych krajów, wstąpił 1603 do zakonu w Rzymie, wróciwszy do Polski + 1641 d. 19 Stycznia w Krakowie w konwencie S. Michała. Ciało jego nieskazitelne w szklanej trumnie przechowuje się dotąd w bibliotece klasztornej in opinione Sanctitatis. Szwedzi zdobywszy Kraków wrzucili to ciało do wapna niegaszonego; po ich wyjściu dobyto ciało nienaruszone w całe, przy którym ciele ludzie wiele łask dozna= ją. (Konterfekt str. 1) [: Dziś to ciało w Konwencie Karmelitanek bosych na Wesołej :]
(był drugim prowincyałem polskim)

Maryan od Aniołów S. Kaznodzieja autor w Lublinie r. 1650.

Nicolaus a Jesu Maria Opacki, ur. 1594 syn Mikołaja Opackiego wielkorządcy Krakow., kształcił się w Akademii Krak., wstąpił do zakonu r. 1615, słuchał nauk teologicznych zakonnych w Rzymie i Genui, następnie był lektorem w Lublinie, wydał wiele dzieł teologicznych, jakoto: Officyum do Zaślubienia N. P., Traktat o nabożeństwi do N. P., Medytacye na regułę Karmelitańską, Traktat o pokorze, Wykłady reguły Karmelitańskiej, Regułę ewangieliczną dla zakonników, Apologię w obronie zakonów, kilka razy przedrukowaną w Rzymie, pobożny + 1627 d. 5 Października w Krakowie. (Ozdoba III, str. 182 — Jocher II str. 74)

Nicolaus a Spiritu Sancto, Kmita, Kaznodzieja, autor 1636 — 1644 r.

Onuphrius ab Assumptione B. V. Mariae Osmolski prowincyał i wizytator, wydał w przekładzie: Ozdoba Karmelu Zakonnego w 3 Częściach: I. Część w Lublinie 1745, II i III Części w Krakowie 1746 fol. (przekład z łacińskiego: Philippus a S. Trinitate Gallus: Decor Carmeli religiosi. Lugduni 1665 fol.), jako IV^ta^ Część wydał: Konterfekt życia przykładnego z Ozdoby Karmelu zakonnego kopiowany. Kraków 1647, fol. w którym opisał żywoty sławniejszych Karmelitów i Karmelitanek bosych w Polszcze.

Pachomius a Jesu, zamordowany r. 1675 przez Turków w Wiśniowcu w klasztorze. (Konterfekt str. 316)

Piotr od S. Jędrzeja, Kordoński ur. 1581 w Mazowszu z szlacheckiej rodziny, służył za młodu wojskowo w Inflantach, w Węgrzech i Wołoszczyźnie; w wyprawie moskiewskiej dostał się do niewoli w której wyuczył się języka starosławiańskiego czytając Żywoty pustelników Kościoła wschodniego. Uwolniony, wróciwszy do Polski, wstąpił r. 1609 do zakonu, jeździł 3 razy do Rzymu na Kapitułę generalną, był definitorem i prowincyałem, zachęcił Firlejową do założenia klasztoru pustelniczego na Czerny. + 1642 d. 3 Listopada w Lublinie. (Ozdoba III. str. 320) Niektórzy podają rok śmierci jego r. 1640.

Robert od S. Ducha Karmelita litewski, tłomacz 1777. (Żal Jezusa, tłom. z Tajnfk. Jana a Jesu. Grodno 1777. 8°.)

Samuel a Purificatione B. V. M. kaznodzieja, autor (Jocher II str. 75)

Samuel od Zmartwychwstania Pańskiego (po świecku Józef Błażej Kuligowicz) ur. 1672 w Krakowie, syn Marcina Kuligowicza kupca i Elżbiety, kształcił się w Akademii Krak., wstąpił do zakonu r. 1689, był przeorem w Krakowie, Wiśniczu, Lublinie, pobożny + 1735 w Krakowie w konwencie S. Michała. (Konterfekt str. 322)

Sebastianus a Matre Dei, autor, wydał Firmamentum symbolicum. (Jocher II str. 75)

Sebastianus a Purificatione B. V. Mariae, (Naramowski), przeor wileński, pobożny + 1721.

Sebastianus ab Omnibus Sanctis (po świecku Maciej Piekarkowicz czyli Bolski) ur. 1610 w Bolemowicach na Mazowszu, syn Macieja Bolskiego i Ewy Piekarskiej, kształcił się w Akademii Krak. gdzie r. 1633 został Bakałarzem, a r. 1638 Doktorem Filozofii i profesorem w Szkołach Nowodworskich którému powierzył Jakób Sobieski Kasztelan krak. na naukę syna swego Jana późniejszego króla. Bolski wstąpił do zakonu r. 1642, słuchał nauk teologicznych w Rzymie, był misyonarzem na Białej Rusi, wydał: ~~[illegible]~~ (Exemplar) vitae spiritualis 1679 + 1684 d. 22 Listopada w Krakowie w konwencie nowicyackim. (Konterfekt str. 218 – Jocher II str. 75)

Simon a B. V. Maria de monte Carmelo (po świecku Zygmunt Frezer) ur. 1642 w województwie Krakow. z szlacheckich rodziców, kształcił się w Akademii Krak., potem pracował w kancelaryi grodu Krakow., wstąpił do zakonu r. 1664, był przeorem w Wiśniczu, w Krakowie i 2 razy prowincyałem, klasztorowi nowicyackiemu w Krakowie darował folwark Frezerowski na Prądniku + 1709 d. 11 Sierpnia w Krakowie (Konterfekt str. 263.)

Simon a Praesentatione B. Mariae V. – od Ofiarowania N. P. (po świecku Jan Franciszek Koczankowicz, ur. 1671 we Lwowie syn Antoniego Kuczankowicza Doktora Medycyny rajcy lwowsk. i Agnieszki Atelmajerówny (brat Józefa, Michała i Gabryela Kuczankowiczów) wstąpił do zakonu r. 1688 w Krakowie, przeor w Warszawie i w Krakowie u S. Michała, + 1707 d. 30 Października w Krakowie u S. Michała dotknięty powietrzem morowem, in opinione Sanctitatis. (Konterfekt str. 295)

Stefan od S. Teresy, (po świecku Hieronim) (Kucharski) ur. 1595 w Oleszycach ziemi przemyskiej, syn Stanisława Kucharskiego i Barbary z Bieńkowic Piekarskiej (która 2o voto poszła za Płazę wielkorządcę Krak.), kształcił się w Akademii Krak., był potem na dworze Zygmunta III, wstąpił do zakonu r. 1617, pierwszy przeor w Przemyślu, r. 1731 został prowincyałem, napisał 7 dzieł łacińskich i 20 polskich ascetycznych, + 1653 d. 28 Lutego w Grabowcu uchodząc przed powietrzem, pochowany w Lublinie w Kościele Karmelitanek bosych. (Konterfekt, str. 73-98).

Thobias a S. Antonio, pobożny + 1717 na Litwie.

Venceslaus a S. Elia (po świecku Łukasz Głuchowski) ur. 1644 w dyecezyi chełmińskiej, syn Ludwika Głuchowskiego i Zofii Elżanowskiej, wstąpił do zakonu r. 1672 w Krakowie, przeor w Wiśniczu, Lublinie, Krakowie, prowincyał, wydał: Echo tubae pacis 1704. 4° + 1705 d. 13 Kwietnia w Wiśniczu. (Konterfekt, str. 271). wydał: Nabożeństwo do S. Anny. Kraków 1699.

Wincenty od S. Stanisława ur. 1595 we wsi Burycz w województwie sieradzkiem, wstąpił do zakonu r. 1616, pobożny + 1624 d. 6 Lutego w Lublinie. (Konterfekt, str. 197)

Władysław od S. Ducha (po świecki Mikołaj Dorofiewicz czyli Doropiewicz) ur. 1654 w Wilnie z rodziców dyzunickich, kształcił się w szkołach jezuickich, wstąpił do zakonu r. 1676 w Wilnie, wysłany do Rzymu a z tamtąd jako misyonarz do Azyi i Arabii, wróciwszy do Polski + 1724 w Lublinie, in opinione sanctitatis. (Konterfekt str. 311)

Wojciech od S. Jędrzeja urodził się niedaleko Krakowa r. 1562 w Janowicach, wstąpił do zakonu 1608 jako donat (laik), złożył profesyę jako brat (bez święcenia kapłańskiego) + 1613 d. 1 Września w Lublinie, in opinione sanctitatis. (Konterfekt, str. 192).

Adalbertus a S. Andrea Karmelita bosy +1608.

Andreas a Jesu Karmelita bosy +1589.

Andreas Fesulanus a S. Theresia, najprzód Karmelita dawnej obserwy, od r. 1629 Karmelita bosy +1651 w Kamieńcu. Wydał: De Jubilaeo et indulgentiis tractatus. (Jocher II. p. 61)

Angelus a S. Theresia Karmelita bosy, autor kazań pogrzebowych. (Jocher II p. 71)

Antoni od Narodzenia N. Panny (świeck. Krzysztof) Krakiet, ur. 1668 w Krakowie, syn rajcy Krakows., wstąpił do zakonu r. 1683, przeor w Głębokiem, w Krakowie (w Nowicyacie), w Przemyślu, w Maryomoncie (w Zagórzu, który fundował Stadnicki wojewoda wołyńsk.), kaznodzieja +1732 w Przemyślu. (Konterfekt, str. 306)

Bernard a S. Maria (świeck. Jan Pruszkowski) ur. 1676 w województwie Krakowsk., wstąpił do zakonu 1693, kaznodzieja, prowincyał +1734 w Kwietniu w Warszawie. (Konterfekt str. 271.)

Bernardinus a Puero Jesu, Karmelita bosy +1666 w Wilnie.

Boguslaus a Jesu Maria Joseph (świeck. Daniel Szaniawski) ur. 1608 w Szaniawach w województwie lubelskiem, przeor w Lublinie, 3 razy prowincyał +1732 d. 18 lutego w Lublinie. (Konterfekt, str. 297.)

Cypryan à S. Maria, Karmelita bosy, wydał: Skarb Karmelitański. Kraków 1650. 4°.

Cyrillus a S. Francisco, Karmelita bosy, urodzony na Rusi, wydał: Traktat dobrego umierania i Instrukcyę dla Nowicyuszów tłomaczoną z łacińskiego Joannisa a Jesu. (Jocher II p. 72)

Donat (świeck. Władysław) syn Adama Głuchowskiego i Anny Żeromskiej, wstąpił do zakonu Karmelitów bosych 1668 +1694.

Edmund od S. Katarzyny Karmelita bosy 1668 syn Adama Głuchowskiego i Anny Żeromskiej, brat Donata.

Hiacynthus a Matre Dei syn Piotra Jalbrzykowskiego, wstąpił r. 1611 w Krakowie do zakonu Karmelitów bosych.

Hilarius a S. Sacramento karmelita bosy + 1624.

Hieronim od S. Rajmunda karmelita bosy w Wilnie, wydał 1823 książkę o obrazie Ostrobramskim przez Hilariona od S. Grzegorza napisaną.

Joannes a S. Vladislao karmelita bosy, prowincyał wielkopolski 1754. Wydał: Trifolium canonico-juridicum seu Commentarius triplicem materiam in jure canonico complectens. Gedani 1754. 4to str. 16. 408. 20.

Josephus a B. V. Maria karmelita bosy, wydał: Compendium breve Thesauri sacrorum rituum. Berdiczoviae, 1777. 8vo str. 6. 486.

Mateusz od S. Eufrozyny, Oporowski, ur. 1682 w Wielkiej Polsce, wstąpił r. 1700 do zakonu Karmelitów bosych + 1737 w Krakowie u S. Michała.

Robert od S. Ducha, karmelita bosy prowincyi litewskiej, wydał z Tauńskiego Jana a Jesu Maria karmelity: Żal Jezusa Chrystusa nad nieszczęśliwym stanem grzesznika. Grodno 1770. 8vo

Adrianus a S. Teresia karmelita bosy (na świecie Ignacy Czechowicz) ur. 2 lutego ~~17..~~ 1743 w Poznaniu, z ojca Józefa i Magdaleny, wstąpił do zakonu 1759, prowincyał polski od 1784; generał zakonu od 14 maja 1791 + 1801 w Lublinie w lipcu. Są jego: Literae pastorales ad Italicam Congregationem. (Portret jego sztychowany pięknie 8vo owal. w ramkach, z podpisem. R^mus^ P. Adrianus a S. Theresia Prov. Poloniae. Prep. Gen^lis^ LVI. elect 14 Maii 1791. - J. Pezrini sculp.)

Marcin od N. Maryi P. Różańca Św. karmelita bosy, w Berdyczowie, kaznodzieja 1756.

Polacy świątobliwy z Zakonu Karmelitów bosych.

– Didacus a S. Sacramento spalony w Congo + 1584 – Andreas a Jesu + 1589 – Hieronimus a S. Hiacintho + 1603 – Adalbertus a S. Andrea + 1608 – Jacobus a Purificatione + 1609 – Vincentius a S. Stanislao + 1616 – Dorothea a S. Maria + 1620 we Lwowie – Antonius a S. Joanne Bapt. + 1622 – Hilarius a S. Sacramento + 1624 – Nicolaus a Jesu Maria + 1626 – Agnes a S. Trinitate + 1631 – Macarius a S. Sacramento zamęczony od Tatarów + 1633 – Beata a Matre Dei + 1638 – Petrus a S. Andrea umęczony w Irlandyi + 1640 – Mihael a S. Bartholomaeo drugi prowincyał polski + 1641 w Krakowie niezepsuty – Hieremias a S. Hiacintho prowincyał + 1647 – Theresia a Jesu fundatorka klasztorow we Lwowie i w Warszawie + 1654 w Warszawie niezepsuta – Hilarius a S. Joseph + 1655 zabity od Kozaków. – Bernardinus a Puero Jesu + 1666 w Wilnie. – Eugenius a Cruce + 1669 w Wilnie – Conradus a S. Georgio + 1672 w Wilnie – Emanuel a Sapientia + 1675 zamęczony na wyspie Celebes – David a S. Sacramento + 1677 w Wilnie – Josaphat a B. V. Maria (Kazmierz Tyszkiewicz) + 1677 – Hilarius a Matre Dei + 1682 w Wilnie – Franciscus a Purificatione B. V. M. (Mikołaj Tyszkiewicz) + 1698. – Sebastianus ab OO. Sanctis + 1702 wydał: Exemplar vitae spiritualis – Venceslaus a S. Elia + 1705 wydał Echo tubae pacis – Simon a Praesentatione B. V. M. przeor + 1707 w Krakowie na powietrze, mając

36 lat - Simona B. V. M. + 1709 - Eugenius a S. Joseph prowincyał + 1715 w Wilnie - Hieremias a Cruce + 1716 w Wilnie - Cyprianus a Jesu Maria + 1716 - Thobias a S. Antonio + 1717 - Josaphat a S. Barbara + 1717 w Kownie - Effrem a Nativitate B. V. M. + 1721. - Sebastianus a Purificatione B. V. M. (Naramowski) przeor + 1721 w Wilnie - Georgius a S. Adalberto (Stanisław Brzostowski) prowincyał + 1721 - Vladislaus a Spiritu S. (Doropiewicz) + 1724. - Justinus a S. Theresia (Tomaszewski) + 1730. - Boguslaus a Jesu Maria Joseph (Szeniawski) 3 razy prowincyał + 1733. - Mauritius a Purificatione B. V. M. 2 razy prowincyał + d. 10 Styczn. 1738.

R. 1737 podzielono Karmelitów bosych na prowincyą polską i litewską. Polska (S. Spiritus), Litewska (S. Casimiri)

296

Stefan od S. Teresy (Kucharski) ur. 1595
+1653 w Grabowcu; Karmelita bosy

Collationes sive Conferentiae Spirituales
Lublini 1624

Rekollekcye adwentowe
Ćwiczenia na dni Narodzenia Pańskiego
Anatomia albo rozebranie na części
człowieka
Recepta duchowna
Dwanaście stopni
Baranek wieczny (?)
Stopnie i znaki miłości Bożej.

5)

297

Joannes a Jesu Maria Carm.

1) Żywot S. Matki Teresy. 4°

2) Tractatus de amore cultuque Reginae caeli. Posnaniae 1623. 8°

+ 3) Exercitia spiritualia. Cracoviae, 1632. 12°
Teol. 513.

+ 3) Stimulus compunctionis et soliloquia Lublini 1690. 12° Teol. 514.

+ 4) Schola orationis contemplationis et mortificationis ex statico. Posnaniae 1623. 8.
Teol. 515.

Joannes a S. Vladislao Karmel. prov. majoris Poloniae 1757 prowincyał.

w 1) Trifolium canonico-juridicum seu Commentarius triplicem materiam in jure canonico complectens. Gedani 1754. 4to ~~str.~~ str. 16 str. 408. str. 20.

Josephus a B. V. Maria Karmel. bos. w Berdyczowie 1777.

w 1) Compendium breve thesauri sacrorum rituum. Berdiczoviae 1777. 8. K. 3. str. 486. 3. 14. 18.

Jozafat od N. Panny (Fytykiewicz)

1) Pobożne panie w Stanisławie Pacu starościc wciąż stanie na Kazaniu pogrzebowem wystawione Wilno 1648. 4º. Teol. 2938.

Leopold od S. Augustyna Karm. prowincyał

1) Połączenie duszy z Bogiem, Warszawa 1815. 8º. K. 8.

Filip od S. Trójcy
(Julianus Spiritus)
ur. 19 lipca 1604
w mieście Malan-
censkim Księstwa
Wenuzyńskiego
wstąpił do zakonu
w Lugdunie 1621
Generał zakonu
† w Neapolu
d. 26 Lutego (1650 ?)
Decor Carmeli
Lugduni 1665. fol.

300

Ozdoba Karmelu zakonnego w splendorach świętych i życia doskonałością znaczniejszych Karmelitów i Karmelitanek... niegdy łacińskim językiem przez O. Filippa od ŚŚ Trojcy Przenajśw. Karmelitów bossych Kongregacyi S. Eliasza generała pokazana teraz zaś światu polskiemu... wydana. R. 1746. W Lublinie w druk. Coll. Soc. Jesu. fol.

Częśi I K. 6. str. 347.

tytuł (K. i) – ded. Konstancyi Kolumbie z Dönhoffów Sanguszkowy miecznikowy W. X. Lit... Karmelici bosi prowincyi polskiej – Approbata pierwsza w Krakowie 19 Novembr. 1741 – Approbata druga: re: imprimendi Romae 18 Octobr. 1745 – Approbata trzecia na druk Ozdoba Karmelu ex latino in polonicum per Onuphrium ab Assumptione B.V.M. exprovincialem Polon. translatum et per additionem novarum vitarum auctum, in 3 partes divisum. Leopoli d. 16 Maji 1746 (K. 2) – Przemowa (K. 2) – Regestr K. i – Tekst (str. 347)

Część II. W Krakowie, w drukarni Akademickiej 1746. fol. K. 2 (tytuł i rejestr), str. 261.

Część II. Kraków w druk. Akademickiej. 1746. fol. k. n. 3. (tytuł ded. Waleryi Branickiej... Karmelici bosi prowincyi polskiej – 3 Aprobaty)

Część III. Kraków w druk. Akademickiej 1747 fol. k. 3. tytuł, Protestacya Zakonna dobrodziejom..., Pieczęcy porządek) str. 647. i k. 1 (Regestr.)

Konterfekt życia przykładnego z Ozdoby Karmelu zakonnego Kopiowany. Kraków w druk. Michała Józefa Antoniego Dyaszewskiego 1748. fo.
K. 1 (tytuł i na odwrocie rejestr Oddytamen... tów polskich) str. 394.

(: autor i tłomacz Onuphrius ab Assumptione B. M. V. Osmolski ex provincyał)

Przepowiednie krajowe.

1. Rewelacya kary, w pospolitości Boskiej pewnego człeka pobożnego rodem z Krakowa, przy skonaniu żywota jego, roku pańskiego 1550 znaleziona w bibliotece niektórego zacnego kapłana, który poczciwy żywot wiódłszy zasnął w Bogu, roku pańskiego 1595. A w ten czas (czego uchowaj Boże, może to być lub to nie jest artykuł wiary) za dopuszczeniem Boskiem, nauka zakonu chrześciańskiego i wolność zginie, której na złe zażywają Polacy. Wygaśnie miłość Boska, pobożność, nabożeństwo, wstyd, poczciwość, bojaźń Boska, sprawiedliwość, miłosierdzie między ludźmi, i łaskawość na ludzi dobrych, świętych, pobożnych i Boga się bojących, i w ostatniej nędzy, potrzebie zostających. Powstanie okrucieństwo, pycha przemierzła, zazdrość, nienawiść, złość bez miłosierdzia, niewstydy, swawole, rozpusty, zgorszenia, kacerstwa tajemne i sekty różne heretyckie, szczerości obłudne, tylko polityczne i t. d. Potentaci co teraz wedle myśli swojej przewodzą, czyniąc to co chcą najwzgardziejszemi, natenczas będą przed blaskiem oręża nieprzyjacielskiego, upadną, i do więzienia srogiego przedani będą, na wojnie straszliwa uciekać będą, choć ich nikt gonić nie będzie; szlachta z kmieciami równymi zostaną, zginą dygnitarstwa czasu tego, urzędy i sądy ustaną, i t. d. i t. d. i t. d. Toć wszystko Polakom się stanie, i tobie ojczyzno moja Krakowie, biada, biada, bo nieszczęście i wszystko złe na cię przyjdzie, spustoszona i zniewolona będziesz, krew twoja pociecze ulicami jak źródła, i t. d. Mówię to na duszę moję.

(Wyjęte z dzieła: Środek zbawienny do szczęśliwej końca wieczności, sakrament pokuty i t. d. przez wieleb. Ojca Krzysztofa od Ś. Kazimierza karmelity bosego do druku podany 1744. Kraków. in-4°, str. 110–111.)

Ciało Jana Bużeńskiego z Lublina (Michał
a S. Bartholomeo) Karmelity bosego który
Władysławowi IV przepowiedział zwycięstwo
+ 1641 ciało jego w Bibliotece u Karmelitów
bosych w Krakowie u S. Marcina
302
U Karmelitanek ciała: Konstancya z Myszkowskich
Bużeńska starościna Dobrzycka (Beata od S. Józefa)
Krystyna od S. Michała z Lowanium - od r. 1627
nieskażone.

Schmidt

der Pe

J

Weiss

Ka

e

Goos

weiss

Schwartz

Kun

Kapp

10 C

303

Rady przyjacielskie o zachowaniu się w pobożności, tłomaczone z francuskiego przez x. Floryana Felicyena od S. Macieja bosego Karmelitę. Grodno 1778. 8o. (tytułu brak) k. n. 5 str. 73. (po francusku i po polsku)

ded. Zofii Tyzenhauzowey chorążynie województwa wileń. pułkownikowey starościnie rohaczewskiey ... l'abbé Florien Felicien de S. Mathias Carme déchaussé.

Henryk od N. M. P. Anielskiej (Karmelita bosy): Kazania pierwsze w czasie nabożeństwa siedmiodniowego w Kościele Krakowskim S. Michała XX. Karmelitów bosych miane. Berdyczow, w druk. Fortecy N. P. M. 1784. 8vo

K. 8, str. 161 i 162.

ded. Stanisławowi Wandalinowi Mniszchowi chorążemu w. K.

304

w

305

Wacław od S. Eliasza prowincyał Karmelitow bosych. Jocher III Nr. 6856.
Snaboreństwo do S. Anny. Kraków 1699.

Helicz Jan neochristianus drukarz w Krakowie ~~1535~~ 1540 Ob. Jocher III. Nr. 6762.

Hilarion a S. Sacramento Karm. bosy
Wojsko serdecznych nowozrekrutowanych na większą chwałę boską affektów. Poczajów 1739. 4o

306

Gabriel Jakubowski karmelita bosy (Gabriel od Opieki S. Józefa) r. 1801 był plebanem w Żurawicy pod Przemyślem, r. 1817 jako sekularyzowany proboszcz w Mościskach i kanonik katedr. przemysk. honorowy † 20 maja 1819.

v. zandotowicz 307

X. Marek Sielecki czy Obłoczyński Karmelita bosy
1768 + 1805 w Berezówce pod Lubarem.

od Najśw. Panny Śnieżnej Karm. bos

308

Kajetan Karmelita bosy Święta Korzyść 1792.
z słuchania słowa bożego w Św. Tekli
Kazanie. Berdyczow w druk. Karmelitów
bosych 1792. 8. K. 12.
ded. Jerzemu Eust. Kitthlowi

Eustach. Jerzy Haronym. na Pilipach Kitthel.

ltnissen

211. S.

Bonawentura od S. Stanisława (Karmelita bosy): Prezent znamienitych cnót Karola Franciszka na Białobokach, Żorawicy Korniakta od śmierci oddany kazaniem pogrzebowem w Przemyślu R. 1672 d. 4 Kwietnia. Lwów w druk. M. Jakuba Mościckiego 1672. 4to Kart 22.

Ojciec zmarłego Konstanty Korniakt fundował klasztor Karmelitów w Hussakowie majętności swej, walczył pod Białymkamieniem w Inflantach i pod Buzą z Tatary, pojął za żonę córkę Ossolińskiego wojewody sendomir. Syn Karol Franciszek † 1672 miał za żonę Katarzynę Bełżecką wojewodziankę podolską.

Laskiewicz Wincenty ławnik krak. pojął 1785 Maryannę Majowską

310

Nicolaus a Spiritu Santo karm. bosy (Kmita)
ob Jocher II.

Numerus		

311

(Nowicki)

Agnell od Ofiarowania Maryi Karmelita bosy: Kazania w dni uroczyste Maryi. Berdyczow 1785. 8vo str. 252. n

312

Agnell od Ofiarowania Maryi (Karmelita bosy): Kazania w czasie uroczystości Maryi w różnych Kościołach miane. Berdyczów w fortecy N. P. M. 1785. 8v.
k. 3, str. 232.

Ded. Stanisławowi W. Mniszchowi chorążemu w. K.

Grzegorz od S. Ducha: Ozdoba i obrona 313
ukraińskich krajów w Berdyczowskim
obrazie. Berdyczów 1765. fol. (ryc.
Grzegorz od S. Ducha: Pełność łaski ukoronowanej Maryi w kościele chełmskim
1766. fol. (z obr. Jo. Christ. Winkler
sculp. Viennae 4º.)

Trześniewski

XIII.	XIV.	= XIV.
3	60.	71.
4 –	14 –	26.
1 –	18 –	16.
3 =	~~8~~ 6 –	2.
4 –	6 –	8.
2 –	* –	4. *

98 127

Karmelici trzewiczkowi (Ordo B. V. Mariae de Monte Carmelo Antiquae Regularis observantiae) zakon według podania założony r. 925 przed Chrystusem, regułę dla zakonu napisał Jan biskup Jerozolimski r. 400 — dopiero Aemericus patriarcha Antyocheński odłączywszy się od Greków ustanowił r. 1141 osobnych łacińskich generałów zakonu, z których pierwszym był S. Bertold — R. 1205 napisał Albert patryarcha Jerozolimski dla zakonu dzisiejszą krótszą regułę, którą Honoriusz III potwierdził r. 1226. — Regułę tę zwolnił Innocenty IV r. 1248; zakon z Ziemi Św. przeniesiony do Europy r. 1239 — Jan Soretanus zaczął reformę zakonu którą potwierdził Kalixt III r. 1457. — R. 1552 Św. Teresia z S. Janem a Cruce zaprowadzili znowu reformę ściślejszą zakonu wróciwszy do pierwotnej reguły z r. 1205; lecz dopiero r. 1624 na Kapitule w Kremonie odłączyli się Karmelici bosi zupełnie od trzewiczkowych. — R. 1728 utworzona prowincya Majoris Poloniae sub tit. SS. Sacramenti. — Do Polski sprowadził Karmelitów Władysław Jagiełło mianowicie r. 1397 do Krakowa z Pragi, a r. 1401 do Poznania z Niemiec. Potem założono klasztory w Gdańsku, Bydgoszczy, Keyni, Markowicach

315

~~Urfus 1359~~ Guilielmus tertius patr. aba. 1352 per annos 10

S. Petrus Thomasius ord. carmelitar. patriarcha constantinop. ab. 1364 + 1366

S. Thyrsus, Leucius, Callinicus martyres d. 28 Januarii

... Geschenken eignen.

säus

Dämon Amor.
Der geraubte Schleier.
Stumme Liebe.
Die Entführung.
Ulrich mit dem Bühel.

<u>Karmelici</u> trzewiczkowi (Antiquae obser-
vantiae - de monte Carmelo S.O.) według
podania [illegible] założeni przez S. Eliasza
r. 925 przed Chrystusem - R. 1141 właściwie
zakon ten zaprowadzony dla którego regułę
napisano r. 1205 potwierdzoną od Honoriusza
III r. 1226; r. 1239 Karmelici przesiedlili się
z Azyi do Europy, a regułę im zmitygował
Innocenty IV. r. 1248 - Reformatio strictioris
observantiae do których należały konwenty
w Polsce utworzona przez Bł. Jana Soret
potwierdzona przez Kalixta III r. 1458 -
Reformatio Carmelit. discalceat per S. Theresiam
cum S. Joanne a Cruce a. 1552 - Separatio
Carmelit. Discalceat in Capitulo Cremonae
1624. - Introductio Carmelit. Ant. Obser. in
Poloniam et Cracoviam ex Praga per Vladislaum
Regem 1397 post in Posnaniam a. 1401. - Erectio
Provinciae Majoris Poloniae (S. Sacramenti)
1728. cujus Conventus: in Borussia: 1) Gedani 2)
Bidgostiae. 3) Kcynia 4) Marcoviens. 5. In pro-
vincia Majoris Poloniae (S. Sacramenti) 1) Obory d. plocen. a. 1684.
2) Varsovia a. 1702 3) Lipie d. Varsav. a. 1729. 4) Płońsk a. 1729
5) Zlodawa d. varsav. a. 1720. 6) Trutów d. plocen. a. 1720. 7) Gułów dioec.
podlach. a. 1724. 8) Wąsosz d. Augustów. a. 1724 - Conven-
tus in provinc. Galiciae (S. Josephi)

Karmelici bosi Discalceati Provincia Poloniae (S. Spiritus.): 1) Varsavia 2) Lublin 3) Czerna) 4) Zakrzow et Monialium in Cracovia.

Zakon Karmelitów fund. 1156 Krzyżak Berthold z Kalabryi w ziemi św. — Albert patryarcha nadał im regułę r. 1208 którą Honoriusz III pap. potwierdził r. 1226 d. 30 stycznia — R. 1240 wywędrowali z ziemi św. Potwierdził na nowo zakon Innocenty IV. 1245 r. i 1247 r. — Św. Teresa zaprowadziła reformę (bosych) którą Pius IV d. 17 czerwca 1565 potwierdził — Od 1580 mają oddzielnego prowincyała.

317

o rukopisnoho

nr 185.

Zeß I (kopf. l. Pótic

Moupka) 1864 fol.

nr 187.

le 1878 fol. nr 307

Karmelici dawnej obserwancyi (trzewiczkowi)

(Podług rękopisu: Angelini Josephi Jordan Carmelitae: Miracula in suburbio Haliciensi in ecclesia Leopolien. Carmelitarum ab a. 1616 ad a. 1764, wyjmuję te klasztory:)

Lwów, z cudownym obrazem N. P. M. f. 1614.
Bouszowce, z cudownym obrazem od 400 lat, od Kazanowskich
Koronowany [redacted] r. 1768 od Klemensa XIII. fund. 1624
Trembowla, z cudownym obrazem od 300 lat. fund. 1620 i 1717.
Rozdoł, z cudownym obrazem od którego doznali cudów Sobieski i Rzewuski wojew. podolsk. fund. 1647.
Kochawina f. 1742
Kraków na Piasku f. 1395.
Wilno f. 1506
Mohylew.
Czausy.
Mazyki.
Białynicze fund. 1622
Poznań f. 1399
Warszawa f. 1682
Bilsko
Lublin
Włocławek
Jasło
Gdańsk f. 1186
Kisielin f. 1691.
Dorostaje f. 1667
Łabuń f. 1745
Horodyszcze f. 1662
Annopol (Hlinniki na Wołyniu) fund. 1753
Linków
Pompiany f. 1675
Kruporyce f. 1683
Mińsk f. 1677.

Kiejdany f. 1710.
Olewsk
Dubno

proxz tego były jeszcze Klasztory:

Bydgoszcz
Chwałojnice f. 1750
Drohobycz fund. 1698
Gutowska wola
Gryszko buda (rezydencya)
Husaków f. 1623
Kcynia f. 1612
Kłodawa f. 1623
Kniażyce f. 1632
Koleśniki
Kowno fund. 1716
Lida f. 1676
Lipie f. 1599.
Łuck f. 1740
Manasterek czyli Ostrog f. 1741
Markowice
Miłatyn (rezydencya)
Pilzno (po Augustyanach)
Pińsk
Płońsk f. 1462
~~[illegible]~~
Radom f. 1619
Rosienie
Sąsiadowice f. 1603
Słoboda (na Litwie)
Taboryszki (na Litwie)
Trutowo f. ~~[illegible]~~ 1682
Stajki
Uszomierz f. 1772
Toporzyszcze
Wąsosz f. 1605
Władysławow (Nowe miasto) f. 1643
Włocławek (Inowrocław)
Zakrzew
Zasvierz f. 1714.
Żołudek f. 1681.

Brześć litewski f. 1754
Bar f. 1759
Stobychno (rezydencya) f. 1750
Stare-Miadzioły (Jezumont)

Hoitungus Palatinus: De ortu et origine sacri ordinis prophetici Eliae Posnan 1621.

R. 1740 liczono Konwentów w prowincyach a) małopolsk z litewską 18 b) wielkopolsk 18 c) ruska 12.

319

Karmelici trzewiczkowi dawnej obserwancyi

Karmelitów zakon fund. 1205.

Podług Skarszewskiego sprowadzeni r. 1186 przez Sobiesława xia pomorsk. R. 1686 podzieleni na prowincyą polską i ~~litewską~~ ruską; r. 1728 prowincya polska podzielona na wielkopolską i małopolską; r. 1756 prowincya ruska ~~litew~~ podzielona na prowincyę polsko-ruską i litewsko ruską.

Podług ~~niektórych~~ Rastawieckiego sprowadzeni do Krakowa 1397 przez Władysława Jagiełłę za namową Jadwigi

~~W połowie XVIII wieku~~ R. 1740 prowincya wielkopolska liczyła 18 klaszt. i 3 rezydenc.

Podług Chodynieckiego (po ostatnim podziale na prowincyę) 13 klaszt.

Prowincya wielkopolska (strictioris observantiae) tit. SS. Sacramenti.

~~[illegible]~~

1. Gdańsk d. kujaw. f. 1186 Sobiesław xiąże pomorski (właściwie 1464) przeniesiem r. 1461 do starego miasta z przedmieścia Jungstadt. (przywilej Sobiesława ma być podrobiony r. 1646 przez Janikowskiego)
2. Poznań d. pozn. f. 1399 Władysław Jagiełło. (z cudownemi hostyjami) właściwie fund. r. 1402 sprowadzeni z Niemiec. – Oratorium in residentia
3. Bydgoszcz d. kujaw. f. 1399 w XIV wieku (Szpanienoi fund. 1704) supr.
4. Płońsk d. płock. f. 1462 ~~[illegible]~~ Katarzyna xiężna mazowiecka – od r. 1729 strict. (czyli 1626) observantiae supr 1864
5. Kłodawa d. gniezn. f. 1623 ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Franciszek Kryłkowski – od r. 1720 strictioris observantiae
6. Lipie d. pozn. archid. warsz. f. 1599 Jan Lipski dziedzic – od r. 1729 strictioris observantiae
7. Obory d. płock. f. 1605 Łukasz z Murzynowa Rudzowski. – od r. 1684 strictioris observantiae
8. Warszawa na Lesznie (d. pozn. archid. warsz. f. 1677 Leszczyński kanclerz w. kor. (podług Rubinelli [illegible] 1702 strictioris observantiae) osiedli 1641, przeniesieni na Leszno r. 1682 – od r. 1702 strictioris observantiae

Mińsk f. 1703 Antoni Teodor Wańkowicz stolnik i pod starości miński starosta pod: uświacki; kościół wymurował 1763 Michał Wołodkowicz

R. 1744 liczono Karmelitów antiquae observantiae prowincye:

a) małopolska z litewską konwentów 18
b) wielkopolska " 12
c) ruska " 36 panien 2.

9. Kcynia d. gniezn. f. 1612 mieszczanie ze składek (istnieje) supr. 1835,

d. Poznań (w Prusiech dziś)

10. Markowice d. kujaw. f. na początku XVII w. supr. fund. 1714 Alexander Działyński kanonik gnieźnień. F

11. ~~[illegible]~~ Zakrzew d. kujaw. f. na początku XVIII wieku fund. około 1740 Stanisław na Wielkiej-Wrzący Sokołowski kasztelan brzesko-kujaw.

12. Drohobycz d. przemysk. f. 1698 Jan Bekierski supr. 1795

F z cudownym obrazem N. P. Maryi który przez norbertanki w Strzelnie darowany został spowiednikowi reformatowi a tenże w Markowicach umieścił. Klasztor i kościółek przy nim fundował Andrzej Bardzki z żoną Heleną (córką Szymona Markowskiego) dziedziczką r. 1633 – suprymowany po r. 1816. (r. 1835)

supr. 1837

Prowincya małopolska (antiquae observantiae)

W połowie XVIII wieku liczyła ta prowincya (przed 3cim podziałem) 18 klaszt. i 2 rezydencye.
Po ostatnim podziale na Prowincye liczyła ta prowincya 8 klaszt. (podł. Chodynieckiego)

1. Kraków na Piasku N. P. Maryi f. 1395 Władysław Jagiełło.

2. Kraków (S. Tomasza) f. 1618 Wespazyan Piotrowski. supr 1800

3. ~~Ł~~Łasko d. Krak. f. 1437 Benedyktyni tynieccy supr 1779

4. Gutowska wola d. Krak. f. 1724 Stanisław Krasiński kustosz poznański, kanonik płocki – fundacyę potwierdził Andrzej Trzebicki bisk. Krak. – r. 1724 strictioris observantiae. D. krak. supr 1864 (Z cudownym obrazem N. P. Maryi który kalwini zbąscy w miasteczku Łysobyki nad Wieprzem z kościoła wyrzucili. Przechodzący kmiotek z Przytoczna znalazł ten obraz i darował do kaplicy w Gutowskiej woli zbudowanej r. 1548 przez Hieronima Rupeckiego chorążego sandomirsk.

5. Lublin (S. Józefa) f. 1621 Katarzyna z Kretków Sanguszkowa – a podług innych r. 1680 Jan Mniszek starosta lwowski.

6. Trzebowo dyec. płock. f. ~~XXX~~ 1317 Jan Rętwiński – od r. 1720 strictioris observantiae

7. Wąsosz d. płock. f. 1605 Andrzej Rogala. (rezydencya) – od r. 1724 strictioris observantiae. supr 1864 (fund. 1649 Adam Kazanowski majątek nadw. z żoną Elżbietą Słuszczanką) priwil.

8 Bielsk d. ~~płock~~ łuckiej f. ~~pr~~ r. 1641. zniesiony z końcem XVIII wieku supr 1896

9. Krupczyce d. ~~płock~~ łuck. f. 1683 Andrzej Leopold Ossowski. (podł. Chodynieckiego) Jan Nestorowicz kasztel. brzesk. z Katarzyną Wolską małżonką (uzupełnić trze) (podł. Sapiehy) supr 1832

erz diec. wil.

10) Zaswirensis Conventus Carmelit. Antiq. Regul. Observ. (Provinciae Minoris Poloniae) 1740. prow. lit.

Karmelici trzewiczkowi
(antiquae observantiae)

W połowie XVIII w. liczyła ta prowincya (przed 3im podziałem) 12 klasztorów
Po ostatnim podziale na prowincye (podług Chodynieckiego) było 16 klaszt. 3 rezydenc.

Prowincya ruska

1. Lwów (Nawiedzenia N. P. Maryi na halickiem przedmieściu) f. 1614 Wojciech Makuch mieszczanin i Stanisław Bonifacy Mniszech starosta lwowski.

2. Lwów (S. Marcina, na żółkiewskiem przedmieściu) f. 1630 Alexander Zborowski. 1782 supr

3. Sąsiadowice d. przem. f. 1591 Jan Szczęsny Herburt z Fulsztyna starosta mościcki (podług Szematyzmu f. 1589) (podług Pawłowskiego fundowani r. 1608 przy kościele parafialnym)

3. Trembowla d. lwow. f. 1617 Piotr z Ossy Ożga referend. koronny, starosta trębowel.

4. Bołszowce d. lwow. f. 1624 Marcin Kazanowski kasztelan halicki

5. Husaków d. przem. f. 1623 Konstanty Kornjakt dziedzic (podług Pawłowskiego fund. 1620) supr (1789)

6. Rozdół d. lwow. f. 1647 Stanisław Rzewuski wojewoda bracław. Klasztor wymurował 1763 Rzewuski wojewoda podol.

7. Horodyszcze (koło Zasławia) d. łuck. f. 1662 (Horodnica?) Jan Pogroszewski z żoną Apolonią Horodyską (a podług innych oznaczono fund 1746 Lubomirski podstoli kor.) supr 1832

8. Olewsko (koło Owrucza) d. kijow. f. 1670 (1669) Jan Karol Niemierzyc supr 1832

9. Dorohostaje d. łuck. f. 1667 Konstancya z Herburtów Sapieżyna pisarzowa polna kor. z synem Mikołajem Leonem Sapiehą kasztelanem wołyń. i starostą owruckim (a podług innych przed 1667 Jan Sapie: ha ~~hetman polny~~ lit. fund.)

supr. 1832

L pisarz polny kor.

10. Kisielin (koło Włodzimierza) d. łuck. f. 1691 Marianna z Liniewskich Gołuchowska z mężem Abrahamem Gołuchowskim podkoniuszym litew.

supr. 1832

11. Manasterek d. łuck. f. 1741 Aloizya Gonzaga xiężna Sanguszkowa – r. 1772 przeniesieni do Ostroga

12. Łabuń d. łuck. f. 1745 Józef xiążę Lubomirski podstoli litew.

supr. 1832

13. Łuck d. łuck f. 1740 Antoni Konstanty Charmes Bazalski stolnik wendeński. supr. 1845

14. Kochawina d. lwow. f. 1748 Konstanty Wychowski chorąży bydgoski.

supr. 1889

15. Annopol (czyli Hlinniki) d. łuck. f. 1753 Stanisław Wincenty Jabłonowski wojewoda ruski.

19. Toporzyszcze d. Kijów. fund w XVIII w. supr. 1832.

supr. 1832

16. Bar (rezydencya) d. kamieniec. f. ~~1760~~ 1759 Antoni xiążę Lubomirski

17. Stobychno (rezyd.) (d. łuck. f. 1750 Michał Czarnecki stolnik wołyński

18. Uszomierz d. Kijow ~~[illegible]~~ (rezyd.) ~~(d. łuck.~~ ~~[illegible]~~ f. 1772 Antonina z Bohuszów ~~[illegible]~~ Wojnarowska podstolina kijowsk. z Anną z Młodeckich Dubrawską podstarościną owrucką

supr. 1832

Kupin (d. Kamieniek) † 1747 Alexander Hadnicki podkomorzy podol.
bosz

Podług niektórych założeni przez św. Eliasza r. przed Chrystusem — podług innych przez Bertolda w XII w. (pielgrzyma na górze Karmelu) otrzymali regułę r. 1209 potwierdzeni 1226 od Honoriusza III i Grzegorza IX r. 1230 — Szymon Stok generał zakonu r. 1251 miał otrzymać z rąk N. P. Maryi szkaplerz — Do Polski sprowadził Władysław Jagiełło 1397 z Pragi czeskiej

Po ostatnim podziale na prowincye liczyła ta prowincya (podług Chodynieckiego) 19 klasztorow i 6 rezydencyi

R. 1804 liczono w Rosyi 34 klasztorow t. j. w dyec. mohilew. 7. wileńsk. 9. żmudzk. 5. łuck. 10, kamieniec. 3. (w mińskiej — nic)

Gryszkobuda ?

Karmelici trzewiczkowi (antiquae observantiae)

Prowincya litewska

1. Wilno d. wileń. P. Maryi śnieżnej czyli S. Jerzego za murami miejskiemi f. 1506 Mikołaj Radziwiłł kanclerz w. x. lit. wojewoda wileński supr 1798

2. Wilno d. wileń. WW. Świętych w mieście f. 1620 Wojciech z Włodkowa Chludzińskie sekr. król. supr 1845

3. Lida d. f. 1627 Adam Narbutt wojski lidzki z żoną Elżbietą ~~podskarbi ziemi lidzkiej~~ — skasowani r. 1832, klasztor obrócono na lazaret.

4. Zasiwierz d. wil f. 1714 Krzysztof i Jadwiga z Szwychowskich Zenowiczowie (r. 1740 należał do prowincyi małopolskiej.)

5. Kolesniki d. f. w XVIII wieku supr 1832 (Kolesnie ?)

6. Mińsk d. f. 1677 Michał, Samuel i Dominik Ciechanowscy wojewodzicowie. podług pewniejszej daty Syrokomli fund. 1703 Antoni Teodor Wańkowicz stolnik i podstarości miński starosta podświacki. kościół wymurował 1673 Michał Wołodkowicz supresym. 1798 a do klasztoru przeniesiono Franciszkanow

7. Włocławek (Inowłocław) d. kujawsk. supr 1812 w XVII w.

8. Linkow d. żmudz. f. przed r. 1644 (Jerzy Tyszkiewicz bisk. żmudzk. przy kościele paraf.) konsekr. 1767. supresym. 1832.

9. Lompiany (d. żmudz. dyec.) f. 1675 Zawadzki dziedzic. (w dawn. dyec. wileń.) supr 1832

10. Rosienie d. żmudz. (f. 1619 Michał Sudokolski i Karol Madaliński) supr. 1832 — fund. właściwie dopiero Jakob Jerzy z Wizbora Dowgiałłowicz żmudzki r. 1720

zmudz / wilen / dawna dyec. wileńskie

11. Kiejdany d. zmudzk. f. 1704 Xiąże Neiburgski mąż Ludwiki Radziwiłłowny. -drewn. - supprym. 1832.

12. Chwałojnie (rezydencya) d. zmudz. f. 1840 Jan Adamkowicz ciwun pojurzewski z żoną Anną Gierułoską. fund. 1752 supr. 1864. supr. 1862

(może Słobodzk) dyec. wileń.

13. Słoboda d. właściwie Słobodka fund. 1710 Konstanty Kazimierz Brzostowski bisk. wileń. w drugiej połowie XVIII w. dotował 1764 Józef Wojna oboźny potocki (później osiedli Karmelici bosi) supr. 1845 supr 1845

(Toporzyszcze?) (Taburyce?)

14. Taboryszki d. w drugiej połowie XVIII w. supr 1832

Gudohaje miasteczko w oszmian. powiecie, dyec. wileń. Rezydencya fund. 1764 Józef Wojna oboźny potocki z żoną Ludwiką z Sulistrowskich, z cudownym obrazem N. P. M. supr. 1864 - dziś Kaplica do parafii Soły.

15. Szematówka (rezydencya) d. w drugiej połowie XVIII w. supr 1832

16. Czerykowicze (rezydencya) d. w drugiej połowie XVIII w.

17. Toporzyszcze (rezydencya) (na Wołyniu) d. Kijow. w drugiej połowie XVIII w. (dyec. łucknow.) supr 1832

~~18. Kowno d. f. 1716 Krzysz. tof Szczyt Kasztelan smoleń. z żoną Anną Zawiszanką.~~ (karmelici bosi)

19. Białynicze d. wileń. f. 1622 Lew Sapieha wojewoda wil. i hetman w. lit. supr. 1832

20. Mścisław d. wileń. f. 1620 Jakób Karol Madaliński wojski mścisław. supr 1832

(Żołędz?)

21. Żołudek d. f. 1681 Kazimierz Frączkiewicz z żoną Anną Naruszewiczówną. supr 1830

22. Mohilkow d. wileń. f. w XVII wieku supr 1832

właściwie: Czausy

23. Czausy d. wileń. f. 1653 Kazimierz Połupięta czyli Podbipięta. supr 1832

24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.

24. Radomel d. wileń. f. 1619 Michał Suchodolski i Karól Madaliński. supr 1832

25. Kniażyce d. wileń. f. 1632 Anna z (czyli Kniażynie) Hołowczyńskich Sapieżyna starościna mścisławska supr 1832

26. Mazyki d. wileń. f. 1714 Michał Kociel starosta mścisławski supr 1832

27. Stankowo d. wileń. f. około 1720 (może Stajki) supr 1832

28. Brześć litewski ~~[illegible]~~ (rezydencya) d. wileń. f. 1754 Jan Monkowicz

~~[illegible] Leopold [illegible]~~

29. Prele (w dyec. mohilew. str. 1807)

30. ~~[illegible]~~ Stajki (w dyec. mohilew. str. 1807)
(czyli Nowemiasto (Neustadt)) ~~z wileń.~~ dawn.
Władysławów f. 1644 Cecylia Renata (dyec. żmudz.) dziś dyec. augustow. supr 1893
(podobno Karmelici bosi)
Gryszkobuda f. 1801 ze składek filia klasztoru Władysławow Karmelitów bosych

Krupczyce fund. (przed r. 1717) Jan Nestorowicz podstoli brzeski z żoną Katarzyną Wolską.

Bielsk klasztor Karmelitów antiquae observantiae fund 1649 Adam Kazanowski marszałek nadworny z żoną Elżbietą Słuszczanką, co Król Jan Kazimierz potwierdził (In curia Bransensi feria 2a post dominicam Misericordiae 1655) (z cudown. obrazem N. P. Maryi)

Prócz tego byli jeszcze Karmelici trzewiczki

Chworyn na Litwie supr. 1845

Dorszczalewka pod Kijowem supr. 1832

Koniszki dyec. żmudzk. supr. 1832

Kamienica na Litwie supr 1845

Kroże dyec żmudz.. ꝯ. 1773 przez Komisją
Edukacyjną w miejsce szkół pojezuickich
- utrzymywali szkoły; r. 1817 przeniesieni do Chwatojnie

Mrowczyna na Litwie supr. 1845

{Szemtowszczyzna dyec. wileń. supr. 1832
{Poszemienie diec. wileń - pow. brasławsk.

Karmelici (antiquae observantiae) w Polsce podzieleni 1688 na 2 prowincye polską i ruską – r. 1713 zaprowadzono reformę w niektórych Klasztorach

Carolus Ferdinandus Pol. Princeps Abbas Mogilae + 1655
Denhoff Abbas Andreovien + 1672
Petrus Korsinski (Abbas) Praepos. Miechov. + 1681
Abbas Neosandec + 1697.
Denhoff abbas Clarae Tumbae + 1698.
Posiadał 28 lat opactwo = po nim został opatem Stanisław Szembek, a gdy ten został biskupem Kujawskim

r. 1700 podczas wakancyi (po Stanisławie Szembeku) Opactwa w Mogile zakonnicy chcieli obrać opatem zakonnika Antoniego Krzesimowskiego opata Koprzywnickiego, mnichy obrały pomimo inhibicyi Teodozego Przebendowskiego koadiutora opactwa oliwskiego

1702 Antonius Bessanus Canonicus Varmiensis missus ad Romam.

Carmelitarum antiquae reg. observantiae.

Introductio in Regnum Poloniae 1mo Cracoviam 1397 ex Praga per Vladislaum Jagiel – Posnaniam 1401, Gedani, Bidgostiae, Kcynia markowice

Provincia Galiciana S. Josephi 1758.

Conventus: Leopoli.
Cracoviae.

Ordo institutus per S. Eliam in Monte Carmelo, ante Christum a. 925 – Regulam scripsit Joannes Episc. Hierolim. XLIV a. 400 – Aemericus patriarcha Antiochenus instituit generales latinos, primus S. Bertholdus a. 1141 – Modernam regulam scripsit Albertus patriarcha Hierosol. a. 1205, confirmavit Honorius III a. 1226 – translatus ordo in Europam a. 1239 – Mitigatio Regulae Carmelitarum per Innocentium IV a. 1248 – Collatio S. Scapularis a. 1251

Provincia Majoris Poloniae instituta a. 1728 per Benedictum XIII: S. Sacramenti

Conventus: Varsaviensis f. 1702
Klodaviensis f. 1720
Lipiensis f. 1729
Oboriensis f. 1684
Trutoviensis f. 1720
Plonscensis f. 1729
Guloviensis f. 1724
Wąsoszensis f. 1724

Carmelitarum discalceatorum
Provincia polona S. Spiritus
1842

Conventus: Varsaviensis
Lublinensis
Czernensis
Residentia: Zakrzeviensis

Monialium
Conventus: Cracoviae
Lublini

Reformatio Carmelit per S. Thersiam cum S. Joanne a Cruce sub primitiva regula Albertina A. 1568 – Separatio Discalceatorum ab Ordine Cremonae in Capitulo generali A. 1624

327

Jan Kazmierz Król polski potwierdza zapis i fundacyją klasztoru Karmelitów dawnej obserwancyj w Bielsku przez Adama Kazanowskiego marszałka nadworn. i żonę jego Elżbietę Słuszczankę r. 1649 uczynioną.

(Teum.)

In curia regia Branscensi feria 2a post dominicam Misericordiae 1655.

(Pergamin. – z podpisem Król. – z pieczęcią Koron. wiszącą w puszce blaszanej)

328

Chwałojnie Klasztor Karmelitów fund. 1764 Jan Adamkiewicz pisarz księstwa żmudzk. który na ten cel r. 1752 znaczne dobra zapisał. — supprymow. 1864.

Jezumont

329

Klasztor Karme
litów fund. Jan
Streczyński Kasztel.
inflantski.
+1746

Carmen Nicolai Hussoviani De statura
feritate ac venatione bisontis. St. Pe=
tersburg 1856. 8. (wydanie Bibliotek.
petersb. na 50letni jubileusz)

330

1654 Sabbato post festum S. Agnetis Jan Mikołaj Daniłowicz podskarbi Koron. Stanisław Warszycki wojewoda mazowiec. Maciej Olszewski skarbnik wiski, Jakub Sosnowski sekret. Król. robią fundusz na utrzymanie ~~??~~ muzyki przy bractwie Miłosierdzia przy kościele S. Barbary u Jezuitów w Krakowie

1576 należał Dom bractwa miłosierdzia do Marcina Dobryszows-kiego

1621 d. 24 Septembr. poświęcał Tomasz Oborski biskup laodycki sufragan krak. kościół karmelitów S. Tomasza w Krakowie.

1728 papież Benedykt XIII stanowi aby prowincya polska karmelitów antiquae observantiae składała się z klasztorów: z 16 konwentów Majori Cracoviensi in arenis, ~~??~~ OOSS. Vilnensi, S. Thomae Cracoviae, Pulouiensi, Jaslensi, Lubliniensi, Bilscensi, Lidensi, Vonso-censi, Linkoviensi, Vladislaviensi, Pompianensi, Krupiciensi, Zasuiriensi, Kolesnicensi, Mirsiensi et duabus fundationibus Kajodunensi et Rosiensi cum 216 religiosis extra novitios – Congregatio Patrum Carmelitarum strictioris observantiae erigenda erit in provinciam Majoris Poloniae constabit conventi-bus: Posnaniensi, Gedanensi, Bidgostiensi, Oboriensi, Varsaviensi, Drohobycensi, Kcinensi, Markowicensi, Plonsiensi, Lipiensi et Klodaviensi cum 164 religiosis exceptis novitiis

Leander Colloredo kardynał udziela z Rzymu (pontificatus Clementis XI Anno VI. Idibus Januarii) dyspensę i pozwolenie wyświę-cenia się polskiemu karmelicie trzewiczkowemu Jakubowi Ossolińskiemu który przed wstąpieniem do zakonu zabił w kłótni brata swego starszego. (13 Januar. 1706)

Mikołaj Oborski biskup laodycki sufragan krakowski d. 23 kwietn 1679 poświęca kościół karmelitów Nawiedzenia N. P. Maryi na Piasku i w nim 6 ołtarzy.

I) Wpis osób płci żeńskiej jałmużnę składających ~~dla~~ dla wstydzących się prosić od r. założenia miłosierdzia Krakowskiego 1584 do 1699. (Mscr. in fol. w Arcybractwie miłosierdzia)

Anno 1606 d. 4 Septembr. Spectabilis (Virgo Anna Meierin Bavara Serenissimae Reginae Polon. Constantiae cubicularia suprema. singulis mensibus aureum

1609 Anna Franiszkowa Delpace

1626 Krystyna Myszkowska z Gajów Kasztelan. Oświecimska.

1627 Agnieszka Paulowa Szewcowa

1631. P. Magdalena Pipanowna

1632. Krystyna Pipanowna virgo.

1633. Zofia Czeska wdowa.

1637 Pani Magdalena z Rytwian Grochowska.

1644 Anna Beata Dębieńska Zakonnica S. Agnieszki

1643 Teresa Pipanowa Rajczyna Krak.

1652 Pani Teresa Pestalocia mieszczka

1672 Pani Urszula Dorota Pipanowa stanu szlacheckiego.

II) (Księga ~~wpisowa~~ dla mężczyzn od r. 1584 aż do 1858 w Arcybractwie miłosierdzia Krak. in fol. z własnoręcz. niektór. podpisami)

1584 Julius Delpace civis et Mercator
Remigianus Guci
Martinus Popiel aurifaber

1586 Octavianus Prowana et Samuel Prowana.
" Venceslaus Bem civis crac.
Alexander Pipan

1587. d. 10 Julii Jacobus Niderland Musicus civis cracov.

1589 d. 4 Junii Simon Tirenius Medicinae Dr.
Paulus Foxius Martini dem Doctoris filius

1591 Nobilis Joannes Skarga
" Dionisius Brandis

1593 " Paulus Lesniowolski capitaneus zatoriensis
" Andreas Kmita
" Stanislaus Melopolski de Gromnik

331

1593 Vener. Melchior Stephanides Artium Mgr.
" Joannes Lwowczik pictor civis Cracov.
1595 Rev. Joannes Herbestus Canonic. Leopol.
" Dnus Joannes Tedaldi d. 12 Martii
1595 Generosus Stanislaus Stadnicki de Ozomla d. 2 April.
" Felix Zaluski d. ultima April.
" Joannes Kurowski S. Reg. Maj. Musicus
1597 Valentinus architectus
1598 Joannes Woyik architectus
1599 Generosus Eustachius Żołcki
1600 Sebastianus Cyrus Advocatus provinc juris supr. maydeburg.
1601 d. 13 Junii Rev. Dnus Stanislaus Grochowski Custos Crusvi-
censis, plebanus in Dębno Fraternitatem suscepit
singulis annis se daturum obtulit fl. 2. (pag. 101)
" Excellentissimus Simon Simonius Med. Dr. ex antiqua familia
Dnor. Waglij utriusque in Carfegnana
1602 Joannes Mleczka organarius
Petrus Tarak Bieretarz Sac. Reg. Maj.
1605 Georgius Piperus Med. Dr.
Michael Attelmajer
1606 Nicolaus Komorowski de Żywiec capitan. Oswiecim.
Stanislaus Atelmajer
Simon Atelmajer + 6 Junii 1608.
1607
1609 Albertus Gorczyn Civis Kazimirensis
Daniel Zayglicz Med. Dr.
1611 Philipus Raynekker Bibliopola (i introligator)
1632 Samuel Chmielowic malarz civis crac.
Jan Zgaga stodownik
1641 Joannes Philomela civis crac. typographus
1643 Szymon Smotkowic piernikarz
1644 Piotr Koniechowic piernikarz
1646 Gregorius Kruszowski civis cracov.
1649 Krzysztof Zawacki snycerz
1652 Alexander Otwinowski S.R.M. Secret. interpres legationis turcicae
~~166~~ 1666 Fabianus C. Reggio Kan. Kr. OS. Capellae magister

1816 Gotlieb Tschipke preuss Legations Secretair

na str. 216 Eleonora Regina
" " 217 Michael Rex (własnoręczne)

Sigismundus III (Varsaviae d. 29 Augusti 1631 confirmat reciprocam et mutuam donationem tam mobilium quam immobilium, factam per famatos Fedorem Sienkowic pictorem et Anastasiam Popowna conjuges suburbanos leopolienses. (U p. Przyteckiego)

R. 1761 wsie Maniowa, Markowa, Molodkowa Babcze należą do królewszczyzny – wsie Nadworna, Pniewie, Bychów jako dobra ziemskie należą do Ignacego Cetnera starosty korytnickiego.

Memoriał do szlachetnego Magistratu miasta Krakowa przez braci Karmelitów dawnej zakonnej Obserwancyi Konwentu na Piasku leżącego 1769 podany. 4º K. 14.

ki Hieroni
tomu, przeor Ko
fa Potockiego Ka
ia 1759.

nie na Koronacyi
752 (może w dz

nie na pogrzebie
akow.

1732 na halickim
x Michałowski Gwardyan
Konwent. lwow. wymuro:
wał kościół S. Antoniego i
Klasztor

E.

fer. 5a in crastino.

1424
19
civi crac. 1443

Petro Hirschberg

luca
de Brega cum filio
Agnes relicta Bernhard
wynor:
i partem salt et in potor

300 lat

[illegible]

[illegible] XVII [illegible]

---

zapisy polskie

i [illegible]

Wać wzorowa

[illegible]

Zakon trzeci Nayśw. Maryi P. z Gory Karmel.
Lwów 1773. 8°
zebrał Marcin Rubczyński Exprowincyał
Karmelitów.

334

Bestellzettel.

Bei der Buchhandlung von ....

....

bestelle ich hiermit

335

Sacratissimi Corporis Christi historia et mira:
cula quae in ecclesia Posnaniensi Ordinis S. Mariae
Carmelitarum Divina bonitas operatur, Studio
et labore Thomae Treteri

336

Szczyrzyce (Mons placidus)
Klasztor Karmelitów S. Anny

Hist. pol.

emu herbow=

ogrzebowem

l. 20 Janu:

337

Rzeka od śmierci rozbita przez Piaskowy gościniec do pokoju nieśmiertelności przechodząca, to jest Kazanie na pogrzebie ś. p. JM. P. Syxta z Lubomirza Lubomirskiego wojskiego Krak. odprawione w kościele OO. Karmelitów w Krakowie na Piasku przez x. Augustyna Białowicyusa regenta w pomienionym konwencie R. 1651 d. 27 Kwietnia W Krakowie u Waleryana Piątkowskiego. 4° k. 13. ded. Dezyderyuszowi Alexandrowi Lubomirskiemu J. K. M. Pokojowemu (synowi)

za młodu cudzym służył monarchom żona Zofia Staszkowska wdowa - umierając darował poddanym długi należał do Konfraternii Szkaplerza, Rożańca S. S. Anny - Bł. Janowi Kantemu w Kęciech wystawił kościół*) oddając go do dyspozycyi Akademików (gdyż się za młodu kształcił w Akademii Krak) wstrzymywał się od takowej chciwości dostojeństw i dygnitarstw niechciał przyjąć Kasztelanii. Zrobił zapis do Kaplicy P. Maryi na Piasku 3000 złp. na srebrną lampę

przez 13 lat nie miał potomstwa

r. 1626
*) r. 1648

338

Trifolium canonico-juridicum explicatum seu Commentarius triplicem materiam in jure canonico vocalissimam Episcopi, Parochi et regularis complectens.. luci publicae datus per A. R. P. F. Joannem a S. Vladislao Fratrum B. M. V. de monte Carmelo Provinciae majoris Poloniae provincialem. Gedani apud Godefredum Hartmann 1754.
4°. nl K. 8. st. 408 k. 10.

ded. Francisco Thaddaeo Ancuta canonico cathedr. viln. praeposito stonim.

339

Officium abo Godzinki Panny Maryey Według zwyczain Karmelitow starodawney Obserwancyey... przez W. X. Alexandra Koslinskiego tegoż zakonu Doktora Theologa, Prowincyała na ten czas Prowincyey Polskiey. Dla Braciey y Siostr Bractwa Szkaplerza świętego trzeci raz do druku podane. W Krak. W druk. Wdowy i dziedzic. Andrz. Piotrk. Typ. K. J. M. Roku 1651. 12º k. 12 str. 1-314 (końca brak)

(to Officium Karmelitańskie mniejsze przerobione z Officium Tauińskiego w Paryżu z r. 1646).

340

Mierzyn Wojciech (Ireneusz od Wniebowstąpienia Pańsk.)
ur. 1624 w Krośnie
wstąpił do Karmel 1648
przeor Krak + 1696

Rozum J. V. ~~[illegible]~~ Seznam českych knih. Prag 1854 (Jaroslaw Pos-[pi]šil Verleger)

[illegible]

Rubczyński Marcin (karmelita exprowincyał ruski):
Zakon trzeci najśw. Maryi P. z Góry Karmelu.
(Berdyczów)
(Lwów) 1774. 8vo K. 2 str. 369. 4.
jest tu Reguła Braci i siostr trzeciego zakonu N. P.
Maryi z Góry Karmelu – Modlitwy – O Szkaplerzu.

Sposob mówienia Psałteryka Panny Maryey abo Rożanki.
Kraków w druk. Andrzeja Piotrkowczyka 1643. 8vo
(Sign. A–G.5)

Koronka Błogosławionej P. Maryey Matki Pana naszego
Kraków w druk. u wdowy i dziedziców Andrzeja Piotr-
kowczyka 1646. 8. (Sign. A–C)

(Nabożeństwo) – (Modlitwy białogłowskie) tytułu brak,
na końcu: W Krakowie w drukarni Andrzeia Piotrkowczyka.
1636. 8vo K. 15 (tytułu brak) str. 669. 7. text w obwód-
kach filetowych, z drzeworytami licznemi:
Z przodu Kalendarz – Godzinki P. Maryey – Godzinki o
S. Annie – Wianek rożany Panny Maryey – Modlitwy
– Passya – Spowiedź – Modlitwy S. Brygity, S. Bernar-
dyna ....

342

<u>Kartuzyanie</u> (założeni 1086 przez św. Brunona w Chartres; potwierdzeni przez Urbana II - sprowadzeni do Polski 1381. ~~[illegible]~~

R. 1741 liczono w Polsce i Litwie 3 Konwenta ~~Klasztory~~
1744 " " " 3 4

cyli Raj ~~Paradyz~~ ~~B.~~ Maryi) Marienparadiß

1. <u>Kartuzy</u> (Paradysus B. Mariae V.) ~~Carr.~~ w Pomerelii w wojew. pomorskim ~~malborskim~~ Thorn w dyec. Kujawsk. cztery mil od gdańska odległ. fund. podług jednych r. 1370 przez Mestwina xięcia Pomerellii a podług drugich r. 1381 przez Jana Ruszczyńskiego Rusinitz cyli Ruh schütz szlachcica pruskiego: Kościoł wymurował Jan Thiergart mieszczanin gdańsk. skasowany po r. 1809. (sprowadzeni z Pragi) supr. 1823.

podług Lindenblatta co pewne fundow 1381. podług niektorych fund. 1275 Mestwin II x. pomorski
F(Ruściewskiego)

2. <u>Bereza</u> (w dyec. łuckiej dawn.) 1648 ~~wilen.~~) f. ~~1650~~ ~~Leon~~ Lew podkanclerzy litew. Kazimierz Sapieha; Kościoł poświęcony d. biskwc. przez Aleksandra Sapiehę bisk. wilen. 1666; suprymow. 1831. (w województwie brzes ~~[illegible]~~) (podzisiejszej dyec. wilen.)

podług innych fundował tenże 1648 ~~[illegible]~~
sprowadziwszy zakonników z Trewiru

~~[illegible]~~
~~Kaz~~

3. <u>Gidle</u> (w wojew. Kalisk.) f. około 1640 Zuzanna z Przerembskich Oleska podkomorzyna w. Kor.

4) <u>Bielany</u> pod Krakowem f. Jan Długosz

~~5) Leśnica (na Spiszu)~~
~~5) Teresopol (na granicy Litwy) istnieli 1789.~~

343

Kartuzy: r. ~~1081~~ 1084 lub 1086 ustanowił ś. Bruno i ś. Hugo biskup gracyanopolit. w Gallii Narbonen.; imię swoje biorą od Kartuzyi tejże dyecezyi pustyni.

(ś. Bruno (rodem z Kolonii) + 1101 d. 6 Paźd.)

Kartuzi (Ordo Carthusiensis) założeni przez Św. Brunona (+ 1101) w Kartuzyi (Chartreuse) r. około r. 1090, potwierdzeni przez Aleksandra III papieża r. 1170

1) Lechnica czyli Czerwony Klasztor, (Vallis S. Antonii) na Spiżu
istniał 1381 - supprym. 1563.

2) Kabsdorf (Lapis refugii) na Spiżu

3) Paradyż (Paradisus) czyli Raj N. P. Maryi, fund. 1382 Jan z Ruszczyna Ruszczyński herbu Lew, sprowadziwszy zakonników z Pragi.
supr. 1823.

4) Gidle fund. 1641 Zuzanna z Przerębskich wdowa po Janie Oleskim podkomorzym Koron. (sprowadzeni z Paradyża) suprym. 1819.

5. Bereza (nad Jasiołdą) w dyec. wileń. fund. 1648 (czyli 1653.) Kazmierz Leon Sapieha podkanclerzy litewski (sprowadzeni z Trewiru) suprym. 1832. (Carthusia S. Crucis) nad rzeką Jasiołdą - w województw. brzesko-litew. - gubern. grodzień.

6. Lignica na Szląsku, istn. 1480.

7. Regenwalde fund. 1397 (na Pomorzu) zwany Marienkrone. – istniał 1494. (sprowadz. z Paradyża)

8. Grabow pod Szczecinem (na Pomorzu) zwany Gratia Dei fund. 1360 Barnim III Książe pomorski. (sprowadzeni z Rostoku) – supryn. 1551.

9. Cörlin (na Pomorzu) fund. 1394 Adelajda żona Bogusława V. Księcia

345

Histoire de Dom B...
portier des Chartreux écrite
par lui-même. A Rome
chez Philotanus, imprimeur (1750)
12°. Gervaise de la Touche jac. Ch
pp 318.

<u>Kommuniści</u> czyli Bartoszkowie (Insti-
tutum Clericorum in Communi viventium)
Zgromadzenie, którego zadaniem było kształcenie młodzieży do stanu duchownego
w seminariach, dozór prywatny nad księżmi świeckimi; pielęgnowanie starych kapłanów.
Zgromadzenie Bartoszków czyli xx. Kommu-
nistów założył Bartłomiej Holzhauser ur. 1613
we wsi Longnau pod Dylingą, wykształcony w szkołach
jezuickich w Ingolstadt, wyświęcony na kapłana 1639
zostawszy Dr. Teol. r. 1640 założył w Salzburgu Zgroma-
dzenie Kommunistów, + 28 Maja 1658 w Bingen pod Mo-
guncyją jako proboszcz. R. 1661 spisane zostały Konsty-
tucye tegoż Zgromadzenia, które papież Innocenty XI
w Rzymie d. 7 Czerwca 1680 potwierdził. R. 1683 spro-
wadził ich Wierzbowski bisk. poznań. do swej dyecezyi osa-
dziwszy ich przy Kollegiacie S. Jana <u>w Warszawie</u> i oddawszy
im r. 1685 zarząd Seminarium, do którego fundacyi Kanonicy Mi-
kołaj Popławski, Kazimierz Szczuka, Jędrzej Święcicki oraz
Jan III się r. 1683 przyczynili. – R. 1685 Witwicki biskup <u>łucki</u>
sprowadził ich do swej dyecezyi i powierzył im zarząd Semi-
narium dyecezalnego w <u>Janowie</u>. – R. 1699 Jan Karol Dolski marszałek
w. lit. osadził xx. Komunistów w <u>Karolinie</u> pod Pińskiem
wyfundowawszy im Prepozyturę. – R. 1711 Jan Bonawentura
Krasiński wojewoda płocki fundował xx. Komunistów
w <u>Węgrowie</u> (dyec. łuck.) nadawszy im probostwo w mieście
Węgrowie, plebanię w Jarnicach, i kościół filialny w Starej-Wsi,
prócz tego zapisał im dobra Rzewin (w płockiem) z obowiązkiem aby
utrzymywali szkoły w Węgrowie i seminarium. Szkoły te istniały

Przełożony zwał się Superior a Prowincyał Praeses supremus.
Li Romae 17 Augusti 1684.

jeszcze r. 1823. – R. 1711 biskup Tucki z przyzwoleniem
Kapituły osadził xx. Kommunistów w Kamieńcu litews=
kim (Kamienczyk ?). – R. 1726 Konstanty Szaniawski bisk.

(Karolinie)
w Pińsku f. 1695
Jan Karol Dolski
marsz. w. lit.

Krak. zaprowadził x.x. Kommunistów w Kielcach przy
fundowanym przez siebie Seminaryum, którym aż do r. 1816
zarządzali, zastąpieni później Missyonarzami. – Około r. 1730
Jan Skarbek arcybiskup lwowski osadził xx. Kommunis=
tów we Lwowie oddawszy im w zarząd Seminaryum dye=
(podług innych 1721) z Lubomirskich
cezalne. – R. 1730 sprowadziła Elżbieta Sieniawska
hetmanowa xx. Kommunistów i osadziła w Brzeżanach
oddawszy im tamże prepozyturę. – R. 1823 posiadali prócz
tego: probostwo w Górze, wikaryat w Płocku przy
Katedrze, wikaryat w Sandomierzu przy Katedrze, koś=
ciół w Rokitnie i t.d. Liczono wtedy 200 kapłanów w tém zgro=
madzeniu. R. 1839 administrator warszawski usunął xx. Kom=
munistów od zarządu Seminaryów, wskutek czego się Zgromadze=
nie rozwiązało.
Reguła xx. Kommunistów w Polsce wyszła pod tytułem:
„Constitutiones et Exercitia spiritualia Clericorum saecula=
„rium in commune viventium approbata a sanctiss. Inno=
„centio Papa XI. Juxta exemplar excussum Romae, Reim=
„pressum Leopoli, typis Confraternitatis SS. Trinitatis 1731.
12º str. 276 (z żywotem Holzhausera, i listami Benedykta XIII
z r. 1726 polecającemi xx. Kommunistów biskupom polskim i krót=
ką historyą zaprowadzenia ich w Polsce.
„Constitutiones pro spirituali et temporali directione instituti Clericorum
„in commune viventium approbata a S. D. N. Innocentio Papa XI. Ro=
„mae typis Cam. Apost. Reimpressum Varsaviae typis Collegii
„Scholarum Piarum 1694. 8vo str. 278. 4 i k. 1.
(Ob. Preiss)

Bartoszkowie (Institutum Clericorum saecularium in Commune viventium) założeni r. 1644 przez x. Bartłomieja Holtzhausera wikaryusza biskupstwa Chiemeńskiego w Bawaryi, dziekana w Leogenthal, potwierdzeni przez Innocentyusza XI. d. 7 Czerwca 1680, sprowadzeni do Warszawy przez Stefana Wierzbowskiego biskupa poznań. który im oddał pod zarząd Seminaryum przy Kollegiacie

1. Warszawa (w dyec. poznań.)

2. Janow (dyec. Łuck.) fund. 1684

3. Karolin blisko Pińska (dyec. Łuck.) fund. 1699 Dolski marszałek W. X. Lit.

4. Węgrow (dyec. Łuck.) fund. 1711 Jan Bonawentura Krasiński oddawszy im kościół prepozytualny

5. Kamieniec litewski (dyec. Łuck.) fund. ~~około r. 1711~~ r. 1726 wskutek uchwały Synodu dyecezaln.

6. Kielce (dyec. Krak.) fund. Felicyan Konstantyn Szaniawski biskup Krak.

7. Lwów (dyec. lwow.) fund. przed r. 1732

8. Brzeżany (dyec. lwow.)

9. Gora

10. Radzyń

11. Brześć litewski

12. Łosice przed r. 1732.

Kommuniści

Zgromadzenie Kommunistów kapłanów świeckich (in communi viventium) założył Bartłomiej Holtzhauser kapłan moguncki, od którego zwani też Bartoszkami; Potwierdził papież r. 1688.

1. Węgrów f. 1711 Jan Bonawentura Krasiński wojew. płock. (dyec. Łuck.)
2. Brzeżany (S. Trinitatis) (Capellania) fund. 1730 (a podług innych 1721) Elżbieta z Lubomirskich Sieniawska hetmanowa w. k. — suppr. 1782.
3. Brody f. 1756 x. Jan Karol Błoński: (dyec. Łuck.)
4. Borek pod Zdziejem.
5. Kielce (seminarium) f. 1724 Konstanty Szaniawski bisk. krak. przy seminarium † suppr. 1816.
6. Rachanie (w dyec. chełmsk.)
7. Pinsk (Karolin)

Constitutiones pro spirituali et temporali directione Instituti Clericorum in commune viventium. Approbatae a S. D. N. Innocentio Papa XI. Romae typis Rev. Cam. Apost. 1684. Reimpressum Varsaviae typis Collegii Schol. Piar. 1694. 8vo str. 278. K. 2 (Index), K. 1 (Errata)

R. 1640 Bartholomaeus Holtzhauser założył kongregacyję potwierdzoną przez Innocentego XI brewem z d. 7 Junii 1680 i bullą Romae d. 17 Augusti 1684 (papież potwierdza Reguły)

350

Kommunistów w Brzeżanach przy Kaplicy zamkowej fund. 1721 Elżbieta z Lubomirskich Sieniawska kasztelanowa Krak.

357

Karaś Andrzej Józef x. Kommunista w Kielcach
regens seminarium od 1723 Kanonik Kielecki
+ 16 kwietn. 1752.

Preiss Franciszek Xawery Kanonik Kielecki

reguły S. Augustyna

Na początku XV wieku było 28 Commend. 46 Domów, 81 szpitali 25 Konwentów (Simon Grunau)

Rycerze niemieckiego zakonu lub Krzyżacy (Fratres ordinis theutonici S. Mariae – Ordo b. Mariae hospitalis domus Theutonicorum Jerosolimitani – Ordo cruciferorum de Prussia – Deutscher Orden) założeni r. 1190 w Akkon przez ~~Henryka~~ Gwidona Łuzyniańskiego króla jerozolimskiego i xięcia Fryderyka ze Swabij potwierdzeni przez papieża Celestyna III r. 1191. [Celem ich było pielęgnowanie chorych i wojowanie przeciw niewiernym; ~~sprowadzeni~~ wezwani r. 1226 przez Konrada xięcia mazowieckiego do ziemi ~~dobrzyńskiej~~ i chełmińskiej a. r. 1230 przez mistrza Hermanna von Salza wysłani z Włoch koło Prus. [– Dzielili się na świeckich i duchownych. Na czele [stał Wielki mistrz (Magister hospitalis ordinis theuton. generalis – Hochmeister) pod nim Wielki Komtur (Commendator magnus) (Landmeister, magister terrae, Praeceptor) Marszałek (Marschalcus*) Szpitalny**) (Oberspittler) Kassyjer czyli Stolnik***) (Draperius (Trapiarius) (Magnus conservator Trapierer) Podskarbi (Tresler) Komturowie (Commendatores) Wójci krajowi i zamkowi (advocati) Rządcy (Provisores – Pfleger) [Następne były ich klasztory: (Konwenty) których przełożonym był komtur)

[Giermki (Turcopelerii)

[Mieli regułę S. Augustyna zakonną

[połączyli się z rycerzami zakonu Dobrzyńskiego 1235 i z rycerzami mieczowemi inflanckiemi 1238.

[prowincyj (Balia) ... pruskiej która podzielona była na Komendy (Komturie)

Prócz tego były tercyarki (Sorores ordinis theutonici) przy klasztorach)

*) zwykle miał Komturią w Królewcu
**) Komtur w Elblągu
***) Komtur w Christburgu

Malborg (Marienburg) (Dom ~~1280~~ 1275 d. pomezan. (castrum S. Mariae) Pomezan.

1. ~~Starygród~~ (Althausen – AltKulm) (Comend. ~~1263~~ (1231) ~~1339~~ (Culm) Chełmno czyli Starygród fund 1232 (Commendator terrae culmensis) w dież. chełm.
supr. 1422. dawniej Konwent ~~1237~~ 1239 d. warm.

2. Balga (w Natangij) ~~1357~~ ~~1431~~ (Comend.) Natangi

3. Bierzgłowo (Birgelau koło Torunia) d. chełm (1260 ~~z~~ ~~13..~~) Culm
(Comend.) ~~1260~~ ~~1300~~ 1385 supr. 1415

4. Pokarwin (Brandenburg) d. warm. (Comend.) ~~1260~~ (1266) Natanga.

5. Gdańsk (Comend.) 1308 d. Kujaw. ~~1258~~ ~~1308~~ (z Szpitalem) Pomer.
w Gdańsku zał. 1353.

6. Pokrzywno (Engelsberg) d. culm 1275 ~~1274~~ supr. 1416. (1236) Culm

~~Stolpa (Diec. Kamin...)~~

~~Welsas~~

Kamien (dyec. gnezn) (Comend) 1339.

Stargard (dyec kujaw) Comend. 1305.
(po Johannitach)

Culm | 7. Golub (d. chełm) (Comend.) ~~1278~~ ~~(1300)~~ 1296

Culm | 8. Grudziąz (albo Grodek) (Graudentz) (d. culm) (Comend.) ~~1291~~ 1275 ~~1362~~ (1299)

Krul. | 9. Królewiec (Königsberg) (d. samb.) (Comend) (Kurow) 1255 ~~1312~~

Schalaun. | 10. Memel 1257 Klajpeda (d. samb. 1250) (Comend.) (wprzód klasztór kawalerów inflantskich r. 1328 oddany niemieckim. (1250)

Pomer. | 12. Gniew (Mewe) (d. kujaw.) (Comend) ~~1380.~~ 1283

Pomer | 13. Nessau (Comend.) ~~1367~~ (Nieszawa) (w dyecez. kujaw.) 1230 oddane Polsce 1455

Pomezan | 14. Osterode (Ostrod) (d. pomeran) (Comend.) ~~1349~~ ~~(1302)~~ 1270

Culm | 15. Łąpowo (Lapau) (d. culm) (Comend.) ~~1382~~ 1285 ~~(1275)~~

Schalaun | 16. Ragneta (Ragnit) (d. samb) (Comend) ~~1360.~~ ~~(1289)~~ 1289

Culm | 17. Radzyń (Rheden) (d. chełmin) (Comend.) ~~1360~~ 1234 (1234)

Sassenl. | 18 Ryńsk (Rhein) (d. warm) (Comend.) ~~1393.~~ 1377 (1376?)

~~Rogehausen Rogóż (Roghausen)~~

~~Pomer.~~ | 19. Człuchow (Schlochau) (d. gniezn.) (Comend.) ~~1365.~~ 1312

Culm | 20. Kowalewo (Schoensee) (d. chełm) 1269 (Comend.) ~~1388~~ ~~(1303)~~

Pomer | 21. Świecie (Schwetz) (d. kujaw) (Comend. ~~1355~~ 1308

(Culm) | 22. Brodnica (Strasburg) (Comend.) 1268 ~~1368.~~ ~~(1285)~~

Culm | 23. Toruń (Thorn) (d. chełmin) (Comend) ~~1232~~ 1231 ~~1354~~ (1231?) oddany polsce 1454

Pogesan. | 24. Elbląg (Elbing) (diec warm) (Comend) 1237.

Culm | 25. Lubawa (Löbau) (d. culm) 1269 (Comend.) ~~1301.~~

26. Łyck (Comend) 1273 ~~(Pflegeramt ?)~~ d. warm. ~~d. warm~~ Sudauen.

27. Szczytno (Ortelsburg) (Commend.) 1266 Galindia;

28. Holland (Comend) 1290 (Szpital) Preussisch dawniej ~~Lazek~~ d. pomezan - Pomezan.

29. Kiszbork (Christburg) (Comend) ~~1250~~ 1247 d. pomez ~~...~~ Pomezan. ~~...~~

k) Schacken (Konwent) 1270 d. samb. Samland

l.) Tapiau (Konwent) ~~1376~~ 1264 (ruska Tugurbi) d. samb. Nadrau

k) Barten (stein) (Konwent) ~~1365~~ ~~1326~~ 1240 d. warm Barterland.

u) Puck (Putzig) (Konwent) 1378 d. kujaw Pomer.

b Bratyan (Bretchen) (Konwent) 1254 d. culm Culm

e) Morąg (Mohrungen) (Konwent) ~~1302~~ 1279 d. pomezan Pomezan.

r) Tczew (Dirschau) 1308 (Konwent-Vogtey) d. kujaw Pomer

c) ~~Lipaca~~ Lipienko (Lippinken) Welsas Leben 1319 d. chełmin d. culm Culm

a) Rogoźno (Roggenhausen) ~~1293~~ (Vogtey) (Culm) d. pomezan. 1285 (Convent). ~~Comend.~~ (Comend. d. gniezn.)

30) Tuchola (Tuchel) 1330 d. culm ~~Pomer~~

d) ~~Wezat~~ Unisław (Unitzlaw) f. 1280 Convent Pflegeramt

p) Grebin (koło Gdańska) ~~Comend.~~ (1330 d. kujaw Konwent Vogtey Pomer

~~(Rastenburg) (Comend)~~ 1356. Barterland

~~nieszawa (Comend) Nessau~~

~~Brunswik (Braunschweig) comend.~~

q) Zantir ~~d. pomezan~~ Konwent Vogtey

s) Stuhm 1246 d. pomezan. Konwent Vogtei 1333

t.) Lemborg (Lauenburg) d. Kujaw. Konwent-Vogtei 1363.

~~h)~~ Unisław (Unitzlaw) ~~Comend~~ Pflegeramt f. 1280 d. culm (commendator de Wenczla 1289 priv)

f.) Pruska Iława (Preusisch Eilau) d. warm Konwent 1400

g) Rastenburg d. warm Konwent 1345

h) Seesten (Seestein) d. warm Konwent 1371

i) Barten d. warm (Konwent f 1365

l) Insterburg d. warm (Konwent f. 1337

m) Angerburg d. samb (Konwent f 1335

n) Labiau d. samb Konwent f. 1277

o) Tylżit d. samb Konwent f. 1407.

Rycerze zakonu braci dobrzyńskich

(Militia Christi contra Prutenos) założeni (na wzór rycerzy mieczowych inflantskich przez Albrechta biskupa ryskiego zorganizowanych) r. 1228 w czerwcu przez Krystiana biskupa pruskiego i Konrad xiążę mazowiecki 1228 darował im ziemię dobrzyńską. Celem ich było wojować za wiarę Chrystusową przeciwko pogańskim Prusakom. R. 1235 d. 19 kwietnia za zezwoleniem papieża ~~…~~ wcieleni zostali do zakonu rycerzy niemieckich. Konwenty

(Milites Prussiae et fratres contra Prutenos more livoniensi militantes)

1. Dobrzyn f. 1228 Konrad xiążę mazowiecki, r. 1235 oddany Rycerzom niemieckiego zakonu

Rycerze zakonu S. Jana (Johannici)

1. Stargardt (Starygród) (w dyec. ~~…~~ kujawsk. w Pomerelii f. 1174 xiążę Grimislaw xiążę pomorski r. 1305 Krzyżacy pruscy nabyli
2. Schöneck (w dyec. Kujaw. w Pomerelii) 1305 – sprzedany 1370 Rycerzom niemieckiego zakonu
3. Wartenberg (?) r. 1370 sprzedany rycerzom niemieckiego zakonu. (Zdaje się iż tylko w Stargardt był konwent, a Schöneck i Wartenberg tylko posiadłości.)

354

1222 Zakon Dobrzyńców Militia (Christi) fratrum crucife-
(et Ensiferorum) rorum stellatorum Ord. S. August. ~~[illegible]~~ założ[ył]
Krystyn biskup pruski. Konrad xiążę Mazowiecki
osadził ich w Dobrzyniu 1222 (z kapitułą
płocką — potwierdzeni przez papieża
28 paźdz. 1228 połączyli się r. 1235 z Krzyżakami

Krzyżacy sprowadzeni 1226 przez Konrada (do Wisły
osadzeni w zamku Vogelsang przy ujściu Chełmna)
(Dybow czyli Dębow) (dziś wieś Zarzeczewo

Podług dawnej zapiski niemieckiej w Gdańsku dochowanej, Zakon niemieckich Braci Krzyżaków w Prusiech roku 1443 składał się z następujących osób:

1. Wielki Mistrz najwyższy (Hochmeister), 1 Wielki Komtur (Gross-Komthur), 1 Marszałek, 3 Biskupów, 28 Komturów krajowych (Commendatores) (Komtorstw), 46 Komturów domowych (Haus-Komthuren), 81 Szpitalnych (Spitalherren), 35 Konwentowych (Konwentów) (Conventsherren), 160 Chorowych (Corherren), 35 Kanoników zakonnych (Ordens-Thumherren), 25 Proboszy (Pfarherren), 140 Starszych krzyżackich (Alte-Kreutzherren), 65 Piwnicznych (Kellermeister), 700 Braci zwyczajnych (Gemeine Brüder), 37 Prowizorów (Pfleger), 10 Wójtów (Vögte), 39 Stawowych (Fischmeister), 93 Młynowych (Mühlenmeister), 6000 Parobków i Sług (Dienstknechte und Hofgesinde) (Piechoty i służebnych) (Folwarków)

Ten wypis nieco odmienny co do liczb, bez podania roku umieścił Werda Jan: Indygenat ziem pruskich. Gdańsk 1647. 4to

Majątek stanowiło 18378 Wsi (Dörfer), 2000 Sołtystw (Freihöfe), 640 Wsi parafialnych z Kościołami (Kirchdörfer), 55 Miast uznanych, 40 Zamków dobrze zbudowanych.

Rocznego dochodu w gotowce pobierał Zakon Krzyżaków 800,000 grzywien. (1 Grzywna czystego srebra równała się wtedy 5 grzywnom monety czyli 14 talarów pruskich dzisiejszych).

(z rękopisu niemieckiego z XVI wieku)

356

Za Krzyżaków było w Prusach
ł 30 Komturyj czyli Konwentów
(w każdym 6 Księży i 12 rycerzy braci)

r. Fla

Siemins

D zaw

a.

357

Qualiter Primo Cruciferi de domo Theotunica qui alio nomine hospitalarii S. Mariae .. terram culmensem possidere ceperunt

Anno itaque 12 .. Lestko et Cunradus filii Kazimiri in dicti... terras inter se dividunt

Venceslaus ... A. 1305 vita functus est

sequenti vero anno 1306 in die S. Egidii

Lodovicus in Polonia regnabat

et filia ipsius Hedvigis successit

358

Pauli Vladimiri Demonstratio Cruciferis opposita [Hardt
d. 6 Julii 1415
Acta conc. const. T. III P. II
p. 9–27

brosz.

<u>Confoederation</u> der

welche vor die

Stanislai I K

ist zu Opatov

Antoni Hhutlanetz